

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Sijoitusrahastolainsäädännön kokonaisuudistus

Työryhmämuistio

Valtiovarainministeriön julkaisu – 5/2018

Rahoitusmarkkinat

Valtiovarainministeriön julkaisu 5/2018

Sijoitusrahastolainsäädännön kokonaisuudistus

Työryhmämuistio

Valtiovarainministeriö

ISBN: 978-952-251-931-3

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto, Anja Järvinen

Helsinki 2018

Kuvailulehti

Julkaisija	Valtiovarainministeriö	15.3.2018	
Tekijät	SRL-työryhmä		
Julkaisun nimi	Sijoitusrahastolainsäädännön kokonaisuudistus Työryhmämuistio		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Valtiovarainministeriön julkaisu 5/2018		
Diaari/hankenumero	VM111:00/2016	Teema	Rahoitusmarkkinat
ISBN PDF	978-952-251-931-3	ISSN PDF	1797-9714
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-251-931-3		
Sivumäärä	268	Kieli	suomi
Asiasanat	rahoitusmarkkinat, pääomamarkkinat, rahastot, sijoitusrahastot, sijoituspalvelut, sijoittaminen		
Tiivistelmä	Työryhmä ehdottaa sijoitusrahastolain uudistamista kokonaisuudessaan ja uuden sijoitusrahastolain antamista. Työryhmän esityksen tavoitteena on osaltaan edistää suomalaisen sijoitusrahastotoiminnan kustannustehokkuutta ja kilpailukykyisyyden säilymistä. Työryhmä ehdottaa sijoitusrahastolakia uudistettavaksi siten, että rahasto-osuudenomistajien kokous voitaisiin sijoitusrahaston sääntöjen mukaisesti järjestää vain tarpeen mukaan koolle kutsuttuna. Rahastoyhtiön hallitukseen tulisi jatkossa nimittää vähintään kolmannes riippumattomia hallituksen jäseniä. Lisäksi tilintarkastajan suorittamaa sijoitusrahaston arvonlaskennan oikeellisuuden tarkistamista harvennettaisiin, sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärää laskettaisiin nykyisestä 50 osuudenomistajasta 30:een, eikä rahastoyhtiöllä enää olisi velvollisuutta antaa osuustodistusta rahasto-osuudenomistajan vaatimuksesta. Keskeinen muutos olisi myös se, että sijoitusrahaston säännöissä voitaisiin määritellä perusteet, jolloin rahastoyhtiö voisi rajoittaa lunastusten toteuttamista ja rahastoyhtiölle tulisi oikeus lunastaa rahasto-osuudet laissa ja rahaston säännöissä tarkemmin määrätyissä poikkeuksellisissa tilanteissa ilman rahasto-osuudenomistajan toimeksiantoa tai suostumusta. Sijoitusrahastoon olisi mahdollista perustaa alarahastoja, joiden sijoituspolitiikat eroaisivat toisistaan ja joihin sovellettaisiin lähtökohtaisesti vastaavia säännöksiä kuin sijoitusrahastoon. Lisäksi työryhmä esittää erikoissijoitusrahastoja koskevan sääntelyn siirtämistä vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin, sijoitusrahastolain rakenteen uudistamista ja pykälien otsikointia. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi kokonaan uusi luku, jossa säädettäisiin erikoissijoitusrahastoista ja viitattaisiin soveltuviin sijoitusrahastolain säännöksiin rahaston juridiseen muotoon liittyvien erityisten seikkojen, kuten rahasto-osuusrekisterin pitämisen ja rahasto-osuudenomistajien kokouksen, osalta. Sijoittajansuojan vahvistamiseksi Finanssivalvonnalle säädettäisiin mahdollisuus antaa markkinoinninvalvontailmoitukseen kielteinen päätös, mikäli se katsoo, etteivät lain edellytykset ei-ammattimaiselle asiakkaalle markkinointiin täyttyisi. Toimiluvalliselta vaihtoehtorahastojen hoitajalta edellytettäisiin asiakaskohderyhmän sopivuusarviointia ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavien vaihtoehtorahastojen osalta. Rekisteröityviltä vaihtoehtorahastojen hoitajilta edellytettäisiin vastaavasti kuin toimiluvallisilta merkittävien omistajien ja johdon luotettavuutta.		
Kustantaja	Valtiovarainministeriö		
Julkaisun jakaja/myynti	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Presentationsblad

Utgivare	Finansministeriet	15.3.2018	
Författare	Arbetsgruppen för lagen om placeringsfonder		
Publikationens titel	Totalreform av placeringsfondslagstiftningen Arbetsgruppspromemoria		
Publikationsseriens namn och nummer	Finansministeriets publikationer 5/2018		
Diarie-/ projektnummer	VM111:00/2016	Tema	Finansmarknaden
ISBN PDF	978-952-251-931-3	ISSN PDF	1797-9714
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-251-931-3		
Sidantal	268	Språk	finska
Nyckelord	finansmarknaden, kapitalmarknaden, fonder, placeringsfonder, placeringstjänster, placering		
Referat	Arbetsgruppen föreslår en totalreform av lagen om placeringsfonder och en ny lag om placeringsfonder. Målet för arbetsgruppens förslag är att för sin del främja den finländska placeringsfondsverksamhetens kostnadseffektivitet och konkurrenskraft. Arbetsgruppen föreslår att lagen om placeringsfonder reformeras så att fondandelsägarnas stämma kunde sammankallas endast vid behov enligt placeringsfondens stadgar. Minst en tredjedel av fondbolagets styrelsemedlemmar ska enligt förslaget vara oberoende. Dessutom minskas antalet kontroller av beräkningen av placeringsfonders värde som revisorer utför, det minsta antalet fondandelsägare sänks från 50 till 30, och fondbolag är inte längre skyldiga att utfärda andelsbevis på fondandelsägarens begäran. En annan central förändring är att man i placeringsfondens stadgar kan fastställa grunder för när fondbolaget kan begränsa inlösningarna, och fondbolaget får rätt att lösa in fondandelar i vissa exceptionella situationer utan uppdrag eller samtycke av fondandelsägaren på ett sätt som fastställs mer detaljerat i lagen och fondens stadgar. Det föreslås att en placeringsfond kan grunda delfonder, vars placeringspolitik avviker från varandra och på vilka samma bestämmelser som på placeringsfonden i regel tillämpas. Dessutom föreslår arbetsgruppen att regleringen av specialplaceringsfonder överförs till lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och att strukturen hos lagen om placeringsfonder och rubriceringen av paragraferna förnyas. Det föreslås att lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder kompletteras med ett nytt kapitel som föreskriver om specialplaceringsfonder och hänvisar till bestämmelserna i lagen om placeringsfonder angående särskilda omständigheter relaterade till fondens juridiska form, såsom förvaltning av fondandelsregister och fondandelsägarstämma. För att stärka investerarskyddet får Finansinspektionen en möjlighet att fatta negativt beslut om anmälan om inledning av marknadsföring, om den anser att marknadsföringen till icke-professionella kunder inte uppfyller lagens kriterier. Auktoriserade AIF-förvaltare förutsätts bedöma kundmålgruppens lämplighet när det gäller alternativa fonder som erbjuds icke-professionella kunder. På motsvarande sätt som för auktoriserade AIF-förvaltare förutsätts att registrerade AIF-förvaltares betydande ägare och ledning är tillförlitliga.		
Förläggare	Finansministeriet		
Distribution/ beställningar	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: julkaisut.ilaukset.valtioneuvosto.fi		

Description sheet

Published by	Ministry of Finance	15.3.2018	
Authors	Working Group on the Act on Common Funds		
Title of publication	Comprehensive reform of the legislation on common funds Working group memorandum		
Series and publication number	Ministry of Finance publications 5/2018		
Register number	VM111:00/2016	Subject	Financial Markets
ISBN PDF	978-952-251-931-3	ISSN (PDF)	1797-9714
Website address (URN)	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-251-931-3		
Pages	268	Language	Finnish
Keywords	financial market, capital market, funds, common funds, investment services, investment		
Abstract	The working group proposes comprehensive reform of the Act on Common Funds and the adoption of a new act. The aim of the working group's proposal is to support the cost-effectiveness and competitiveness of common fund activity in Finland. The working group proposes that under the new act, unitholder meetings organised in accordance with fund rules would only be convened as necessary. In future, at least one third of the members appointed to the board of a management company would have to be independent board members. The frequency of an auditor's inspections of the calculation of a common fund's value to ensure its correctness would be reduced, and the minimum number of unitholders in a common fund would be cut to 30 from the present 50. Management companies would no longer be obliged to issue a certificate of participation upon the request of a unitholder. Further key changes would be that the grounds on which a management company could limit the effecting of redemptions could be defined in the common fund's rules, and management companies would have the right to redeem units in exceptional situations defined by law and in more detail in the fund rules without the request or consent of the unitholder. It would be possible for common funds to set up sub-funds, each with a different investment strategy, and rules equivalent to those for the common fund would normally apply to each sub-fund. In addition, the working group proposes that the regulations on non-UCITS funds be transferred to the Act on Alternative Investment Fund Managers. It also proposes a revision to the structure and section titles of the Act on Common Funds. The working group also proposes that a completely new chapter be added to the Act on Alternative Investment Fund Managers to set out provisions on non-UCITS funds and to refer to the applicable provisions of the Act on Common Funds in respect of special factors related to the fund's legal form, such as the keeping of a unit register and meetings of unitholders. To strengthen investor protection, provisions would be included on the opportunity for the Financial Supervisory Authority to issue a negative decision on a marketing notification if it considers that the law's requirements on marketing to non-professional clients would not be met. Authorised alternative investment fund managers would be required to assess the suitability of a client target group in regard to alternative investment funds offered to non-professional clients. As with the authorised alternative investment fund managers, the management and significant shareholders of the registered alternative investment fund managers would be required to be reliable.		
Publisher	Ministry of Finance		
Distributed by/ Publication sales	Online version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication sales: julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi		

Sisältö

Valtiovarainministeriölle	9
1 Työryhmän toimeksianto.....	9
2 Työryhmän järjestäytyminen ja työn organisointi.....	10
3 EU-lainsäädännön huomioon ottaminen.....	11
4 Työryhmän ehdotusten tavoitteet.....	11
5 Työryhmän keskeiset ehdotukset	11
6 Jatkovalmistelu	13
Hallituksen esitys eduskunnalle	19

VALTIOVARAINMINISTERIÖLLE

Valtiovarainministeriö asetti 21 päivänä joulukuuta 2016 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella ehdotukset tarvittaviksi lakien ja asetusten muutoksiksi sijoitusrahastolain uudistamiseksi. Työryhmän toimikausi alkoi 1 päivänä tammikuuta 2017 ja työryhmän tuli saada työnsä valmiiksi 31 päivään tammikuuta 2018 mennessä. Valtiovarainministeriö myönsi 12 päivänä joulukuuta 2017 työryhmälle kuukauden pidennyksen määräaikaan työnsä viimeistelyä varten. Työryhmän toimikausi päättyi 28 päivänä helmikuuta 2018.

1 Työryhmän toimeksianto

Työryhmän oli toimeksiantonsa mukaisesti arvioitava, miten sijoitusrahastolainsäädäntöä tulisi uudistaa toimialan kotimaisen ja kansainvälisen kilpailukyvyn edistämiseksi, toiminnan tehokkuuden ja uusien toimijoiden alalle tulon mahdollisuuksien lisäämiseksi sekä toimialan kotimaisen keskittyneisyyden vähentämiseksi, kuitenkin vähentämättä osuudenomistajan suojaa tai asemaa nykyisestään. Työryhmän tuli laatia ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon.

Työryhmän tuli työssään erityisesti:

- arvioida erikoissijoitusrahastoa koskevan sääntelyn määrää ja sääntelyn sijoittaminen osaksi vaihtoehtorahastolakia;
- selvittää vaihtuvapääomaisen sijoitusyhtiön sääntelyn tarve ja sääntelyrakenne;
- arvioida sijoitusrahastolain ulkoistamista koskevan sääntelyn direktiivin mukaisuutta;
- arvioida osuudenomistajakokouksen ja muun osuudenomistajan harjoittaman kontrollin järjestämisen vaihtoehtoisia toteutusmalleja sekä sijoittajansuojan toteutumista;

- arvioida tilintarkastajien suorittaman arvonlaskennan oikeellisuuden tiheyden tarvetta;
- arvioida sijoitusrahaston osuudenomistajien vähimmäismäärän alarajaa,
- arvioida sijoitusrahaston lunastusten hallintaan käytettävien työkalujen riittävyys ja tarve (esimerkiksi lunastusten porrastaminen);
- arvioida sijoitusrahastolaissa käytetyn termistön ymmärrettävyys ja yhdenmukaisuus;
- arvioida sijoitusrahaston osuusrekisterisääntelyn ja järjestelmäkehityksen yhteensovittavuus;
- arvioida säilytysyhteisöpalvelujen tarjonnan riittävyyden varmistamiseksi tarpeelliset sääntelytoimenpiteet sekä
- arvioida muita teknisluontoisia lain päivitystarpeita.

2 Työryhmän järjestäytyminen ja työn organisointi

Työryhmän puheenjohtajaksi määrättiin lainsäädäntöneuvos Paula Kirppu valtiovarainministeriöstä. Työryhmän jäseniksi määrättiin lainsäädäntöneuvos Ilkka Harju ja lainsäädäntöneuvos Tarja Järvinen valtiovarainministeriöstä sekä kutsuttiin lainsäädäntöneuvos Markus Tervonen oikeusministeriöstä, professori Matti Turtiainen Itä-Suomen yliopistosta, markkinavalvoja Marko Hovi Finanssivalvonnasta, lakimies Paula Hannula Kilpailu- ja kuluttajavirastosta ja johtava lakimies Tuula Sario Kuluttajaliitosta.

Työryhmän sihteeriksi määrättiin finanssisihteeri Tiina Heinonen valtiovarainministeriöstä sekä kutsuttiin markkinavalvoja Elina Viitanen Finanssivalvonnasta.

Asettamispäätöksensä mukaisesti työryhmä kutsui työnsä tueksi vaikutusarvioiden laadintaan pysyväksi asiantuntijaksi finanssisihteeri Milla Kourin valtiovarainministeriöstä. Työryhmän päätöksellä pysyviksi asiantuntijoiksi kutsuttiin johtava lakimies Jari Virta Finanssiala ry:stä (ent. Finanssialan Keskusliitto), lakimies Heikki Rautalin OP Ryhmästä sekä jaostopäällikkö Vesa Sainio Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta.

Työryhmän jäsen Tervosen pyydettyä eroa hänen tilalleen kutsuttiin lainsäädäntöneuvos Jyrki Jauhiainen oikeusministeriöstä. Työryhmän jäsen Sarion pyydettyä eroa hänen tilalleen kutsuttiin lakimies Timo Niemi Kuluttajaliitosta. Työryhmän sihteeri Viitasen pyydettyä eroa työryhmään ei enää loppuajaksi kutsuttu toista sihteerää.

Työryhmän työhön on jäsen Hovin sijaisena osallistunut toimistopäällikkö Eeva Granskog Finanssivalvonnasta. Työryhmän muistion valmisteluun on lisäksi osallistunut säädösvalmistelusihteri Mia Aronen valtiovarainministeriöstä.

Työryhmä otti nimekseen SRL-työryhmä.

3 EU-lainsäädännön huomioon ottaminen

Työryhmän tehtävät kohdistuivat erityisesti kansallisen sääntelyn uudistamiseen ja sen saattamiseen vastaamaan paremmin muissa EU:n jäsenvaltioissa voimassa olevaa sääntelyä. Sijoitusrahastodirektiivin perusteella annettuihin säännöksiin ei ole ehdotettu muutoksia.

4 Työryhmän ehdotusten tavoitteet

Työryhmän oli työssään otettava huomioon erityisesti seuraavat tavoitteet:

- sääntelyn selkiyttäminen ja norminpurku,
- sääntelyn kirjoittaminen sellaiseen muotoon, että se ei ole esteenä finanssiteknologian sovellusten hallitulle käyttöönotolle,
- rahastoyhtiöiden ja sijoitusrahastojen kotimaisen ja kansainvälisen kilpailukyvyyn turvaaminen,
- osuudenomistajan aseman turvaaminen, sijoittajansuoja,
- rahastotoiminnan järjestäminen vastaamaan muissa jäsenvaltioissa säädettyjä rakenteita ja mahdollisimman joustavaksi ja
- kustannustehokkuuden lisääminen ja alalle tulon kynnyksen madaltaminen.

5 Työryhmän keskeiset ehdotukset

Työryhmän ehdotukset on laadittu toimeksiannon mukaisesti hallituksen esityksen muotoon. Esitys koostuu ehdotuksesta uudeksi sijoitusrahastolaiksi ja muutoksista vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ja Finanssivalvonnasta annettuun lakiin. Lisäksi eräisiin muihin lakeihin ehdotetaan lähinnä teknisluonteisia muutoksia.

Sijoitusrahaston hallinnointi. Työryhmä ehdottaa sijoitusrahastolakia uudistettavaksi siten, että säännöllisesti vuosittain järjestettävä rahasto-osuudenomistajien kokous korvattaisiin sijoitusrahaston sääntöjen mukaisesti rahastoyhtiön hallituksen, tilintarkastajan tai rahasto-osuudenomistajien määrävähemmistön pyynnöstä koolle kutsuttavalla kokouksella. Rahastoyhtiön hallitukseen tulisi jatkossa nimittää vähintään kolmannes riippumattomia hallituksen jäseniä, joilla korvattaisiin aiemmin rahasto-osuudenomistajien valitsemat jäsenet. Riippumattomaan hallituksen jäseneseen sovellettaisiin suhteessa tiukempia riippumattomuus- ja osaamisvaatimuksia kuin rahasto-osuudenomistajien valitsemaan jäseneseen on nykyisin sovellettu.

Alarahastot. Työryhmä ehdottaa, että sijoitusrahastolaissa sallittaisiin sijoitusrahastodirektiivin tunnistama alarahastorakenne, jotta rahastotoiminta olisi mahdollista järjestää paremmin vastaamaan useassa muussa EU:n jäsenvaltiossa säädettyjä rakenteita. Sijoitusrahastoon olisi siten mahdollista perustaa alarahastoja, joiden sijoituspolitiikat eroavat toisistaan ja joihin sovellettaisiin lähtökohtaisesti vastaavia säännöksiä kuin sijoitusrahastoon.

Arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastus. Tilintarkastajien suorittamaa sijoitusrahaston arvonlaskennan oikeellisuuden tarkistamista harvennettaisiin siten, että rahasto-osuuden arvon laskennan oikeellisuus olisi tarkistettava vähintään vuosittain nykyisen kuuden kerran sijaan, minkä lisäksi tilintarkastajan olisi vahvistettava vuodenvaihteen arvojen oikeellisuus.

Rahasto-osuudenomistajat. Työryhmä ehdottaa sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä laskemista nykyisestä 50 osuudenomistajasta 30:een. Vähimmäisrajan muutos koskisi sekä sijoitusrahastoa että erikoissijoitusrahastoa.

Osuustodistus. Rahastoyhtiöllä ei olisi enää velvollisuutta antaa osuustodistusta rahasto-osuudenomistajan vaatimuksesta. Osuustodistukseen perustuvat osuudenomistajan oikeudet säilyisivät, kunnes rahastoyhtiö päättäisi osuustodistusten palauttamismenettelystä.

Rahasto-osuuksien lunastus. Rahastoyhtiöille ehdotetaan uutta sijoitusrahaston likviditeetin hallintakeinoa, lunastusten rajoittamista. Sijoitusrahaston säännöissä voitaisiin määrittellä edellytykset, joiden täyttyessä rahastoyhtiö voisi rajoittaa lunastusten toteuttamista siten, että lunastukset toteutettaisiin usean eri päivän aikana. Työryhmä ehdottaa lisäksi, että sijoitusrahaston säännöissä voitaisiin määrittellä perusteet, jolloin rahastoyhtiölle tulisi oikeus lunastaa rahasto-osuudet laissa ja rahaston säännöissä tarkemmin määrätyissä poikkeuksellisissa tilanteissa ilman rahasto-osuudenomistajan toimeksiantoa tai suostumusta.

Erikoissijoitusrahastot. Työryhmä esittää erikoissijoitusrahastoja koskevan sääntelyn siirtämistä vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin esitetään lisättäväksi kokonaan uusi luku, jossa säädettäisiin erikoissijoitusrahastoista ja viitattaisiin soveltuviin sijoitusrahastolain säännöksiin rahaston juridiseen muotoon liittyvien erityisten seikkojen, kuten rahasto-osuusrekisterin pitämisen ja rahasto-osuudenomistajien kokouksen, osalta. Erikoissijoitusrahastojen sääntelyn sisältöä ei muutettaisi muutoin kuin poistamalla laista sellaiset päällekkäiset viittaukset sijoitusrahastolakiin, joissa asiasta säädetään myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa. Tällaisia päällekkäisyyksiä ovat esimerkiksi tilinpäätökseen, ulkoistamiseen ja dokumentointiin sekä säilytysyhteisöön liittyvät säännökset. Erikoissijoitusrahastojen arvonlaskentaa ja sijoitustoiminnan hajauttamista ja aukioloa kuin myös osuudenomistajien määrää ja vähimmäispääomaa sekä tuotonjakoa koskevat säännökset säilytettäisiin voimassa. Poiketen kuitenkin siitä, mitä voimassa olevassa laissa säädetään rahastoyhtiön hallituksesta, esitetään erikoissijoitusrahaston hoitajan osalta luovuttavan viittauksesta sijoitusrahastolakiin. Vaihtoehtorahastojen hoitajien hallituksen kokoonpanosta ei vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetä tarkemmin ja siten toimijat halutaan tässä saattaa yhdenvertaiseen asemaan.

Vaihtoehtorahastojen hoitajat. Sijoittajansuojan vahvistamiseksi Finanssivalvonnalle säädettäisiin mahdollisuus antaa markkinoinninaloituseräilykseen kielteinen päätös, mikäli se katsoo, etteivät lain edellytykset ei-ammattimaiselle asiakkaalle markkinointiin täytyisi. Toimiluvallisilta vaihtoehtorahastojen hoitajilta edellytettäisiin asiakaskohderyhmän sopivuusarviointia ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavien vaihtoehtorahastojen osalta. Rekisteröityvien vaihtoehtorahastojen osalta Finanssivalvonta voi jo voimassa olevan sääntelyn puitteissa arvioida osana poikkeusluvan myöntämistä, että vaatimukset tältä osin täyttyvät. Rekisteröityviltä vaihtoehtorahastojen hoitajilta edellytettäisiin vastaavasti kuin toimiluvallisilta merkittävien omistajien ja johdon luotettavuutta.

6 Jatkovalmistelu

Työryhmä piti toimikautensa aikana 25 kokousta.

Työryhmä järjesti sidosryhmille kaksi kuulemistilaisuutta, joissa esiteltiin työryhmän hahmottelemia suunnitelmia lakimuutoksiksi. Ensimmäinen kuulemistilaisuus järjestettiin työryhmän toimikauden puolivälissä, 14 päivänä kesäkuuta 2017. Toinen laajempi kuulemistilaisuus järjestettiin 30 päivänä lokakuuta 2017. Kuulemistilaisuuksiin kutsuttiin työryhmässä edustettuina olevien tahojen lisäksi rahastoyhtiöiden, säilytysyhteisöjen, tilintarkastajien, sijoittajien, etujärjestöjen, asianajajien sekä viranomaisten edustajia.

Lisäksi työryhmä on kokouksissaan kuullut Nordea Funds Oy:tä, Nasdaq Helsinki Oy:tä, Evli-Rahastoyhtiö Oy:tä, Lakiasiaintoimisto JLM Immonen Oy:tä sekä Suomen pääomasijoitusyhdistys ry:tä.

Työryhmä päätyi esittämään osuusrekisteriä koskevan sääntelyn siirtämistä erikseen valmisteltavaksi. Osuusrekisterin pitoa koskevilla säännöksillä on selkeä yhteys Verohallinnon tiedonsaannin toimivuuteen ja toisaalta internetyhteyksien ja muiden digitaalisten sovellusten käytettävyyteen. Toimiala on korostanut osuusrekisterijärjestelyjen keskeistä roolia sijoitusrahastojen sujuvassa markkinoinnissa ulkomaisille sijoittajille. Käytettyjen järjestelmien tulisi mahdollistaa joustavasti muun muassa rajat ylittävässä markkinoinnissa asiakkaiden asiointi ja yhteydenpito. Nykyisen sääntelyn heikkoutena on pidetty joustamattomuutta. Huomioon on myös otettava kansainvälistä verotietojen vaihtoa koskevat velvoitteet sekä verotuksen toimittamista koskevat tiedonsaantitarpeet. Koska sääntelyratkaisulla on huomattavan suuri merkitys toiminnan järjestämisen kannalta, on osuusrekisterisääntelyn uudistamista koskevaa keskustelua jatkettava yli työryhmän toimikauden kaikkia osapuolia tyydyttävän ratkaisun löytämiseksi.

Työryhmässä käytiin keskusteluja sääntelyn ratkaisuvaihtoehdoista vaihtuvapääomaista sijoitusyhtiötä koskevaksi sääntelyksi. Yhtenä vaihtoehtoisena mallina keskusteltiin mallista, jossa lähtökohdaksi otettaisiin osakeyhtiölain säännökset ja muokattaisiin suppea sääntely vaihtuvapääomaisesta yhtiöstä. Tasapainoilu osakeyhtiölain ja sijoitusrahastolain välillä ei kuitenkaan työryhmän toimikauden puitteissa tuottanut tulosta. Työryhmä päätyi esittämään vaihtuvapääomaisen sijoitusyhtiön sääntelyn siirtämistä jatkovalmisteluun, sillä kyse on oikeudellisesti monimutkaisesta asiakokonaisuudesta. Jatkovalmistelussa vaihtoehtoisina tutkittavina malleina voisivat olla ainakin osakeyhtiölainsäädäntöpohjaisen sääntelyn rinnalla sijoitusrahastolain pohjalta kirjoitettu erillislaki tai sijoitusrahastolakiin kirjoitettava lisäys vaihtuvapääomaisesta sijoitusyhtiöstä.

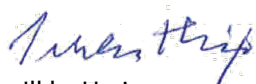
Työryhmän ehdotus sisältää lisäksi eräitä osa-alueita ja yksityiskohtia, joita koskevia lakiehdotuksia ja perusteluja on edelleen tarkennettava jatkovalmistelussa. Työryhmä ei ole valmistellut esitystä valtiovarainministeriön asetukseksi rahastoyhtiön palkitsemispolitiikasta eikä nykyisten asetusten päivittämiseksi vastaamaan sijoitusrahastolakiin ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotettuja muutoksia. Lisäksi työryhmän ehdotusta uudeksi sijoitusrahastolaiksi on vielä tarpeen tietyiltä sovittaa yhteen muun sääntelyn kanssa. Esimerkiksi EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 osalta sijoitusrahastolakiin ei ole ehdotettu muutoksia.

Saatuana työnsä valmiiksi työryhmä luovuttaa yksimielisen muistionsa kunnioittavasti valtiovarainministeriölle.

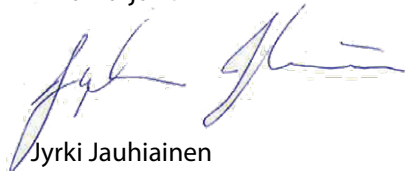
Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 2018

Paula Kirppu

Ilkka Harju

Jyrki Jauhiainen

Marko Hovi

Timo Niemi

Tarja Järvinen

Matti Turtiainen

Paula Hannula

Tiina Heinonen

SIJOITUSRAHASTOLAINSÄÄDÄNNÖN KOKONAISUUDISTUS

VM111:00/2016

Luonnos hallituksen esitykseksi

Hallituksen esitys eduskunnalle sijoitusrahastolaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi sijoitusrahastolaki, jolla kumottaisiin voimassa oleva samanniminen laki. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia ja Finanssivalvonnasta annettua lakia. Eräisiin muihin lakeihin tehtäisiin uudesta sijoitusrahastolaista johtuvia teknisiä muutoksia.

Uudella sijoitusrahastolailla selkeytettäisiin lain soveltamisalaa ja poistettaisiin nykysääntelyyn liittyviä epäselvyyksiä. Keskeisiä uudistuksia olisivat erikoissijoitusrahastoja koskevan sääntelyn siirtäminen sijoitusrahastolaista vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin sekä sijoitusrahastodirektiivin tunnistaman alarahastorakenteen salliminen sijoitusrahastoissa. Sijoitusrahastoon olisi siten mahdollista perustaa alarahastoja, joiden sijoituspolitiikat eroavat toisistaan ja joihin sovellettaisiin lähtökohtaisesti vastaavia säännöksiä kuin sijoitusrahastoon.

Rahastoyhtiön hallinnollista taakkaa kevennettäisiin korvaamalla säännöllisesti vuosittain järjestettävä rahasto-osuudenomistajien kokous pyynnöstä koolle kutsuttavalla kokouksella sekä luopumalla rahastoyhtiön velvollisuudesta antaa rahasto-osuudesta osuustodistus. Rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä laskettaisiin nykyisestä 50 osuudenomistajasta 30 osuudenomistajaan. Rahastoyhtiön hallituksen toiminnan luotettavuutta pyrittäisiin lisäämään rahastoyhtiön hallituksen riippumatonta jäsentä koskevilla uusilla säännöksillä, joilla korvattaisiin voimassa olevan lain edellyttämä rahasto-osuudenomistajien valitsema hallituksen jäsen. Tilintarkastajien suorittamaa sijoitusrahaston arvonlaskennan oikeellisuuden tarkistamista harvennetaan tehtäväksi vähintään vuosittain.

Rahastoyhtiöille ehdotetaan uutta sijoitusrahaston likviditeetin hallintakeinoa, lunastusten rajoittamista. Sijoitusrahaston säännöissä voitaisiin määritellä edellytykset, joiden täytyessä rahastoyhtiö voisi rajoittaa lunastusten toteuttamista siten, että lunastukset toteutettaisiin usean eri päivän aikana. Lisäksi ehdotetaan, että sijoitusrahaston säännöissä voitaisiin määritellä perusteet, jolloin rahastoyhtiölle tulisi oikeus lunastaa rahasto-osuudet laissa ja rahaston säännöissä tarkemmin määrättyissä poikkeuksellisissa tilanteissa ilman rahasto-osuudenomistajan toimeksiantoa tai suostumusta.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi luku erikoissijoitusrahastoista. Erikoissijoitusrahastosääntelyn sisältö säilyisi suurelta osin voimassa olevan sääntelyn sisältöisenä, mutta sääntelyn siirron yhteydessä on vielä pyritty poistamaan päällekkäisyyksiä sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain välillä. Toimiluvallisten vaihtoehtorahastojen hoitajien markkinoinnin aloitusilmoituksen käsittelyä ehdotetaan selvennettäväksi siten, että Finanssivalvonta voisi antaa asiassa valituskelpoisen kieltopäätöksen silloin, kun kyse on ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavasta vaihtoehtorahastosta. Rekisteröitymisvelvollisilta vaihtoehtorahastojen hoitajilta edellytettäisiin, vastaavasti kuin toimiluvallisilta, merkittävien omistajien ja johdon luotettavuutta.

Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotetuilla muutoksilla laajennettaisiin Finanssivalvonnan oikeus saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä koskemaan myös rekisteröityneiden vaihtoehtorahastojen hoitajien omistajan, hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan tai palveluksessa olevan laissa säädetyin luotettavuuden selvittämistä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

SISÄLLYS

Esityksen pääasiallinen sisältö.....	19
Sisällys.....	21
Yleisperustelut.....	25
1 Johdanto.....	25
2 Nykytila.....	26
2.1 Voimassa oleva lainsäädäntö.....	26
2.1.1 Sijoitusrahastolaki.....	26
2.1.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista.....	30
2.2 EU-lainsäädäntö.....	31
2.2.1 Sijoitusrahastodirektiivi.....	31
2.2.2 Vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annettu direktiivi.....	32
2.2.3 Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi ja -asetus.....	33
2.2.4 Muu EU-sääntely.....	33
2.3 Sijoitusrahastosektori.....	35
2.3.1 Suomalaiset sijoitusrahastot.....	36
2.3.2 Suomalaisen sijoittaminen ulkomaisiin rahastoihin.....	39
2.3.3 Sijoitusrahastojen kustannustehokkuus.....	40
2.3.4 Rahastotoiminnan rakenteiden muuttuminen.....	40
2.4 Nykytilan arviointi.....	40
2.4.1 Sijoitusrahastolaki.....	40
2.4.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista.....	49
3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	49
3.1 Tavoitteet.....	49
3.2 Toteuttamisvaihtoehdot.....	50
3.2.1 Termistö.....	50
3.2.2 Rahasto-osuusrekisteri.....	51
3.2.3 Vaihtuvapääomainen sijoitusyhtiö.....	51
3.2.4 Ulkoistaminen.....	52
3.2.5 Säilytysyhteisöt.....	52
3.3 Keskeiset ehdotukset.....	53
3.3.1 Sijoitusrahastolaki.....	53
3.3.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista.....	58
3.3.3 Laki Finanssivalvonnasta.....	59
3.3.4 Muut esitykseen sisältyvät lait.....	60
4 Esityksen vaikutukset.....	60
4.1 Taloudelliset vaikutukset.....	60
4.1.1 Vaikutukset yrityksiin.....	60
4.1.2 Vaikutukset kotitalouksiin.....	63
4.1.3 Vaikutukset julkiseen talouteen.....	63
4.1.4 Kokonaiskuva taloudellisista vaikutuksista ja kansantaloudelliset vaikutukset.....	64
4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	65
4.3 Ympäristövaikutukset.....	65
4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	65
5 Asian valmistelu.....	65
5.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto.....	65
5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	66

6	Riippuvuus muista esityksistä.....	66
	Yksityiskohtaiset perustelut.....	67
1	Lakiehdotusten perustelut	67
1.1	Sijoitusrahastolaki.....	67
	I OSA YLEISET SÄÄNNÖKSET	67
1 luku	Yleiset säännökset	67
	II OSA OIKEUS TOIMIA RAHASTOYHTIÖNÄ	68
2 luku	Rahastoyhtiön toimilupa.....	68
	III OSA RAHASTOYHTIÖN TOIMINTA	70
3 luku	Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma.....	70
4 luku	Toiminnan järjestäminen	71
5 luku	Vakavaraisuus ja riskienhallinta.....	72
6 luku	Ulkoistaminen.....	73
7 luku	Tilinpäätös ja tilintarkastus.....	73
	IV OSA SIOITUSRAHASTON HOITON LIITTYVÄT ERITYISET SÄÄNNÖKSET	74
8 luku	Sijoitusrahaston perustaminen, säännöt, vähimmäispääoma ja osuudenomistajien vähimmäismäärä	74
9 luku	Sijoitusrahaston hoitaminen.....	76
10 luku	Sijoitusrahaston arvon laskeminen, liikkeeseenlasku ja lunastaminen.....	77
11 luku	Rahasto-osuuden hoitajan hallinnoimat rahasto-osuudet.....	79
12 luku	Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat rahasto-osuudet	80
	V OSA SIOITUSRAHASTON VAROJEN SIOITTAMINEN, SYÖTTÖRAHASTORAKENNE, TIEDONANTOVELVOLLISUUS JA MARKKINOINTI.....	81
13 luku	Sijoitusrahaston sijoittaminen.....	81
14 luku	Syöttörahastorakenne.....	83
15 luku	Rahasto-osuuksien markkinointi ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus.....	84
	VI OSA SIOITUSRAHASTON SULAUTUMINEN, JAKAUTUMINEN, LAKKAUTTAMINEN JA TOIMINNAN LUOVUTTAMINEN	85
16 luku	Sijoitusrahaston sulautuminen	85
17 luku	Sijoitusrahaston jakautuminen.....	86
18 luku	Sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen ja säilytysyhteisön vaihtaminen	87
19 luku	Rahastoyhtiön toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen sekä rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston lakkauttaminen	87
	VII OSA SÄILYTYSYHTEISÖ.....	88
20 luku	Lupa toimia säilytysyhteisönä	88
21 luku	Säilytysyhteisön tehtävät	89
	VIII OSA RAJAT YLITTÄVÄ TOIMINTA.....	90
22 luku	Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla ja sijoitusrahaston markkinointi ulkomailla	90
23 luku	Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinointi Suomessa.....	92
24 luku	Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen.....	92
25 luku	Ulkomaisia rahastoyhtiöitä ja valvontayhteistyötä koskevat erityissäännökset	93

IX OSA	ERINÄISET SÄÄNNÖKSET	94
26 luku	Salassapito- ja vahingonkorvausvelvollisuus sekä asiakkaan tunteminen.....	95
27 luku	Seuraamukset ja rikkomuksista ilmoittaminen	96
28 luku	Voimaantulo ja siirtymäsäännökset	97
1.2	Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista	97
1 luku	Yleiset säännökset	97
2 luku	Määritelmät.....	98
5 luku	Rekisteröinti.....	98
13 luku	Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle.....	98
14 luku	Lupa toimia säilytysyhteisönä	98
16 a luku	Erikoissijoitusrahasto	98
21 luku	Finanssivalvontaa koskevat säännökset.....	100
22 luku	Seuraamukset ja muutoksenhaku.....	101
1.3	Laki Finanssivalvonnasta.....	102
1.4	Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta.....	103
1.5	Sijoituspalvelulaki.....	104
1 luku	Yleiset säännökset	104
11 luku	Sijoittajien korvausrahasto.....	104
1.6	Kiinteistörahastolaki	104
1.7	Laki sidotusta pitkäaikaissäästämisestä	104
1.8	Rahoitusvakuuslaki	104
1.9	Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta	104
1.10	Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta	105
5 luku	Arvopaperin ja rahoitusvälineen liittäminen arvo-osuusjärjestelmään.....	105
1.11	Laki rahoitusvakauseräviranomaisesta	105
3 luku	Rahaston varat ja niiden sijoittaminen, kulut ja lainanotto.....	105
1.12	Joukkorahoituslaki	105
1 luku	Yleiset säännökset	105
1.13	Kaupparekisterilaki	105
1.14	Laki varojen arvostamisesta verotuksessa	105
1.15	Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta	105
1.16	Laki verotusmenettelystä	105
1.17	Laki holhoustoimesta	106
2	TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	106
2.1	Tarkemmat säännökset.....	106
2.2	Tarkemmat määräykset.....	107
3	VOIMAANTULO.....	109
4	SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	109
	LAKIEHDOTUKSET	111
1.	Sijoitusrahastolaki	111
2.	Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta.....	207
3.	Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	215
4.	Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta ...	219
5.	Laki sijoituspalvelulain 1 luvun 2 §:n ja 11 luvun 15 §:n muuttamisesta.....	220
6.	Laki kiinteistörahastolain 1 ja 15 §:n muuttamisesta	221
7.	Laki sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta.....	222
8.	Laki rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta	223

9. Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n ja 18 §:n muuttamisesta.....	223
10. Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 1 §:n muuttamisesta.....	224
11. Laki rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain 3 luvun 6 §:n muuttamisesta.....	225
12. Laki joukkorahoituslain 2 §:n muuttamisesta	225
13. Laki kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta.....	226
14. Laki varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	226
15. Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 ja 20 §:n muuttamisesta.....	227
16. Laki verotusmenettelystä annetun lain 16 ja 17 §:n muuttamisesta.....	228
17. Laki holhustoimesta annetun lain 34 §:n muuttamisesta	229
LIITE	230
RINNAKKAISTEKSTIT	230
2. Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta.....	230
3. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	243
4. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta ...	250
5. Laki sijoituspalvelulain 1 luvun 2 §:n ja 11 luvun 15 §:n muuttamisesta.....	252
6. Laki kiinteistörahastolain 1 ja 15 §:n muuttamisesta	253
7. Laki sidotusta pitkäaikaissästämisestä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta.....	254
8. Laki rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta	255
9. Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n ja 18 §:n muuttamisesta.....	256
10. Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 1 §:n muuttamisesta.....	257
11. Laki rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain 3 luvun 6 §:n muuttamisesta.....	258
12. Laki joukkorahoituslain 2 §:n muuttamisesta	259
13. Laki kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta.....	259
14. Laki varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	261
15. Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 ja 20 §:n muuttamisesta.....	261
16. Laki verotusmenettelystä annetun lain 16 ja 17 §:n muuttamisesta.....	263
17. Laki holhustoimesta annetun lain 34 §:n muuttamisesta	264

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Sijoitusrahastotoiminta on ollut useiden muutosten kohteena viimeisen 15 vuoden aikana eriyistä. Yhtenä vaikuttajana on ollut EU:n sijoitusrahastosääntelyn muutokset, joiden taustalla on ollut tavoite kehittää eurooppalaista säänneltyä yhteisen sijoittamisen instrumenttia, UCITS-rahastoa, tuotteena kilpailukykyiseksi vastaamaan globaaliin kilpailuun ja sijoittajien kehittyviin tarpeisiin sekä Euroopassa että maailmanlaajuisesti. Vuoden 2008 kansainvälinen finanssikriisi jätti jälkensä myös rahastosääntelyyn muun muassa tiukentuneina sijoittajansuojan ja riskienhallinnan vaatimuksina. Viimeisimpinä suurina kehitystä muokkaavina tekijöinä on nyt nähtävissä finanssiteknologian kehitys ja sen mukanaan tuomat uudet mahdollisuudet toiminnan järjestämiselle. Euroopan komissio on pääomamarkkinaunionihankkeen yhteydessä pyrkinyt poistamaan rajat ylittävän sijoittamisen esteitä ja edistämään samassa yhteydessä myös sijoitusrahastojen rajat ylittävää markkinointia. Tähän liittyviä säädösehdotuksia odotetaan maaliskuussa 2018.

Rahastotoiminta on kehittynyt voimakkaasti 2000-luvulle tultaessa sekä maailmanlaajuisesti että Euroopassa. EU-sääntelyn rinnalla kehitystä on tapahtunut myös monen jäsenvaltion kansallisessa sääntelyssä erityisesti EU:n keskeisissä rahastomaissa, kuten Luxemburgissa ja Irlannissa. Kansallisella sääntelyllä on varmistettu ja tuettu rahastotoiminnan kilpailukykyä muun muassa erilaisilla yhtiömuodoilla ja joustavalla toiminnan järjestämistä koskevalla sääntelyllä EU-sääntelyn ulkopuolelle jäävien osa-alueiden kohdalla. Euroopassa onkin havaittavissa rahastojen keskittymistä juuri niihin maihin, joissa on panostettu erilaisiin toiminnan järjestämismahdollisuuksiin, kuten eri yhtiömuotojen valikoimaan, ja mahdollisimman joustavaan kansalliseen sääntelyyn EU-sääntelyn sallimissa rajoissa, unohtamatta tässä kuitenkin verotuksellisten ratkaisujen vaikutusta. Rahastotoiminnan liiketoimintaympäristön muutos ja rajan yli toiminnan odotettavissa oleva kasvu luovat tarvetta myös Suomessa kansallisen sijoitusrahastosääntelyn kokonaistarkastelulle toimijoiden kilpailukykyisyyden säilyttämiseksi. Kilpailukykyisyys liittyy muun muassa erikokoisten ja erilaisilla toimintaedellytyksillä toimivien rahastoyhtiöiden toiminnan mahdollistamiseen ja uusien toimijoiden alalle tulon mahdollisuuksiin. Muutoksilla on vaikutusta siihen, mihin maahan uusia rahastoja on toimijoiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista perustaa. Sijoittajan näkökulmasta erilaisia sijoitusmahdollisuuksia tarjoavia rahastoja on tarjolla paitsi kotimaasta myös muista ETA-valtioista. Työllisyyden ja verotulojen kannalta on kuitenkin eduksi, jos Suomessa on vahva kotimainen rahastosektori.

Sijoitusrahastolaissa (48/1999) säädetään sopimusoikeudellisten säännösten nojalla toimivasta rahastosijoittamisesta. Laissa säännellään sijoitusrahastodirektiivin mukaisen sijoitusrahaston ohella myös erikoissijoitusrahaston hoitamista ja sijoittamista. Sijoitusrahastolakiin on sen voimaantulon jälkeen tehty yli 30 muutosta ja osittaisuudistusta, minkä lisäksi sen rinnalle on syntynyt yksittäisiä erillislakeja. Viimeisimmät keskeiset muutokset sijoitusrahastolakiin ovat johtuneet uuden EU-sääntelyn kansallisesta täytäntöönpanosta. Siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, jäljempänä *sijoitusrahastodirektiivi* tai *UCITS IV*, on pantu täytäntöön sijoitusrahastolain muuttamisesta annetulla lailla (1490/2011). Sijoitusrahastodirektiivin muuttamisesta säilytystoimintojen, palkka- ja palkkiopolitiikan sekä seuraamusten osalta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/91/EU, jäljempänä *sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivi* tai *UCITS V*, on pantu täytäntöön sijoitusrahastolain muuttamisesta annetulla lailla (175/2016).

Yhteistä sijoittamista koskevan sääntelyn rakenne muuttui vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU, jäljempänä *AIFM-direktiivi*, täytäntöönpanon yhteydessä. Viimeksi mainitun direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä vuonna 2014 säädettiin uusi laki vaihtoehtorahastojen hoitajista (162/2014). Vaihtoehtorahastosääntelyn myötä myös muu kuin sijoitusrahastodirektiivissä säännelty yhteinen sijoittaminen on tullut sääntelyn piiriin. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetusta laista huolimatta sijoitusrahastolakiin jäi kuitenkin edelleen sopimusmuotoista vaihtoehtorahastoa, erikoissijoitusrahastoa, koskeva sääntely. Muutoksen myötä erikoissijoitusrahastoa koskevaa sääntelyä on nykyään sekä sijoitusrahastolaissa että vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa.

Useiden muutosten johdosta sijoitusrahastolaki on muuttunut vaikeaselkoiseksi sääntelykokonaisuudeksi. Sijoitusrahastolaki sisältää monimutkaisia viittauksia erityisesti erikoissijoitusrahastojen osalta eikä lain kirjoitustapa ole enää säilynyt yhdenmukaisena, minkä vuoksi sijoitusrahastolain kokonaistarkastelulle on myös lakitekniisiä selkeyttämistarpeita. Sijoitusrahastosääntelyn kokonaiskuvaa monimutkaistaa yksittäisten säännösmuutosten lisäksi sääntelyn monikerroksinen rakenne. Euroopan unionin laajuinen yhtenäinen sääntelykehikko on luotu sijoitusrahastodirektiivissä, minkä lisäksi sijoitusrahastodirektiivin sisällöstä on annettu komission delegoituja asetuksia ja direktiivejä. EU-sääntelyä täydentävät myös Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen, jäljempänä *ESMA*, antamat ohjeet ja sääntelytulkinnat (Q&A). Kansallisesti on vielä voimassa lakia alemman asteisia valtioneuvoston ja valtiovarainministeriön asetuksia sekä Finanssivalvonnan antamia määräyksiä ja ohjeita.

2 Nykytila

2.1 Voimassa oleva lainsäädäntö

2.1.1 Sijoitusrahastolaki

Sijoitusrahastolaki on annettu 29 päivänä tammikuuta 1999 ja se on tullut voimaan 1 päivänä helmikuuta 1999. Sijoitusrahastolaille kumottiin sitä edeltänyt samanniminen laki (480/1987). Sijoitusrahastodirektiivi ja siihen myöhemmin tehdyt muutokset on pantu täytäntöön sijoitusrahastolaissa.

Sijoitusrahastolakia sovelletaan 1 §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön harjoittamaan toimintaan sekä yhteissijoitusyritysten osuuksien markkinoimiseen yleisölle. Pykälässä säädetään lisäksi rahastoyhtiön oikeudesta hoitaa myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettua vaihtoehtorahastoa edellyttäen, että sillä on vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa tätä toimintaa varten tai että se on rekisteröitynyt Finanssivalvontaan siten kuin mainitussa laissa säädetään. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu ulkoisesti hoidettujen vaihtoehtorahastojen hoitaja saa hallinnoida sijoitusrahastoja edellyttäen, että sillä on rahastoyhtiön toimilupa tätä toimintaa varten.

Sijoitusrahasto, erikoissijoitusrahasto ja yhteissijoitusyritys

Sijoitusrahastolla tarkoitetaan sijoitusrahastotoiminnassa hankittuja sekä Suomessa vahvistettujen sääntöjen ja sijoitusrahastolain 11 luvun mukaan sijoitettuja varoja sekä niistä aiheutuvia velvoitteita. Lain 11 luvussa säädetään sijoitusrahaston varojen sijoittamisesta sijoitusrahastodirektiivin vaatimukset täyttäviin sijoituskohteisiin. Sijoitusrahasto ei ole itsenäinen oikeushen-

kilö, vaan varojen kokonaisuus, jonka omistavat siihen varojaan sijoittaneet rahasto-osuudenomistajat. Sijoitusrahaston varojen on oltava vähintään kaksi miljoonaa euroa ja sillä on oltava ainakin 50 rahasto-osuudenomistajaa.

Sijoitusrahastolaissa säädetään myös erikoissijoitusrahastosta, jolla tarkoitetaan sijoitusrahasto-toiminnassa hankittuja sekä erikoissijoitusrahaston sääntöjen ja sijoitusrahastolain 12 luvun mukaan sijoitettuja varoja sekä niistä johtuvia velvoitteita. AIFM-direktiivin voimaansaattamisen myötä kansalliseen sääntelyyn perustunut erikoissijoitusrahasto on nykyään yksi vaihtoehtorahaston oikeudellisista muodoista. Sijoitusrahastolain 3 a §:ssä säädetään siitä, mitä sijoitusrahastoa koskevia säännöksiä sovelletaan myös erikoissijoitusrahastoihin. Erikoissijoitusrahasto voi poiketa sijoitusrahastolaissa tarkemmin säädettyllä tavalla 11 luvun mukaisista varojen sijoittamista koskevista velvoitteista, rahasto-osuuksien jatkuvasta liikkeeseenlaskusta, jatkuvasta lunastusvelvollisuudesta sekä arvonlaskentaa koskevista säännöksistä. Rahastoyhtiöön, joka hoitaa erikoissijoitusrahastoja tai muuta vaihtoehtorahastoa, sovelletaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia siten kuin siitä säädetään kyseisen lain 1 luvun 5 §:ssä.

Yhteissijoitusyrityksellä tarkoitetaan laissa sellaista muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa toimiluvan saanutta yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavaa yritystä, joka kotivaltionsa lainsäädännön perusteella täyttää sijoitusrahastodirektiivin edellytykset.

Rahastoyhtiö ja sen tehtävät

Rahastoyhtiön liiketoiminnan ala on rajoitettu sijoitusrahastotoimintaan, jolla tarkoitetaan laissa varojen hankkimista yleisöltä yhteistä sijoittamista varten ja näiden varojen sijoittamista pääasiallisesti rahoitusvälineisiin tai kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin tai muihin sijoituskohteisiin sekä sijoitusrahaston ja erikoissijoitusrahaston hallintoa ja rahasto-osuuksien markkinointia. Sijoitusrahastotoimintaa saa harjoittaa vain rahastoyhtiö, joka on saanut Finanssivalvonnalta toimiluvan tätä toimintaa varten. Rahastoyhtiö saa sijoitusrahastotoiminnan harjoittamisen lisäksi harjoittaa siihen olennaisesti liittyvää toimintaa, jos tällainen toiminta ei ole omiaan vahingoittamaan rahasto-osuudenomistajien etua sekä erillisellä luvalla tarjota sijoituspalvelulaissa (747/2012) tarkoitettua omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa sekä rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuuksien osalta.

Sijoitusrahastolaissa säädetään rahastoyhtiön toimiluvan edellytyksistä ja sen hakemisesta (2 luku) sekä rahastoyhtiön toiminnan järjestämisestä (4 luku), vakavaraisuutta ja riskien hallintaa (4 a luku) sekä palkitsemisjärjestelmää koskevista vaatimuksista (4 b luku). Lisäksi laissa säädetään rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta. Rahastoyhtiöitä koskevia säännöksiä on myös lain 2 a §:ssä tarkoitetuissa komission asetuksissa sekä sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitetuissa komission delegoiduissa säädöksissä ja komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

Sijoitusrahaston säännöt

Rahasto-osuudenomistajan oikeudet ja velvollisuudet sijoitusrahastossa sekä suhteessa rahastoyhtiöön, joka hallinnoi sijoitusrahaston varoja ja edustaa rahasto-osuudenomistajia, määräytyvät sijoitusrahastolain, sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä rahaston sääntöjen mukaan. Tarkemmat säännökset sijoitusrahaston ja erikoissijoitusrahaston säännöistä sisältyvät lain 7 lukuun. Finanssivalvonta vahvistaa rahastoyhtiön hakemuksesta sijoitusrahaston säännöt sekä niiden muutokset. Erikoissijoitusrahastojen säännöt on toimitettava Finanssivalvonnalle tiedoksi ja sääntömuutos tulee voimaan kuukauden kuluttua siitä, kun muutos on saatettu rahasto-osuudenomistajien tietoon. Finanssivalvonta voi kuitenkin laissa tarkemmin säädettyissä

tilanteissa vaatia erikoissijoitusrahaston sääntöjen muuttamista tai asettaa valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja edellytyksiä.

Rahasto-osuus ja rahasto-osuudenomistaja

Sijoitusrahastoon varojaan sijoittaneella on oikeus rahasto-osuuteen. Sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahasto-osuus tai muu siihen rinnastettava yhteissijoitusyrityksen osuus on arvopaperimarkkinalaissa (746/2012) tarkoitettu arvopaperi. Sijoitusrahaston säännöissä voidaan määrätä, että rahastolla on sekä tuotto- että kasvuosuuksia. Rahastossa voi olla myös eri osuussarjoja, jotka poikkeavat toisistaan muun muassa siinä, paljonko rahastoyhtiö veloittaa sijoitusrahaston varoista korvausta rahaston hallinnoinnista.

Rahastoyhtiön on pidettävä rahasto-osuuksista rahasto-osuusrekisteriä. Rahasto-osuusrekisteriin on merkittävä ainakin rahasto-osuudenomistajan nimi ja postiosoite sekä muut 53 §:n 1 momentissa edellytetyt tiedot. Lain 56 §:ssä säädetään rahasto-osuudenomistajan oikeudesta käyttää rahasto-osuudenomistajille sijoitusrahastolaissa säädettyjä oikeuksia. Osuudensaajalla ei ole tätä oikeutta ennen kuin rahasto-osuus on rekisteröity tai saanto on ilmoitettu ja sitä koskeva selvitys esitetty rahastoyhtiölle. Tämä ei kuitenkaan koske sellaista oikeutta, jota käytetään esittämällä tai luovuttamalla osuustodistus tai siihen kuuluva osinkolippu.

Rahastoyhtiön on rahasto-osuudenomistajan pyynnöstä annettava rahasto-osuudesta osuustodistus, jonka allekirjoittaa rahastoyhtiön hallituksen jäsen tai sen valtuuttama henkilö. Osuustodistus voidaan asettaa vain nimetylle rahasto-osuusrekisteriin merkitylle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle. Rahasto-osuudesta annetun osuustodistuksen luovutukseen ja panttaukseen sovelletaan velkakirjalain (622/1947) säännöksiä juoksevista velkakirjoista.

Ulkomaalaisen tai ulkomaisen yhteisön tai säätiön omistamat rahasto-osuudet voidaan lain 9 a luvussa säädetyn edellytyksin merkitä rahasto-osuusrekisteriin siten, että siihen merkitään rahasto-osuudenomistajan sijasta rahasto-osuudenhoitaja, joka hallitsee rahasto-osuuksia rahasto-osuudenomistajan lukuun toimeksiannon nojalla. Rahasto-osuuden hoitajan hallinnoimien rahasto-osuuksien nojalla ei ole oikeutta osallistua rahasto-osuudenomistajien kokoukseen eikä kyseisistä rahasto-osuuksista anneta osuustodistusta.

Sijoitusrahastolain 10 luvussa säädetään erikseen myös arvo-osuusjärjestelmään kuuluvista rahasto-osuuksista.

Rahasto-osuudenomistajien kokous ja edustajisto

Sijoitusrahastolla on rahasto-osuudenomistajien kokous, jonka tehtävistä säädetään laissa ja määrätään sijoitusrahaston säännöissä. Sijoitusrahastolain 19 §:n 1 momentin mukaan rahasto-osuudenomistajien yhteisesti kyseisen lain tai sijoitusrahaston sääntöjen mukaan päätettävät asiat ratkaistaan rahasto-osuudenomistajien kokouksessa, joka on pidettävä säännöissä määrätynä aikana. Rahasto-osuudenomistajien kokouksen tehtävänä on valita rahastoyhtiön hallituksen jäsenistä vähintään yksi kolmasosa sekä vähintään yksi tilintarkastaja ja tälle varamies huolehtimaan rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilintarkastuksesta. Lisäksi sijoitusrahastoa kohdanneesta vahingosta johtuvan vahingonkorvauskanteen nostamisesta päättää pääsäännön mukaan rahasto-osuudenomistajien kokous. Rahasto-osuudenomistajien kokoukseen sovelletaan soveltuvin osin yhdistyksen kokoukseen sovellettavaa menettelyä, jollei sijoitusrahaston säännöissä tai sijoitusrahastolaissa ole muuta määrättyä.

Sijoitusrahaston säännöissä voidaan lisäksi määrätä, että rahastoyhtiön hallinnoimien sijoitusrahastojen rahasto-osuudenomistajien kokoukset valitsevat edustajiston, jonka tehtävänä on

päittää kysymyksessä olevia sijoitusrahastoja koskevista yhteisistä asioista. Säännöissä on tuolloin mainittava edustajiston tehtävät, valintatapa ja vaalikausi. Edustajiston tehtäviin on kuulunut ainakin rahasto-osuudenomistajien valitseminen rahastoyhtiön hallituksen jäseneksi ja tilintarkastajan valinta silloin, kun rahastoyhtiön hallitukseen valittavien jäsenten tai tilintarkastajien määrä alittaa rahastoyhtiön hallinnoitavana olevien sijoitusrahastojen määrän.

Rahasto-osuuksien arvonmääritys, liikkeeseenlasku ja lunastaminen

Rahasto-osuuksien arvonmäärityksestä, liikkeeseenlaskusta ja lunastamisesta säädetään sijoitusrahastolain 8 luvussa. Sijoitusrahastolain 45 §:n mukaan rahastoyhtiön on vaadittaessa laskettava liikkeeseen hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia. Sijoitusrahaston säännöissä voidaan kuitenkin sijoitustoiminnan luonteesta johtuvasta tai muusta erityisestä syystä määrätä, että osuuksia on laskettava liikkeeseen vain rahaston säännöissä tarkemmin määritellyinä ajankohtina. Sijoitusrahastot ovat luonteeltaan avoimia, jolloin lähtökohtaisesti jokaisella on jatkuvasti oikeus sijoittaa sijoitusrahastoihin. Tämän estämättä Finanssivalvonta voi arvopaperimarkkinoita tai kiinteistömarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen varmistamiseksi, rahasto-osuudenomistajien edun turvaamiseksi tai muusta erityisen painavasta syystä määrätä rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskun keskeytettäväksi. Lisäksi rahastoyhtiö voi sijoitusrahaston säännöissä mainitulla painavalla perusteella kieltäytyä liikkeeseenlaskusta ja rahasto-osuuden merkinnän hyväksymisestä.

Rahastoyhtiön on lain 49 §:n mukaan lunastettava hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuus rahasto-osuudenomistajan vaatimuksesta sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin määrättyllä tavalla ja määrättyinä ajankohtina. Pykälässä säädetään tarkemmin myös lunastusarvosta ja lunastuksessa noudatettavasta menettelystä. Erikoissijoitusrahaston säännöissä voidaan erikoissijoitusrahaston sijoitustoiminnan sitä edellyttäessä poiketa siitä, mitä 49 §:ssä on säädetty. Rahastoyhtiö voi väliaikaisesti keskeyttää lunastamisen sijoitusrahaston säännöissä mainituissa tilanteissa ja ainoastaan, jos rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuus tai muu painava etu sitä erityisesti vaatii. Lisäksi Finanssivalvonnalla on tietyin laissa säädettyin edellytyksin oikeus määrätä rahasto-osuuksien lunastukset keskeytettäväksi.

Rahastoyhtiön on laskettava pääasiallisesti rahoitusvälineisiin varojaan sijoittavan sijoitusrahaston arvo jokaisena pankkipäivänä. Rahasto-osuuden arvo on sijoitusrahaston varallisuuden arvo jaettuna liikkeessä olevien rahasto-osuuksien lukumäärällä. Sijoitusrahaston varoille määritellään arvo niiden markkina-arvojen mukaan. Tilintarkastajan on vähintään kuusi kertaa vuodessa tarkistettava rahasto-osuuden arvonlaskennan oikeellisuus.

Rahasto-osuuksien markkinoiminen ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus

Rahastoyhtiön velvollisuutena on tiedottaa yleisölle harjoittamastaan sijoitustoiminnasta. Rahastoyhtiön on julkaistava jokaisesta hallinnoimastaan sijoitusrahastosta esite (rahastoesite), lyhyt asiakirja, joka sisältää sijoittajalle annettavat avaintiedot (avaintietoesite), puolivuotiskatsaus ja vuosikertomus. Sijoitusrahaston säännöt on liitettävä rahastoesitteeseen.

Rahastoesitteessä on oltava olennaiset ja riittävät tiedot sijoitusrahaston sijoitustoiminnan tavoitteista sekä muista ominaisuuksista, sijoitusrahastoa hallinnoivasta rahastoyhtiöstä sekä sijoitusrahaston käyttämästä säilytysyhteisöstä, jotta sijoittajat voivat luotettavasti arvioida kyseistä sijoitusrahastoa ja erityisesti siihen liittyviä riskejä.

Säilytisyhteisö ja sen tehtävät

Sijoitusrahastolain 31 §:n mukaan sijoitusrahaston varojen säilyttämisestä huolehtii säilytisyhteisö, jolla tarkoitetaan laissa säilytisyhteisötoimintaa harjoittavaa yhteisöä. Säilytisyhteisötoiminnalla puolestaan tarkoitetaan sijoitusrahastojen varojen säilyttämistä sekä sen valvontaa, että toiminnassa noudatetaan lakia, muita säännöksiä ja määräyksiä sekä rahaston sääntöjä. Säilytisyhteisöä ei saa vaihtaa ilman Finanssivalvonnan lupaa.

Säilytisyhteisötoimintaa saa harjoittaa vain säilytisyhteisö, jolla on Finanssivalvonnan myöntämä toimilupa toimintaa varten. Toimilupa on myönnettävä suomalaiselle osakeyhtiölle, joka täyttää sijoitusrahastolaissa toimiluvan saamiselle säädetyt omistajien ja johdon luotettavuutta, toiminnan järjestämistä ja taloudellisia toimintaedellytyksiä koskevat vaatimukset. Lisäksi säilytisyhteisönä voi toimia luottolaitos tai ETA-luottolaitos, jolla on sivuliike Suomessa. Yhtiö ei saa toimia sekä rahastoyhtiönä että säilytisyhteisönä.

Säilytisyhteisön tehtävä on varmistaa, että sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskuissa ja lunastuksissa noudatetaan lakia ja rahaston sääntöjä, että rahasto-osuuksien arvo lasketaan ja sijoitusrahaston tuotto käytetään lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten ja rahaston sääntöjen mukaisesti, ja että sijoitusrahaston varoja koskeviin toimiin liittyvät maksut suoritetaan sijoitusrahastolle yleisesti käytössä olevassa määräajassa. Säilytisyhteisön on myös noudatettava rahastoyhtiön antamia toimeksiantoja, jolleivät ne ole lain tai rahastoyhtiön toimintaa koskevan muun lain tai sijoitusrahaston sääntöjen vastaisia.

Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla ja yhteissijoitusyritysten osuuksien markkinointi Suomessa

Sijoitusrahastolain 20 luvussa säädetään rahastoyhtiön sivuliikkeen perustamisesta toiseen ETA-valtioon ja muuhun valtioon kuin ETA-valtioon sekä rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa toimintaa toisen valtion alueella ilman sivuliikettä. Laissa säädetään lisäksi sijoitusrahaston ja erikoissijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnista muualla kuin Suomessa sekä yhteissijoitusyritysten osuuksien markkinoinnista Suomessa.

Lisäksi laissa säädetään ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa toimintaa Suomessa sekä Finanssivalvonnan tälle myöntämästä luvasta perustaa sijoitusrahasto Suomeen.

2.1.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista

Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annettiin 7 päivänä maaliskuuta 2014 ja sillä pantiin täytäntöön AIFM-direktiivi. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetulla lailla laajennettiin rahoitusmarkkinasääntely koskemaan myös siihen asti elinkeinovapauden nojalla harjoitettua omaisuudenhoitoon rinnastettua kommandiittiyhtiömuotoista pääomasijoittamista ja kiinteistösijoittamista. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia sovelletaan oikeushenkilöihin, joiden säännöllistä liiketoimintaa on vaihtoehtorahastojen hoitaminen, vaihtoehtorahaston osuuksien tarjoamiseen asiakkaalle sekä vaihtoehtorahaston säilytisyhteisötoimintaan.

Vaihtoehtorahasto ja vaihtoehtorahastojen hoitaja

Vaihtoehtorahastolla tarkoitetaan lain 2 luvun 1 §:n mukaan yhteisöä tai muuta yhteistä sijoittamista, jossa varoja hankitaan useilta sijoittajilta ja sijoitetaan määritellyn sijoituspolitiikan mukaisesti sijoittajien eduksi ja jolta ei edellytetä sijoitusrahastodirektiivin 5 artiklassa tarkoitettua lupaa.

Vaihtoehtorahastojen hoitajalla tarkoitetaan oikeushenkilöä, jonka säännöllistä liiketoimintaa on 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettu vaihtoehtorahastojen hoitaminen. Vaihtoehtorahastojen hoitajalla tulee olla toimilupa, joka voidaan myöntää osakeyhtiölle ja eurooppayhtiölle, tai sen tulee rekisteröityä. Lain 1 luvun 2 §:ssä asetetaan edellytykset, joiden täytyessä vaihtoehtorahastojen hoitajalla on oltava lain mukainen toimilupa (toimilupavelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja). Sen sijaan vaihtoehtorahastojen hoitajan, jonka hoitamien vaihtoehtorahastojen yhteensä lasketut varat alittavat pykälässä säädetyt rajat, on rekisteröidyttävä siten kuin lain 5 luvussa säädetään (rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja).

Vaihtoehtorahastojen hoitajan toiminnan järjestäminen

AIFM-direktiivi sääntelee vaihtoehtorahastojen hoitajan keskeisen toiminnan järjestämistä. Sääntely edellyttää toimilupaa tai rekisteröintiä ja viranomaisvalvontaa. Toimilupa edellyttää toiminnan organisointia luotettavasti ja riittävin resurssein, jotta tehtävät voidaan eriyttää ja eturistiriidat välttää. Sääntelyssä on painotettu arvonlaskennan luotettavaa järjestämistä ja säilytysyhteisön tehtäviä. Toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset eivät kuitenkaan pääsääntöisesti koske rekisteröitynyttä vaihtoehtorahastojen hoitajaa.

Vaihtoehtorahaston tarjoaminen ei-ammattimaiselle asiakkaalle

AIFM-direktiivi sääntelee lähtökohtaisesti ammattimaisille sijoittajille tarjottavien vaihtoehtorahastojen hoitamista ja hoitajille asetettuja vaatimuksia toisin kuin sijoitusrahastodirektiivi, joka tarkasti määrittelee sijoitusrahaston sijoitustoiminnan rajat ja vähimmäishajautusvaatimuksen. AIFM-direktiivi mahdollistaa kansallisen valinnan sallia vaihtoehtorahastojen markkinointi myös ei-ammattimaisille sijoittajille. Suomessa on valittu tällainen mahdollisuus sääntelyssä. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvussa on säädetty edellytykset, joiden tulee täytyä, jotta vaihtoehtorahastoa voidaan markkinoida myös ei-ammattimaiselle asiakkaalle. Tällaisia edellytyksiä ovat muun muassa toimilupa ja rahastosta laadittu avaintietoesite tai avaintietoasiakirja. Rekisteröitymisvelvolliselle vaihtoehtorahastojen hoitajalle Finanssivalvonta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää oikeuden markkinoida vaihtoehtorahastoa ei-ammattimaiselle asiakkaalle Suomessa. Suomessa erikoissijoitusrahastomuotoisia vaihtoehtorahastoja on voinut markkinoida ei-ammattimaisille asiakkaille jo ennen AIFM-direktiivin antamista. Erikoissijoitusrahastojen sijoittamista ja aukioloa koskeva sääntely on seurannut läheisesti sijoitusrahastoille sallittuja rajoja.

2.2 EU-lainsäädäntö

2.2.1 Sijoitusrahastodirektiivi

Sijoitusrahastodirektiivi annettiin 13 päivänä heinäkuuta 2009. Sijoitusrahastodirektiivillä kumottiin yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta vuonna 1985 annettu neuvoston direktiivi 85/611/ETY, jäljempänä *vanha sijoitusrahastodirektiivi*, siihen myöhemmin tehdyne muutoksineen. Sijoitusrahastodirektiivi on pantu täytäntöön sijoitusrahastolaissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008).

Sijoitusrahastodirektiiviin on kodifioitu vanha sijoitusrahastodirektiivi ja siihen myöhemmin tehdyt muutokset sekä samassa yhteydessä annetut uudet säännökset sijoitusrahaston perustamisesta muuhun jäsenvaltioon kuin rahastoyhtiön kotijäsenvaltioon, sijoitusrahaston kansallisesta ja rajat ylittävstä sulautumisesta, sijoitusrahastojen muodostamasta syöttörahas-to-kohde-rahasto-rakenteesta, sijoittajille annettavista avaintiedoista, rahasto-osuuksien markkinointia

muussa jäsenvaltiossa kuin yhteissijoitusyrityksen kotijäsenvaltiossa koskevasta ilmoitusmenettelystä ja toimivaltaiten viranomaisten valvontayhteistyön tehostamisesta.

Sijoitusrahastodirektiiviä sovelletaan siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin (yhteissijoitusyritykset), jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioiden alueelle. Sijoitusrahastodirektiivin tavoitteena on ollut yhteissijoitusyrityksiä koskevien jäsenvaltioiden kansallisten lainsäädäntöjen yhteensovittaminen, jotta voidaan lähentää yhteissijoitusyritysten kilpailuedellytyksiä yhteisön tasolla ja taata samalla tehokkaampi ja yhdenmukaisempi suoja osuudenomistajille. Yhteensovittamisella on pyritty helpottamaan sellaisten rajoitusten poistamista, jotka haittaavat yhteissijoitusyritysten osuuksien vapaata liikkuvuutta. UCITS IV:n yhteydessä uusilla säännöksillä pyrittiin parantamaan EU:n sijoitusrahastomarkkinoiden toimintaa antamalla yhteissijoitusyrityksille uusia toimintamahdollisuuksia sekä tehostamalla tietojen julkistamisvelvollisuutta ja yhteissijoitusyritysten osuuksien rajat ylittävää markkinointia koskevien säännösten toimivuutta.

Sijoitusrahastodirektiiviä uudistettiin vuonna 2014, jotta voitaisiin ottaa huomioon markkinoiden kehitys ja markkinatoimijoiden ja valvontaviranomaisten senhetkiset kokemukset sekä puuttua jäsenvaltioiden kansallisten säännösten välisiin eroihin, joita esiintyi säilytysyhteisöjen tehtävissä ja vastuussa sekä palkka- ja palkkiopolitiikassa ja seuraamuksissa. UCITS V annettiin 23 päivänä heinäkuuta 2014.

Sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivin tarkoituksena oli sijoittajien yhteissijoitusyrityksiä kohtaan tuntemaan luottamuksen lisääminen tiukentamalla säilytysyhteisöjen tehtäviä ja vastuuta koskevia vaatimuksia, parantamalla rahastoyhtiöiden ja sijoitusyhtiöiden palkka- ja palkkiopolitiikkaa ja ottamalla käyttöön sellaisia seuraamuksia koskevat yhteiset normit, joita sovelletaan sijoitusrahastodirektiivin tärkeimpiin rikkomuksiin.

Sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset oli hyväksyttävä viimeistään 18 päivänä maaliskuuta 2016. Sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivi pantiin kansallisesti täytäntöön sijoitusrahastolain muuttamisesta annetulla lailla (175/2016) ja Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta annetulla lailla (176/2016).

2.2.2 Vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annettu direktiivi

AIFM-direktiivi annettiin 8 päivänä kesäkuuta 2011. Direktiivillä vahvistettiin yhdenmukaistetut säännöt, jotka koskevat sellaisten vaihtoehtorahastojen hoitajien toimilupia, toimintaa ja avoimuutta, jotka hoitavat ja/tai markkinoivat vaihtoehtorahastoja ETA-valtioissa. Direktiiviä sovelletaan ETA-alueelle sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin sekä sellaisiin ETA-alueen ulkopuolelle sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin, jotka hoitavat ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa tai markkinoivat vaihtoehtorahastoa ETA-valtiossa. Direktiivillä ei sen sijaan säännellä vaihtoehtorahastoa itsessään.

Direktiivissä vaihtoehtorahastolla tarkoitetaan yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavaa yritystä, joka hankkii pääomaa useammalta kuin yhdeltä sijoittajalta sijoittaakseen ne määritellyn sijoituspolitiikan mukaisesti kyseisten sijoittajien eduksi ja jolta ei edellytetä sijoitusrahastodirektiivin 5 artiklan mukaista toimilupaa. Vaihtoehtorahastoja ei saa hoitaa ilman direktiivin mukaista toimilupaa, ellei poikkeusedellytyksistä muuta johdu.

Direktiivi sisältää yleisten säännösten ohella säännökset vaihtoehtorahastojen toimiluvista, toimintaedellytyksistä, tiedonantovelvollisuuksista sijoittajaa kohtaan, raportointivelvollisuuksista valvovalle viranomaiselle sekä velvollisuuksista tietyn tyyppisten vaihtoehtorahastojen

hoitamisessa. Edelleen direktiivi sisältää säännöksiä toimiluvan saaneiden vaihtoehtorahastojen hoitajien oikeuksista markkinoida ja hoitaa ETA-valtioon sijoittautuneita vaihtoehtorahastoja ETA-valtiossa, säännökset kolmansia maita koskevista erityissäännöistä, markkinointia vähittäissijoittajille koskevat säännökset sekä toimivaltaista viranomaista koskevat säännökset.

2.2.3 Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi ja -asetus

Sijoituspalvelujen tarjoamista, sijoittajansuojaa ja rahoitusvälineiden kaupankäyntiä koskeva sääntely on viime vuosina ollut laajan muutoksen kohteena. Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 15 päivänä toukokuuta 2014 asetuksen (EU) N:o 600/2014 rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta, jäljempänä *MiFIR*, ja direktiivin 2014/65/EU rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta, jäljempänä *MiFID II*. Kyseisillä säädöksillä kumottiin aiempi rahoitusvälineiden markkinoista annettu direktiivi 2004/39/EY, joka saatettiin Suomessa kansallisesti voimaan vuonna 2007. *MiFIR*:n ja *MiFID II*:n oli tarkoitus, tiettyjä siirtymäsäännöksiä lukuun ottamatta, tulla sovellettavaksi 3 päivänä tammikuuta 2017, mutta koko lainsäädäntökehysten soveltamista lykättiin myöhemmin vuodelle. *MiFIR* ja *MiFID II* tulivat lopulta sovellettavaksi 3 päivänä tammikuuta 2018.

MiFIR ja *MiFID II* yhdessä muodostavat oikeudellisen kehyksen, jolla säännellään sijoituspalveluyrityksiä, sijoituspalveluita tarjoavia luottolaitoksia, kauppapaikkoja, raportointipalvelujen tarjoajia sekä kolmansien maiden yrityksiä, jotka tarjoavat sijoituspalveluja tai harjoittavat sijoitustoimintaa ETA-alueella. Säädösten tavoitteena on lisätä kaupankäynnin läpinäkyvyyttä, tehokkuutta ja luotettavuutta kaikkien rahoitusvälineiden osalta. *MiFID II* -sääntely muuttaa sijoituspalveluyritysten toimilupaa ja toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia sijoittajansuojan varmistamiseksi. Sääntelyn keskeisimmät muutokset kohdistuvat muun muassa kannustimien käyttöä koskeviin rajoituksiin, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen tiedonantovelvollisuutta laajentamalla sekä tuotehallintaprosesseja ja tuotteen kohdemarkkinan määrittelyä koskeviin säännöksiin.

2.2.4 Muu EU-sääntely

EU:n rahamarkkinarahastoasetus

Rahamarkkinarahastoja koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1131 annettiin 14 päivänä kesäkuuta 2017, jäljempänä *rahamarkkinarahastoasetus*. Rahamarkkinarahastoasetuksen tavoitteena on vahvistaa rahamarkkinarahastojen toimintaa ja sijoitussalkkujen koostumusta koskevat yhteiset säännöt rahastojen kestokyvyn parantamiseksi ja niiden synnyttämän järjestelmäriskin hallitsemiseksi. Asetusta sovelletaan pääosin 21 päivästä heinäkuuta 2018 alkaen.

Asetusta sovelletaan sekä sijoitusrahastodirektiivin mukaisiin yhteissijoitusyrityksiin että AIFM-direktiivin mukaisiin vaihtoehtorahastoihin, jotka sijoittavat lyhytaikaisiin varoihin ja joiden tavoitteena on tarjota rahamarkkinakorkoja vastaavaa tuottoa tai säilyttää sijoituksen arvo. Asetuksessa säädetään rahamarkkinarahastojen toimiluvasta ja sen myöntämisessä noudatettavasta menettelystä sekä rahamarkkinarahastojen sijoituspolitiikkaa koskevista velvoitteista, kuten erinäisistä hyväksyttävistä omaisuuseristä, hajautusvaatimuksista sekä luottolaadun arvioinnista. Edelleen asetukseen sisältyy säännökset rahamarkkinarahastojen riskienhallintaa koskevista velvoitteista, arvostuksesta ja avoimuusvaatimuksista sekä rahamarkkinarahastojen valvonnasta.

Rahamarkkinarahastoasetuksessa säädetään myös rahamarkkinarahastojen likviditeetin hallintaa koskevista vaatimuksista. Julkisen sektorin velkainstrumentteihin sijoittaville kiinteän nettoarvon rahamarkkinarahastoille ja alhaisen volatiliiteetin nettoarvon rahamarkkinarahastoille asetetaan muun muassa velvollisuus ottaa käyttöön likviditeettimaksuja ja lunastusten rajoittamista koskevia järjestelyjä sijoittajansuojan varmistamiseksi ja ”ensimmäisen toimijan edun” estämiseksi markkinoiden vakavien stressikausien aikana (asetuksen 48. johdantokappale).

Rahamarkkinarahastoasetuksen edellyttämien kansallisten lakimuutosten täytäntöönpano on valmisteltavana valtiovarainministeriössä.

SFTR-asetus

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2365 arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta, jäljempänä *SFTR-asetus*, annettiin 25 päivänä marraskuuta 2015. SFTR-asetus tuli sovellettavaksi 12 päivästä tammikuuta 2016.

SFTR-asetuksessa asetetaan arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien vastapuolille velvollisuus toimittaa tällaisia rahoitustoimia koskevat tiedot asetuksen nojalla rekisteröityyn tai sen mukaisesti tunnustettuun kauppatietorekisteriin. Lisäksi asetuksessa rajoitetaan vakuudeksi annettujen rahoitusvälineiden uudelleenkäyttöä siihen liittyvillä tiedonantosäännöksillä. Asetuksen tarkoitamiin vastapuoliin kuuluvat muun muassa sijoitusrahastodirektiivin mukaiset yhteissijoitusyritykset ja niiden rahastoyhtiöt sekä AIFM-direktiivin mukaisesti toimiluvan saaneiden tai rekisteröityjen vaihtoehtorahastojen hoitajien hoitamat vaihtoehtorahastot.

SFTR-asetuksessa asetetaan lisäksi rahastoyhtiöille ja vaihtoehtorahastojen hoitajille arvopapereilla toteutettaviin rahoitustoimiin ja kokonaistuoton vaihtosopimukseen liittyviä läpinäkyvyysvaatimuksia niiden määräaikaikaiskatsauksissa ja sopimusten laatimista edeltävissä asiakirjoissa, kuten yhteissijoitusyrityksen tarjousesitteessä ja AIFM-direktiivin mukaan vaihtoehtorahastosta sijoittajalle annettavissa tiedoissa.

SFTR-asetuksen edellyttämien kansallisten lakimuutosten täytäntöönpano on valmisteltavana valtiovarainministeriössä.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 27 päivänä huhtikuuta 2016 asetuksen (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta, jäljempänä *yleinen tietosuoja-asetus*. Yleisellä tietosuoja-asetuksella vahvistetaan säännöt luonnollisten henkilöiden suojelulle henkilötietojen käsittelyssä sekä säännöt, jotka koskevat henkilötietojen vapaata liikkuvuutta. Asetuksen tavoitteena on luoda Euroopan unionille ajanmukainen, vahva, yhtenäinen ja kattava tietosuojakehys, jolla suojellaan yksilön perusoikeuksia ja -vapauksia, edistetään digitaalisten sisämarkkinoiden kehittymistä, vastataan uusiin digitalisaatioon ja globalisaatioon liittyviin tietosuojakysymyksiin sekä tehostetaan tietosuojasäännösten täytäntöönpanon valvontaa. Yleinen tietosuoja-asetus tulee sovellettavaksi 25 päivänä toukokuuta 2018.

Yleinen tietosuoja-asetus tulee sovellettavaksi sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Yleistä tietosuoja-asetusta sovelletaan osittain tai kokonaan automatisoituun henkilötietojen käsittelyyn sekä henkilötietojen sellaiseen muuhun kuin automatisoituun käsittelyyn, joka muodostaa tai jonka on tarkoitus muodostaa rekisterin osa. Asetuksen soveltamisalasta on poissuljettu toimi-

valtaisten viranomaisten suorittama henkilötietojen käsittely rikosasioissa, jolloin yleisen tietosuojasetuksen sijaan sovelletaan EU:n tietosuojadirektiiviä (EU) 2016/680. Yleinen tietosuojasetus sisältää säännökset muun muassa henkilötietojen käsittelyä koskevista periaatteista, käsittelyn lainmukaisuudesta, rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän velvoitteista ja vastuista, henkilötietojen käsittelyä koskevan suostumuksen edellytyksistä ja arkaluonteisten tietojen käsittelystä. Asetuksessa määritellään myös henkilötietojen kohteena olevan henkilön oikeudet, jollaisia ovat muun muassa omia henkilötietoja koskeva tiedonsaantioikeus, oikeus saada tiedot oikaistua, oikeus tulla unohdetuksi sekä oikeus tietojen poistamiseen ja tietojenkäsittelyn vastustamiseen.

Yleisen tietosuojasetuksen edellyttämien kansallisten lakimuutosten täytäntöönpano on valmisteltavana oikeusministeriössä.

Euroopan finanssivalvontajärjestelmän tarkistus

Komissio antoi 20 päivänä syyskuuta 2017 ehdotukset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi Euroopan valvontaviranomaisten perustamisesta annettujen asetusten ja eräiden muiden asetusten muuttamisesta sekä direktiiviksi rahoitusvälineiden markkinoista sekä vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettujen direktiivien muuttamisesta (COM(2017) 536 final, COM(2017) 537 final, COM(2017) 538 final ja COM(2017) 539 final, U 62/2017 vp). Komissio ehdottaa lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, joilla pyritään vahvistamaan eurooppalaista finanssimarkkinoiden valvontaa sekä Euroopan valvontaviranomaisten ja järjestelmäriskikomitean asemaa. Yhtenäisemmän finanssivalvonnan avulla pyritään edistämään pääomamarkkinaunionia ja yhteismarkkinoiden toimivuutta sekä finanssimarkkinoiden yhdentymistä ja rajat ylittävää rahoitustoimintaa.

Euroopan valvontaviranomaisten toiminnan tarkistuksen lisäksi komissio lisäisi ESMA:lle useita suoria arvopaperimarkkinoihin liittyviä valvontavaltuuksia. ESMA:lle ehdotetaan suoria valvontatehtäviä esimerkiksi eurooppalaisista riskipääomarahastoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) No 345/2013 tarkoitettuihin eurooppalaisiin riskipääomarahastoihin, eurooppalaisista yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneista rahastoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) No 346/2013 tarkoitettuihin eurooppalaisiin yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen perustuviin rahastoihin ja eurooppalaisista pitkäaikaissijoitusrahastoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/760 tarkoitettuihin eurooppalaisiin pitkäaikaissijoitusrahastoihin liittyen. MIFIR-asetusta koskevalla muutoksella rahastoyhtiöt ja vaihtoehtorahastojen hoitajat ehdotetaan lisättäväksi ESMA:n tuoteinterventio-oikeuksien piiriin.

Sijoitusrahastodirektiivin ja AIFM-direktiivin REFIT-hanke

Komission vuoden 2018 työohjelman mukaan komissio on antamassa maaliskuussa 2018 lainsäädäntöehdotuksen REFIT-hankkeesta, jolla vähennetään vaihtoehtorahastojen ja yhteissijoitusyritysten esteitä rajat ylittävässä toiminnassa (COM(2017) 650 final).

2.3 Sijoitusrahastosektori

Suomalaisten sijoitusrahastojen rahastopääoma oli vuoden 2017 lopussa noin 120 miljardia euroa, joista noin 80 prosenttia oli suomalaisten sijoittamaa varallisuutta. Suomesta sijoitetaan myös ulkomaisiin rahastoihin. Kesäkuussa 2017 suomalaisilla oli saamia ulkomaisista rahastoista 110 miljardia euroa. Kuitenkin tästä 110 miljardista arviolta ainakin 50 miljardia on suo-

malaisten työeläkelaitosten sijoituksia. Lisäksi suomalaiset sijoitusrahastot sijoittavat ulkomai-
siin rahastoihin. Täten todellisuudessa pieni osa 110 miljardin sijoitusvarallisuudesta on yksit-
täisten henkilöiden suoria sijoituksia.

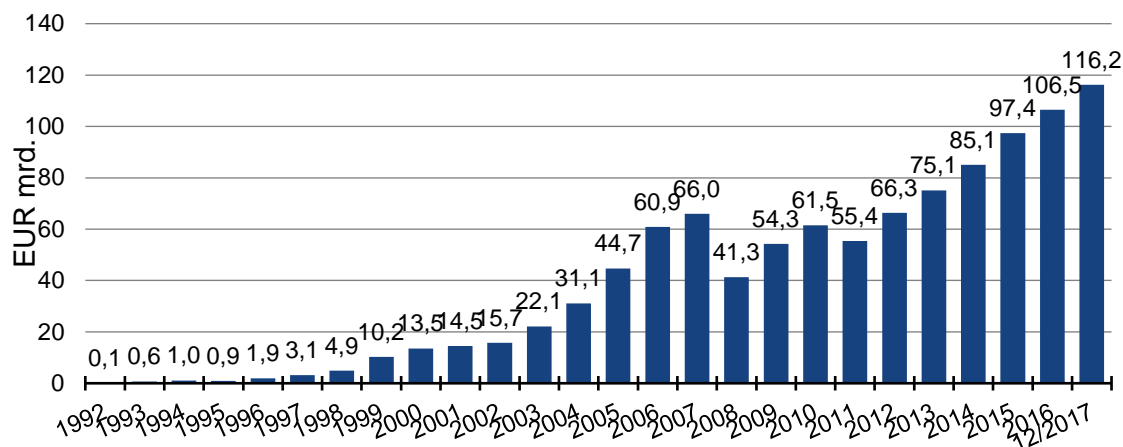
Suomalainen sijoitusrahastojen sijoitusvarallisuus on moneen muuhun EU:n jäsenvaltioon ver-
rattuna melko pieni. Jos kuitenkin sijoitusrahastojen sijoitusvarallisuudet suhteutetaan maiden
väkilukuun, niin suomalainen rahastosektori sijoittautuu melko lailla keskikastiin EU:n jäsen-
valtioiden kesken, joilla ovat kehittyneet rahoitusmarkkinat.

2.3.1 Suomalaiset sijoitusrahastot

Vuoden 2017 lopussa suomalaisten sijoitusrahastojen rahastopääoma Finanssiala ry:n mukaan
oli 116,2 miljardia euroa. Suomen Pankin tilastojen mukaan sijoitusrahastojen (sisältäen eri-
koissijoitusrahastot) rahasto-osuusvelka eli rahastopääoma oli tosin noin 5 miljardia enemmän
kuin Finanssiala ry:n ilmoittama rahastopääoma. Marraskuussa 2017 suomalaisia rahastoyhti-
öitä oli 26.

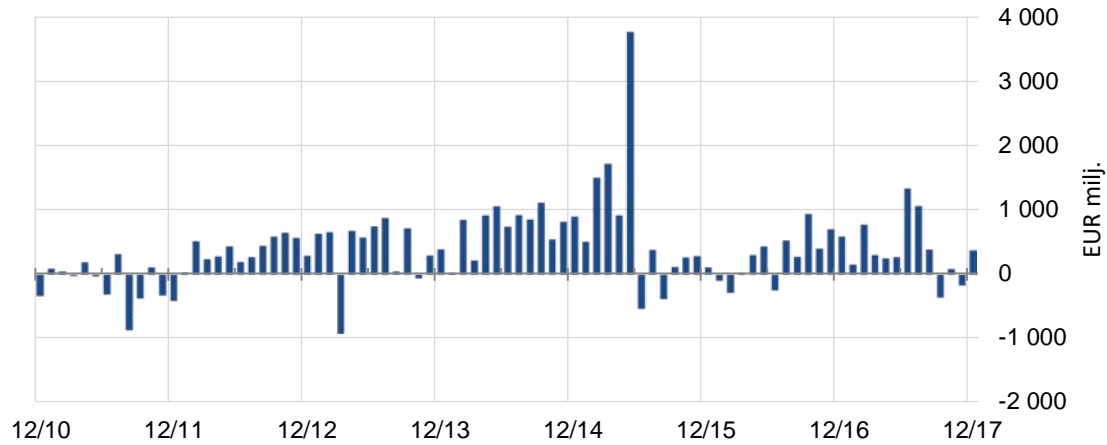
Sijoitusrahastosektori on kasvanut moninkertaiseksi 1990-luvun alusta lähtien. Viimeisimmän
kuuden vuoden aikana sijoitusrahastosektorin koko on kaksinkertaistunut. (Kuvio 1.) Sijoitus-
rahastosektorin kasvuun vaikuttaa niin rahaston sijoituskohteiden arvonmuutos kuin rahastoihin
tehdyt uudet sijoitukset. Viimeisimmän viiden vuoden aikana sijoitusrahastoihin kohdistuvat
nettomerkinät ovat olleet pitkälti positiivisia (Kuvio 2). Myös sijoituskohteiden arvonnousu
on kasvattanut sektorin kokoa.

Kuvio 1. Rahastopääoma suomalaisissa sijoitusrahastoissa

Lähde: Finanssiala ja Sijoitustutkimus

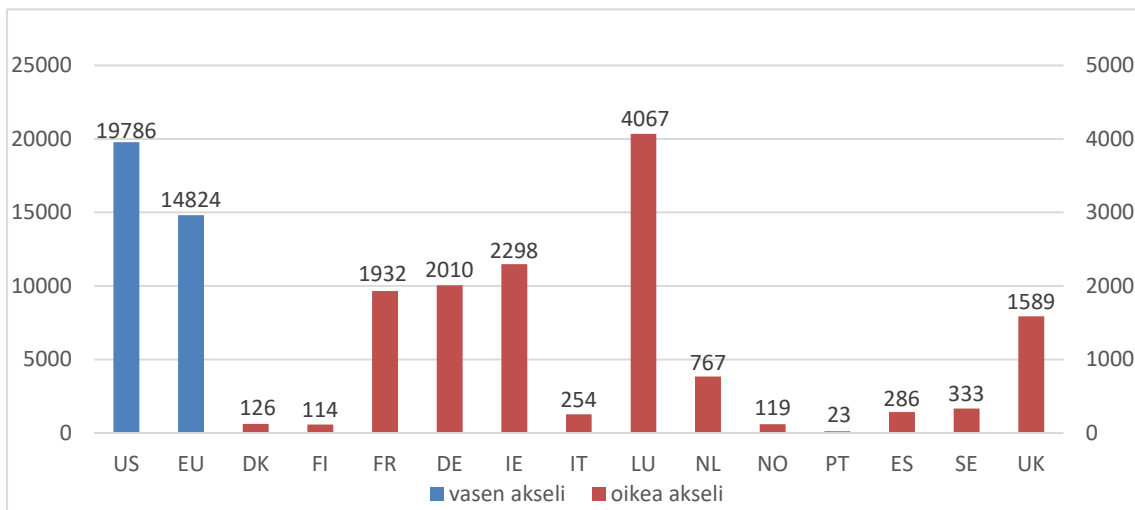
Kuvio 2. Suomalaisen sijoitusrahastojen nettomerkinnot

Lähde: Finanssiala ja Sijoitustutkimus

Vaikka sijoitusrahastojen rahastopääoma on kasvanut Suomessa paljon viime vuosina, Suomen sijoitusrahastosektorin sijoitusvarallisuus on pieni verrattaessa keskeisiin rahastomaihin Euroopassa. Suomen rahastotalous on kuitenkin melko samankokoinen kuin muissa Pohjoismaissa, lukuun ottamatta Ruotsia, jonka rahastosektori on melkein kolminkertainen verrattuna muiden Pohjoismaiden rahastosektoreihin. Ruotsin eläkejärjestelmä tukee kansalaisten rahastosijoittamista, mikä on edesauttanut Ruotsin rahastosektorin kasvua. Euroopan suurissa rahastomaissa rahastosektorin koko liikkuu tuhansissa miljardeissa, kun se Suomessa on reilussa sadassa miljardissa. Toisaalta Euroopan valtioiden rahastosektorit ovat kokoluokaltansa vain murto-osa Yhdysvaltain lähes 20 000 miljardin euron rahastosektorista. Yhteenlasketunakin EU:n rahastosektori on pienempi kuin Yhdysvaltojen rahastosektori. (Kuvio 3.)

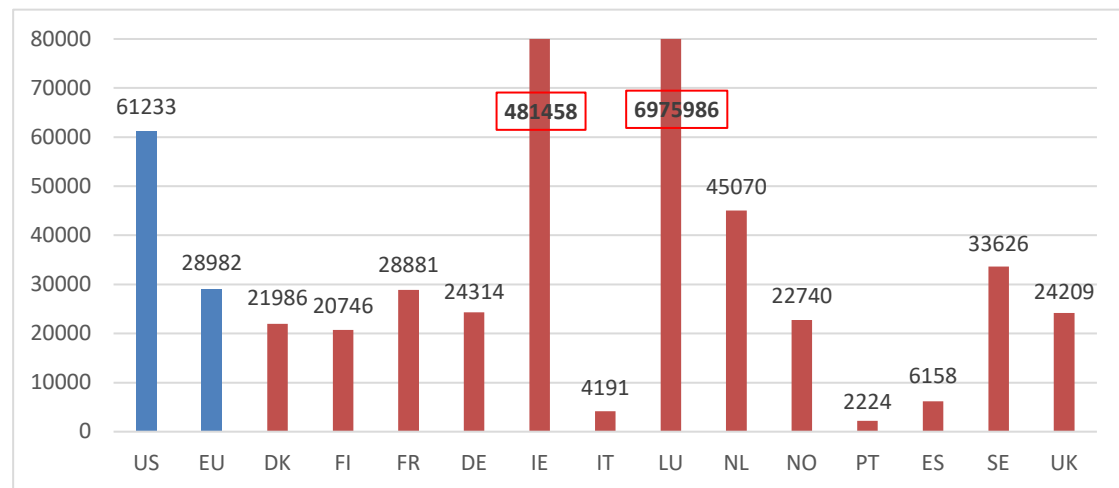
Kuvio 3. Sijoitusrahastojen sijoitusvarallisuus valituissa maissa lokakuussa 2017 (miljardia euroa)

Lähde: EFAMA

Jos vertailussa olevien maiden rahastosektorin sijoitusvarallisuus jaetaan maiden väkiluvulla, niin Suomen rahastosektori näyttäytyy melko keskikokoisena EU:n mittakaavalla. Tällaisessa vertailussa Suomi osoittautuu myös melko samankokoiseksi kuin muut Pohjoismaat. Irlannin ja Luxemburgin kaltaisten rahastomaiden piirteet korostuvat, kun sijoitusvarallisuus on jaettu väkiluvulla. Keskimäärin rahoitusmarkkinoiltaan kehittyneissä EU:n jäsenvaltioissa sijoitusvarallisuus jaettuna väkiluvulla oli 20 000–50 000, kun taas Luxemburgissa se oli vajaa seitsemän miljoonaa euroa ja Irlannissa vajaa 0,5 miljoonaa euroa. (Kuvio 4.)

Kuvio 4. Sijoitusrahastojen sijoitusvarallisuus lokakuussa 2017 jaettuna väkiluvulla maittain (euroa)

Lähde: EFAMA

Suomessa on 26 rahastoyhtiötä. Suomen sijoitusrahastosektori on hyvin keskittynyt samalla lailla kuin muukin finanssisektori Suomessa. Finanssivalvonnan tilastojen mukaan vuoden 2017 lopussa suomalaisten sijoitusrahastojen sijoitusrahastopääomasta 70 prosenttia oli sijoitettuna kolmen suurimman luottolaitoskonsernin rahastoyhtiöiden kautta. Nordea Funds:lla oli 39 prosentin osuus markkinoista, OP-Rahastoyhtiöllä 21 prosentin osuus ja Danske Invest rahastoyhtiöllä kymmenen prosentin osuus. Seuraavaksi suurimmat markkinaosuudet ovat Evli-Rahastoyhtiöllä kuusi prosenttia ja FIM Varainhoidolla viisi prosenttia. Loppujen 20 rahastoyhtiön markkinaosuudet olivat alle viiden prosentin ja keskimääräisesti melko pieniä.

Suomalaisiin sijoitusrahastoihin sijoittavat pitkälti kotimaiset toimijat. Suomen Pankin tilastojen mukaan vuoden 2017 lopussa suomalaisten rahastojen sijoitusvarallisuudesta 79 prosenttia tuli Suomesta. Suurin sijoittajasektori suomalaisiin sijoitusrahastoihin on vakuutusyhtiöt 25 prosentin osuudellaan. Suuri osa vakuutusyhtiöiden kautta sijoitettavasta varallisuudesta on kuitenkin välillisesti suomalaisten kotitalouksien sijoituksia. Seuraavaksi suurin sijoittajasektori on ulkomaat 21 prosentin osuudellaan, josta 17 prosenttiyksikön osuus on Ruotsista tulevia sijoituksia. Kolmanneksi suurin sijoittajasektori on kotitaloudet 18 prosentin osuudellaan ja muut rahoituslaitokset ovat neljänneksi suurin 16 prosentin osuudellaan.

Selvästi suurin osa suomalaisten sijoitusrahastojen rahastopääomasta on sijoitettuna joko osake- tai korkorahastoihin. Suomen Pankin tilastojen mukaan vuoden 2017 lopussa korkorahastoihin oli sijoitettuna 44 prosenttia rahastopääomasta ja osakerahastoihin 40 prosenttia 16 prosenttia sijoitusrahastojen pääomasta oli sijoitettuna muunlaisiin rahastoihin. Sijoitustutkimuksen luvut

eroavat hieman Suomen Pankin vastaavista. Sijoitustutkimuksen mukaan 38 prosenttia oli sijoitettuna osakkeisiin ja 40 prosenttia korkorahastoihin. Raportojien ero johtuu pitkälti siitä, että tahot raportoivat yhdistelmärahastoja eri tavoin. Suomen Pankin mukaan yhdistelmärahastoihin oli sijoitettuna 9 prosenttia, kun taas Sijoitustutkimuksen mukaan sijoitettu varallisuus 19 prosenttia.

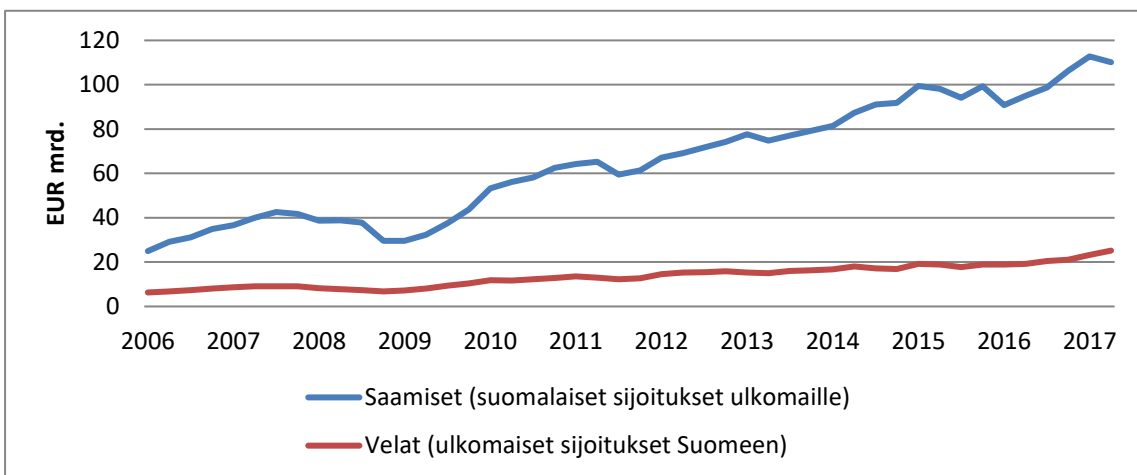
Suomalaisissa sijoitusrahastoissa rahastopääoma on hajautettu EU-keskeisesti. Suomen Pankin tilastojen mukaan vuoden 2017 lopussa sijoitusrahastojen rahastopääomasta 29 prosenttia eli reilu 33 miljardia euroa oli sijoitettuna Suomeen. Suuri osa rahastopääomasta 44 prosenttia eli noin 50 miljardia euroa oli sijoitettuna muualle EU:hun. EU:n ulkopuolisiin maihin oli sijoitettuna 27 prosenttia eli noin 32 miljardia euroa. Tarkasteltaessa pelkästään suomalaisten sijoitusrahastojen osakesijoituksia, joita oli yhteensä vuoden 2017 lopussa 44 miljardia euroa, jakauma kohdealueittain muuttuu. Suurin osa sijoitusrahastojen osakesijoituksista 48 prosenttia ohjautuu EU-alueen ulkopuolelle, kun taas Suomeen ohjautuu 22 prosenttia osakkeisiin ohjautuvasta sijoituspääomasta ja muualle EU:hun 30 prosenttia.

2.3.2 Suomalaisten sijoittaminen ulkomaisiin rahastoihin

Suomalaiset voivat suomalaisten sijoitusrahastojen lisäksi sijoittaa ulkomaisiin rahastoihin ja toisin päin. Tilastokeskuksen maksutasetilastojen mukaan kesäkuussa 2017 suomalaisilla oli 110 miljardia saamia ulkomaisilta rahastoilta. Vastaavasti ulkomaiset sijoittajat olivat sijoittaneet suomalaisiin sijoitusrahastoihin 25 miljardia euroa. (Kuvio 5.)

Suomalaiset sijoittavat ulkomaisiin rahastoihin enemmän kuin suomalaisiin sijoitusrahastoihin, koska ainoastaan noin 80 prosenttia suomalaisten sijoitusrahastojen rahastopääomasta on suomalaista sijoittamista, eli suomalaiset ovat sijoittaneet noin 90 miljardia euroa suomalaisiin sijoitusrahastoihin. Vastaavasti luku ulkomaisiin rahastoihin on 110 miljardia euroa. Yksi syy suuriin ulkomaisiin rahastosijoituksiin on Suomen työeläkevakuutusyhtiöiden suuri sijoitusomaisuus. Esimerkiksi työeläkeyhtiöiden vuoden 2016 tilinpäätösten perusteella niillä on vajaan 50 miljardin arvosta sijoituksia ulkomaisiin korko- ja osakerahastoihin. Lisäksi ulkomaisiin rahastoihin suomalaista varallisuutta ohjaavat suomalaiset rahastoyhtiöt, jotka toimivat jakelijoina saman konsernin ulkomaisiin rahastoihin.

Kuvio 5. Rahastosaamiset ja -velat maksutasetilastossa.

Lähde: Tilastokeskus

2.3.3 Sijoitusrahastojen kustannustehokkuus

Morningstarin vuonna 2017 tekemässä selvityksessä¹ eri valtioiden rahastosektoreista sijoittajat ovat kokeneet suomalaisten sijoitusrahastojen asiakkailtaan perimät kustannukset korkeammiksi kuin vertailumaissa keskimäärin. Selvityksen mukaan suomalaisten sijoitusrahastojen kustannustehokkuus on heikompaa kuin muissa Pohjoismaissa. Tanskassa ja Norjassa kustannukset ovat keskitasoa, kun taas Ruotsissa on yksi kustannustehokkaimmista rahastosektoreista. Selvityksen mukaan Ruotsin sijoitusrahastot ovat sijoittajille kustannustehokkaampia kuin esimerkiksi Yhdistyneessä Kuningaskunnassa.

Finanssivalvonta kerää vuosittain rahastoyhtiöiden ja toimitiluvallisten vaihtoehtorahastojen hoitajien tilinpäätöstietoja. Näiden tietojen mukaan rahastoyhtiöiden kulujen suhde tuottoon -luvun mediaani oli vuoden 2016 lopussa 93,6 prosenttia ja vuoden 2015 lopussa 88,6 prosenttia. Toimitiluvallisten vaihtoehtorahastojen hoitajien, joilla ei ollut myös rahastoyhtiön toimilupaa, vastaava suhdeluku oli vuoden 2016 lopussa 82,4 prosenttia ja vuoden 2015 lopussa 83,1 prosenttia. Tilinpäätöstietojen mukaan selvästi suurin kuluerä rahastoyhtiöissä on palkkiokulut, kun taas toimitiluvallisilla vaihtoehtorahastojen hoitajilla hallintokulut ovat selvästi suurin kuluerä.

2.3.4 Rahastotoiminnan rakenteiden muuttuminen

Sijoitusrahastodirektiivi (UCITS IV) tehosti entisestään rahastojen rajat ylittävää markkinointia. Jo aiemmin oli mahdollista markkinoida rahastoja koko EU:n laajuisesti. Tämä muutos mahdollisti eri maissa olevien rahastojen fuusioimisen keskenään sekä myös eri maissa olevien rahastoyhtiöiden fuusioimisen keskenään.

Monet toimijat ovat käyttäneet hyväkseen tätä mahdollisuutta tehostaa toimintaansa. Esimerkiksi eri Pohjoismaissa olevia samalla sijoituspolitiikalla olevia rahastoja on yhdistetty niin, että rahastojen hallinnointi on yksittäisen toimijan osalta keskittynyt entistä harvalukuisempiin paikkoihin. Valitusta sijoittumispaikasta rahastoja hoidetaan ja markkinoidaan siten laajemmalla alueella. Suomen osalta rahastoja on sekä lähtenyt että tullut.

2.4 Nykytilan arviointi

2.4.1 Sijoitusrahastolaki

Lakitekninen laatu ja rakenne

Sijoitusrahastolain kokonaistarkastelun tarve on ollut esillä jo pitkään. Sijoitusrahastolaki on useiden muutosten ja osittaisuudistusten myötä muuttunut vaikeaselkoiseksi, rakenteeltaan monimutkaiseksi ja laajaksi kokonaisuudeksi. Sijoitusrahastolaki sisältää runsaasti vaikeaselkoisia viittauksia erityisesti erikoissijoitusrahastojen osalta eikä lain kirjoitustapa ole enää säilynyt yhdenmukaisena. Lain rakenteen ja sisällön hahmottamista vaikeuttaa lisäksi säännösten otsikoinnin puuttuminen.

Vuonna 2009 annetulla sijoitusrahastodirektiivillä yhdenmukaistettiin merkittävästi sijoitusrahastoja koskevaa sääntelyä. Kymmenen vuotta aiemmin annettuun sijoitusrahastolakiin oli jo tuossa vaiheessa lain voimaantulon jälkeen tehty useita muutoksia, minkä johdosta sijoitusrahastodirektiivin kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä sijoitusrahastolain kokonaistarkastelua pidettiin tarpeellisena. Kyseisessä esityksessä ehdotettiin kuitenkin sijoitusrahastodirektiivin

¹Morningstar Global Fund Investor Experience Study, 2017

täytäntöönpanon toteuttamista pelkästään sijoitusrahastolain muuttamisella, sillä siinä vaiheessa AIFM-direktiivi oli jo hyväksytty ja AIFM-direktiivin täytäntöönpanosta katsottiin aiheutuvan merkittäviä muutoksia myös sijoitusrahastolakiin (HE 113/2011 vp, s. 42).

AIFM-direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä rahastosääntelyn laajamittaisen selkeyttämisen katsottiin kuitenkin olevan mahdollista vain panemalla direktiivi täytäntöön erilliseen lakiin, sillä direktiivin ja sitä täydentävien suoraan sovellettavien asetusten edellyttämä täytäntöönpano sijoitusrahastolakiin olisi heikentänyt edelleen lain selkeyttä. Käytännössä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain säätäminen merkitsi sitä, että sijoitusrahastolainsäädännön uudistus tuli jatkumaan edelleen osittaisena siten kuin silloin vireillä olleet sijoitusrahastodirektiiviä koskeneet EU-säädöshankkeet edellyttivät. Sijoitusrahastolain kokonaisuudistuksen katsottiin olevan mahdollista vasta sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivin (UCITS V) valmistumisen jälkeen (HE 94/2013 vp, s. 86). UCITS V:n täytäntöönpanon yhteydessä sijoitusrahastolakiin tehtiin kuitenkin lähinnä vain välttämättömät direktiivistä johtuneet muutokset (HE 3/2016 vp).

Sijoitusrahastolain teknisen laadun parantaminen vaatii lain korvaamista uudella sijoitusrahastolailta, jolloin havaitut epäselvyydet ja tekniset epä johdonmukaisuudet voidaan korjata. Sijoitusrahastolain rakenteen selkeyttäminen on tarpeellista lisäksi sen vuoksi, että samoja toimijoita koskevia säännöksiä sisältyy myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin esimerkiksi niiltä osin kuin rahastoyhtiö hoitaa sijoitusrahaston lisäksi myös vaihtoehtorahastoa. Näiden lakien keskinäiset eroavaisuudet tulisivat selkeämmin ilmi, jos lakirakenteet muistuttaisivat enemmän toisiaan.

Soveltamisala

Sijoitusrahastolakia sovelletaan 1 §:n mukaan rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön harjoittamaan toimintaan sekä yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseen yleisölle. Pykälää on muutettu AIFM-direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä siten, että siinä säädetään rahastoyhtiön oikeudesta hoitaa myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettua vaihtoehtorahastoa edellyttäen, että sillä on vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa tätä toimintaa varten tai että se on rekisteröitynyt Finanssivalvontaan siten kuin mainitussa laissa säädetään. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu ulkoisesti hoidettujen vaihtoehtorahastojen hoitaja saa hallinnoida sijoitusrahastoja edellyttäen, että sillä on rahastoyhtiön toimilupa tätä toimintaa varten. Vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa tätä toimintaa varten tai joka on rekisteröitynyt Finanssivalvontaan siten kuin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädetään, saa hoitaa erikoissijoitusrahastoa siten kuin sijoitusrahastolain 3 a §:ssä säädetään. Pykälässä säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavista muista sijoitusrahastolain säännöksistä. Pykälässä säädetään lisäksi sijoituspalvelulain soveltamisesta rahastoyhtiöihin ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa toimintaa Suomessa ja yhteissijoitusyrityksen oikeudesta markkinoida osuuksiaan Suomessa.

Sijoitusrahastolaki koskee keskeisesti rahastoyhtiöitä, jotka hallinnoivat sijoitusrahastodirektiivin vaatimukset täyttäviä sijoitusrahastoja, ja sijoitusrahaston varojen säilyttämistä säilytysyhteisössä. Laissa säädetään erikoissijoitusrahastoista, joiden sijoitusrahastoista poikkeava sääntely on laajentunut huomattavasti viime vuosina. Erikoissijoitusrahastoista säädetään nykyisin myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa, jossa säädetään esimerkiksi erikoissijoitusrahaston varojen säilyttämisestä. Erikoissijoitusrahastoa saa hoitaa vain vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla on toimilupa tähän toimintaan tai joka on rekisteröitynyt Finanssivalvontaan.

Lain nykyiseen soveltamisalaan kuuluu rahastoyhtiön harjoittama toiminta. Rahastoyhtiöllä tarkoitetaan sijoitusrahastotoimintaa harjoittavaa osakeyhtiötä. Sijoitusrahastolain soveltamisaläsäännöksestä tulisi nykyistä selkeämmin ilmetä liiketoiminta, johon lakia sovelletaan. Laissa

on pantu täytäntöön sijoitusrahastodirektiivi, joten sen perusteella voidaan katsoa, että lain tulisi koskea sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettua toimintaa vastaavaa toimintaa. Sijoitusrahastodirektiivissä säädetään siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavista yrityksistä. Sijoitusrahastotoiminnan määritelmää tulisi täsmentää vastaavasti, ettei esimerkiksi erikoissijoitusrahaston hoitaminen kuulu sijoitusrahastotoimintaan.

Yhteinen sijoitustoiminta

Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavista yrityksistä säädetään sijoitusrahastolaissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa sekä kiinteistörahastolaissa (1173/1997). Näiden lisäksi on annettu EU-tasoisia asetuksia rahamarkkinarahastoista sekä eurooppalaisista riskipääomarahastoista, yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneista rahastoista ja pitkäaikaissijoitusrahastoista.

Sijoitusrahastolaissa säädetään sijoitusrahastodirektiivin vaatimukset täyttävistä rahastoyhtiön hallinnoimista sijoitusrahastoista ja muista kuin sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitetuista erikoissijoitusrahastoista sekä yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimisesta yleisölle. Sijoitusrahastoja koskevat myös sijoitusrahastolain 2 a §:ssä mainitut sijoitusrahastodirektiivin nojalla annetut komission avaintietoasetus ja komission notifiointiasetus sekä komission riskienhallintadirektiivi ja komission sulautumisdirektiivi. Viimeksi mainitut kaksi direktiiviä on pantu täytäntöön Finanssivalvonnan määräyksillä.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia sovelletaan puolestaan oikeushenkilöihin, joiden säännöllistä liiketoimintaa on vaihtoehtorahastojen hoitaminen, sekä vaihtoehtorahaston osuuksien tarjoamiseen ammattimaiselle asiakkaalle ja vaihtoehtorahaston säilytysyhteisötoimintaan. Vaihtoehtorahastolla tarkoitetaan yhteisöä tai muuta yhteistä sijoittamista, jossa varoja hankitaan useilta sijoittajilta ja sijoitetaan määritellyn sijoituspolitiikan mukaisesti sijoittajien eduksi ja jolta ei edellytetä sijoitusrahastodirektiivin 5 artiklassa tarkoitettua toimilupaa.

Toiminnasta, jossa yleisölle tarjotaan mahdollisuus osallistua yhteisiin kiinteistösjoiituksiin, säädetään myös kiinteistörahastolaissa. Toimintaa voidaan harjoittaa siten, että yleisö osallistuu sijoittamiseen merkitsemällä, ostamalla tai muutoin hankkimalla julkisen osakeyhtiön osakkeita tai kommandiittiyhtiön osuuksia, ja yhtiö sijoittaa yleisöltä hankkimansa varat edelleen pääasiallisesti kiinteistöihin sekä kiinteistöarvopapereihin muussa kuin rakentamisen tai kiinteistönjalostustoiminnan tarkoituksessa (kiinteistörahastotoiminta). Osakeyhtiömuotoisesta kiinteistörahastosta ja siihen rinnastettavasta kommandiittiyhtiöstä säädetään lisäksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa.

Sijoitusrahastotoiminta kytkeytyy nimenomaisesti sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettun yhteistä sijoittamista harjoittavan rahaston hoitamiseen. Suomessa sijoitusrahastodirektiivin mukainen sijoittaminen on mahdollista toistaiseksi vain sijoitusrahastolain mukaisesti perustetussa sijoitusrahastossa. Erikoissijoitusrahasto on yksi vaihtoehtorahastolle mahdollisista juridisista toteutusmuodoista. Sääntelyn selkeyttämisen kannalta erikoissijoitusrahastosääntely kuuluisi luontevasti vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin.

Keskeiset käsitteet

Sijoitusrahastolain 2 §:ssä määritellään laissa käytetyt käsitteet. Keskeisiä ovat sijoitusrahastotoiminnan, sijoitusrahaston, erikoissijoitusrahaston, yhteissijoitusyrityksen, rahastoyhtiön, rahasto-osuudenomistajan ja säilytysyhteisön käsitteet. Lain voimassaoloaikana näitä käsitteitä on tarkistettu ja lakiin on lisätty uusia sijoitusrahastodirektiivin muuttamisesta johtuvia määritelmiä.

Sijoitusrahastolaissa yhteissijoitusyrityksen käsite on varattu koskemaan ainoastaan muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa toimiluvan saanutta yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavaa yritystä, joka kotivaltionsa lainsäädännön perusteella täyttää sijoitusrahastodirektiivin edellytykset (2 §:n 1 momentin 10 kohta). Tällainen muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa toimiluvan saanut yhteissijoitusyritys on voitu perustaa joko sopimusoikeudellisten säännösten (rahastoyhtiöiden hoidossa olevat sijoitusrahastot), trusteja koskevien säännösten (*unit trust*) tai yhtiöjärjestyksen (sijoitusyhtiöt) nojalla. Suomalainen rahastoyhtiön hallinnoima sijoitusrahasto on asiallisesti sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettu yhteissijoitusyritys, vaikka laissa siitä ei tätä nimitystä käytetä.

Ei-ammattimaisen sijoittajan kannalta sijoitusrahastosääntelyssä käytetyt rahastonimikkeet ja termit voivat tuntua vaikeasti hahmotettavilta. Kansainvälisissä yhteyksissä erotetaan rahastotyyppit usein viittaamalla joko sijoitusrahastodirektiiviin tai AIFM-direktiiviin riippumatta siitä, mikä on rahaston oikeudellinen muoto. Suomessa sääntelytaustasta johtuen sijoitusrahaston ja erikoissijoitusrahaston nimet viittaavat nimenomaisesti rahaston juridiseen muotoon. Suomessa viitataan usein esimerkiksi kommandiittiyhtiömuotoiseen vaihtoehtorahastoon erotuksena erikoissijoitusrahastosta, vaikka molempia voidaan nimittää vaihtoehtorahastoksi. Toki erikoissijoitusrahasto poikkeaa muista vaihtoehtorahastoista laissa tarkemmin säännellyn sijoitustoiminnan suhteen sekä juridisen rakenteen ja verokohtelun puolesta, sillä Suomessa verotus määrittyy oikeudellisen muodon perusteella. Vaihtoehtorahastojen sijoitustoiminnan sääntely on muutoin hyvin niukkaa ja sääntely kohdistuu ensisijaisesti rahaston hoitajaan.

Sijoitusrahaston rahasto-osuudet on voitu jakaa osuussarjoihin ja osuuslajeihin. Osuussarjoja on käytetty muun muassa sijoittajilta perittävien palkkioiden hallinnointiin. Esimerkiksi sijoitusrahaston perimät hallinnointipalkkiot ovat voineet vaihdella osuussarjoittain. Osuudenomistajien yhdenvertaisen kohtelun kannalta on tällöin ollut tärkeää, että perusteet, joiden nojalla sijoittajat ovat voineet merkitä eri osuussarjoja, on kerrottu avoimesti. Osuuslaji on voinut olla joko tuotto- tai kasvuosuus sijoittajan valinnan mukaan.

Sijoitusrahaston arvon ilmoittamistarkkuutta voidaan lisätä jakamalla rahasto-osuudet murtoosiin. Murto-osiin jakamisesta tulee ottaa määräys sijoitusrahaston sääntöihin ja samalla tulee ilmoittaa käytettävä jakaja.

Rahaston avoimuus ja osuudenomistajien määrä

Sijoitusrahastolaissa sijoitusrahastolla tarkoitetaan sijoitusrahastotoiminnassa hankittuja sekä Suomessa vahvistettujen sääntöjen ja 11 luvun mukaan sijoitettuja varoja sekä niistä johtuvia velvoitteita (2 §:n 1 momentin 2 kohta). Lain 11 luvussa säädetään sijoitusrahaston varojen sijoittamisesta sijoitusrahastodirektiivin vaatimukset täyttäviin sijoituskohteisiin. Lain mukaan sijoitusrahaston varojen on oltava vähintään kaksi miljoonaa euroa ja sijoitusrahastolla on oltava ainakin 50 rahasto-osuudenomistajaa. Sijoitusrahaston vähimmäispääoman määrä sekä rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä on saavutettava kuuden kuukauden kuluessa sijoitusrahaston toiminnan aloittamisesta. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä arvopaperimarkkinoita tai kiinteistömarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen varmistamiseksi tai rahasto-osuudenomistajien edun turvaamiseksi myöntää poikkeuksen edellä mainitusta määräajasta enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Sijoitusrahaston vähimmäispääomaa ja rahasto-osuudenomistajien määrää koskeva säännös on kansallinen. Sijoitusrahaston osuudenomistajien vähimmäismäärävaatimus ei perustu suoraan sijoitusrahastodirektiiviin, mutta sen tavoitteena on ollut varmistaa se, että sijoitusrahastotoiminnassa on kysymys aidosta yhteissijoittamisesta ja että rahastosijoittaminen on luonteeltaan yleisöltä kerättyjen varojen yhteistä sijoittamista (HE 59/1996 vp, s. 22). Vaatimuksen taustalla

on nähtävissä myös veropoliittisia tavoitteita, sillä lain esitöiden mukaan toimintaa ei nähty tarkoituksenmukaiseksi estää silloin, kun voitiin osoittaa, ettei toiminnan yksinomaisena tarkoituksena ollut esimerkiksi verotuksen kiertäminen. Alun perin osuudenomistajien vähimmäismäärää koskeva vaatimus ei ollut ehdoton, vaan siihen voitiin vuoteen 2004 saakka myöntää valvontaviranomaisen päätöksellä poikkeus. Vastaavia yleisön vähimmäismäärävaatimuksia ei ole säädetty sijoitusrahastolainsäädännössä muissa Pohjoismaissa ja Euroopassakin vaatimuksia esiintyy vain harvoissa muissa jäsenvaltioissa. Esimerkiksi Espanjassa vaatimuksena on 100 osuudenomistajan määrä. Euroopassa sen sijaan on yleisenä vaatimuksena myös sijoitusrahastodirektiivissä ilmaistu yhteinen sijoittaminen ja sijoitusrahaston avoimuus yleisölle.

Eräissä tilanteissa tiukka osuudenomistajien vähimmäismäärävaatimus voi vaikeuttaa aloittavan sijoitusrahaston toimintaa tarpeettomasti. Sijoittajat haluavat usein sijoituspäätöksensä tueksi nähdä myös sijoitusrahaston tuottohistoriaa, jota ei aloittavan sijoitusrahaston osalta ole vielä tarjolla. Rahastoyhtiön paine markkinoida aloittavaa sijoitusrahastoa voimakkaasti vähimmäismäärävaatimuksen täyttämiseksi ei palvele myöskään sijoittajan etua. Osuudenomistajamäärät vaihtelevat sijoitusrahaston elinkaaren aikana, eikä sijoitusrahaston sijoituspolitiikka aina osu yksiin senhetkisten sijoitustrendien kanssa. Sijoitusrahastoja on lakkautettu ja sulautettu toisiinsa myös johtuen osuudenomistajamäärän laskemisesta alle laissa säädetyn rajan. Vaatimus vaikeuttaa tältä osin erityisesti pienempien rahastoyhtiöiden toimintaa.

Rahastoihin sijoittavat myös institutionaaliset sijoittajat. Sijoitusrahastodirektiivin mukaisten sijoitusrahastojen sijoitustoiminnan rajaukset on direktiivissä määritelty ja tunnustetaan koko EU-alueella. Lisäksi ne usein sopivat myös vakavaraisuussäätelyn piirissä olevien instituutioiden sijoitustoimintaan. Institutionaalinen sijoittaja arvostaa sijoitusrahaston toiminnan jatkuvuutta, pitkäjänteisyyttä ja ennakoitavuutta. Siltä kannalta sijoitusrahastot, joissa tapahtuu paljon merkintöjä ja lunastuksia ja niiden myötä sijoitusrahaston salkussa välttämättömiä osto- ja myyntitapahtumia, saattavat näyttäytyä vähemmän ennakoitavalta kuin sellainen sijoitusrahasto, jossa sijoittajia ja samoin liikehdintää on vähemmän. Myös tästä syystä olisi tarpeen voida perustaa sijoitusrahastoja, joiden osuudenomistajien vähimmäismäärää ei olisi asetettu 50:een.

Rahasto-osuudenomistajan asema ja rahasto-osuudenomistajien kokous

Rahasto-osuudenomistajien aktiivisuus osallistua osuudenomistajakokouksiin on ollut vähäistä ja kokouksen merkitys on jäänyt vähäiseksi. Rahastoyhtiön verkkosivustolla voidaan nykyisellään jakaa vähintään yhtä tehokkaasti osuudenomistajien tietoon sijoitusrahaston puolivuotiskatsaukset ja toimintakertomukset sekä muu sijoitusrahaston sijoitustoiminnan kehitystä kuvaava informaatio. Erityistilanteita varten on kuitenkin edelleen tarpeen säilyttää osuudenomistajakokouksen järjestämismahdollisuus kaikkia osuudenomistajia yhteisesti kohdanneen vahingon käsittelemiseksi.

Sijoittajat myös toimivat lisääntyvässä määrin sähköisten palvelujen välityksellä, mikä osaltaan puoltaa myös tiedonvälityksen järjestämistä sähköisesti internetsivuille. Sääntelyssä on tarpeen kuitenkin varmistaa osuudenomistajien keskinäinen tiedonsaanti tilanteissa, joissa ilmenee tarvetta rahasto-osuudenomistajakokouksen koolle kutsumiseen.

Osuustodistus

Sijoitusrahastolain 54 §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiö on velvollinen antamaan rahasto-osuusrekisteriin merkitylle rahasto-osuudenomistajalle tämän pyynnöstä osuustodistuksen osuudenomistajan omistamista osuuksista. Lain 55 §:ssä säädetään osuustodistuksen sisällöstä,

joka pääosin vastaa osakeyhtiölain (624/2006) säännöstä osakekirjan sisällöstä. Osuustodistusta ei anneta rahasto-osuuden hoitajan nimiin merkityistä rahasto-osuuksista (57 e §).

Osuustodistus voi koskea useita rahasto-osuuksia tai niiden murto-osia ja se voidaan lain 54 §:n mukaan asettaa vain nimetyille, rahasto-osuusrekisteriin merkityille henkilölle, yhteisölle tai säätiölle. Lain esitöiden (HE 202/1998 vp) mukaan säännös vastaa vuoden 1987 sijoitusrahastolain 29 §:n 1 ja 2 momenttia, jonka perusteluissa rahasto-osuuden oikeudellinen asema on rinnastettu osakkuuteen osakeyhtiössä eli osuus voidaan luovuttaa toiselle. Perustelujen mukaan rahasto-osuus, kuten myös osuustodistus, voidaan myydä tai pantata toiselle.

Rahasto-osuuksien luovutuksia toteutetaan erittäin harvoin verrattuna lunastustapahtumien määrään. Valtaosa osuusrekisteriin kirjattavista tapahtumista on merkintä- tai lunastustoimeksiantoja. Oikeustoimen osapuolina ovat tällöin sijoittaja ja rahastoyhtiö, joka vastaa myös osuusrekisterin kirjanpidosta. Sijoitusrahaston osuusrekisteriin kohdistuvat luotettavuusvaatimukset poikkeavat siten selkeästi esimerkiksi arvo-osuusjärjestelmälle ja arvo-osuusrekisterin tilinhoitajalle asetettavista vaatimuksista. Arvo-osuusrekisterin tilinhoitaja kirjaa pääsääntöisesti kolmansien osapuolten oikeustoimien perusteella tapahtumia arvo-osuusjärjestelmään sille esitettyjen selvitysten pohjalta.

Sijoitusrahastolain mukaan osuustodistuksen luovutukseen ja panttaukseen sovelletaan, mitä velkakirjalain 13, 14 ja 22 §:ssä on säädetty juoksevista velkakirjoista. Mainittuja säännöksiä sovellettaessa on se, jolla on osuustodistus hallussaan ja joka rahastoyhtiön osuustodistukseen tekemän merkinnän mukaan on rahasto-osuudenomistajana merkitty rahasto-osuusrekisteriin, rinnastettava siihen, jolla velkakirjalain 13 §:n 2 momentin mukaan edellytetään olevan velkakirjan osoittama oikeus (57 §:n 1 momentti). Säännös vastaa vuoden 1987 sijoitusrahastolain 32 §:n 1 momenttia, joka sisältää säännöksiä osuustodistuksesta arvopaperina. Perusteluissa todetaan, että näillä säännöksillä pyritään ensisijaisesti turvaamaan osuustodistuksen ostajan tai muun luovutuksensaajan asemaa samalla tavalla kuin velkakirjalaisissa turvataan velkakirjan luovutuksensaajan asemaa (HE 238/1986 vp).

Jos rahasto-osuudesta ei ole annettu osuustodistusta, rahasto-osuusrekisteriin on merkittävä rahastoyhtiölle ilmoitettu rahasto-osuutta vastaava panttioikeus tai muu oikeus (57 § 4 momentti).

Rahasto-osuudenomistajalla on oikeus saada rahastoyhtiöltä lunastus rahasto-osuudestaan luovuttamalla osuustodistuksensa rahastoyhtiölle (56 §). Rahasto-osuuden lunastus osuustodistusta vastaan ei edellytä ensin tapahtuvaa rekisteröintiä.

Kun sijoittajien keskinäiset rahasto-osuuksien luovutukset ovat jääneet harvinaisiksi ja rahasto-osuuden panttauksesta ilman osuustodistusta on jo säädetty voimassa olevassa sijoitusrahastolaissa, näyttää rahastoyhtiön velvoittaminen osuustodistuksen antamiseen tarpeettomaksi jääneeltä menneeltä toimintamallilta.

Rahasto-osuuden arvonlaskenta ja sen oikeellisuus

Sijoitusrahaston varojen arvonmäärittystä sekä sen osuuksien liikkeeseenlaskuhintaa ja lunastushintaa koskevista säännöksistä on sijoitusrahastodirektiivin 85 artiklan mukaan säädettävä kansallisesti tai määrättävä rahaston säännöissä tai sijoitusyhtiön perustamisasiakirjoissa.

Sijoitusrahastolain 48 §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiön on laskettava rahasto-osuuden arvo kunakin sellaisena päivänä (pankkipäivä), jolloin talletuspankit ovat yleisesti auki. Edellä mainittu vaatimus ei kuitenkaan koske pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin

varojaan sijoittavaa erikoissijoitusrahastoa, jonka arvo on laskettava ja julkistettava kuukausittain kunkin kuukauden viimeisenä pankkipäivänä.

Sijoitusrahastolaissa asetetaan rahasto-osuuden arvon laskennan oikeellisuuden varmistamiseen liittyviä tehtäviä sekä sijoitusrahaston säilytysyhteisölle että sen tilintarkastajalle. Säilytysyhteisön on sijoitusrahastolain 31 a §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla varmistettava, että sijoitusrahaston rahasto-osuuksien arvo lasketaan sijoitusrahastolain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten ja sijoitusrahaston sääntöjen mukaisesti. Tämä lisäksi sijoitusrahastolain 38 §:n 1 momentissa edellytetään, että ainakin yhden 36 §:n 2 momentissa tarkoitetun tilintarkastajan on vähintään kuusi kertaa vuodessa tarkastettava rahasto-osuuden arvon laskennan oikeellisuus siten, että tarkastusten väli on vähintään yksi kuukausi ja enintään kolme kuukautta. Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavalla erikoissijoitusrahastolla riittää kuitenkin, että rahasto-osuuden arvon laskennan oikeellisuus tarkastetaan vuosittain tilintarkastuksen yhteydessä. Tilintarkastajan on laadittava kirjallinen tarkastuskertomus ja toimitettava se rahastoyhtiölle (38 §:n 2 momentti).

Säilytysyhteisön velvollisuuksista säädetään tarkemmin komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 2016/438 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täydentämisestä säilytysyhteisöjen velvollisuuksien osalta. Asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa säädetään osuuksien arvonmääritystä koskevista säilytysyhteisön tehtävistä. Sen mukaan säilytysyhteisön on otettava käyttöön menettelyjä:

- a) todentaakseen jatkuvasti, että yhteissijoitusyrityksen varojen arvon määrittämiseksi otetaan käyttöön ja sovelletaan asianmukaisia ja johdonmukaisia menettelyjä sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti, kuten sijoitusrahastodirektiivin 85 artiklassa säädetään, samoin kuin yhteissijoitusyrityksen sääntöjen tai perustamisasiakirjojen mukaisesti;
- b) varmistaakseen, että arvonmäärityspolitiikat ja -menettelyt pannaan tehokkaasti täytäntöön ja että niitä tarkastellaan säännöllisesti uudelleen.

Samankaltaisen 2 kohdan mukaan säilytysyhteisön on suoritettava 1 kohdassa tarkoitetut varmennukset tiheydellä, joka vastaa sijoitusrahastodirektiivin 85 artiklan mukaisesti annetussa kansallisessa lainsäädännössä sekä yhteissijoitusyrityksen säännöissä tai perustamisasiakirjoissa määriteltyä yhteissijoitusyrityksen varojen arvonmääritysväliä. Jos säilytysyhteisö katsoo, että yhteissijoitusyrityksen osuuksien arvon laskentaa ei ole suoritettu sovellettavan lainsäädännön tai yhteissijoitusyrityksen sääntöjen tai perustamisasiakirjojen mukaisesti, sen on ilmoitettava asiasta rahastoyhtiölle tai sijoitusyhtiölle sekä varmistettava yhteissijoitusyrityksen sijoittajien parhaan edun mukaisen korjaustoimen oikea-aikainen toteutus (5 artiklan 3 kohta).

Sijoitusrahastolain 38 §:n säännöstä tilintarkastajan velvollisuudesta tarkastaa rahaston arvonlaskennan oikeellisuus vähintään kuusi kertaa vuodessa on pidetty tarpeettomana vaatimuksena, joka tulisi kumota. Kyseessä on kansallinen säännös, jonka on katsottu lisäävän toimintaan kohdistuvia kustannuspaineita. Vaatimus on nähty päällekkäisenä ja osin ristiriitaisena komission delegoidun asetuksen 5 artiklan mukaisiin säilytysyhteisön velvollisuuksiin nähden. Asia nostettiin viimeksi esille keväällä 2016 UCITS V -direktiivin kansallista täytäntöönpanoa koskevan hallituksen esityksen (HE 3/2016 vp) käsittelyn yhteydessä.

Eduskunnan talousvaliokunta on mietinnössään TaVM 2/2016 vp todennut valiokuntakäsittelyn yhteydessä ehdotetusta sijoitusrahastolain 38 §:n kumoamisesta seuraavasti: ”Talousvaliokunta toteaa, että sijoitusrahastodirektiivin mukaisesti (85 artikla) sijoitusrahaston arvonmääritystä koskevat säännöt ja näin myös kumottavaksi esitetty 38 § kuuluvat kansallisen sääntelyn alaan.

Komission asetuksen voi tulkita näin kohdistuvan erityisesti sellaisten asianmukaisten prosessien luomiseen, jotka tukevat kansallisen sääntelyn mukaisesti suoritettua arvonmäärittystä. Valiokunta ei tämän vuoksi pidä perusteltuna kumota ehdotettua säännöstä. Sen sijaan valiokunta pitää aiheellisena jatkoselvittää, onko voimassa oleva sääntely, joka velvoittaa tilintarkastajat tarkastamaan rahasto-osuuden arvon laskennan oikeellisuuden vähintään kuusi kertaa vuodessa, tarkoituksenmukainen sääntelyn tavoitteiden saavuttamiseksi. Sääntelyn jatkokehittämiseen liittyviä kysymyksiä ovat esimerkiksi, voitaisiinko tarkastus toteuttaa normaaliolosuhteissa neljännesvuosittain ja markkinaolosuhteiden niin edellyttäessä tätä useammin.”

Edellä mainittua komission delegoidun asetuksen 5 artiklan mukaista sääntelyä säilytysyhteisön suorittamasta valvonnasta ei ole tulkittava päällekkäiseksi suhteessa sijoitusrahastolain 38 §:n säännöksiin, jotka ovat osa sijoitusrahastodirektiivin 85 artiklassa edellytettyä kansallista sääntelyä. Komission delegoidussa asetuksessa säilytysyhteisölle asetettujen velvoitteiden ei voida katsoa korvaavan 38 §:n mukaista tilintarkastajan suorittamaa rahasto-osuuden arvon laskennan oikeellisuuden tarkistamista, sillä kyseisessä tarkastuksessa otetaan huomioon tositteiden ja kirjausten yhdenmukaisuus ja laskennan lopputuloksen oikeellisuus sekä todennetaan ulkopuolisen tilintarkastuksen toimesta, että laskentaprosessia on asianmukaisesti noudatettu. Sijoitusrahaston arvonlaskennan virheettömyydellä ja laskentaprosessien luotettavuudella on myös rahastosijoittajien kannalta erityistä merkitystä, minkä johdosta säännös linkittyy myös sijoittajien aseman ja keskinäisen yhdenvertaisuuden turvaamiseen. Arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastamisesta maksetut tilintarkastuspalkkiot kuitenkin lisäävät osaltaan sijoitusrahaston hallinnointikuluja ja aiheutuvat kansallisesta sääntelystä.

Rahasto-osuuksien lunastus

Sijoitusrahastojen avoimeen luonteeseen on kuulunut oikeus vaatia periaatteessa milloin tahansa sijoitusrahastoa hallinnoivaa rahastoyhtiötä lunastamaan rahasto-osuudet. Periaate ilmenee sijoitusrahastolain 49 §:stä, jonka 1 momentin mukaan rahastoyhtiön on rahasto-osuudenomistajan vaatimuksesta sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin määrätyllä tavalla ja määrättyinä ajankohtina lunastettava hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuus. Rahasto-osuus on lunastettava välittömästi sijoitusrahaston varoista rahasto-osuuden 48 §:n mukaan määärtyvästä lunastuspäivän arvosta. Lunastukset on toteutettava vaatimusten esittämisjärjestyksessä. Lunastuksen edellytyksenä on osuustodistuksen luovuttaminen rahastoyhtiölle, jos sellainen on annettu.

Laissa säädetään edellytyksistä, joiden täytyessä edellä mainitusta pääsäännöstä voidaan poiketa. Sijoitusrahastolain 50 §:n 1 momentin mukaan rahastoyhtiö voi väliaikaisesti keskeyttää hallinnoimansa sijoitusrahaston osuuksien lunastamisen tilanteissa, jotka on mainittu sijoitusrahaston säännöissä. Rahasto-osuuksien lunastaminen voidaan keskeyttää ainoastaan, jos rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuus tai rahasto-osuudenomistajien muu painava etu sitä erityisesti vaatii. Tällaiseksi syyksi on nähty esimerkiksi se, että rahaston sijoituskohteiden päämarkkinapaikoilla tai olennaisella osalla niistä ei ole saatavilla luotettavia markkinatietoja, jolloin rahasto-osuuden arvo ei ole laskettavissa päivittäin. Tällöin on perusteltua keskeyttää rahasto-osuuksien lunastaminen ja liikkeeseenlasku rahasto-osuudenomistajien tasavertaisen kohtelun turvaamiseksi (HE 113/2011 vp, s. 81). Säännös perustuu sijoitusrahastodirektiivin 84 artiklan 2 kohdan a alakohtaan.

Vuonna 2008 levinnyt kansainvälinen finanssikriisi nosti maailmanlaajuisesti esille erilaisten likviditeetin hallintakeinojen tarpeellisuuden sekä makro- että mikrovakauden näkökulmasta. Rahastoyhtiön mahdollisuudet järjestää sijoitusrahaston likviditeetti eli lunastusten ja merkin-
tojen hoitaminen joustavalla tavalla on nähty useissa kansainvälisissä esityksissä tarpeelliseksi

markkinoiden vakaan toiminnan varmistamiseksi. Myös rahastoyhtiöllä tulisi olla riittävän laajat keinovalikoimat käytössään voidakseen reagoida erilaisiin markkinatilanteisiin, johtuivatpa ne yksittäisen sijoitusrahaston sijoituspolitiikasta, yksittäisen sijoittajan toimista tai yleisestä taloustilanteesta. ESMA on myös kiinnittänyt huomiota riittäviin likviditeetin hallintakeinoihin.

Kansainvälinen arvopaperimarkkinavalvojen järjestö (*International Organization of Securities Commissions, IOSCO*) julkaisi heinäkuussa 2017 konsultaatioreportin rahastojen likviditeetin ja riskien hallinnasta (*Open-ended Fund Liquidity and Risk Management – Good Practices and Issuer for Consideration, CR05/2017*). Raportissa likviditeetin hallintatyökalut jaotellaan kolmeen pääryhmään:

- 1) keinot, joilla tavoitellaan merkintä- ja lunastuskulujen siirtämistä sijoittajalle (esimerkiksi *swing pricing* ja *redemption in kind*);
- 2) keinot, jotka rajoittavat sijoitusvarojen jakamista (esimerkiksi lunastusten lykkääminen ja *side pockets*); ja
- 3) muut keinot, joilla hidastetaan tai pysäytetään lunastukset (esimerkiksi lunastusten rajoittaminen ja lunastusten keskeyttäminen).

Voimassa oleva sijoitusrahastolaki kattaa hyvin yleisimmät sijoitusrahaston merkintöjen ja lunastusten hallintatyökalut. Sijoitusrahastolaissa ei kuitenkaan ole säännöksiä lunastusten rajoittamisesta. Lunastusten rajoittaminen on nähty tarpeelliseksi keinoksi tilanteissa, joissa esimerkiksi yksittäinen suuri lunastus voisi jähmettää sijoitusrahaston muiden kooltaan tavanomaisten tai jopa pienten lunastusten toteuttamisen. Likviditeetin hallintatyökalujen käyttöön liittyy kuitenkin paljon kysymyksiä esimerkiksi sen osalta, millaisessa markkinatilanteessa niitä tulisi käyttää, mikä olisi niiden ensisijaisuusjärjestys ja miten ne kohtelevat eri sijoittajaryhmiä.

Lunastusten rajoittamista koskevia säännöksiä sisältyy esimerkiksi EU:n rahamarkkinarahastoasetukseen, joka tulee sovellettavaksi kesällä 2018. Rahamarkkinarahastoasetuksessa asetetaan julkisen sektorin velkainstrumentteihin sijoittavien kiinteän nettoarvon rahamarkkinarahastojen ja alhaisen volatiliteetin nettoarvon rahamarkkinarahastojen hoitajille velvollisuus ylläpitää likviditeetin hallinnan menettelyjä rahastoille asetettujen viikko kohtaisten likviditeettikynnysten noudattamisen varmistamiseksi. Asetuksen 34 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan aina kun asetuksessa vahvistettu viikon kuluessa eräänntyvien omaisuuserien osuus laskee alle 30 prosentin tällaisen rahamarkkinarahaston kokonaisvaroista ja päiväkohtaiset nettolunastukset ylittävät yksittäisen työpäivän kuluessa 10 prosenttia rahaston kokonaisvaroista, rahamarkkinarahaston hoitajan hallituksen on päätettävä, sovelletaanko yhtä tai useampaa seuraavista toimenpiteistä: lunastuksesta perittävät likviditeettimaksut, lunastusrajoitukset tai lunastusten keskeyttäminen. Rahamarkkinarahastoasetuksessa lunastusrajoituksella tarkoitetaan yhden työpäivän aikana lunastettavien osakkeiden tai osuuksien määrän rajoittamista 10 prosenttiin rahamarkkinarahaston osakkeista tai osuuksista minä tahansa enintään 15 työpäivän pituisena kautena. Rahamarkkinarahaston likviditeetin hallinnan menettelyt on kuvattava selkeästi rahaston säännöissä tai perustamisasiakirjoissa sekä esitteessä.

Alarahasto

Suomessa sijoitusrahasto voi jakaantua osuussarjoihin, mutta Suomen lainsäädäntö ei nykyisellään mahdollista sijoitusrahaston jakautuvan alarahastoihin. Euroopassa sateenvarjorahastoksi (*umbrella fund*) kutsuttu rahastorakenne, jossa sijoitusrahasto koostuu kymmenistä tai jopa sadoista alarahastoista (*sub-fund*) on mahdollinen useassa EU:n jäsenvaltiossa sekä vaihtuvapä-

omaisissa että sopimusmallisissa rahastoissa. Sateenvarjomallisissa rahasto koostuu alarahastoista, joiden sijoituspolitiikat voivat vaihdella yhtä lailla kuin itsenäisten sijoitusrahastojen. Lisäksi alarahastojen varat ovat erilliset. Sateenvarjorahastossa rahastosijoittaja merkitsee suoraan valitsemansa alarahaston osuuksia ja todennäköisesti vielä tarkemmin sanottuna valitsemansa alarahaston tiettyä osuussarjaa. Sateenvarjorahastomalliin liittyvää sääntelyä ei kuitenkaan tällä hetkellä ole Pohjoismaissa.

2.4.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista

Vaihtoehtorahaston markkinoinnin aloitusilmoitus

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 12 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan vaihtoehtorahastojen hoitaja voi aloittaa vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa saatuaan Finanssivalvonnalta sitä koskevan ilmoituksen. Saman lain 21 luvun 4 §:n mukaan Finanssivalvonnan on saatuaan markkinoinnin aloittamista koskevan ilmoituksen varmistuttava, noudattaako vaihtoehtorahastojen hoitaja lakia hoitaessaan vaihtoehtorahastoa. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestä vaihtoehtorahastojen hoitajalle 20 päivän kuluttua täydellisen ilmoituksen saapumisesta. Erikoissijoitusrahastoja koskevan sääntelyn siirtämisen yhteydessä on tarpeen päivittää ilmoitusmenettelysäännöstä. Käytännössä toimijoiden oikeusvarmuuden kannalta on noussut esille tarve selvittää päätösprosessia ja säätää valituskelpoisen päätöksen antamisesta tilanteissa, joissa osapuolet eivät ole yhtä mieltä ilmoituksen täydellisyydestä tai siihen liittyvistä seikoista ja vaatimusten oikeutuksesta erityisesti, kun kyse on 13 luvussa tarkoitettusta ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavasta vaihtoehtorahastosta.

AIFM-direktiivissä vaihtoehtorahastojen markkinointi vähittäissijoittajille ja sille asetettavat lisävaatimukset on jätetty kansallisen harkinnan varaan. AIFM-direktiivin 43 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat antaa vaihtoehtorahastojen hoitajien markkinoida hoitamiensa vaihtoehtorahastojen osuuksia tai osakkeita vähittäissijoittajille. Jäsenvaltiot voivat kyseisissä tapauksissa asettaa vaihtoehtorahastojen hoitajille tai vaihtoehtorahastoille tiukempia vaatimuksia kuin ne, joita sovelletaan ammattimaisille sijoittajille niiden alueella direktiivin mukaisesti markkinointiin vaihtoehtorahastoihin.

AIFM-direktiivin kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä valittiin sääntelyratkaisu, jossa ei-ammattimaisten asiakkaiden suoja varmistetaan lähtökohtaisesti toimilupavalvonnan, tiedonantovelvollisuuden ja vertailukelpoisuuden kautta (HE 94/2013 vp, s. 92). Vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan myöntämisen edellytykset keskittyvät kuitenkin vaihtoehtorahaston rakenteen ja toiminnan sijaan enemmän sen arviointiin, täyttääkö vaihtoehtorahastojen hoitaja toiminnan järjestämiselle 6—11 luvussa ja 12 luvun 8 §:n 3 momentissa säädetyt vaatimukset. Vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan myöntämisen edellytysten täyttymisen ei voida vielä itsessään katsoa tarkoittavan myös sitä, että markkinoitava vaihtoehtorahasto olisi lähtökohtaisesti aina myös ei-ammattimaisille sijoittajille sopiva.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on osaltaan edistää suomalaisen sijoitusrahastotoiminnan kilpailukykyisyyden säilymistä sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Sijoitusrahastotoiminta on globaalisti kasvava liiketoimintamalli ja on tärkeää, että Suomi säilyy mukana kilpailussa. On myös tärkeää saada kansainväliset sijoittajat kiinnostumaan suomalaisista sijoituskohteista ja siten ohjata investointeja suomalaisiin yrityksiin. Sijoitusrahastot voivat toimia tällaisina rahoituskanavina. Sijoitusrahastot tarjoavat erityyppisille sijoittajaryhmille mahdollisuuksia sijoittaa välillisesti

sekä kotimaisiin että ulkomaisiin kohteisiin ja päästä hyödyntämään suurten sijoituserien tarjolla olevia tuotto- ja hajautusmahdollisuuksia. Pohdittaessa rahastomarkkinoiden menestystekijöitä ja kilpailukykyä nousevat esille toistuvasti seuraavat teemat: jakelukanavien saavutettavuus, määrä ja toimintamalli sekä kustannustehokkuus ja skaalaedut. Suomalaisen rahastoliiketoiminnan harjoittajien kilpailukykyyn varmistaminen toimintaympäristön kehityksen mukana edellyttää myös sijoitusrahastolain päivittämistä. Tällaisia liiketoimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ovat erityisesti finanssiteknologian kehitys ja EU-tason hankkeet rajan yli tarjonnan lisäämiseksi Euroopassa. Mainitut seikat korostavat tarvetta päivittää sijoitusrahastolakia siten, että se vastaa entistä paremmin EU:n muissa jäsenvaltioissa annettua sääntelyä ja mahdollistaa tasavertaisen kilpailun.

Sijoitusrahastolakiin on kansallisesti sisällytetty säännöksiä, joiden toimivuutta ja tarpeellisuutta on syytä arvioida uudelleen. Tällaisia säännöksiä ovat rahasto-osuudenomistajien kokous, tilintarkastajan suorittama sijoitusrahaston arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastus kuusi kertaa vuodessa ja osuudenomistajien vähimmäismäärä. Purkamalla kansallista lisäsääntelyä edistettäisiin sijoittajansuojaa loukkaamatta suomalaisen sijoitusrahastotoiminnan kustannustehokkuutta ja kilpailukykyä sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Suomessa sijoitusrahastojen hallinnointi sekä säilytysyhteisöpalvelun tarjonta ovat keskittyneitä. Suomessa uuden sijoitusrahaston on saavutettava ensimmäisenä toimintavuotenaan vähintään 50 rahasto-osuudenomistajan määrä, mikä saattaa osoittautua haasteelliseksi, vaikka vähimmäispääoma kaksi miljoonaa euroa olisikin saavutettu. Lain esitöiden mukaan sijoitusrahastolaissa säädetyn 50 osuudenomistajan vähimmäisvaatimuksen tavoitteena on ollut kuitenkin varmistaa se, että sijoitusrahastotoiminnassa on kysymys aidosta yhteissijoittamisesta ja että rahastosijoittaminen on luonteeltaan yleisöltä kerättyjen varojen yhteistä sijoittamista (HE 59/1996 vp, s. 22). Vaatimuksen taustalla on nähtävissä myös veropoliittisia tavoitteita, sillä lain esitöiden mukaan toimintaa ei nähty tarkoituksenmukaiseksi estää silloin, kun voitiin osoittaa, ettei toiminnan yksinomaisena tarkoituksena ole esimerkiksi verotuksen kiertäminen. Alun perin osuudenomistajien vähimmäislukumäärää koskeva vaatimus ei ollut ehdoton, vaan siihen voitiin vuoteen 2004 saakka myöntää valvontaviranomaisen päätöksellä poikkeus. Osuudenomistajien vähimmäismäärästä on poikkeuksellisesti Suomessa säädetty lain tasolla ja vaatimus voi nostaa allalle tulokynnystä tarpeettomasti. Toisaalta on edelleen tarpeen lainsäädännössä varmistaa se, että sijoitusrahastotoiminnassa on kysymys aidosta yhteissijoittamisesta ja että rahastosijoittaminen on luonteeltaan yleisöltä kerättyjen varojen yhteisestä sijoittamisesta. Ei kuitenkaan ole sijoittajan edun mukaista, jos rahastoyhtiöllä on paine aggressiivisesti markkinoida vasta perustettua sijoitusrahastoa, jotta tarvittava osuudenomistajamäärä saavutetaan määräajassa.

3.2 Toteuttamisvaihtoehdot

3.2.1 Termistö

Sijoitusrahastolain kokonaisuudistuksen yhteydessä sijoitusrahastotermistöä on haluttu uudistaa siten, että sijoitusrahastotoiminnan määritelmässä viitattaisiin selkeämmin sijoitusrahastodirektiivin mukaiseen sijoituspolitiikkaan ennemmin kuin rahaston valittuun juridiseen muotoon. Tällä täsmennyksellä on haluttu korostaa sijoitusrahastodirektiivin mukaisen ja AIFM-direktiivin mukaisen toiminnan eroa, vaikka kummassakin on kyse yhteisen sijoitustoiminnan hoitamisesta.

Yhteissijoitusyrityksen termistä luopumista harkittiin tarkoin, sillä sen on useissa yhteyksissä katsottu olevan vaikeasti ymmärrettävä ilmaisu. Sijoitusrahastolaissa valitulla termistöllä on

kuitenkin suoria heijastusvaikutuksia myös muuhun lainsäädäntöön, muun muassa verolainsäädäntöön. Termistön muuttamisesta saattaisi aiheutua epävarmuutta sijoitusrahastojen verokohdeltuun kotimaisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä. Termistön muuttaminen voisi myös tahattomasti muuttaa verolainsäädännössä tarkoitettua sijoitusrahaston käsitettä muun muassa suhteessa ulkomaisiin toimijoihin, mikä ei kuitenkaan ole sijoitusrahastolakia koskevan muutosehdotuksen tarkoituksena. Tämän johdosta sijoitusrahastolain termistöön ei esityksessä tältä osin ehdoteta muutoksia. Yhteissijoitusyritys viittaa edelleen muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa perustettuun sijoitusrahastodirektiivin mukaiseen rahastoon sen juridisesta muodosta riippumatta. Sijoitusrahaston määritelmässä korostettaisiin kuitenkin entistä selkeämmin sijoitusrahaston tarkoittavan juuri sijoitusrahastodirektiivin mukaista rahastoa, mikä on jäänyt voimassa olevassa yhdistetyssä sääntelyssä helposti vaille huomiota, vaikka erikoissijoitusrahasto on ollut erikseen määritelty jo vuodesta 2011, jolloin sijoitusrahastolakiin lisättiin erikoissijoitusrahaston määritelmä. Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan nimenomaisesti: ”Sijoitusrahaston määritelmä muutettaisiin koskemaan yksinomaan lain 11 luvun vaatimukset täyttävää sijoitusrahastodirektiivin mukaista sijoitusrahastoa. Sijoitusrahastolla tarkoitettaisiin sijoitusrahastotoiminnassa hankittuja sekä Suomessa vahvistettujen sääntöjen ja 11 luvun mukaisesti sijoitettuja varoja sekä niistä johtuvia velvoitteita.” (HE 113/2011 s. 57)

3.2.2 Rahasto-osuusrekisteri

Erityisen suuri merkitys toimialan arvion mukaan olisi rahasto-osuusrekisterin pitoa koskevan sääntelyn uudistamisella. Rahasto-osuusrekisterin pitäminen sähköisissä järjestelmissä hajauttusti mahdollistaisi joustavasti myös rajan yli markkinoinnin. Ulkomaisissa rahastoissa tällainen menettely on mahdollista ja yleinen toimintatapa. Osuusrekisterin pitoa koskevilla säännöksillä on selkeä yhteys Verohallinnon tiedonsaannin toimivuuteen ja toisaalta internetyhteyksien ja muiden digitaalisten sovellusten käytettävyyteen. Käytettyjen järjestelmien tulisi mahdollistaa joustavasti muun muassa rajat ylittävässä markkinoinnissa asiakkaiden asiointi ja yhteydenpito. Nykyisen sääntelyn heikkoutena on pidetty joustamattomuutta. Osuusrekisterisääntelyn uudistaminen on tärkeä tavoite, jonka toteuttaminen vaatii kuitenkin vielä lisäpohdintaa. Edellytyksenä on myös kansainvälisen verosääntelyn arvioiminen erityisesti ilmoitusvelvollisuuden kattavuuden varmistamiseksi sekä tiedonsaannin varmistaminen verotuksen toimittamiseksi. Koska sääntelyratkaisulla on huomattavan suuri merkitys toiminnan järjestämisen kannalta, on osuusrekisterisääntelyn uudistamista koskevaa keskustelua jatkettava kaikkia osapuolia tyydyttävän ratkaisun löytämiseksi. Rahasto-osuusrekisterin pitoa koskeviin säännöksiin ei kuitenkaan nyt ehdoteta muutoksia.

3.2.3 Vaihtuvapääomainen sijoitusyhtiö

Sääntelyn uudistamishankkeen yhteydessä on pohdittu myös muiden yhtiömuotojen lisäämistä sijoitusrahastodirektiivin mukaisen yhteisen sijoittamisen muodoksi. Yhtenä vaihtoehtona olisi vaihtuvapääomaista sijoitusyhtiötä (*société d'investissement à capital variable*, SICAV) koskeva sääntely. Vaihtuvapääomaisen sijoitusyhtiön mahdollistaminen perustuu sijoitusrahastodirektiiviin, jossa säädetään, että yhteissijoitusyritys voidaan perustaa joko sopimusosoikeudellisten säännösten (rahastoyhtiöiden hoidossa olevat sijoitusrahastot), trusteja koskevien säännösten (*unit trust*) tai yhtiöjärjestyksen (sijoitusyhtiöt) nojalla. Vaihtuvapääomaista sijoitusyhtiötä koskevaa sääntelyä on tällä hetkellä esimerkiksi Luxemburgissa, Irlannissa, Isossa-Britanniassa ja Ranskassa. Yhtiömuotoisen UCITS-rahastomallin mahdollistaminen voisi parantaa suomalaisten sijoitusrahastojen asemaa kilpailulla kansainvälisillä markkinoilla.

Luxemburgin rahastosääntely tarjoaa rahaston perustamiseen vaihtoehtoisesti käyttöön sopimusmallin (*fonds commun de placement*, FCP) ja yhtiömallin vaihtuvapääomaisena (SICAV)

tai kiinteäpääomaisena (*société d'investissement à capital fixe*, SICAF). Irlannissa rahastosääntelyä on kehitetty viimeksi vuonna 2015 säädetyn uudentyyppisen rahastoinstrumentin muodossa (*Irish collective asset management vehicle*, ICAV). ICAV rinnastuu yhtiömuotoiseen rahastomalliin, mutta sen rekisteröinti ja valvonta on molemmat sijoitettu muun rahastovalvonnan tavoin Irlannin keskuspankin alaisuuteen, mikä nopeuttaa rahaston perustamista. Lisäksi ICAV on yhtiömuotona suunniteltu nimenomaan rahastoinstrumentiksi, joten siihen sovelletaan vain osaa muita yhtiömuotoja koskevasta yhtiölainsäädännöstä. Jo ennen viimeisintä kehityshanketta Irlannissa on ollut mahdollista perustaa sekä sopimusmallilla, trustimuotoisena että vaihtuvatai kiinteäpääomaisena yhtiönä toimivia rahastoja.

Ruotsissa perustettiin vuonna 2014 työryhmä pohtimaan, miten parantaa ruotsalaisen rahastotoimialan kilpailukykyä ja modernisoida kansallista rahastolainsäädäntöä. Työryhmän selvitys (*En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad*, SOU 2016:45) valmistui kesäkuussa 2016, ja siinä ehdotettiin muun muassa, että kilpailukyvyn lisäämiseksi tulisi Ruotsissa sallia yhtiömuotoiset rahastot (*associationsrättsliga fonder*). Työryhmä ehdotti, että Ruotsissa säädettäisiin uusi laki sijoitusyhtiöstä. Tällaista vaihtuvapääomaista sijoitusyhtiötä voisi hoitaa joko rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvalla. Koska työryhmän toimeksianto ei käsittänyt verokysymyksiä, esitys jätettiin vielä jatkovalmisteluun muun muassa veroehdotusten osalta.

Sijoitusrahastolain uudistuksen yhteydessä on käyty myös alustavasti läpi ratkaisuvaihtoehtoja vaihtuvapääomaista sijoitusyhtiötä koskevaksi sääntelyksi. Sijoitusrahastolain kokonaisuudistusta valmistelleen työryhmän yhtenä vaihtoehtoisena mallina lähtökohdaksi otettaisiin osakeyhtiölain säännökset, joista muokattaisiin suppea sääntely vaihtuvapääomaisesta yhtiöstä. Suomen osakeyhtiölaissa on jo siirrytty osakkeen nimellisarvosta nimellisarvottomaan vaihtoehtoon, joka soveltuisi helpommin myös vaihtuvapääomaisen sijoitusyhtiön sääntelyyn. Vaihtoehtoisina tutkittavina malleina voisivat olla ainakin osakeyhtiölainsäädäntöpohjaisen sääntelyn rinnalla sijoitusrahastolain pohjalta kirjoitettu erillislaki tai sijoitusrahastolakiin kirjoitettava lisäys vaihtuvapääomaisesta sijoitusyhtiöstä. Erillislakia puoltaisi tarve mahdollistaa uusi yhtiörakenne sekä sijoitusrahastoille että vaihtoehtorahastoille. Yhtiömuotoa koskevan sääntelyn sijoittaminen sijoitusrahastolakiin voisi jälleen vaikeuttaa rahastotyyppäjä koskevan sääntelyn hahmottamista.

Esityksessä ehdotetaan kuitenkin toistaiseksi pitäytymistä vielä sopimusmallisen sijoitusrahaston rakenteessa, sillä vaihtuvapääomaisen sijoitusyhtiön osalta kyse on oikeudellisesti monimutkaisesta asiakokonaisuudesta, joka edellyttää vielä huolellista lisäselvitystä suhteessa nykyiseen yhtiösääntelyyn.

3.2.4 Ulkoistaminen

Sijoitusrahastolain kokonaisuudistuksen yhteydessä on nostettu esille myös sijoitusrahastolain ulkoistamissääntelyn muutostarpeita. Ulkoistamissäännöksissä ei ole kuitenkaan havaittu merkittäviä kansallisia rajoitteita suhteessa sijoitusrahastodirektiivin vaatimuksiin. Ottaen lisäksi huomioon ulkoistamiseen liittyvät muun muassa Iso-Britannian eroamisesta Euroopan unionista koskevat sääntelypaineeet nähdään sääntelyn muuttaminen tässä tilanteessa tarpeettomana.

3.2.5 Säilytysyhteisöt

Sijoitusrahastolainsäädännön kokonaisuudistusta valmistelevalle työryhmälle asetettiin tehtäväksi arvioida säilytysyhteisöpalvelujen tarjonnan riittävyyden varmistamiseksi tarpeellisia toi-

menpiteitä. Säilytysyhteisöpalvelujen osalta palvelujen saatavuuteen liittyvien ongelmien nähdään kohdistuvan pikemminkin vaihtoehtorahastoihin. Sijoitusrahastojen osalta esitystä valmisteltaessa ei ole havaittu sellaista ongelmaa nykytilanteessa, joka edellyttäisi sääntelyyn muutoksia. Lisäksi sijoitusrahastodirektiivistä tulevat erityiset säilytysyhteisövaatimukset, jotka rajavat sijoitusrahaston säilytysyhteisöjen potentiaalista joukkoa. Tämän johdosta esityksessä ei ehdoteta muutoksia säilytysyhteisöpalvelujen osalta.

3.3 Keskeiset ehdotukset

3.3.1 Sijoitusrahastolaki

Lain rakenne ja soveltamisala

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi sijoitusrahastolaki, jolla kumottaisiin vuoden 1999 sijoitusrahastolaki. Ehdotettu sijoitusrahastolaki perustuisi rakenteeltaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa omaksuttuihin ratkaisuihin. Kyseistä lakia on pidettävä hyvänä rakenteellisena esikuvana uudelle sijoitusrahastolaille, sillä kyse on uudehkosta rahoitusmarkkinalainsäädännöstä, jossa on samankaltaista sääntelyä sijoitusrahastolakiin nähden. Sijoitusrahastolain luettavuuden ja selkeyden parantamiseksi lakiin ehdotetaan pykälien otsikointia. Lisäksi uudessa laissa siirryttäisiin uuteen rakenteeseen ja pykälien luvuittain numerointiin, jota voidaan pitää tarkoituksenmukaisempana laajahkossa ja EU-sääntelystä aiheutuville muutoksille alttiissa esityksessä.

Sijoitusrahastolain muutoshistoriasta ja sijoitusrahastodirektiivin sekä AIFM-direktiivin yhteensovitetuista säännöksistä johtuvaa sijoitusrahastolain vaikealukuisuutta on tarkoitettu selkeyttää lisäksi siten, että sijoitusrahaston ja erikoissijoitusrahaston sääntely erotettaisiin toisistaan.

Sijoitusrahastolain termistöä yhdenmukaistettaisiin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa ja sijoitusrahastodirektiivissä omaksutun termistön kanssa siten, että sijoitusrahaston hallinnoimisen sijasta laissa siirryttäisiin yleisesti puhumaan sijoitusrahaston hoitamisesta.

Alarahastot

Suomalaisten rahastojen kansainvälistä kilpailukykyä pyrittäisiin parantamaan yhdentämällä suomalaisia rahastosäännöksiä muissa EU:n jäsenvaltioissa käytössä olevien rahastosäännösten kanssa. Tämän johdosta sijoitusrahastolakiin ehdotetaan lisättäväksi alarahastorakenteet salliva sääntely. Suomessa sijoitusrahasto voi jakaantua osuussarjoihin, mutta voimassa oleva lainsäädäntö ei nykyisellään ole mahdollistanut sijoitusrahaston jakautuvan alarahastoihin. ESMA on 30 päivänä tammikuuta 2017 julkaissut lausunnon (*Share classes of UCITS*, ESMA31-43-296), jossa osuussarjojen mahdollisuudet poiketa toisistaan muutoin kuin rajatusti esimerkiksi valuuttasuojauksen osalta rajataan pois. Alarahastojen osalta vastaavaa kantaa ei ole otettu, ja niissä on mahdollista perustaa sijoituspolitiikaltaan toisistaan poikkeavia alarahastoja. Jotta suomalaisilla sijoitusrahastoilla olisi mahdollisuus tarjota sijoitusrahastovaihtoehtoja samassa laajuudessa kuin useissa muissa EU:n jäsenvaltioissa, on perusteltua sallia alarahastorakenteen käyttöönotto myös Suomessa.

Sijoitusrahastolakiin esitetään nyt alarahasto-käsitteen lisäämistä. Sijoitusrahasto voisi koostua yhdestä tai useammasta alarahastosta säännöissä tarkemmin kuvatulla tavalla, ja kyseiset alarahastot voisivat jälleen jakautua osuussarjoihin ja osuuslajeihin. Uudistuksen jälkeen olisi siten mahdollista, että rahasto-osuudenomistaja omistaa sijoitusrahasto X:n alarahasto A:n osuussarja 1:stä ja on valinnut kasvu-osuuden. Kyseisen alarahaston arvo voitaisiin vielä ilmoittaa murto-

osan tarkkuudella. Alarahastokäsitteen käyttöönotto palvelee erityisesti rajat ylittävää sijoitusrahastotoimintaa, mutta myös kotimaassa voidaan hyödyntää käsitteeseen liittyvää mahdollisuutta harjoittaa alarahastoissa toisistaan poikkeavaa sijoituspolitiikkaa toisin kuin osuussarjojen osalta on mahdollista. Muun muassa erilaisten inflaatio- tai indeksisuojausten käyttäminen tulisi mahdolliseksi alarahastorakenteissa.

Alarahastorakenteessa sijoitusrahasto koostuisi siten yhdestä tai useammasta alarahastosta, joilla kullakin voisi olla toisistaan poikkeava sijoituspolitiikka, ja vastaavasti kuin yhden sijoitusrahaston rakenteessa alarahastossa voisi olla tuotto- tai kasvuosuuksia ja osuussarjoja. Ehdotetussa alarahastomallissa alarahastot yhdessä muodostaisivat sijoitusrahaston varat, mutta alarahastojen varat tulisi säilyttää ja pitää kirjanpidossa erillään toisistaan. Alarahastoon sovellettaisiin lähtökohtaisesti vastaavasti mitä on säädetty sijoitusrahastosta. Alarahastoista esitetään kuitenkin laadittavaksi tilinpäätös alarahastokohtaisesti, kuitenkin niin, että tällaisen sijoitusrahaston kaikista alarahastoista tulisi esittää myös yhdistetty tulos- ja taselaskelma. Alarahastoista olisi mahdollista tehdä myös yhdistetty rahastoesite, jossa alarahastojen yhteiset ja alarahastokohtaiset tiedot voitaisiin esittää yhdessä esitteessä. Mahdollisena säilyisi kuitenkin tehdä täysimittainen rahastoesite myös alarahastokohtaisesti. Sen sijaan avaintietoesite tulisi julkistaa aina alarahastokohtaisesti.

Alarahastojen sääntöihin sovellettaisiin vastaavasti mitä sijoitusrahaston säännöistä on säädetty. Alarahastorakenteessa sijoitusrahasto olisi niin sanottu sateenvarjorahasto. Useissa rahastoyhtiöissä sijoitusrahaston säännöt on esitetty yhdistelmänä, joka on koostunut rahastoyhtiön kaikkia sijoitusrahastoja koskevista yhteisistä säännöistä ja yksittäistä sijoitusrahastoa koskevista niin sanotuista rahastokohtaisista säännöistä. Edellä kuvattu käytäntö on helpottanut rahastoyhtiötasolla sijoitusrahastojen sääntöjen ja sääntömuutosten hallintaa. Sääntöjen esittäminen sateenvarjorahaston yhteisten sääntöjen ja alarahastokohtaisten sääntöjen yhdistelmänä toimii samaan tapaan. Sääntely ei kuitenkaan estä haluttaessa kirjoittamasta sääntöjä täydellisen kattavasti jokaiselle alarahastolle erikseen. Sääntöjen ja sääntörakenteiden tulisi ensisijaisesti kuitenkin olla selkeitä. Finanssivalvonta vahvistaa sijoitusrahaston säännöt, mikäli se katsoo, että ne ovat lain mukaiset ja selkeät. Mikäli säännöt pyrittäisiin esittämään esimerkiksi vielä useampana kerrokseen jaettuna siten, että ne muodostuisivat rahastoyhtiökohtaisten yhteisten sääntöjen ja sateenvarjorahaston yhteisten sääntöjen lisäksi alarahastokohtaisista säännöistä, voi olla perusteltua todeta, että säännöt eivät enää täytä selkeyden vaatimusta.

Sijoitusrahastodirektiivi ei suoraan sääntele sateenvarjorahastorakennetta. Direktiivin 1 artiklan 3 kohdassa säädetään, että yhteissijoitusyritys voidaan perustaa joko sopimusoikeudellisten säännösten (rahastoyhtiöiden hoidossa olevat sijoitusrahastot), trusteja koskevien säännösten (*unit trust*) tai yhtiöjärjestyksen (sijoitusyhtiöt) nojalla. Direktiivin 1 artiklan 2 kohdassa säädetään myös, että jäsenvaltiot voivat salliä, että yhteissijoitusyritys koostuu useasta alarahastosta. Muutoin sijoitusrahastodirektiivissä mainitaan erikseen alarahastot seuraavissa yhteyksissä: 2 artiklan 1 kohdan p alakohdan sulautumisen määritelmässä, 37 artiklassa (sulautuminen), 49 artiklassa (sijoituspolitiikka), 58 artiklassa (master-feeder-rakenne), 78 artiklassa (sijoittajan avaintiedot) ja 91 artiklassa (markkinointi toisessa jäsenvaltiossa) sekä direktiivin liitteessä I A luettelon kohdassa 1.13 (lunastus- ja vaihtokustannukset).

Myös *legal entity identifier* -tunnus eli LEI-tunnus voidaan myöntää alarahastokohtaisesti. Lähtökohtaisesti tunnus myönnetään oikeushenkilölle, jotta se voidaan yksilöidä arvopaperikaupankäynnissä. Eurooppalaisessa oikeustulkinnassa on kuitenkin hyväksytty LEI-tunnuksen käyttö alarahastokohtaisesti.

Rahasto-osuudenomistajien kokous

Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi vuotuisesta säännöllisestä rahasto-osuudenomistajien kokouksesta. Säännökset osuudenomistajien kokouksesta ovat kansallisia, eivätkä ne perustu sijoitusrahastodirektiivin vaatimuksiin. Rahasto-osuudenomistajien osallistuminen kokouksiin on jäänyt viime vuosina hyvin vähäiseksi. Lisäksi usein rahastoyhtiön ehdottamat jäsenet hallitukseen ja edustustoon ovat tulleet valituiksi, joten osuudenomistajien kokouksen todellinen vallan käyttö on jäänyt vähäiseksi kokouksissa. Rahasto-osuudenomistajien kokouksella ei nähdä olevan suurta lisäarvoa enää myöskään tiedonvälityksen kannalta, koska rahastoyhtiöt julkaisevat nykyään puolivuotiskatsaukset, vuosikertomukset ja muun ajankohtaisen tiedon rahastoistaan internetsivuillaan.

Rahasto-osuudenomistajan aseman turvaamiseksi esitetään edelleen säilytettäväksi mahdollisuus rahasto-osuudenomistajien kokouksen koollekutsumiseen tarvittaessa rahasto-osuudenomistajan tai rahastoyhtiön hallituksen tai tilintarkastajan aloitteesta. Kokouksen koollekutsumiseen sovellettaisiin mitä voimassa olevan sijoitusrahastolain 21 §:ssä on säädetty ylimääräisen rahasto-osuudenomistajien kokouksen koollekutsumisesta. Rahasto-osuudenomistaja tai osuudenomistajien joukko voisi siten kutsua kokouksen koolle, kun sillä on yksin tai yhteensä vähintään viiden prosentin osuus liikkeessä olevista rahasto-osuuksista. Ehdotus tarkoittaisi korotettua vähemmistönsuojaa. Myös vuotuinen säännöllinen rahasto-osuudenomistajien kokous olisi mahdollista edelleen järjestää, jos rahastoyhtiössä näin päätetään menetellä ja kokouksen koollekutsumisesta on määrätty sijoitusrahaston säännöissä. Osuudenomistajien kokoukseen sovellettaisiin edelleen soveltuvin osin yhdistyslakia.

Rahasto-osuudenomistajan tulisi ilmoittaa rahastoyhtiölle aloitteensa osuudenomistajien kokouksen järjestämiseksi. Aloite voisi koskea esimerkiksi kaikkia rahasto-osuudenomistajia yhteisesti kohdanneesta vahingosta johtuvan kanteen nostamista. Rahastoyhtiö olisi tällöin velvollinen tiedottamaan tehdystä kokousaloitteesta muille rahasto-osuudenomistajille sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin ilmoitetulla tavalla. Muilla rahasto-osuudenomistajilla olisi mahdollisuus yhtyä aloitteeseen ja tarvittava viiden prosentin osuus voitaisiin näin koota, jollei aloitteentekijällä itsellään olisi vielä tarvittavaa omistusta. Rahastoyhtiöllä olisi kuitenkin oikeus perustellusta syystä kieltäytyä tiedottamasta aloitteesta. Tällainen syy voisi olla esimerkiksi tilanne, jossa osuudenomistaja toistuvasti ilman laissa mainittua perustetta esittää osuudenomistajakokouksen koollekutsumista taikka jos samasta asiasta on jo päätetty osuudenomistajien kokouksessa, eikä uusia perusteita ole ilmennyt.

Säännöllisestä rahasto-osuudenomistajien kokouksesta luopumisesta seuraisi lisäksi, että sijoitusrahastosääntelyssä luovuttaisiin myös rahasto-osuudenomistajien valitsemien edustajien (hallitus ja edustajisto) ja rahasto-osuudenomistajien valitsemien tilintarkastajan nimeämisestä.

Rahastoyhtiön hallituksen riippumaton jäsen

Esityksessä ehdotetaan muutoksia rahastoyhtiön hallituksen jäsenten valintaan. Rahasto-osuudenomistajien valitsemien hallituksen jäsenen sijaan laissa edellytettäisiin jatkossa, että vähintään kolmanneksen hallituksen jäsenistä tulee täyttää sijoitusrahastolain 3 luvun 3 §:ssä säädettyjä ehdotetut riippumattomuuden edellytykset. Kyseisiltä hallituksen jäseniltä vaadittava riippumattomuus määriteltäisiin lähtökohtaisesti samoilla kriteereillä kuin mitä rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön hallitusten jäsenten riippumattomuudesta on säädetty UCITS V -direktiivin 25 artiklan 2 kohdassa ja komission delegoidun asetuksen (EU) 2016/438 21 artiklassa.

Hallituksen riippumaton jäsen ei voisi kuulua rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön johtoon tai toimivaan johtoon taikka olla työsuhteessa mainittuihin tahoihin. Riippumaton jäsen ei myöskään

voisi kuulua salkunhoidosta vastaavan (ulkoistettu palvelu) sijoituspalveluyrityksen johtoon tai toimivaan johtoon taikka olla siihen työsuhteessa. Lisäksi hallituksen riippumattomalta jäseneltä edellytettäisiin lain 3 luvun 2 §:ssä ehdotetun mukaista yleistä sijoitusrahastotoiminnan tuntemusta sekä yleistä sijoituspalvelutoiminnan tuntemusta, mikäli rahastoyhtiölle on myönnetty toimilupa omaisuudenhoitoon. Nykyisiin rahasto-osuudenomistajien valitsemiin rahastoyhtiön hallituksen jäseniin verrattuna ehdotettuun riippumattomaan jäseneen sovellettaisiin tiukempia osaamisvaatimuksia, sillä voimassa olevan lain mukaan rahasto-osuudenomistajien valitsemilta rahastoyhtiön hallituksen jäseniltä ei ole edellytetty sijoitusrahasto- tai sijoituspalvelutoiminnan tuntemusta.

Osuudenomistajien vähimmäismäärä

Voimassa olevan sijoitusrahastolain 27 §:ssä on säädetty osuudenomistajien vähimmäismääräksi 50. Säännös on perustunut kansalliseen tarkoituksenmukaisuusharkintaan. On kuitenkin edelleen tarpeen lainsäädännössä varmistaa se, että sijoitusrahastotoiminnassa on kysymys aidosta yhteissijoittamisesta ja että rahastosijoittaminen on luonteeltaan yleisöltä kerättyjen varojen yhteistä sijoittamista. Ottaen kuitenkin huomioon tarve helpottaa aloittavien sijoitusrahastojen toimintaa ja institutionaalisten sijoittajien sijoitusrahastosijoittamista ehdotetaan osuudenomistajien vähimmäislukumäärän alentamista 30:een. Esityksessä ehdotetaan myös nykyisen 27 §:n 2 momentin mukaisen vaatimuksen muuttamista siten, että määräaika vähimmäispääoman ja osuudenomistajien määrän saavuttamiseksi nostettaisiin yhteen vuoteen ja Finanssivalvonnan poikkeuslupamahdollisuudesta luovuttaisiin. Sijoitusrahaston vähimmäispääomavaatimukseen (2 MEUR) ei ehdoteta muutoksia. Samoin sijoitusrahastolaissa säilyisi edelleen voimassa olevan sijoitusrahastolain 45 §:n säännös, jossa todetaan jatkuvan liikkeeseenlaskun periaatteen mukainen pääsääntö siitä, että rahastoyhtiön on vaadittaessa laskettava liikkeeseen hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia. Periaate on johdettu sijoitusrahaston yleisöavoimuudesta, mutta säännös ei suoraan perustu sijoitusrahastodirektiiviin.

Tilintarkastajien suorittaman arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastus

Esityksessä ehdotetaan, että voimassa olevan sijoitusrahastolain 38 §:ssä säädettyä tilintarkastajan suorittamaa arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastustiheyttä harvennettaisiin merkittävästi nykyisestä kuudesta kerrasta vuodessa. Nykyinen säännös on kansallinen, ja se on lisännyt sijoitusrahaston hallinnointikustannuksia. Sijoitusrahaston arvonlaskennan virheettömyys ja laskentaprosessien luotettavuus on kuitenkin sijoittajan kannalta tärkeää, minkä johdosta uuden sijoitusrahastolain 7 luvun 3 §:ssä ehdotetaan, että tilintarkastaja tarkistaisi vähintään vuosittain rahasto-osuuden arvonlaskennan oikeellisuuden sekä vahvistaisi vuodenvaihteen arvojen oikeellisuuden. Säännös olisi joustava ja mahdollistaisi edelleen sen, että erityistilanteissa tilintarkastajat voisivat tarkistaa rahasto-osuuden arvonlaskennan oikeellisuuden myös useammin. Erityisesti verovalvontaan liittyvät tarpeet puoltavat vuodenvaihteen arvon oikeellisuuden vahvistamista.

Lunastusten rajoittaminen

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uudesta likviditeetin hallintakeinosta sijoitusrahaston lunastusten keskeyttämisen lisäksi. Sijoitusrahastolakiin lisättäisiin mahdollisuus kirjoittaa sijoitusrahaston sääntöihin edellytykset, joiden täytyessä rahastoyhtiö voi toteuttaa lunastukset sijoitusrahaston aukioloaikojen mukaisesti usean eri päivän aikana esimerkiksi silloin, kun yksittäinen lunastusvaatimus ylittää säännöissä määrätyn rajan sijoitusrahaston arvosta. Tällainen lunastusten rajoittaminen voisi estää yksittäisen suuren lunastuksen heikentävän vaikutuksen sijoitusrahaston likviditeettiin ja mahdollistaa myös pienempien lunastusten jatkumisen suuren lunastuksen rinnalla. Jos lunastusten rajoitusta ei ole käytössä, joudutaan lunastukset hoitamaan

periaatteessa niiden saapumisjärjestyksessä. Tämä saattaa kohtuuttomasti lykätä pienten lunastusten toteuttamista niissä tilanteissa, joissa suuri osuudenomistaja haluaisi lunastaa merkittävän osan tai kaikki rahasto-osuutensa sijoitusrahastossa. Sijoittajan kannalta on toivottavaa, että erilaiset lunastustilanteissa mahdollisesti eteen tulevat vaihtoehdot on riittävän selkeästi kuvattu ja että ne eivät tule täytenä yllätyksenä.

Rahastoyhtiön oikeus lunastaa rahasto-osuudenomistajan rahasto-osuudet ilman suostumusta

Sijoitusrahastolakiin esitetään lisättäväksi rahastoyhtiölle oikeus lunastaa rahasto-osuudet myös laissa ja sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin määritellyissä tilanteissa ilman rahasto-osuudenomistajan toimeksiantoa tai suostumusta. Säännöksellä pyritään varmistamaan rahastoyhtiön reagointimahdollisuudet sellaisissa mahdollisesti esiintyvissä tilanteissa, joissa sijoitusrahaston kaikkien osuudenomistajien edun mukaista on rajoittaa yksittäiseen sijoittajaan liittyvistä velvoitteista aiheutuvien ennakoimattomien kustannusten syntyminen.

Osuustodistus

Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi osuustodistussäätelystä sijoitusrahastosäätelyn ajanmukaisuuden lisäämiseksi. Sijoitusrahastolaissa ei enää velvoitettaisi rahastoyhtiötä antamaan rahasto-osuudesta osuustodistusta rahasto-osuudenomistajan sitä pyytäessä. Toisaalta rahastoyhtiö voisi edelleen jatkaa osuustodistusten antamista, mikäli se arvioi sen tarpeelliseksi. Osuustodistusta koskevien säännösten kumoamisella pyritään lisäämään sijoitusrahaston hoitamisen kustannustehokkuutta sähköisessä toimintaympäristössä ja omistustietojen luotettavuutta siten, että kaikki tiedot ovat luettavissa rahasto-osuusrekisteristä. Teknologian kehittyessä ja rahastopalveluiden sähköistyessä fyysisen osuustodistuksen antamista koskeva velvoite voidaan nähdä vanhentuneena. Hyvin harva rahasto-osuudenomistaja pyytää fyysistä osuustodistusta. Kuitenkin rahastoyhtiöiden tulee pitää mahdollisena antaa fyysinen osuustodistus, mistä aiheutuu turhaa hallinnollista taakkaa rahastoyhtiöille. Lakiin esitetään siirtymäsäännöstä, jonka mukaan jo annetut osuustodistukset ovat voimassa siihen asti, kunnes rahastoyhtiö toisin päättää mukaan lukien menettelystä osuustodistusten palauttamiseksi. Rahasto-osuudenomistajan aseman turvaamiseksi siirtymäsäännöksessä säädetään voimassa olevan lain tapaan osuustodistuksen haltijan aseman rinnastamisesta velkakirjalaisissa säädettyyn juoksevan velkakirjan haltijan asemaan.

Fyysisestä osuustodistuksesta luopumisella ei olisi vaikutusta rahasto-osuuden luovutuksen ja panttauksen esineoikeudelliseen sivullisuojaan. Rahasto-osuuden luovutuksen ja panttauksen esineoikeudellinen sivullisuoja toteutuisi rahastoyhtiölle tehdyn ilmoituksen ja osuusrekisterimerkinnän perusteella. Sijoitusrahastolain 57 §:n 4 momentissa on jo nykyisellään säädetty panttausmerkinnän tekemisestä osuusrekisteriin silloin, kun rahasto-osuudesta ei ole annettu osuustodistusta. Hallituksen esityksessä vuodelta 2011 (HE 113/2011 vp) on aiemmin perusteltu sijoitusrahastolain 57 §:n 4 momentin muutoksen yhteydessä panttausmerkinnän tekemistä osuusrekisteriin ilman, että rahasto-osuudesta olisi annettu fyysinen osuustodistus. Tuolloin säännöksen mallia on haettu osakeyhtiölain 3 luvun 15 §:n säännöksestä.

Rahasto-osuudenomistajan kanneoikeus ja kaikkien osuudenomistajien puolesta nostettava kanne

Sijoitusrahastolain 139 §:ssä on säädetty kaikkia rahasto-osuudenomistajia yleisesti kohdanneesta vahingosta johtuvan korvausvaatimuksen esittämisestä ja kanteen nostamisesta päättävästä rahasto-osuudenomistajien kokouksesta. Tällaisesta korvausvaatimuksesta aiheutuneet kulut ja asiamiehen palkkio suoritetaan sijoitusrahaston varoista. Sijoitusrahastolain 140 §:ssä on säädetty menettelystä tilanteissa, joissa osuudenomistajakokous ei ole päättänyt kannetta

nostaa. Voimassa olevan lain mukaan tällöinkin kanteen voivat nostaa määrävähemmistöä edustavat osuudenomistajat laissa määrätyin edellytyksin. Kanteen nostaneet osuudenomistajat vastaavat oikeudenkäyntikuluista, jotka korvataan sijoitusrahaston varoista siltä osin kuin sijoitusrahastolle oikeudenkäynnillä voitettavat varat siihen riittävät.

Koska säännöllisestä osuudenomistajien kokouksesta ehdotetaan luovuttavaksi, on katsottu tarpeelliseksi säätää erityisestä menettelystä niitä tilanteita varten, joissa osuudenomistaja tekee aloitteen osakkeenomistajien kokouksen koolle kutsumiseksi, mutta hänellä ei ole vaadittavaa määrävähemmistömistä itsellään. Kun sijoitusrahaston osuusrekisterin omistajatiedot eivät ole julkisia, voisi osuudenomistajan olla kohtuuttoman hankalaa saada yhteys muihin osuudenomistajiin. Rahastoyhtiö velvoitettaisiin ilmoittamaan tällaisesta kokousaloitteesta muille osuudenomistajille. Jos riittävä vähemmistö kannattaisi aloitetta, tulisi kokous järjestää. Jotta osuudenomistaja ei voisi käyttää oikeutta epäasiallisiin tarkoituksiin, on rahastoyhtiölle ehdotettu mahdollisuus kieltäytyä perustellusta syystä tiedottamisesta. Ilmoittamismenettely olisi sama kuin sijoitusrahaston säännöissä kuvattu rahastoyhtiön tavanomainen ilmoitusmenettely.

3.3.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista

Erikoissijoitusrahastosääntelyn siirtäminen vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin

Erikoissijoitusrahastoja koskeva sääntely sisällytettäisiin kokonaisuudessaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin siten, että lakiin lisättäisiin tarvittavilta osilta säännösviitaukset sijoitusrahastolakiin. Erikoissijoitusrahastosääntelyn siirtämisen yhteydessä on tarve vähäiseltä osin karsia erikoissijoitusrahastoihin sovellettavaa päällekkäistä tai kumottavaa sijoitusrahastosääntelyä, kuten liiketoimien kirjaustapahtumien säilyttämiseen tai tilintarkastukseen liittyvää sääntelyä. Muita erityisesti erikoissijoitusrahastoja koskevia sääntelyn sisältömuutoksia ei ehdoteta tehtäväksi. Erikoissijoitusrahastojen sijoituspolitiikkaa, vähimmäispääomaa tai tuotonjakovelvollisuutta koskevaa sääntelyä ei esitetä muutettavaksi. On kuitenkin huomattava, että sikäli kuin sijoitusrahastolaissa on esitetty säännösmuutoksia, joihin viitataan erikoissijoitusrahastosääntelyssä, tulevat nämä muutokset koskemaan myös erikoissijoitusrahastoja. Tällaisia muutoksia ovat muun muassa osuudenomistajien vähimmäismäärän laskeminen 50:stä 30:een, osuudenomistajakokouksen koollekutsuminen ja lunastusten rajoittaminen. Erikoissijoitusrahastot ovat yksi vaihtoehtorahastojen juridinen muoto, minkä johdosta niitä koskeva sääntely sopisi luontevasti vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin.

Erikoissijoitusrahaston hoitajaan ei kuitenkaan sovellettaisi enää rahastoyhtiön hallituksen kokoonpanoa ja riippumattomuutta koskevaa sääntelyä. Jos kyseessä olisi kaksoistoimiluvalla toimiva sekä sijoitusrahastoja hoitava rahastoyhtiö että erikoissijoitusrahastoa hoitava vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolloin toimijalla olisi sekä sijoitusrahastolain että vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen toimilupa, tulisi rahastoyhtiön hallituksen jäsenten täyttää joka tapauksessa sijoitusrahastolaissa säädetyt edellytykset. Jos kyseessä olisi pelkästään erikoissijoitusrahastoa hoitava vaihtoehtorahastojen hoitaja, voidaan sen hallinnon järjestämistä verrata muiden vaihtoehtorahastojen hoitajien hallintoon ja mitä siitä on säädetty vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa.

Vaihtoehtorahaston markkinoinnin aloitusilmoitus ja tuotehallinta

Erikoissijoitusrahastoja koskevan sääntelyn siirtämisen yhteydessä esityksessä ehdotetaan muutoksia myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 21 luvun 4 §:ssä säädettyyn ilmoitusten käsittelyyn. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 12 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan vaihtoehtorahastojen hoitaja voi aloittaa vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa saatuaan Finanssivalvonnalta sitä koskevan ilmoituksen. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain

21 luvun 4 §:n mukaan Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestä 20 päivän kuluttua täydellisen ilmoituksen saapumisesta.

Käytännössä toimijoiden oikeusvarmuuden kannalta on noussut esille tarve selventää päätösprosessia ja säätää valituskelpoisen päätöksen antamisesta tilanteissa, joissa osapuolet eivät ole yhtä mieltä ilmoituksen täydellisyydestä tai siihen liittyvistä seikoista ja vaatimusten oikeutuksesta erityisesti, kun kyse on 13 luvussa tarkoitettusta ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavasta vaihtoehtorahastosta. Esityksessä ehdotetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin uutta säännöstä, joka velvoittaa Finanssivalvonnan antamaan asiassa valituskelpoisen päätöksen määräajassa, mikäli se ei voi hyväksyä vaihtoehtorahastojen hoitajan tekemää markkinoinnin aloitusilmoitusta.

Finanssivalvonta voisi kieltää markkinoinnin aloittamisen ei-ammattimaiselle asiakkaalle, mikäli se katsoisi, että vaihtoehtorahaston hoitamisessa tai sen tuotehallintaan liittyvissä järjestelyissä ei ole riittävällä tavalla otettu huomioon ei-ammattimaisen asiakkaan etua. Käytännössä tämä tarkoittaisi lähinnä sen arvioimista, että suunniteltu vaihtoehtorahasto soveltuisi vaihtoehtorahastojen hoitajan selvitysten ja näkemyksen mukaan muun muassa riskiprofiililtaan aiotulle kohderyhmälle. Yhtenä riskitekijänä tulisi ottaa huomioon rahaston sijoitusstrategian, maksuvalmiusprofiilin ja lunastuspolitiikan keskinäinen johdonmukaisuus (8 luvun 6 §:n 1 momentti), rahaston sijoituskohteet sekä niiden arvonmäärityksen järjestämisen luotettavuus ja esimerkiksi ei-ammattimaisen sijoittajan mahdollisuudet arvioida rahaston rahaksi muutettavuusmahdollisuudet kesken sijoituskauden. Säännös olisi väljä ja antaisi Finanssivalvonnalle harkintavaltaa sijoittajien aseman turvaamiseksi. Säännös soveltuisi toimiluvallisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin, joihin muutoinkin soveltuvat vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset. Finanssivalvonnan olisi kuitenkin aina yksilöitävä päätöksensä perusteet. Rekisteröitymisvelvollisten vaihtoehtorahastojen hoitajien osalta Finanssivalvonta voi jo voimassa olevan sääntelyn puitteissa ottaa kantaa vaihtoehtorahaston soveltuvuuteen aiotulle asiakaskohderyhmälle poikkeusluvan käsittelyn yhteydessä.

Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan johdolle ja omistajille asetettavat luotettavuusvaatimukset

Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan johdolle ja merkittävälle omistajille ehdotetaan asetettavaksi samat luotettavuusvaatimukset kuin mitä voimassa olevassa lain mukaan edellytetään toimiluvallisilta vaihtoehtorahastojen hoitajilta. Monille muille rekisteröitymistä vaativille toiminnoille on jo asetettu vastaavia vaatimuksia, kuten joukkorahoituksen välittäjille ja asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjille. Sijoittajien aseman turvaamiseksi on tarpeen ulottaa omistajien luotettavuusvaatimukset koskemaan myös näitä toimijoita.

3.3.3 Laki Finanssivalvonnasta

Finanssivalvonnan oikeutta saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös rekisteröityneiden vaihtoehtorahastojen hoitajien omistajan, hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan tai palveluksessa olevan laissa säädetyn luotettavuuden selvittämistä. Ehdotus liittyy vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotettuihin muutoksiin rekisteröityneen vaihtoehtorahastojen hoitajan johdon ja merkittävien omistajien luotettavuusvaatimuksista.

3.3.4 Muut esitykseen sisältyvät lait

Edellä mainitut esitykseen sisältyvät lakiehdotukset vaativat myös teknisluonteisia ja uudesta laista johtuvia lakiviittauksia koskevia muutoksia. Tästä syystä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi edellä mainittujen lakien lisäksi seuraavia lakeja:

- laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta
- sijoituspalvelulaki
- kiinteistörahastolaki
- laki sidotusta pitkäaikaissästämisestä
- rahoitusvakuuslaki
- laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta
- joukkorahoituslaki
- kaupparekisterilaki
- laki varojen arvostamisesta verotuksessa
- laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta
- laki verotusmenettelystä
- laki holhoustoimesta.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

4.1.1 Vaikutukset yrityksiin

Rahastoyhtiöt

Ehdotetuilla muutoksilla olisi rahastoyhtiöille kustannuksia keventäviä vaikutuksia. Lisäksi ehdotetut muutokset helpottaisivat suomalaisten rahastoyhtiöiden toimimista kansainvälisillä markkinoilla kansallisen lisäsääntelyn vähentyessä. Vuoden 2017 lopussa suomalaisia rahastoyhtiöitä oli 26.

Rahasto-osuudenomistajien kokouksen muuttaminen vain erikoistilanteissa kutsuttavaksi

Rahasto-osuudenomistajien kokouksen muuttaminen vain erikoistilanteissa koolle kutsuttavaksi pienentää rahastoyhtiöille sääntelystä aiheutuvaa taakkaa. Osuudenomistajakokouksen järjestämisestä aiheutuu kustannuksia rahastoyhtiölle. Osuudenomistajakokous koetaan myös turhaksi, koska siellä harvoin käytetään todellista valtaa.

Nykyisen lainsäädännön mukaan rahastoyhtiön on vuosittain järjestettävä rahasto-osuudenomistajien kokous. Osuudenomistajien osallistuminen osuudenomistajakokouksiin on jäänyt viime vuosina melko vähäiseksi. Esimerkiksi osuudenomistajakokoukseen on saattanut osallistua vajaa sata osuudenomistajaa kymmenistä tuhansista tai jopa sadoista tuhansista osuudenomistajista. Lisäksi osuudenomistajakokouksen todellinen päätösvalta on jäänyt vähäiseksi, sillä yleensä jo ennakoon suunnitellut ehdokkaat hallituksen jäseniksi ja tilintarkastajiksi ovat tulleet valituiksi.

Ehdotetut muutokset selkeyttäisivät rahastoyhtiön rakennetta kansainvälisestä näkökulmasta. Rahastoyhtiöiden kansainvälistyessä ja perustettaessa rahastoja ulkomaille nykyinen sääntely on voinut osoittautua haasteelliseksi sen sisältäessä eroavia piirteitä verrattuna muihin Suomen

kaltaisiin maihin. Suomessa rahastoyhtiö usein olettaa, että rahasto-osuudenomistajien kokouksen valitsevat hallituksen jäsenet ovat riippumattomia, ja jos näin ei tosiasiaassa ole johtaa se ristiriitaan EU-lainsäädännön kanssa.

Sijoitusrahaston osuudenomistajien vähimmäismäärän alentaminen

Nykyisen lainsäädännön mukaan sijoitusrahaston osuudenomistajien määrä tulee olla vähintään 50. Esityksessä ehdotetaan osuudenomistajien vähimmäismäärän laskemista 30. Osuudenomistajien vähimmäismäärävaatimuksen laskeminen voi madaltaa markkinoille tulon kynnystä pieniltä toimijoilta ja helpottaa sijoitusrahaston perustamista. Sijoitusrahastolla voi olla hankalaa saada 50 osuudenomistajan vaatimusta täyteen, etenkin jos kyse sijoitusrahastosta, jolla on erikoisempi sijoituspolitiikka. Lisäksi 50 osuudenomistajan vaatimus voi tuottaa ongelmia tapauksissa, joissa esimerkiksi hyvin toimivan sijoitusrahaston osuudenomistajien määrä tippuu lunastusten myötä alle osuudenomistajien vähimmäismäärän. Osuudenomistajien vähimmäismäärän alentaminen 20 osuudenomistajalla helpottaa sijoitusrahaston perustamista ja toimintaa tällaisissa tapauksissa.

Mikäli osuudenomistajien määrä ei voimassa olevan lain mukaan saavuta vähimmäismäärää kuuden kuukauden tai siihen saatavan kuuden kuukauden lisäajan jälkeen, sijoitusrahasto täytyisi lopettaa tai sulauttaa toiseen sijoitusrahastoon. Esityksessä ehdotetaan, että kuuden kuukauden aikarajaa nostettaisiin vuoteen, mikä helpottaisi entisestään osuudenomistajien ja vähimmäispääoman keruuta.

Lunastusten rajoittaminen

Ehdotetuissa säännöksissä tuotaisiin rahastoyhtiölle uusi mahdollisuus porrastaa lunastukset useammalle päivälle, jos yksittäinen lunastusvaatimus ylittäisi rahaston säännöissä määrätyn rajan sijoitusrahaston arvosta. Lunastusten rajoittaminen suojelisi sijoitusrahaston likviditeettiä ja pienempiä osuudenomistajia. Jos lunastusten rajoittamismahdollisuutta ei ole, lunastukset hoidetaan saapumisjärjestyksessä, jolloin yksittäisen suuren osuudenomistajan lunastus voi vaarantaa sijoitusrahaston likviditeetin, jolla voi olla vaikutusta myös sijoitusrahaston arvoon. Lunastusten rajoittamismahdollisuus lisäisi rahastoyhtiölle liikkumavaraa suurten lunastusten yhteydessä.

Osuustodistus

Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi mahdollisuudesta saada rahasto-osuudesta osuustodistus. Nykyisin harvoin enää pyydetään rahasto-osuuksista osuustodistuksia, mutta velvoittavan sääntelyn poisto helpottaa rahastoyhtiön tarvetta tuottaa osuustodistusta. Panttaus- ja muut merkinnät voidaan tälläkin hetkellä toteuttaa sähköisesti ilman fyysistä osuustodistusta.

Alarahastot

Esityksessä ehdotetaan säännöksiä, joiden perusteella sijoitusrahastoihin voitaisiin perustaa alarahastoja. Suomessa on voitu aikaisemmin perustaa sijoitusrahastoon osuussarjoja ja osuuslajeja. Käytännössä alarahastorakenne mahdollistaa sijoitusrahaston sijoituspolitiikan eriyttämisen tehokkaammin kuin osuussarjoilla. ESMA:n kannan mukaisesti osuussarjat eivät voi poiketa samalla tavoin kuin alarahastot toisistaan sijoituspolitiikaltaan ja osuussarjojen erot voivat liittyä lähinnä valuuttasuojaukseen tai hallinnointipalkkioiden eroihin. Lisäksi alarahastorakenteen käyttäminen voi keventää rahastoyhtiöiden hallinnollista taakkaa sen mahdollistaessa yhden sijoitusrahaston alarahastot ja niiden osuussarjat.

Tilintarkastajan suorittama arvonlaskennan tarkastus

Esityksessä ehdotetaan, että tilintarkastajan arvonlaskennan tarkastustiheyttä vähennettäisiin kuudesta vuosittaisesta tarkastuksesta vähintään yhteen. Arvonlaskennan tarkastustiheyden nähdään vähentävän rahastoyhtiöille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa nostamatta kuitenkaan riskiä arvonlaskennan oikeellisuudesta. Arvonlaskentaa koskeneet virheet ovat yleensä tulleet esille säilytysyhteisön valvonnassa eivätkä tilintarkastusten yhteydessä.

Vaihtoehtorahastojen hoitajat

Suomessa toimi vuoden 2017 lopussa 34 toimiluvallista ja 73 rekisteröitymisvelvollista vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi Finanssivalvonnalle velvollisuus antaa valituskelpoinen päätös, jos se katsoo, että vaihtoehtorahaston hoitamisessa tai tuotehallintaan liittyvissä järjestelyissä ei ole riittävällä tavalla otettu huomioon ei-ammattimaisen sijoittajan etua. Ei-ammattimaisen sijoittajan asemaa parannettaisiin ehdotetuilla säännöksillä samoin kuin toimijoiden oikeusvarmuutta, kun Finanssivalvonnan tulisi antaa määräajassa kielteinen päätös markkinoinnin aloittamisesta. Ehdotetuista muutoksista voi aiheutua hallinnollista taakkaa vaihtoehtorahastojen hoitajille. Toisaalta esimerkiksi jakelukanavana toimivien sijoituspalveluyritysten tuotehallinnan järjestämistä koskevat vaatimukset heijastuvat epäsuorasti myös vaihtoehtorahastojen hoitajilta edellytettyihin tietoihin, vaikka vaihtoehtorahastojen hoitajille ei olisi asetettu suoria velvoitteita. Lisäksi Finanssivalvonnalle annettaisiin oikeus tarkistaa myös rekisteröintihakemuksen yhteydessä keskeisten henkilöiden rikosrekisteri.

Erikoissijoitusrahastojen sääntelyn siirtämisestä sijoitusrahastolaista vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin voi aiheutua epävarmuutta erikoissijoitusrahastojen verokohtelusta. Tältä osin tarkemmin osiossa 4.1.3 Vaikutukset julkiseen talouteen. Erikoissijoitusrahastojen verotukseen mahdollisesti liittyvät epävarmuustekijät voivat heijastua vaihtoehtorahastojen hoitajien halukkuuteen perustaa uusia erikoissijoitusrahastoja ja myös jo perustettujen erikoissijoitusrahastojen markkinointiin asiakkaille. Sijoitusrahastoihin liittyviä verokysymyksiä tarkastellaan valtiovarainministeriön 2 päivänä kesäkuuta 2017 asettamassa eri sijoitusmuotojen verotusta arvioivassa työryhmässä.

Muut yritykset

Vaikutukset sijoittajina toimiviin yrityksiin

Rahastot tarjoavat sijoittajille helpon tavan hajauttaa sijoituksia. Suomessa yritykset toimivat sijoittajina myös rahastoihin. Erityisesti rahamarkkinarahastot ovat yrityksille tärkeitä, koska useat yritykset sijoittavat kassavaransa hetkellisesti niihin. Sijoittajina toimiviin yrityksiin kohdistuvat muutokset muistuttavat rahastosijoittajina toimivien kotitalouksien vaikutuksia.

Vaikutukset yritysrahoitukseen

Rahastot sijoittavat varojaan myös suomalaisiin yrityksiin. Vuoden 2016 lopussa kolmella suurimmalla suomalaisella rahastoyhtiöllä oli sijoitettuna 3,5 miljardia euroa suomalaisiin pörssi-yhtiöihin. Näiden lisäksi sijoitusrahastot ja vaihtoehtorahastot sijoittavat suomalaisiin yrityksiin niin pieniin kuin suuriinkin. Useampi vaihtoehtorahasto sijoittaa riskipääomaa kasvaviin startup-yrityksiin. Rahastoilla on näin välillistä vaikutusta yritysrahoitukseen. Rahastosektorin kasvaessa rahastojen kautta ohjautuu entistä enemmän rahoitusta yrityksille.

Vaikutukset tilintarkastajiin

Esityksessä ehdotetaan, että tilintarkastajan suorittaman arvonlaskennan tarkastustiheyttä vähennettäisiin nykyisestä kuudesta kerrasta vähintään yhteen kertaan vuodessa, millä on vaikutusta tilintarkastajien työmäärään. Suomessa on noin 500 sijoitusrahastoa, joten niiden arvonlaskennan tarkastustiheyden vähentämisellä on tilintarkastusyrittysten työmäärään pienentävä vaikutus.

4.1.2 Vaikutukset kotitalouksiin

Sijoitusrahastot ovat hyvä sijoituskohteeksi kotitalouksille, koska ne mahdollistavat pienenkin sijoitusvarallisuuden hajautuksen useampaan kohteeseen pienentäen näin riskiä. Lisäksi ne mahdollistavat kotitalouksille mahdollisuuden sijoittaa sellaisiin kohteisiin, joihin se ei muutoin olisi mahdollista tai kannattavaa. Kotitaloudet omistivatkin suomalaisia sijoitusrahastoja 21 miljardin euron arvosta lokakuussa 2017.

Esityksessä ehdotetaan vuosittain koolle kutsuttavan osuudenomistajakokouksen muuttamista vain tarpeen tullen koolle kutsuttavaksi. Rahasto-osuudenomistajien osallistuminen osuudenomistajakokouksiin on ollut heikkoa, joten ehdotuksen vaikutukset kotitalouksiin koskevat vain hyvin pientä osaa suomalaisiin sijoitusrahastoihin sijoittaneista kotitalouksista. Kuitenkin osuudenomistajakokouksen ollessa yksi tärkeä tekijä osuudenomistajien oikeusaseman suhteen nähden tarve säilyttää sen koolle kutsuminen erityistilanteissa. Vuosittaisissa osuudenomistajakokouksissa osuudenomistajat ovat saaneet myös tietoja sijoitusrahastoista. Vastaavat tiedot pitkälti löytyvät rahastoyhtiöiden internetsivuilta, joten kotitalouksien tiedonsaannin ei arvioida huonontuvan. Lisäksi ehdotetut muutokset lunastusten rajoittamiseen ja vaihtoehtorahastojen hoitajia koskeviin säännöksiin lisäävät piensijoittajan sijoittajansuojaa.

4.1.3 Vaikutukset julkiseen talouteen

Ehdotetuilla muutoksilla on välillisiä vaikutuksia julkiseen talouteen.

Eräiltä osin sijoitusrahastolainsäädäntöön ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lainsäädäntöön ehdotetuilla muutoksilla on heijastusvaikutuksia myös verotukseen. Osittain vaikutukset ovat välillisiä. Sijoitusrahastot ovat tuloverotuksessa yhteisöjä, jotka on kuitenkin säädetty tuloverosta vapaiksi tuloverolain 20 §:n 1 momentin 2 kohdassa. Sijoitusrahaston jakamat tuotto-osuudet ovat osuudenomistajalle pääomatulona verotettavaa tuloa. Sijoitusrahastojen kasvuosuuksien lunastukset verotetaan yleisten myyntivoittoverotusta koskevien säännösten mukaisesti. Rahastosijoittamisessa tuloverotus ei siten kohdistu rahastoon vaan sen osuudenomistajaan.

Sijoitusrahaston käsitettä ei ole määritelty verolainsäädännössä, vaan käsitteen sisältö määräytyy sijoitusrahastolain perusteella. Esityksessä ehdotetaan sijoitusrahastolain osuudenomistajien vähimmäislukumäärävaatimuksen alentamista nykyisestä 50 osuudenomistajasta 30. Tällä on suora vaikutus sijoitusrahaston käsitteeseen verotuksessa. Ehdotettu muutos laajentaa vastaavalla tavalla tuloverosta vapaan sijoitusrahaston käsitettä. Ehdotus alentaisi vastaavasti myös erikoissijoitusrahaston osuudenomistajien vähimmäismäärän, kun se on sääntelyssä sidottu sijoitusrahastossa käytettyyn osuudenomistajien vähimmäismäärään.

Ehdotetuilla erikoissijoitusrahastoja koskevilla muutoksilla ei ole tarkoitus muuttaa erikoissijoitusrahastojen vähimmäispääomavaatimusta, osuudenomistajien lukumäärää muutoin kuin yleisen osuudenomistajien vähimmäismäärän laskun osalta, sijoituspolitiikkaa ja siihen liittyviä vähimmäissijoitusvaatimuksia, taikka tuotonmaksuvelvollisuutta koskevia säännöksiä. Oikeus-

ja verotuskäytännön mukaan sekä sijoitusrahastodirektiivin tarkoittamaa sijoitusrahastoa että kansalliseen sääntelyyn perustuvaa erikoissijoitusrahastoa on pidetty tuloverolain tarkoittamana sijoitusrahastona. Jatkossa sijoitusrahastolla ja sijoitusrahastotoiminnalla tarkoitettaisiin vain sijoitusrahastodirektiivin mukaista sijoitusrahastotoimintaa. Vaikka erikoissijoitusrahaston siirtämisellä vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ei ole tarkoitus tehdä sisällöllisiä, erikoissijoitusrahaston toimintaan vaikuttavia muutoksia, katkaisee se kuitenkin yhteyden sijoitusrahastolain mukaiseen sijoitusrahastotoiminnan käsitteeseen. Erikoissijoitusrahastojen sääntelyn siirtämisellä sijoitusrahastolaista voi siten olla vaikutusta siihen, pidetäänkö erikoissijoitusrahastoa enää tuloverolain tarkoittamana sijoitusrahastona. Erikoissijoitusrahasto on käsitteellisesti ollut erikseen määriteltynä sijoitusrahastolaissa jo vuodesta 2011.

Ehdotuksen mukaan jatkossa sijoitusrahasto voisi muodostua yhdestä tai useammasta alarahastosta. Alarahastorakenteessa varsinainen sijoitusrahasto toimisi eräänlaisena kuorena ja kaikki varat kohdistuisivat alarahastoihin. Alarahasto olisi sijoitusrahaston osa, jonka sijoitustoiminta voisi poiketa saman sijoitusrahaston muiden alarahastojen sijoitustoiminnasta ja sijoitusrahaston yleisestä sijoituspolitiikasta sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin kuvatulla tavalla. Alarahasto voisi lisäksi jakautua osuussarjoihin ja osuuslajeihin, kuten sijoitusrahastokin. Oikeuskäytännön mukaan luxemburgilaisen SICAV-alarahaston osakkeiden vaihtamista toisen alarahaston osakkeisiin pidettiin luovutuksena, kun saadut osakkeet kohdistuivat eri rahastovarallisuuteen kuin aikaisemmin omistetut osakkeet (KHO 24.7.2009 taltio 1010). Suomalaisen sijoitusrahaston osuussarjojen vaihtamista saman sijoitusrahaston sisällä ei ole katsottu veronalaiseksi luovutukseksi. Eri sijoitusrahastojen osuussarjojen vaihtamista on pidetty kuitenkin luovutuksena. Näin myös siinä tapauksessa, että sijoitusrahastot ovat saman rahastoyhtiön hallinnoimia (KHO 10.5.2000 taltio 862). Jos jatkossa eri rahastoyhtiöiden hallinnoimien sijoitusrahastojen osalta rakenne järjestetään siten, että sijoitusrahastot ovat alarahastorakenteessa, on tällä mahdollisesti vaikutusta verotuottoihin, riippuen siitä, pidetäänkö alarahasto-osuuksien vaihtamista luovutuksena verotuksessa vai ei.

4.1.4 Kokonaiskuva taloudellisista vaikutuksista ja kansantaloudelliset vaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla selkeytetään rahoitusmarkkinoiden rahastosektoria koskevaa lainsäädäntöä. Koska ehdotetut muutokset ovat enemmän rahastolainsäädännön selkeyttämistä tai päivittämistä nykypäivään, ei ehdotetuilla muutoksilla arvioida olevan merkittäviä kansantaloudellisia vaikutuksia. Verovaikutuksetkin ovat vain välillisiä, eikä vaikutuksilla pitäisi olla merkittävää vaikutusta valtion budjettitalouteen. Yhtenä ehdotettujen muutosten tarkoituksena on suomalaisten rahastojen kilpailukyvyn parantaminen niin kotimaisilla kuin kansainvälisilläkin markkinoilla. Kilpailukyvyn parantuessa ja rahastojen rahastopääoman kasvaessa entistä enemmän varallisuutta voi ohjautua suomalaiseen yritysrahoitukseen.

Ehdotetuilla muutoksilla on rahastoyhtiöiden kustannuksia keventäviä vaikutuksia, kun taas ehdotetut muutokset lisäävät vaihtoehtorahastojen hoitajille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa jonkin verran. Kuitenkin muutosten nähdään yleisesti tukevan rahoitusmarkkinoilla tarvittavaa luottamusta, sijoittajansuojaa ja oikeusvarmuutta. Ehdotetuilla säännöksillä pyrittäisiin selkeyttämään rahastolainsäädäntöä siirtämällä erikoissijoitusrahastoja koskeva lainsäädäntö vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin. Kyseinen siirto voi mahdollisesti lisätä epävarmuutta erikoissijoitusrahaston verokohtelusta, vaikka ehdotettujen säännösten tarkoituksena olisi säilyttää nykyinen verokohtelu.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Ehdotetuissa säännöksissä ehdotetaan Finanssivalvonnalle lisää valtuuksia. Ehdotetuissa säännöksissä esimerkiksi vahvistetaan Finanssivalvonnan mahdollisuuksia valvoa vaihtoehtorahastojen hoitajia erityisesti niiden tarjotessa vaihtoehtorahastoja ei-ammattimaisille sijoittajille. Työmäärän lisääntyminen yksittäisen tehtävän osalta voi olla vähäistä, minkä takia Finanssivalvonta pystyy hoitamaan ehdotetut tehtävät ja valtuudet arvion mukaan jo nykyisillä resursseilla. Kokonaiskuvaa Finanssivalvonnan työmäärän muutoksista arvioidessa on otettava kuitenkin huomioon finanssisektorin lisääntynyt sijoittajansuojasääntely ja sen täytäntöönpano lähivuosina.

4.3 Ympäristövaikutukset

Esitys koskee vain rahoitusmarkkinasääntelyä, joten sillä ei arvioida olevan merkittäviä ympäristövaikutuksia.

4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksellä on vaikutuksia rahastosijoittajina toimivien oikeuksiin ja oikeusvarmuuteen. Rahastosijoittajat voivat vaikuttaa sijoitusrahastoissa osuudenomistajakokouksen kautta. Kuitenkin osuudenomistajakokouksen todellinen vaikutusvalta on pientä ja esimerkiksi ehdotetut tilintarkastajat ja hallituksen jäsenet tulevat yleensä valituiksi. Täten konkreettiset ehdotettujen muutosten vaikutukset rahastosijoittajan oikeusvarmuuteen ovat pieniä etenkin, kun osuudenomistajakokous voidaan kutsua tarpeen tullen koolle. Vaihtoehtorahastosektorin oikeusvarmuutta pyritään taas vahvistamaan ehdotetuilla muun muassa tuotehallintamenettelyjä ja kelpoisuusvaatimuksia koskevilla muutoksilla.

Esityksellä on pieniä vaikutuksia rikostorjuntaan rahoitusmarkkinoilla. Ehdotettujen muutosten johdosta Finanssivalvonta saisi oikeuden tarkastaa rekisteröidyn vaihtoehtorahastojen hoitajan keskeisten henkilöiden rikosrekisterin. Rekisteröityneitä vaihtoehtorahastojen hoitajia oli vuoden 2017 lopussa 73.

5 Asian valmistelu

5.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Valtiovarainministeriö asetti 21 päivänä joulukuuta 2016 työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella ehdotukset tarvittaviksi lakien ja asetusten muutoksiksi ja lisäyksiksi sijoitusrahastolain muuttamiseksi. Työryhmän tuli saada työnsä valmiiksi 31 päivään tammikuuta 2018 mennessä. Työryhmälle myönnettiin 12 päivänä joulukuuta 2017 kuukauden lisäaika 28 päivään helmikuuta 2018 saakka työnsä viimeistelyä varten.

Työryhmän tehtävänä oli arvioida, miten sijoitusrahastolainsäädäntöä tulisi uudistaa toimialan kotimaisen ja kansainvälisen kilpailukyvyyn edistämiseksi, toiminnan tehokkuuden ja uusien toimijoiden alalle tulon mahdollisuuksien lisäämiseksi sekä toimialan kotimaisen keskittyneisyyden vähentämiseksi, kuitenkin vähentämättä osuudenomistajan suojaa tai asemaa nykyisestään. Työryhmän tuli laatia ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon. Työryhmän oli työssään otettava huomioon erityisesti seuraavat tavoitteet: 1) sääntelyn selkiyttäminen ja norminpurku; 2) sääntelyn kirjoittaminen sellaiseen muotoon, että se ei ole esteenä finanssitekniikan sovellusten hallitulle käyttöönotolle; 3) rahastoyhtiöiden ja sijoitusrahastojen kotimaisen ja kansainvälisen kilpailukyvyyn turvaaminen, 4) osuudenomistajan aseman turvaaminen, sijoittajan-

suoja; 5) rahastotoiminnan järjestäminen vastaamaan muissa jäsenvaltioissa säädettyjä rakenteita ja mahdollisimman joustavaksi; sekä 6) kustannustehokkuuden lisääminen ja alalle tulon kynnyksen madaltaminen.

Työryhmässä olivat edustettuina valtiovarainministeriö, oikeusministeriö, Itä-Suomen yliopisto, Finanssivalvonta, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja Kuluttajaliitto. Työryhmä kutsui pysyviksi asiantuntijoiksi edustajat valtiovarainministeriöstä, OP Ryhmästä, Finanssiala ry:stä sekä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta.

Työryhmä kokoontui toimikautensa aikana 25 kertaa.

Työryhmä järjesti ehdotuksistaan kaksi kuulemistilaisuutta. Ensimmäinen kuulemistilaisuus järjestettiin työryhmän toimikauden puolivälissä, 14 päivänä kesäkuuta 2017. Toinen laajempi kuulemistilaisuus järjestettiin 30 päivänä lokakuuta 2017.

Työryhmä laati ehdotuksensa toimeksiantonsa mukaisesti hallituksen esityksen muotoon. Työryhmä luovutti esityksensä valtiovarainministeriölle 28 päivänä helmikuuta 2018.

5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

[Täydennetään lausuntokierroksen jälkeen]

6 Riippuvuus muista esityksistä

Valtiovarainministeriössä on perustettu kesäkuussa 2017 työryhmä, jonka tehtävänä on arvioida eri sijoitusmuotojen ja kertamaksullisen eläkkeen verokohtelua Suomessa. Työryhmän toimikausi on 2.6.2017–31.3.2018. Työryhmän selvityksen kohteena ovat erityisesti sijoitusrahastot ja niihin tehdyt sijoitukset, säästö- ja sijoitusvakuutukset sekä kapitalisaatiosopimukset. Työryhmän toimeksiantoon kuuluu myös kommandiitti-yhtiömuotoisten pääomarahastorakenteiden verokohtelun arviointi. Asettamiskirjeen mukaan työryhmä ottaa työssään huomioon myös sijoitusrahastolain uudistamista arvioivan työryhmän tulokset.

Valtiovarainministeriössä on perustettu kesäkuussa 2017 työryhmä valmistelemaan osakkeenomistajien oikeuksia koskevan muutosdirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/828 direktiivin 2007/36/EY muuttamisesta osakkeenomistajien pitkäaikaiseen vaikuttamiseen kannustamisen osalta) kansallista täytäntöönpanoa. Työryhmän toimikausi on 1.8.2017–31.3.2018. Muutosdirektiivin tarkoituksena on edistää pitkäaikaista osakkeenomistajavaikuttamista sekä lisätä avoimuutta yhtiöiden ja sijoittajien välillä. Muutosdirektiivi sisältää pörssi-yhtiöiden omistajaohjausta koskevia säännöksiä institutionaalisille sijoittajille ja omaisuudenhoitajille. Direktiivin omaisuudenhoitajat-määritelmä sisältää muun muassa rahastoyhtiöt ja vaihtoehtorahastojen hoitajat. Täten työryhmän luovuttamassa työryhmämuistiossa ja siitä valmistellussa hallituksen esityksessä tullaan toimeenpanemaan tarvittavat muutokset sijoitusrahastolakiin ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin.

Valtiovarainministeriössä on valmisteltavana hallituksen esitys EU:n rahamarkkinarahastoasetuksen, SFTR-asetuksen sekä eurooppalaisista riskipääomarahastoista annetun asetuksen (EU) N:o 345/2013 ja eurooppalaisista yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneista rahastoista annetun asetuksen (EU) N:o 346/2013 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1991 edellyttämien kansallisten lakimuutosten täytäntöönpanemiseksi. Esitys on tarkoitettu lausuntokierroksen jälkeen sovittava yhteen sijoitusrahastolain kokonaisuudistuksen kanssa. [Riippuvuutta muihin esityksiin täsmennetään vielä lausuntokierroksen jälkeen]

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Sijoitusrahastolaki

I OSA YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku Yleiset säännökset

1 §. *Soveltamisala ja rahastoyhtiön sovellettava muu lainsäädäntö.* Pykälässä säädettäisiin pääosin voimassa olevaa 1 §:ää vastaavasti lain soveltamisalasta sekä rahastoyhtiön sovellettavasta muusta lainsäädännöstä. Lakia sovellettaisiin voimassa olevaa sijoitusrahastolakia vastaavasti rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön harjoittamaan toimintaan sekä yhteissijoitusyritysten osuuksien markkinoimiseen yleisölle. Pykälän *1 ja 2 momentti* vastaisivat voimassa olevaa 1 ja 2 momenttia.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin rahastoyhtiön oikeudesta hoitaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettua vaihtoehtorahastoa sekä ulkoisesti hoidetun vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta hoitaa sijoitusrahastoja. Momentissa ei enää säädettäisi voimassa olevaa 3 momenttia vastaavasti toimiluvallisen tai rekisteröityneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta hoitaa erikoissijoitusrahastoa sekä kyseiseen hoitajaan sovellettavista sijoitusrahastolain säännöksistä. Tätä koskevat säännökset ehdotetaan sijoitusrahastolain uudistamisen yhteydessä siirrettäväksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin. Terminologisena muutoksena laissa siirryttäisiin yleisesti puhumaan sijoitusrahaston hoitamisesta nykyisen hallinnon sijasta. Muutos vastaisi vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa sekä sijoitusrahastodirektiivissä omaksuttua käytäntöä.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa toimintaa Suomessa. Pykälä vastaisi voimassa olevaa 4 momenttia sillä muutoksella, että siitä poistettaisiin viittaus voimassa olevan lain 12 luvun erikoissijoitusrahaston sijoitustoimintaa koskeviin säännöksiin, sillä kyseiset säännökset eivät enää sisältyisi sijoitusrahastolakiin.

2 §. *Määritelmät.* Pykälä sisältäisi pääosin voimassa olevaa 2 §:ää vastaavasti keskeisten laissa käytettyjen termien määritelmät. Pykälän *1 momentin* määritelmäluettelon numerointi korjattaisiin juoksevaksi. Momentin *1 kohdan* sijoitusrahastotoiminnan määritelmästä poistettaisiin viittaukset erikoissijoitusrahastoihin ja lisättäisiin viittaus sijoitusrahastodirektiiviin. Määritelmän muutokset vastaisivat tarkemmin nykytilaa ja esitettyä erikoissijoitusrahastoja koskevan sääntelyn sijoittamista vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin. Vastaavasti nykyinen 2 a kohdan erikoissijoitusrahaston määritelmä ehdotetaan siirrettäväksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin.

Momentin *2 kohdan* mukaiseen sijoitusrahaston määritelmään ehdotetaan alarahastorakenteen säätämisen johdosta lisättäväksi selventävä maininta siitä, että sijoitusrahasto voi koostua yhdestä tai useammasta alarahastosta (sateenvarjorahasto). Alarahaston määritelmästä ehdotetaan säädettäväksi momentin uudessa *3 kohdassa*. Sijoitusrahasto voisi esityksen mukaisesti koostua yhdestä tai useammasta alarahastosta, joiden varat tulee pitää erillään toisistaan sekä rahastoyhtiön varoista. Alarahastojen sijoituspolitiikat voivat poiketa toisistaan ja sijoitusrahaston yleisestä sijoituspolitiikasta. Alarahasto voi lisäksi jakautua osuussarjoihin ja osuuslajeihin. Sijoitusrahaston säännöissä määriteltäisiin tällöin yleisellä tasolla sijoitusrahaston mahdolliset sijoituskohteet ja sijoitusrajaukset. Sijoitustoiminnan tarkemmat rajaukset esitettäisiin alarahastokohtaisesti. Alarahastorakenteen säätämisen johdosta myös momentin *12 kohdan* mukaiseen

rahasto-osuuden määritelmään on tarpeen lisätä maininta siitä, että rahasto-osuus voi tarkoittaa myös samansuuruista osuutta tai vähintään yhtä osuuden murto-osaa alarahaston varoista. Momentin 3 kohdassa säädetään syöttörahastosta kuten voimassa olevassa 2 b kohdassa vaikkakin muutetussa sanajärjestyksessä. Voimassa olevassa 13 a kohdassa säädetystä poiketen sijoitusrahastolain määritelmässä ei enää esitetä säädettyä kiinteistön ja kiinteistöarvopaperin määritelmästä. Määritelmän poistaminen johtuu erikoissijoitusrahastoja koskevan sääntelyn siirtämisestä vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin.

Uudeksi 34 kohdaksi ehdotetaan lisättäväksi ulkoistamisen määritelmä, joka vastaisi voimassa olevan 4 b §:n määritelmää.

Pykälän 2 ja 3 momentti vastaisivat nykyistä 2 ja 3 momenttia.

3 §. *EU-sääntelyyn liittyvät määritelmät.* Pykälään koottaisiin laissa käytetyt EU-lainsäädännön määritelmät. Pykälä vastaisi voimassa olevaa 2 a §:ää täydennettynä eurooppayhtiöasetuksella (*uusi 8 kohta*), joka määriteltiin ennen 10 a §:ssä.

4 §. *Komission asetukset ja delegoidut säädökset.* Pykälä sisältäisi voimassa olevaa 2 b §:ää vastaavan luonteeltaan informatiivisen säännöksen rahastoyhtiötä ja säilytysyhteisöä koskevasta muusta EU-sääntelystä.

5 §. *Valvonta.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 4 §:ää vastaavasti lain noudattamista valvovasta viranomaisesta sekä sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettua toimivaltaisesta viranomaisesta.

6 §. *Alarahastoon sovellettavat säännökset.* Pykälä olisi voimassa olevaan lakiin nähden sisällöltään uusi. Pykälässä säädettäisiin alarahastoihin sovellettavista sijoitusrahastolain säännöksistä. Alarahastoihin sovellettaisiin pääsääntöisesti samoja säännöksiä kuin sijoitusrahastoon. Käsitteellisesti sijoitusrahasto voisi koostua yhdestä tai useammasta alarahastosta, jotka yhdessä muodostaisivat sijoitusrahaston. Tällöin sijoitusrahaston varoista pidettäisiin kirjaa alarahastokohtaisesti. Sijoitusrahastosta, jossa on käytössä alarahastorakenne tulisi alarahastokohtaisen tilinpäätöksen lisäksi kuitenkin esittää alarahastojen yhdistetty tuloslaskelma ja tase. Tilintarkastajat tarkastaisivat alarahaston tilinpäätöksen ja antaisivat lausunnon alarahaston arvon oikeellisuudesta, mutta sen lisäksi sijoitusrahastosta julkistettaisiin yhdistetty tuloslaskelma ja tase. Alarahastojen sijoittajainformaatio voitaisiin esittää yhdistetyssä rahastoesitteessä, toisin kuin avaintietoesite, joka olisi laadittava erikseen kustakin alarahastosta. Alarahasto voisi sulautua, jakautua tai olla hoidon luovutuksen kohteena, ja siihen sovellettaisiin samoja vähimmäispääomaa ja rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärää koskevia vaatimuksia kuin sijoitusrahastoon.

II OSA OIKEUS TOIMIA RAHASTOYHTIÖNÄ

2 luku Rahastoyhtiön toimilupa

1 §. *Luvanvaraisuus.* Pykälä vastaisi osittain voimassa olevaa 3 §:n 1 momenttia. Pykälästä olisi poistettu säilytysyhteisöön viittaavat osuudet. Säilytysyhteisöistä ehdotetaan säädettyä erikseen 20 ja 21 luvussa. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi luonteeltaan informatiivinen maininta siitä, että rahastoyhtiön toiminnasta ulkomailla säädetään 22 luvussa.

Voimassa olevan 3 §:n 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana sijoitusrahastolaista, sillä sitä vastaava säännös ehdotetaan lisättäväksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 16 a lukuun.

2 §. Rahastoyhtiölle sallittu toiminta. Pykälässä säädettäisiin pääosin voimassa olevaa 5 §:ää vastaavasti rahastoyhtiölle sallitusta toiminnasta. Pykälän *1 momentissa* ehdotetaan säilytettäväksi sijoitusrahastodirektiivin perustumaton kansallinen laajennus rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa sijoitusrahastotoimintaan olennaisesti liittyvää toimintaa, jos tällainen toiminta ei ole omiaan vahingoittamaan rahasto-osuudenomistajien etua. Kyseessä on vakiintunut säännös, sillä vastaava maininta sijoitusrahastotoimintaan olennaisesti liittyvästä toiminnasta lisättiin jo vuoden 1987 sijoitusrahastolakiin muutoslaillla 748/1993 (HE 309/1992 vp). Sijoitusrahastotoiminnan rinnalla siihen olennaisesti liittyvän toiminnan harjoittamista koskevien vaatimusten on katsottu riippuvan rahastoyhtiön toimiluvan laajuudesta sekä siitä, ettei liitännäistoiminnan katsota olevan omiaan vahingoittamaan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien etua. Lisäksi on korostettu sitä, ettei sijoitusrahastotoimintaan olennaisesti liittyvän toiminnan kustannuksia saa vyöryttää rahastoyhtiön hoitamilta sijoitusrahastoilta perittäviin hallinnointipalkkioihin eikä rahastoyhtiön päätehtävän tulisi kärsiä tällaisesta muusta toiminnasta (HE 202/1998 vp, s. 10 ja 43). Säännöksessä tarkoitetuksi sijoitusrahastotoimintaan olennaisesti liittyväksi toiminnaksi voidaan katsoa esimerkiksi sellaisen arvonnaskentakapasiteetin tarjoaminen, jota voidaan hyödyntää myös muussa kuin sijoitusrahaston arvonnaskennassa. Liitännäistoiminnan harjoittamisen sallimisen tarkoituksena ei ole kuitenkaan mahdollistaa muualla lainsäädännössä asetettavien toimilupavaatimusten kiertämistä, ellei kyseisen toiminnan harjoittamista ole rahastoyhtiöiden osalta erikseen sallittu. Esimerkiksi rahastoyhtiön oikeudesta tarjota sijoituspalvelulaissa tarkoitettuja sijoituspalveluja säädetään erikseen 2 momentissa sekä sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ssä.

Pykälän *2 momentti* vastaisi voimassa olevaa lakia.

Pykälän *3 momentista* esitetään kumottavaksi viittaus, joka on mahdollistanut voimassa olevan lain mukaan rahastoyhtiön toimimisen kommandiittiyhtiön vastuunalaisena yhtiömiehenä. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 1 luvun 5 §:n 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, ettei sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö voi olla kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies. Kiellon tarkoituksena on estää rahastoyhtiötä ottamasta sellaisia vastuuta, jotka voisivat vaarantaa sen toiminnan sijoitusrahastojen hoitajana. Kommandiittiyhtiön vastuunalaisella yhtiömiehellä on rajoittamaton vastuu kommandiittiyhtiön vastuista.

Pykälän *4 ja 5 momentti* vastaisivat voimassa olevaa lakia.

3 §. Toiminimi. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 7 §:ää vastaavasti yksinoikeudesta rahastoyhtiön tai rahasto-osakeyhtiön nimityksen käyttöön.

4 §. Toimilupahakemus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 5 a §:ää vastaavasti rahastoyhtiön toimiluvan myöntämisestä.

5 §. Toimiluvan myöntämisen edellytykset. Pykälässä säädettäisiin rahastoyhtiön toimiluvan myöntämisen edellytyksistä. Pykälä vastaisi voimassa olevan 5 b §:n 1 momenttia sillä muutoksella, että momentin sisältö jaettaisiin useampaan momenttiin säännöksen selkeyden parantamiseksi.

6 §. Toimilupapäätös. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan 5 b §:n 2 ja 3 momenttia vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta antaa toimilupaa koskeva päätös määräajassa.

7 §. Toimiluvan laajuus ja muuttaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 5 d §:ää vastaavasti rahastoyhtiön toimiluvan ehdoista.

8 §. Toimiluvan rekisteröinti. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 5 c §:ää vastaavasti rahastoyhtiön toimiluvan ilmoittamisesta rekisteröitäväksi.

9 §. Toiminnan aloittaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan 5 b §:n 4 momenttia vastaavasti rahastoyhtiön oikeudesta aloittaa toimintansa välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu.

10 §. Rahastoyhtiön kotipaikan siirto Euroopan talousalueella. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan 29 a §:ää vastaavasti rahastoyhtiön kotipaikan siirrosta toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon (ETA-valtio).

11 §. Rahastoyhtiön osallistuminen sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 29 b §:ää vastaavasti rahastoyhtiön osallistumisesta rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella.

12 §. Rahastoyhtiön kotipaikan siirtoon liittyvät erityiset säännökset. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 29 c §:ää vastaavasti erityisistä säännöksistä, joita sovelletaan rahastoyhtiön kotipaikan siirtoon ja sulautumisessa tai jakautumisessa vastaanottavan yhtiön rekisteröintiin toiseen valtioon.

13 §. Eurooppayhtiö rahastoyhtiönä. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 10 a §:ää vastaavasti Suomeen kotipaikkansa siirtävälle eurooppayhtiölle myönnettävästä toimiluvasta.

14 §. Kielto omistaa toisen rahastoyhtiön osakkeita tai hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 30 §:ää vastaavasti kiellosta, jonka mukaan rahastoyhtiö ei saa omistaa toisen rahastoyhtiön osakkeita eikä hoitamansa rahastoyhtiön rahasto-osuuksia. Voimassa olevaa säännöstä täydennettäisiin kuitenkin viittauksilla ulkomaisiin ETA-valtioiden ja kolmansien valtioiden rahastoyhtiöihin ja yhteissijoitusyrityksiin.

III OSA RAHASTOYHTIÖN TOIMINTA

3 luku Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma

1 §. Vähimmäispääoma. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 6 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön vähimmäispääomaa koskevista vaatimuksista.

2 §. Johtaminen ja luotettavuus. Pykälässä säädettäisiin pitkälti voimassa olevaa 5 e §:ää vastaavasti rahastoyhtiön johtoon kuuluvia henkilöitä koskevista luotettavuus- ja pätevyysvaatimuksista. Ehdotetussa pykälässä ei säädettäisi enää nykyistä säännöstä vastaavasti erikseen rahasto-osuudenomistajien valitsema rahastoyhtiön hallituksen jäseniä koskevista vaatimuksista, sillä rahasto-osuudenomistajien valitsema rahastoyhtiön hallituksen jäsen ehdotetaan korvattavaksi 3 §:n 2 momentissa tarkoitettulla riippumattomalla hallituksen jäsenellä. Kyseisiin riippumattomiin jäseniin sovellettaisiin samoja kelpoisuus- ja luotettavuusvaatimuksia kuin muihin rahastoyhtiön johtoon kuuluviin henkilöihin. Voimassa olevan 1 momentin mukaan rahasto-osuudenomistajien valitsemilta rahastoyhtiön hallituksen jäseniltä ei ole edellytetty sijoitusrahasto- tai sijoituspalvelutoiminnan tuntemusta. Hallituksen riippumattomien jäsenten osalta kyseiselle johdon yleisiä kelpoisuusvaatimuksia koskevalle poikkeukselle ei ole enää perustetta, sillä 3 §:ssä hallituksen kokoonpanoon ehdotettu muutos mahdollistaa myös sen, että tosiasiaassa useampi kuin kolmannes rahastoyhtiön hallituksen jäsenistä täyttäisi laissa riippumattomuudelle asetetut edellytykset. Pykälässä esitettyjä johdon yleistä sijoituspalvelutoiminnan tuntemusta koskevia vaatimuksia esitetään kuitenkin tarkennettavaksi liittymään nimenomaisesti rahastoyhtiön harjoittaman sijoituspalvelutoiminnan laatuun ja laajuuteen.

3 §. Rahastoyhtiön hallitus. Rahastoyhtiön hallituksesta säädettäisiin osin vastaavasti kuin voimassa olevan lain 8 §:ssä. Rahastoyhtiön hallituksessa tulisi edelleen *1 momentin* mukaan olla vähintään kolme jäsentä, joista jatkossa vähintään kolmanneksen tulisi olla riippumattomia. Rahasto-osuudenomistajien valitseman hallituksen jäsenen sijasta *2 momentissa* määriteltäisiin edellytykset, jotka riippumattoman hallituksen jäsenen tulee täyttää. Hallituksen riippumaton jäsen ei voisi kuulua rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön johtoon tai toimivaan johtoon tai olla työsuhteessa mainittuihin tahoihin eikä myöskään kuulua salkunhoidosta vastaavan sijoituspalveluyrityksen johtoon tai toimivaan johtoon tai olla siihen työsuhteessa. Riippumattomuus määriteltäisiin lähtökohtaisesti samoilla kriteereillä kuin rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön hallitusten jäsenten riippumattomuudesta on säädetty UCITS V -direktiivin 25 artiklan 2 kohdassa ja komission delegoidun asetuksen ((EU) 2016/438) 21 artiklassa. Vaadittavan riippumattomuuden lisäksi kyseisellä hallituksen jäsenellä tulisi olla yleinen sijoitusrahastotoiminnan sekä yleinen sijoituspalvelutoiminnan tuntemus siten kuin luvun 2 §:ssä säädetään rahastoyhtiön johtoon kuuluvan henkilön kelpoisuusvaatimuksista. Kuten hallituksen jäsenen muutoin, riippumattomaan hallituksen jäsenen soveltuisivat myös muut 2 §:ssä esitetyt vaatimukset toimintakelpoisuudesta ja luotettavuudesta.

4 §. Hallituksen varajäsen ja toimitusjohtajan sijainen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 18 §:ää vastaavasti säännösten soveltamisesta hallituksen varajäsenen ja toimitusjohtajan sijaiseen.

5 §. Merkittävien omistajien luotettavuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 5 f §:ää vastaavasti rahastoyhtiön omistajia koskevasta luotettavuusvaatimuksesta.

6 §. Sisäpiirisäännökset. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 99 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön sisäpiiriläisiin sovellettavista sisäpiirisäännöksistä.

7 §. Sisäpiiri-ilmoitus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 100 §:ää vastaavasti sisäpiiri-ilmoituksen tekemisestä.

8 §. Sisäpiiri-ilmoituksen tekeminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 101 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön osakkeenomistajan velvollisuudesta ilmoittaa sisäpiirirekisteriin omistamansa rahasto-osuudet rahastoyhtiön hoitamissa sijoitusrahastoissa. Pykälän *2 momenttiin* ehdotetaan lisättäväksi rahastoyhtiölle mahdollisuus järjestää sisäpiiritietojen keruu automaattisesti myös hoitamansa sijoitusrahaston osuusrekisteristä.

9 §. Sisäpiirirekisteri. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 101 a §:ää vastaavasti rahastoyhtiön sisäpiirirekisteristä ja sen ylläpidosta.

10 §. Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 101 b §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan määräystenantovaltuudesta sisäpiiri-ilmoitusten sisällöstä ja tekotavasta sekä rahastoyhtiön sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta.

11 §. Kielto tehdä arvopaperikauppoja sisäpiiriläisen kanssa. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 102 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön sisäpiiriläistä ja osakkeenomistajaa koskevasta kiellosta tehdä arvopaperikauppoja rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston kanssa ilman Finanssivalvonnan lupaa.

4 luku **Toiminnan järjestäminen**

1 §. Hallinto- ja valvontajärjestelyt. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 8 a §:ää vastaavasti velvollisuudesta järjestää rahastoyhtiön toiminta luotettavalla tavalla.

2 §. Eturistiriidat. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 26 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa huolellisesti, itsenäisesti, asiantuntevasti sekä rahasto-osuudenomistajien etujen mukaisesti ja eturistiriitoja välttäen.

3 §. Palkitsemisjärjestelmää koskevat yleiset vaatimukset. Pykälän 1 ja 2 momentissa säädettäisiin pääosin voimassa olevaa 30 d §:ää vastaavasti rahastoyhtiön palkka- ja palkkiopolitiikan sekä palkka- ja palkkiokäytännöt kattavaa palkitsemisjärjestelmää koskevista yleisistä edellytyksistä. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin kuitenkin maininta siitä, että palkitsemisjärjestelmän tulee täyttää myös lain nojalla annetussa asetuksessa säädetyt vaatimukset, 3 momentissa säädetyt asetuksenantovaltuuden johdosta.

Pykälän uudessa 3 momentissa säädettäisiin valtiovarainministeriön valtuudesta antaa tarkempia säännöksiä rahastoyhtiön palkitsemisjärjestelmää koskevista vaatimuksista UCITS V -direktiivin täytäntöönpanemiseksi. Osa voimassa olevan lain rahastoyhtiön palkitsemisvaliokuntaa, palkan ja palkkioiden määräytymistä ja niiden muuttuvien osien maksamista sekä eläkeetuksia koskevista säännöksistä (30 g—30 l §) ehdotetaan annettavaksi valtiovarainministeriön asetuksella niiden yksityiskohtaisen ja teknisen luonteen johdosta.

4 §. Palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 30 e §:ää vastaavasti rahastoyhtiön palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvista rahastoyhtiön henkilöstöryhmistä sekä rahastoyhtiön maksamista korvauksista.

5 §. Palkitsemisjärjestelmän hyväksyminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 30 f §:ää vastaavasti rahastoyhtiön palkitsemisjärjestelmän hyväksymisestä.

6 §. Henkilökohtaiset liiketoimet. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 8 b §:ää vastaavasti henkilökohtaisista liiketoimista.

7 §. Osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 16 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuudesta.

8 §. Osakkeiden hankinnan kieltäminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 17 §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 7 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta.

9 §. Rahastoyhtiön varautumisvelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 4 a §:ää vastaavasti rahastoyhtiön varautumisvelvollisuudesta.

10 §. Tietojen säilyttäminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 8 c §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta säilyttää tiedot jokaisesta liiketoimesta, jossa sijoitusrahasto on osallisena.

11 §. Asiakasvalitusten käsittely. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 123 b §:ää vastaavasti rahastoyhtiön ja Suomessa sijoitusrahastoa hoitavan ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön asiakasvalitusten käsittelystä sekä velvollisuudesta varmistaa, että sijoitusrahastotoimintaa koskevat yksittäiset erimielisyydet voidaan saattaa ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen käsiteltäväksi.

5 luku Vakavaraisuus ja riskienhallinta

1 §. Rahastoyhtiön riskienhallinta. Pykälässä sisältäisi voimassa olevaa 30 a §:ää vastaavat yleiset säännökset rahastoyhtiön riskienhallinnasta.

2 §. Rahastoyhtiön maksuvalmius. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 30 b §:ää vastaavasti rahastoyhtiön maksuvalmiuden turvaamisesta.

3 §. Omien varojen vähimmäismäärä. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 30 c §:ää vastaavasti rahastoyhtiön omien varojen vähimmäismäärää koskevista vaatimuksista sekä menettelystä, jota noudatetaan, jos rahastoyhtiön omat varat vähenevät alle vähimmäismäärän.

6 luku **Ulkoistaminen**

1 §. Rahastoyhtiön toiminnan ulkoistaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 26 a §:ää vastaavasti rahastoyhtiön toiminnan ulkoistamisen ja asiamiehen käytön yleisistä perusteista.

2 §. Ulkoistamisen edellytykset. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 26 b §:ää vastaavasti rahastoyhtiön asiamiehen käyttöä koskevista edellytyksistä.

7 luku **Tilinpäätös ja tilintarkastus**

1 §. Tilintarkastajan kelpoisuus. Pykälässä säädettäisiin pitkälti voimassa olevaa 36 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön ja sen hoidettavana olevien sijoitusrahastojen tilintarkastusta varten valittavan tilintarkastajan kelpoisuutta koskevista vaatimuksista. Ehdotetussa pykälässä ei kuitenkaan enää nykyisen säännöksen tavoin säädettäisi rahasto-osuudenomistajien valitsemasta tilintarkastajasta ja tämän varamiehestä. Ehdotus liittyy säännöllisen vuosittaisen rahasto-osuudenomistajien kokouksen järjestämisen pakottavuuden poistamista koskevaan ehdotukseen, minkä johdosta myös rahasto-osuudenomistajien valitsemasta tilintarkastajasta ehdotetaan luovuttavaksi.

2 §. Tilintarkastajan määrääminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 37 §:ää vastaavasti erityistilanteista, joissa Finanssivalvonnan on määrättävä kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja.

3 §. Arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastaminen. Pykälässä säädettäisiin vastaavasti kuin voimassa olevan lain 38 §:ssä tilintarkastajan velvollisuudesta tarkastaa sijoitusrahaston arvonlaskennan oikeellisuus. Voimassa olevasta säännöksestä poiketen sijoitusrahaston arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastus edellytettäisiin tehtäväksi vähintään vuosittain. Pykälän *1 momentissa* ehdotetaan lisäksi tilintarkastajan vahvistettavaksi sijoitusrahaston vuodenvaihteen arvo. Tilintarkastaja voisi halutessaan yhdistää vuotuisen sijoitusrahaston arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastuksen ja vuodenvaihteen arvon tarkastamisen. Pykälän sanamuoto mahdollistaa myös useammin tehdyn arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastuksen. Pykälässä ei enää säädettäisi pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavaa erikoissijoitusrahastoa koskevasta poikkeuksesta, sillä erikoissijoitusrahastoja koskeva sääntely ehdotetaan siirrettäväksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin.

Pykälän *2 momentissa* edellytettäisiin voimassa olevan 2 momentin mukaisesti tarkastuskertomuksen laatimista.

4 §. Rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilinpäätös ja toimintakertomus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 39 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista vaatimuksista. Pykälän *uudessa 4 momentissa* säädettäisiin erityisesti alarahastorakennetta käyttävissä sijoitusrahastoissa velvollisuudesta laatia alarahastokohtaisten tilinpäätösten lisäksi sateenvarjorahaston yhdistetty tulos- ja taselaskelma. Uuden 4 momentin johdosta pykälän nykyinen *4 ja 5 momentti* siirtyisivät 5 ja 6 momentiksi.

5 §. *Sijoitusrahaston toimintakertomuksen toimittaminen Finanssivalvonnalle.* Pykälässä säädetäisiin voimassa olevaa 40 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta toimittaa Finanssivalvonnalle sijoitusrahaston toimintakertomus, puolivuotiskatsaus sekä jäljennökset pykälässä luetelluista asiakirjoista.

IV OSA **SIOITUSRAHASTON HOITON LIITTYVÄT ERITYISET SÄÄNNÖKSET**

8 luku **Sijoitusrahaston perustaminen, säännöt, vähimmäispääoma ja osuudenomistajien vähimmäismäärä**

1 §. *Perustamispäätös.* Pykälässä säädetäisiin voimassa olevaa 23 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston perustamisesta. Pykälässä ei kuitenkaan säädetäisi voimassa olevan 23 §:n mukaisesti rahastoyhtiön toiminnasta tilanteissa, joissa samalla yhtiöllä on sekä rahastoyhtiön että vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa. Rahastoyhtiön ei tule toiminnassaan sitoutua vastuisiin, jotka voisivat vaarantaa sen toiminnan vakauden sijoitusrahaston hoitamisessa. Esimerkiksi jos rahastoyhtiö toimisi kommandiittiyhtiön vastuunalaisena yhtiömiehenä, sille voisi aiheutua rajoittamattomia vastuita kommandiittiyhtiön toiminnasta. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin on ehdotettu säädettäväksi rahastoyhtiölle kielto toimia kommandiittiyhtiön vastuunalaisena miehenä. Rahastoyhtiöt eivät ole aiemman sääntelyn voimassa ollessa myöskään käyttäneet mahdollisuutta toimia kommandiittiyhtiön vastuunalaisena yhtiömiehenä, vaan vaihtoehtorahaston hoitaminen on järjestetty väliyhtiön kautta.

2 §. *Sijoitusrahaston säännöt.* Pykälässä säädetäisiin voimassa olevan 41 §:n 1 momentin mukaisesti sijoitusrahaston säännöissä vähintään edellytettävistä tiedoista. Sijoitusrahaston alarahastorakenteen säätämisen myötä sijoitusrahaston sääntöihin olisi pykälän *uuden 3 kohdan* mukaan otettava mainita alarahastorakenteesta, mikäli sijoitusrahasto koostuu lain sallimalla tavalla alarahastoista. Pykälän *4 kohdassa* säädetäisiin voimassa olevan 41 §:n 2 momentin 4 kohtaa vastaavasti rahasto-osuuden jakamisesta murto-osiiin. Pykälän *5 kohdassa* täsmennettäisiin rahasto-osuuksien luonteella viitattavan osuuksien jakoon tuotto- ja kasvuosuuksiin.

Sijoitusrahaston arvon ja sijoittajalta perittävien kulujen ilmoittaminen selkeästi on sijoittajan kannalta keskeinen sääntöasia. Pykälän *6 kohdassa* säädetäisiin rahastoyhtiön palkkioperusteista. Rahastoyhtiö voi periä muun muassa kiinteää ja tulokseen sidottua hoitopalkkiota ja merkintä- ja lunastuspalkkioita. Säännöissä rahastoyhtiön tulee selkeästi ilmoittaa sijoitusrahastolta ja osuudenomistajalta veloittavat palkkiot ja niiden laskentaperusteet. Pykälän *7 kohdassa* säädetäisiin tarkemmin velvollisuudesta kuvata sijoitusrahaston säännöissä edellytykset, joiden nojalla asiakkaat voivat merkitä sijoitusrahaston tai alarahaston eri osuussarjoja. Esimerkiksi hallinnointipalkkiot voivat vaihdella osuussarjoittain. Pykälän *8 kohdassa* edellytettäisiin myös muiden sijoitusrahastojen säännöllisten kulujen ilmoittamista. Pykälän *9 kohdassa* edellytettäisiin kuvattavaksi sijoitusrahaston arvonlaskennan ja merkintä- ja lunastushinnan laskentaperusteet.

Pykälän *10 kohdassa* velvoitettaisiin kertomaan säännöissä rahasto-osuuksien merkintä- ja lunastustiedot mukaan lukien mahdolliset merkintä- ja lunastusrajoitukset. Tyypillisesti kyseisessä kohdassa tarkoitettavat rajoitteet ja ehdot ovat ennakoitavissa. Tällaiset rajoitukset voivat liittyä esimerkiksi lunastustoimeksiannon kokoon tai merkintärajoitusten kyseessä ollen sijoittajan kotipaikkaan tai muuhun hyväksyttävään perusteeseen, jotka on todettu sijoitusrahaston säännöissä. Pykälän *11 kohdassa* edellytettäisiin uutena säännöksenä esittämään perusteet, joiden nojalla rahastoyhtiö voisi lunastaa rahasto-osuudet, vaikkei osuudenomistaja ole jättänyt lunastustoimeksiantoa. Pykälän *12 kohdassa* velvoitettaisiin sijoitusrahaston säännöissä kerrot-

tavaksi ne tilanteet, joissa poikkeuksellisista syistä esimerkiksi sijoitusrahaston kohdemarkkiinaan liittyen sijoitusrahaston merkinnät ja lunastukset joudutaan keskeyttämään joko rahastoyhtiön tai Finanssivalvonnan päätöksellä.

Pykälän 13 kohdassa säädettäisiin säännöissä määrättävän sijoitusrahaston arvon julkistamisesta. Pykälän 14 kohdassa edellytettäisiin kertomaan rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilikausi ja 15 kohdassa tuotonjaon perusteet. Pykälän 16 kohdassa edellytettäisiin kertomaan rahastesitteen, avaintietoesitteen ja tilinpäätösinformaation saatavilla pidosta.

Säännöllisestä rahasto-osuudenomistajien kokouksesta luopumisen johdosta pykälän 17 kohtaa (voimassa oleva 15 kohta) ehdotetaan muutettavaksi ja voimassa oleva 16 kohta ehdotetaan kumottavaksi. Pykälän 18 kohdassa esitetään säädettäväksi voimassa olevan 41 §:n 2 momentin 3 kohtaa vastaavasti arvo-osuusjärjestelmään siirtymisestä.

3 §. *Sijoitusrahaston säännöissä lisäksi esitettävät muut tiedot.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin voimassa olevan 41 §:n 2 momenttia vastaavasti säännöissä edellytettävistä seikoista, jos rahastoyhtiö on päättänyt hyödyntää tiettyjä laissa säädettyjä mahdollisuuksia, kuten sijoitusrahaston perustamista määrääjäksi. Voimassa olevan 2 momentin 3 ja 4 kohta ehdotetaan siirrettäväksi 2 §:n 4 ja 18 kohdaksi ja 6 kohta ehdotetaan sisällöllisesti siirrettäväksi 2 §:n 10 kohdaksi. Momentin 8 kohta ehdotetaan kumottavaksi edustajistosta luopumisen johdosta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin voimassa olevan 41 §:n 4 momentin mukaisesti seikoista, jotka tulee sijoitusrahaston säännöissä todeta, jos sijoitusrahaston sijoitustoiminnan hoitamisessa käytetään johdannaisia tai lainaus- tai takaisinostosopimuksia.

Pykälän 3 ja 4 momentti vastaisivat voimassa olevan 41 §:n 5 ja 6 momenttia.

4 §. *Sijoitusrahaston nimeäminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 42 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston nimeämisestä

5 §. *Sijoitusrahaston sääntöjen vahvistaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 43 §:ää vastaavasti siitä, että Finanssivalvonta vahvistaa sijoitusrahaston säännöt

6 §. *Kielto muuttaa sijoitusrahasto erikoissijoitusrahastoksi.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 44 §:ää vastaavasti kiellosta muuttaa sijoitusrahasto erikoissijoitusrahastoksi.

7 §. *Sijoitusrahaston markkinoinnin aloittaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 24 §:ää vastaavasti siitä, ettei rahastoyhtiö saa aloittaa hoitamansa sijoitusrahaston osuuksien markkinointia ennen kuin sijoitusrahaston säännöt on vahvistettu.

8 §. *Sijoitusrahaston vähimmäispääoma ja avoimuus.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin sijoitusrahaston vähimmäispääomasta vastaavasti kuin voimassa olevan 27 §:n 1 momentissa. Pykälässä esitetään lisäksi säädettäväksi tarkemmin sijoitusrahastodirektiivin mukaisesti sijoitusrahaston avoimuusvelvoitteesta. Avoimuuden lisäksi esitetään edelleen säädettäväksi sijoitusrahaston osuudenomistajien vähimmäismäärästä. Osuudenomistajien vähimmäismäärä ehdotetaan kuitenkin laskettavaksi nykyisestä 50:stä 30:een. Pykälän erikoissijoitusrahastoja koskevat säännökset on esitetty siirrettäväksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin. Pykälässä esitetään säädettäväksi vuoden määräaika vähimmäisrajojen saavuttamiseen. Mikäli vähimmäisrajoja ei tähän mennessä olisi saavutettu, tulee sijoitusrahasto lakkauttaa tai fuusioda toiseen sijoitusrahastoon. Voimassa olevan lain mukaisesta Finanssivalvonnan jatkoluovasta 6 kuukauden jälkeen esitetään luovuttavaksi.

Pykälän 2 momentti vastaisi voimassa olevaa 3 momenttia.

9 §. *Sijoitusrahaston sijoitustoiminnan periaatteet.* Pykälä vastaisi voimassa olevaa 28 §:ää.

9 luku **Sijoitusrahaston hoitaminen**

1 §. *Rahastoyhtiön oikeus edustaa sijoitusrahastoa ja velvollisuus varojen erillään pitoon.* Pykälän 1 ja 2 momentissa säädettäisiin voimassa olevan 25 §:n tapaan sijoitusrahaston hoitamiseen soveltuvista peruseriaateista. Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi alarahaston varojen erillään pidosta vastaavasti kuin mitä sijoitusrahaston varojen erillään pidosta on säädetty. Alarahaston varojen erillään pidon juridiseen varmuuteen on kiinnitetty huomiota rakennetta koskevassa valmistelussa. On esimerkiksi pohdittu sitä, voisiko yhden alarahaston vastuista seurata myös muiden alarahastojen sijoittajille vastuuta, vaikka näin ei ole ollut tarkoitus tapahtua. Tämän vuoksi alarahastojen varojen erottelusta on katsottu tarpeen säätää laissa nimenomaisesti. Sijoitusrahaston muodostavat alarahastot voivat noudattaa toisistaan poikkeavaa sijoituspolitiikkaa ja ottaa siten eri tasolla riskiä. Sijoittajan aseman turvaamiseksi on tarpeen varmistaa kaikin tavoin sijoitusrahaston varojen ja niihin liittyvien tuottojen ja riskien erillisyyttä. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin voimassa olevaa 3 momenttia vastaavasti rahastoyhtiön edustus-oikeudesta sillä muutoksella, että rahastoyhtiölle lisättäisiin oikeus edustaa myös alarahastoa.

2 §. *Rahasto-osuudenomistajien kokous ja kokouksen koolle kutsuminen.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin voimassa olevan 21 §:n mukaisesti rahasto-osuudenomistajien kokouksen koolle kutsumiseen oikeutetuista tahoista ja kutsumiseen liittyvästä menettelystä. Voimassa olevan lain säännöksestä poiketen pykälässä ei enää säädettäisi ylimääräisen rahasto-osuudenomistajien kokouksen koolle kutsumisesta erikseen. Ehdotus liittyy säännöllisen vuosittaisen osuudenomistajakokouksen järjestämisen pakottavuudesta luopumiseen. Säännöllinen rahasto-osuudenomistajien kokous korvattaisiin tarvittaessa koolle kutsuttavalla kokouksella. Rahasto-osuudenomistajien kokous olisi voimassa olevaa säännöstä vastaavasti kutsuttava koolle, kun rahastoyhtiön hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka jos tilintarkastaja tai rahasto-osuudenomistajat, joilla on yhteensä vähintään yksi kahdeskymmenesosa kaikista liikkeessä olevista rahasto-osuuksista, kirjallisesti sitä vaatii ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Rahastoyhtiö voisi edelleen niin halutessaan ottaa sijoitusrahaston sääntöihin määräyksen säännöllisen rahasto-osuudenomistajien kokouksen järjestämisestä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin menettelystä, jota noudatettaisiin silloin, kun rahasto-osuudenomistajalla ei yksinään ole riittävää määrävähemmistöomistusta 26 luvun 9 ja 10 §:ssä tarkoitettujen rahasto-osuudenomistajien yhteisesti kohdanneesta vahingosta johtuvan vahingonkorvausvaatimuksen esittämisestä ja kanteen nostamista koskevan kokouksen koolle kutsumiseksi. Jos kokouksen koolle kutsumista esittäneellä rahasto-osuudenomistajalla ei ole tarvittavaa määrävähemmistöosuutta, rahastoyhtiö olisi velvollinen tiedottamaan rahasto-osuudenomistajille saamastaan kokousaloitteesta. Kokousaloitteesta olisi tiedotettava sijoitusrahaston säännöissä määritellyllä tavalla. Säännöksen tarkoituksena on saattaa rahasto-osuudenomistajan tekemä kokousaloite myös muiden rahasto-osuudenomistajien tietoon kokouksen järjestämiseen vaadittavan määrävähemmistön saavuttamiseksi. Säännös on tarpeen sen vuoksi, että sijoitusrahaston rahasto-osuusrekisterin omistajatiedot eivät ole julkisia, joten ilman tiedottamista koskevaa velvoitetta rahasto-osuudenomistajan voisi olla kohtuuttoman hankalaa saada yhteys muihin rahasto-osuudenomistajiin määrävähemmistön saavuttamiseksi.

Rahastoyhtiöllä olisi perustellusta syystä oikeus kieltäytyä tiedottamisesta, mikäli se katsoo, ettei kokouksen järjestämiselle ole perustetta. Tällainen perusteltu syy voisi olla esimerkiksi

tilanne, jossa rahasto-osuudenomistaja toistuvasti ilman laissa mainittua perustetta esittää rahasto-osuudenomistajien kokouksen kutsumista koolle taikka jos samasta asiasta on jo päätetty aiemmassa kokouksessa, eikä uusia perusteita ole ilmennyt. Rahastoyhtiön kieltäytyminen ei saisi kuitenkaan perustua sijoitusrahastoa kohdanneesta vahingosta johtuvan kanteen menestymistä koskevaan arviointiin. Momentissa täsmennettäisiin lisäksi menettely rahastoyhtiön kieltäytyessä kokouksen järjestämisestä. Rahastoyhtiöllä olisi velvollisuus perustella rahasto-osuudenomistajalle mahdollinen kieltäytyminen koolle kutsumisesta.

Pykälän 3 momentin mukaan rahasto-osuudenomistajien kokous olisi kutsuttava koolle viivytyksettä, mikäli osuudenomistajien määrävähemmistö on ilmoittanut kannattavansa kokouksen koollekutsumista. Rahastoyhtiöllä olisi 2 momentissa säädetyistä perustellusta syystä oikeus kieltäytyä myös kokouksen koollekutsumisesta.

3 §. Menettely rahasto-osuudenomistajien kokouksessa ja osuudenomistajatiedot. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin voimassa olevan 19 §:n 2 momenttia vastaavasti yhdistyslain soveltamisesta osuudenomistajakokoukseen. Pykälän 2 ja 3 momentissa säädettäisiin voimassa olevan 19 §:n 3 ja 4 momenttia vastaavasti kokoukseen osallistumisesta ja asiamiehen käyttämisestä. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin voimassa olevan 20 §:n 1 momenttia vastaavasti rahasto-osuuden tuottamasta äänioikeudesta. Pykälän 5 ja 6 momentissa säädettäisiin voimassa olevan 20 §:n 2 ja 3 momenttia vastaavasti äänestysrajoituksista.

4 §. Rahasto-osuusrekisteri. Pykälässä säädettäisiin pitkälti voimassa olevaa 53 §:ää vastaavasti rahasto-osuusrekisteriä koskevista vaatimuksista. Rahasto-osuusrekisteriin merkittäviä tietoja koskevasta 1 momentin 5 kohdasta poistettaisiin viittaus osuustodistuksiin, joista ehdotetaan lain uudistamisen yhteydessä luovuttavaksi. Pykälän 2 momentti vastaisi voimassa olevaa 2 momenttia täydennettynä apportin käyttämisestä kohderahastomerkinnän maksussa ja 3 ja 4 momentti voimassa olevaa 4 ja 5 momenttia. Voimassa olevan 3 momentin mukaiset säännökset erikoissijoitusrahaston merkintähinnan maksusta apporttiomaisuudella ehdotetaan siirrettäväksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin.

5 §. Rahasto-osuudenomistajan oikeuksien käyttäminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 56 §:ää vastaavasti rahasto-osuudenomistajan oikeuksien käyttämisestä. Pykälässä ei enää kuitenkaan säädettäisi osuustodistukseen perustuvan oikeuden käyttämisestä.

6 §. Rahasto-osuuden luovutus ja panttaus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 57 §:ää vastaavasti rahasto-osuuden luovutukseen ja panttaukseen sovellettavista säännöksistä. Pykälästä on poistettu viittaukset osuustodistukseen. Velkakirjalain säännösten soveltamiseen rahasto-osuuksien luovuttamiseen viitattaisiin pykälän 1 momentissa yleisellä tasolla toisin kuin voimassa olevassa laissa, jossa on nimenomaisesti viitattu osuustodistukseen soveltuvista velkakirjalain pykälästä. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin voimassa olevan lain mukaisesti oikeudesta rahaston tuoton maksuun. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin panttioikeuden merkitsemisestä osuusrekisteriin vastaavasti kuin voimassa olevassa laissa.

7 §. Sijoitusrahaston omistajaohjauksen periaatteet. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 29 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston omistajaohjauksista koskevista periaatteista.

10 luku **Sijoitusrahaston arvon laskeminen, liikkeeseenlasku ja lunastaminen**

1 §. Rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 45 §:ää vastaavasti rahasto-osuuksien jatkuvaa liikkeeseenlaskua koskevasta periaatteesta sekä sitä koskevista poikkeuksista.

2 §. Rahasto-osuuksien jakaminen murto-osiin. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 46 §:ää vastaavasti siitä, että sijoitusrahastoon varoja sijoittaneella on oikeus rahasto-osuuteen, sekä rahasto-osuuksien jakamisesta murto-osiin.

3 §. Sijoitusrahaston alarahastot, osuuslajit ja osuussarjat. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin sijoitusrahaston alarahastojen sijoituspolitiikan esittämisestä. Pykälässä 2—4 momentissa säädettäisiin voimassa olevan 47 §:n mukaisesti sijoitusrahaston sarjoista ja lajeista.

4 §. Rahasto-osuuksien arvon laskeminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 48 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta laskea rahasto-osuuden arvo. Pykälän 1 momentissa ei kuitenkaan enää ole tarpeen viitata pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin sijoittavaan erikoissijoitusrahastoon.

5 §. Rahasto-osuuden lunastaminen. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin pitkälti voimassa olevan 49 §:n 1 momentin mukaisesti lunastuksiin sovellettavasta pääsäännöstä, jonka mukaan rahastoyhtiön on lunastettava rahasto-osuudet rahasto-osuudenomistajan vaatimuksesta välittömästi säännöissä tarkemmin määrättyllä tavalla ja määrättyinä ajankohtina. Voimassa olevaan 1 momenttiin verrattuna ehdotetussa momentissa ei enää säädettäisi osuustodistuksen luovuttamista koskevasta edellytyksestä eikä pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavaa erikoissijoitusrahastoa koskevasta poikkeuksesta lunastusvaatimukseen. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi voimassa olevan 49 §:n 2 momentin säännökset menettelystä, mikäli varat lunastukseen on hankittava arvopapereita myymällä, sekä Finanssivalvonnan mahdollisuudesta jatkaa kahden viikon enimmäismääräaikaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin rahastoyhtiölle ehdotetusta uudesta valtuudesta lunastaa laissa ja sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin määrättyissä tilanteissa rahasto-osuudet ilman rahasto-osuudenomistajan toimeksiantoa tai suostumusta. Lunastuspäätöstä voitaisiin käyttää poikkeuksellisissa tilanteissa. Pykälässä säädetty tilanne voisi syntyä esimerkiksi silloin, kun rahasto-osuudenomistaja muuttaisi ETA-alueen ulkopuolelle valtioon, joka edellyttää huomattavaa lisäraportointia tai rahastoyhtiön liittymistä jäseneksi sellaisiin ulkomaisiin yhteisöihin, joihin sen ei muutoin olisi tarpeen liittyä. Päätöstä voidaan perustella myös rahasto-osuudenomistajille jakautuvan kustannustaakan hillitsemisellä, kun yksittäisen osuudenomistajan aiheuttamat kulut voidaan näin välttää.

Päätös ei olisi vastoin rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuutta, silloin kun rahastoyhtiö pystyy osoittamaan säännöissä määritellyn perusteen olemassaolon. Osuudenomistajien yhdenvertaisuutta on tulkittava nimenomaisesti samassa asemassa olevien osuudenomistajien kannalta, jolloin rahastoyhtiön tulee johdonmukaisesti käyttää lunastusoikeuttaan kaikkiin perusteet täyttäviin sijoittajiin. Osuudenomistajien yhdenvertaisuutta rikottaisiin esimerkiksi silloin, jos rahastoyhtiö ei päättäisi lunastaa kaikkien ETA-alueen ulkopuolelle samaan valtioon muuttaneiden osuudenomistajien rahasto-osuuksia, vaan lunastaisi vain osalta samassa asemassa olevilta osuudenomistajilta. Rahastoyhtiön tulee kiinnittää huomiota myös lunastuksen ajoitukseen. Lunastus tulisi toteuttaa viipymättä sen jälkeen, kun lunastusperuste on tullut rahastoyhtiön tietoon. Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 11 §:ssä on myös esitetty erilaisen kohtelun oikeuttamisperusteista siten, että erilainen kohtelu ei ole syrjintää, jos kohtelu perustuu lakiin ja sillä muutoin on hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhtaisia. Lunastuspäätöstä tehdessään rahastoyhtiön tulee arvioida, onko päätös myös linjassa sijoitusrahaston aiemman markkinointistrategian kanssa. Rahastoyhtiö ei voi vedota ennakoimattomiin kulupaineisiin, mikäli se esimerkiksi on markkinoinut sijoitusrahastoa kohdevaltiossa, josta se on päättänyt sittemmin vetäytyä. Lunastuksesta ja sen perusteista tulee ilmoittaa viipymättä rahasto-osuudenomistajalle.

Ennen kuin rahastoyhtiö voi soveltaa lakiin ehdotettua uutta lunastusmahdollisuutta sen tulee päivittää sijoitusrahaston säännöt vastaavasti ja kirjata sääntöihin laissa tarkoitetut lunastusperusteet. Lunastusoikeus on rahastoyhtiön käytettävissä sijoitusrahaston sääntömuutoksen tultua lain ja sijoitusrahaston sääntöjen mukaisesti voimaan, jolloin uusien sääntöjen voidaan katsoa sitovan kaikkia sijoitusrahaston osuudenomistajia ja myös jo ennen uusien sääntöjen vahvistamista sijoitusrahastoa merkinneitä osuudenomistajia.

6 §. *Lunastusten rajoittaminen ja väliaikainen keskeyttäminen.* Pykälän 1 momentissa säädetäisiin voimassa olevan 50 §:n 1 momentin mukaisesti sijoitusrahaston lunastusten väliaikaisesta keskeyttämisestä. Lisäksi momentissa ehdotetaan säädettäväksi uudesta sijoitusrahaston lunastusten hallintakeinosta, lunastusten rajoittamisesta. Sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin määrättyllä tavalla lunastukset voitaisiin jakaa osittain seuraavana lunastusajankohtana toteutettavaksi siltä osin kuin ne ylittävät päivittäiselle lunastuksen enimmäismäärälle asetetun kynnyserajan. Menettelyllä olisi mahdollista vähentää suurista yksittäisistä lunastuksista sijoitusrahaston muille rahasto-osuudenomistajille aiheutuvat lunastusten toteutusviiveet tilanteissa, joissa kaikkien lunastusten toteuttaminen säännönmukaisesti ei ole mahdollista.

Lain 10 luvun 5 §:n mukaisena pääsääntönä on, että rahastoyhtiön tulee toteuttaa sijoitusrahaston lunastustoimeksiannot niiden saapumisjärjestyksessä. Voimassa oleva laki on jo sallinut rahastoyhtiön keskeyttävän lunastusten toteuttamisen tilanteissa, joissa sijoitusrahaston käteisvarat ja varojen realisoinnista saatavat varat eivät riitä kyseisen päivän kaikkien lunastustoimeksiantojen maksamiseen. Uusi säännös lunastusten rajoittamisesta ei estäisi pienten lunastusten tai lunastusten osittaista toteuttamista säännönmukaisella tavalla toisin kuin lunastusten keskeyttäminen, joka tarkoittaa kaikkien toimeksiantojen toteutuksen siirtymistä myöhempään ajankohtaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin voimassa olevan 50 §:n 2 momenttia vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta keskeyttää rahasto-osuuksien lunastaminen sijoitusrahaston varallisuuden arvon tai rahasto-osuudenomistajien määrän laskettua alle laissa säädetyn tai rahaston säännöissä määrätyn vähimmäismäärän, jos tilannetta ei ole korjattu säännöksessä määritellyssä määräajassa.

Pykälän uudessa 3 momentissa esitetään Finanssivalvonnalle määräystenantovaltuutta lunastusrajoituksen perusteista ja tilanteista, joissa lunastusrajoitusta voidaan käyttää. Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus olisi tarpeen ottaen huomioon, että lunastusrajoitus voidaan sijoitusrahaston säännöissä määritellä useilla eri tavoilla. Tällöin on tarpeen, että Finanssivalvonta voi määräyksissään varmistaa tarkemmat edellytykset sille, etteivät sijoitusrahaston säännöt lunastusten rajoittamisesta kohtuuttomasti vaikeuta lunastusten toteutusta ja rahasto-osuudenomistajien etua.

7 §. *Finanssivalvonnan oikeus määrätä lunastusten keskeyttämisestä.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 51 §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan oikeudesta määrätä rahasto-osuuksien lunastukset keskeytettäväksi.

8 §. *Ilmoitus lunastusten keskeyttämisestä.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 52 §:ää vastaavasti rahasto-osuuksien lunastusten keskeyttämistä koskevista ilmoitusvelvollisuuksista.

11 luku **Rahasto-osuuden hoitajan hallinnoimat rahasto-osuudet**

1 §. *Ulkomaalaisen omistamat rahasto-osuudet.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 57 a §:ää vastaavasti rahasto-osuuden hoitajan merkitsemisestä rahasto-osuusrekisteriin ulkomaisen rahasto-osuudenomistajan sijasta.

2 §. Rahasto-osuudenomistajan lukuun toimiva hoitaja. Pykälässä määriteltäisiin voimassa olevaa 57 b §:ää vastaavasti tahot, jotka voivat toimia rahasto-osuuden hoitajana.

3 §. Rahastoyhtiön ja rahasto-osuuden hoitajan välinen kirjallinen sopimus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 57 c §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta tehdä rahasto-osuudenhoitajan kanssa kirjallinen sopimus hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien hoitamisesta.

4 §. Rahasto-osuuden hoitajan ja tämän asiakkaan välinen kirjallinen sopimus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 57 d §:ää vastaavasti kirjallisesta sopimuksesta rahasto-osuudenhoitajan ja ulkomaisen rahasto-osuudenomistajan välillä.

5 §. Taloudellisten oikeuksien käyttäminen. Pykälässä säädettäisiin pitkälti voimassa olevaa 57 e §:ää vastaavasti rahasto-osuuksiin liittyvien taloudellisten oikeuksien käyttämisestä. Pykälässä ei kuitenkaan säädettäisi voimassa olevan 57 e §:n 3 momentin tavoin siitä, että rahasto-osuudenomistajien nimiin merkityistä rahasto-osuuksista ei anneta osuustodistusta, sillä osuustodistuksista ehdotetaan luovuttavaksi.

6 §. Vahingonkorvausvelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 57 f §:ää vastaavasti rahasto-osuudenhoitajan vahingonkorvausvelvollisuudesta.

7 §. Tietojen antaminen viranomaisille. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 57 g §:ää vastaavasti rahasto-osuuden hoitajan velvollisuudesta ilmoittaa rahasto-osuudenomistajaa koskevia tietoja Finanssivalvonnalle.

12 luku **Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat rahasto-osuudet**

Luvussa säädettäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti menettelystä, jota tulee noudattaa rahastoyhtiön päättäessä siirtää rahasto-osuudet arvo-osuusjärjestelmään. Luvun pykäliin on kuitenkin tehty muokkaukset siltä osin kuin voimassa olevassa laissa on ollut viittauksia osuustodistukseen, jonka antamiseen ei enää lakiehdotuksessa velvoiteta.

1 §. Rahasto-osuuksien liittäminen arvo-osuusjärjestelmään. Pykälässä säädettäisiin pääosin voimassa olevan 58 §:n mukaisesti rahasto-osuuksien arvo-osuusjärjestelmään liittämisessä noudatettavasta menettelystä. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin viittaus alarahastoon, joka voidaan myös liittää erikseen arvo-osuusjärjestelmään. Pykälän 3 momentin alun sanamuotoa muutettaisiin verrattuna voimassa olevaan säännökseen siten, että siinä otettaisiin huomioon osuustodistuksenantovelvoitteen poistaminen.

2 §. Yhteistili. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 59 §:ää vastaavasti yhteistilistä osuustodistusta lukuun ottamatta.

3 §. Rahastoyhtiön ilmoitusvelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 60 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa arvo-osuusjärjestelmään siirtymisestä. Ilmoitus olisi annettava voimassa olevan 60 §:n 1 momentista poiketen kolme kuukautta ennen ilmoittautumispäivää vastaavasti kuin on säädetty ilmoituksen ajaksi osakeyhtiölain 3 luvun 14 b §:ssä. Pykälän 2 momentissa viitattaisiin yleisemmin ilmoitusten antamistapaan, kun säännöllisestä rahasto-osuudenomistajien kokouksesta ehdotetaan luovuttavaksi.

4 §. Yhteistilillä olevien rahasto-osuuksien lunastaminen omistajien lukuun. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 61 §:ää vastaavasti yhteistilillä olevien rahasto-osuuksien lunastamisesta.

5 §. Tuoton maksaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 62 §:ää vastaavasti tuoton maksamisesta arvo-osuusjärjestelmään siirretylle rahasto-osuudelle. Pykälästä on poistettu viittaukset osuustodistukseen.

6 §. Osuudenomistajatietojen ylläpito arvo-osuusjärjestelmässä. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 63 §:ää vastaavasti osuudenomistajatietojen ylläpidosta arvo-osuusjärjestelmässä.

7 §. Väliaikainen kirjaus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 64 §:ää vastaavasti väliaikaisen kirjauksen tekemisestä rahasto-osuudenomistajaluetteloon.

8 §. Arvo-osuusjärjestelmään liitetyn sijoitusrahaston säännöt. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 65 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston sääntöjen lisäedellytyksistä, jos sijoitusrahasto on liitetty arvo-osuusjärjestelmään.

9 §. Osuudenomistajaoikeudet arvo-osuusjärjestelmässä. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 66 §:ää vastaavasti rahasto-osuudenomistajan oikeuksien käyttämisen edellytyksistä arvo-osuusjärjestelmässä.

10 §. Rahasto-osuuksien poistaminen arvo-osuusjärjestelmästä. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 67 §:ää vastaavasti menettelystä, jota tulee noudattaa poistettaessa rahasto-osuudet arvo-osuusjärjestelmästä.

V OSA **SIOJITUSRAHASTON VAROJEN SIOJITTAMINEN, SYÖTTÖRAHAS- TORAKENNE, TIEDONANTOVELVOLLISUUS JA MARKKINOINTI**

13 luku **Sijoitusrahaston sijoittaminen**

Ehdotettu 13 luku vastaisi voimassa olevan lain 11 lukua.

1 §. Sijoitusrahaston varojen hajauttaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 68 §:ää vastaavasti sijoitustoiminnasta aiheutuvien riskien hajautusvaatimuksesta.

2 §. Sallitut markkinapaikat. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 69 §:ää vastaavasti niistä markkinapaikoista, joihin sijoitusrahaston varoja saa sijoittaa.

3 §. Vähimmäislikviditeetti. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 70 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston vähimmäislikviditeetti vaatimuksesta.

4 §. Rahamarkkinavälineet ja sijoittaminen muihin kuin sallituilla markkinapaikoilla kaupankäynnin kohteena oleviin rahoitusvälineisiin. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 71 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston varojen sijoittamisesta muihin kuin 2 §:ssä tarkoitettuihin rahamarkkinavälineisiin ja arvopapereihin.

5 §. Talletukset. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 71 a §:ää vastaavasti sijoitusrahaston varojen sijoittamisesta talletuksiin luottolaitoksissa.

6 §. Rahastosijoitukset. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 72 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston varojen sijoittamisesta toisten sijoitusrahastojen tai yhteissijoitusyri-tysten osuuksiin sekä vaihtoehto-rahastojen osuuksiin.

7 §. *Sijoitusrahaston vähimmäishajautusvaatimukset.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 73 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston varojen sijoittamista koskevista vähimmäishajautusvaatimuksista.

8 §. *Indeksirahasto.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 73 a §:ää vastaavasti sijoitusrajoi-
tuksista sijoitusrahastoille, joiden sijoitustoiminnan tavoitteena on jäljitellä tiettyä rahoitus-
markkinoilla yleisesti tunnettua osake- tai joukkovelkakirjaindeksiä.

9 §. *Huomattavan vaikutusvallan käyttäminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 74 §:ää
vastaavasti huomattavan vaikutusvallan käytön rajoituksista.

10 §. *Erityisvakuudelliset joukkovelkakirjat.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 75 §:ää
vastaavasti sijoitusrahaston varojen sijoittamisesta erityisvakuudellisiin joukkovelkakirjoihin.

11 §. *Julkisyhteisön liikkeeseen laskemat arvopaperit ja rahamarkkinavälineet.* Pykälässä sää-
dettäisiin voimassa olevaa 76 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston varojen sijoittamisesta pykälässä
määriteltyjen julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin.

12 §. *Poikkeukset vähimmäishajautussäännöstä.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa
77 §:ää vastaavasti poikkeuksista luvussa säädettyihin sijoitusrajoi-
tuksiin.

13 §. *Poikkeus hajautusvaatimuksista sijoitusrahaston toiminnan alussa.* Pykälässä säädettäi-
siin voimassa olevaa 78 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön oikeudesta poiketa sijoitusrajoi-
tuksista sijoitusrahaston toiminnan alkuvaiheessa.

14 §. *Erityistilanteet sijoitettaessa Euroopan talousalueen ulkopuolelle.* Pykälässä säädettäisiin
voimassa olevaa 79 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston varojen sijoittamisesta sellaisen Euroopan
talousalueen ulkopuolella sijaitsevan yhtiön osakkeisiin tai muihin pääomaosuuksiin, joka si-
joittaa varansa pääasiallisesti arvopapereihin, joiden liikkeeseenlaskijan kotipaikka sijaitsee yh-
tiön kotivaltiossa.

15 §. *Johdannaissopimukset.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 80 §:ää vastaavasti sijoi-
tusrahaston varojen sijoittamisesta johdannaissopimuksiin.

16 §. *Rahoitusindeksit johdannaissopimuksen kohteena.* Pykälässä säädettäisiin voimassa ole-
vaa 80 a §:ää vastaavasti luvussa säädettyjen sijoitusrajoi-
tusten soveltumisesta silloin, kun si-
joitusrahaston varoja sijoitetaan johdannaissopimuksiin.

17 §. *Johdannaissopimusten vähimmäishajautusvaatimus.* Pykälän sisältäisi voimassa olevaa
80 b §:ää vastaavat säännökset johdannaissopimuksiin liittyvän kokonaisriskin ja sijoitusten ko-
konaisriskin seuraamisesta ja siinä käytettävistä riskienhallintamenetelmistä.

18 §. *Lainaus- ja takaisinostosopimukset.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 81 §:ää vas-
taavasti rahastoyhtiön oikeudesta tehdä lainaus- ja takaisinostosopimuksia sijoitusrahaston va-
roiin kuuluvista arvopapereista ja rahamarkkinavälineistä.

19 §. *Kielto luovuttaa sijoitusrahaston arvopapereita, rahamarkkinavälineitä tai johdannaissopimuksia ilman katetta.* Pykälä sisältäisi voimassa olevaa 82 §:ää vastaavan niin sanotun lyhy-
eksi myynnin kiellon arvopapereiden rahamarkkinavälineiden ja johdannaissopimusten osalta.

20 §. Luoton ottaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 83 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön oikeudesta ottaa sijoitusrahaston lukuun luottoa ja antaa sijoitusrahaston varoja luoton vakuudeksi.

21 §. Luoton ja takauksen antaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 84 §:ää vastaavasta yleiskiellosta antaa sijoitusrahaston varoja pantiksi kolmannen sitoumuksista.

22 §. Sijoitukset muihin rahastoyhtiöihin. Pykälä sisältäisi voimassa olevaa 85 §:ää vastaavan kiellon sijoittaa toisen rahastoyhtiön osakkeisiin.

23 §. Jalometallit. Pykälä sisältäisi voimassa olevaa 86 a §:ää vastaavan kiellon sijoittaa jalometalleihin ja niihin oikeuttaviin todistuksiin.

24 §. Asetuksenantovaltuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 86 a §:ää vastaavasti valtiovarainministeriön asetuksenantovaltuudesta.

14 luku **Syöttörahasorakenne**

Ehdotettu 14 luku vastaisi voimassa olevan lain syöttörahasoja ja kohderahasoja koskevaa 17 a lukua.

1 §. Syöttörahasojen sijoittaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 a §:ää vastaavasti syöttörahasojen varoja koskevista vaatimuksista.

2 §. Kohderahasojen avoimuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 b §:ää vastaavasti kohderahasoa koskevista poikkeuksista.

3 §. Finanssivalvonnan lupa. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 c §:ää vastaavasti syöttörahasoa hoitavan rahastoyhtiön velvollisuudesta hakea Finanssivalvonnan lupa kohderahasoon sijoittamiselle, kun sijoitettava määrä ylittää 13 luvun 6 §:n 5 momentissa säädetyn määrän.

4 §. Syöttörahasoja ja kohderahasoja koskevat yhteiset säännökset. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 d §:ää vastaavasti syöttörahasoja ja kohderahasoa koskevista yhteisistä säännöksistä, kuten muun muassa tietojen toimittamisesta syöttörahasoja hoitavalle rahastoyhtiölle ja sisäisistä liiketoiminnan harjoittamista koskevista säännöistä.

5 §. Kohderahasojen lunastusten keskeyttäminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 e §:ää vastaavasti tilanteesta, jossa kohderahasojen rahasto-osuuksien lunastaminen tai liikeseenlasku väliaikaisesti keskeytetään.

6 §. Kohderahasojen lakkauttaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 f §:ää vastaavasti tilanteesta, jossa kohderahasoa lakkautetaan.

7 §. Syöttörahasojen lakkauttaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 g §:ää vastaavasti tilanteesta, jossa syöttörahasojen kohderahasoa sulautuu toisen sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen kanssa tai se jakautuu kahdeksi tai useammaksi sijoitusrahastoksi.

8 §. Syöttörahasojen ja kohderahasojen säilytysyhteisöt. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 h §:ää vastaavasti syöttörahasojen ja kohderahasojen säilytysyhteisöistä.

9 §. *Syöttörahaston ja kohderahaston tilintarkastajat.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 i §:ää vastaavasti syöttörahaston ja kohderahaston tilintarkastajien velvollisuuksista.

10 §. *Tarkemmat säännökset tiedonantovelvollisuudesta.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 j §:ää vastaavasti valtiovarainministeriön asetuksenantovaltuudesta sekä syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuudesta ja syöttörahaston markkinoinnista.

11 §. *Sijoitusrahaston muuttaminen syöttörahastoksi ja kohderahaston vaihtaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 k §:ää vastaavasti sijoitusrahaston muuttamisesta syöttörahastoksi ja kohderahaston vaihtamisesta sekä näihin liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta rahasto-osuudenomistajille.

12 §. *Rahastoyhtiön seurantavelvollisuus ja palkkiot.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 l §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta seurata hoitamansa syöttörahaston kohderahaston toimintaa sekä palkkioista.

13 §. *Kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 m §:ää vastaavasti kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuuksista.

14 §. *Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 n §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuudesta syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle.

15 luku **Rahasto-osuuksien markkinointi ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus**

1 §. *Markkinointiperiaatteet.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 89 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinointia koskevista vaatimuksista.

2 §. *Riskikeskittymien ilmoittaminen rahastoesitteessä ja markkinointiaineistossa.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 91 §:ää vastaavasti tiedoista, jotka 13 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitetun sijoitusrahaston markkinointiaineistossa on ilmoitettava.

3 §. *Rahastoesite.* Pykälässä säädettäisiin pääosin voimassa olevaa 92 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston rahastoesitettä koskevista vaatimuksista. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan kuitenkin lisättäväksi säännös alarahastojen yhdistetystä rahastoesitteestä. Täydellinen rahastoesite olisi edelleen tehtävissä myös alarahastokohtaisesti, mutta rahastoyhtiö voisi valita myös yhdistetyn rahastoesitteen, jossa alarahastokohtaisten tietojen ohella kaikkia alarahastoja yhteisesti koskevat tiedot voitaisiin esittää tehokkaasti yhteisesti.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin erityisesti yhdistettynä annettujen tietojen kattavuudesta ja selkeydestä.

4 §. *Avaintietoosite.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 93 §:ää vastaavasti avaintietoosittettä koskevista vaatimuksista.

5 §. *Avaintietoositteen sisältö.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 93 a §:ää vastaavasti avaintietoositteessä ilmoitettavia tietoja koskevista vaatimuksista.

6 §. *Sijoitusrahaston puolivuotiskatsaus.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 94 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston puolivuotiskatsausta koskevista vaatimuksista.

7 §. *Sijoitusrahaston vuosikertomuksen ja muiden tietojen julkistaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 96 §:ää vastaavasti vuosikertomuksen ja sen oheen liitettävien tietojen julkistamisesta. Säännöstä täsmennettäisiin kuitenkin siten, että tiedot tulee julkistaa rahastoyhtiön verkkosivuilla. Julkistamisvelvollisuus koskisi viimeisintä vuosikertomusta. Säännös perustuu sijoitusrahastodirektiivin 69 artiklan 3 kohtaan, joka edellyttää laatimaan kustakin sijoitusrahastosta vuosikertomuksen, johon on sisällytettävä tase tai varoja ja velkoja koskeva selvitys, tilikauden tuloslaskelma, tilikauden toimintakertomus ja direktiivin liitteessä 1 olevassa B luettelossa mainitut muut tiedot. Pykälän 4 momentin viittausta valtiovarainministeriön asetukseen korjattaisiin siten, että viitattaisiin toimintakertomuksen sisältöön ja tietojen esittämiseen. Aiempi muotoilu viittasi virheellisesti vuosikertomukseen. Valtiovarainministeriön asetuksella on nimenomaisesti annettu tarkempia säännöksiä toimintakertomuksesta.

8 §. *Rahastoesitteen, vuosikertomuksen ja puolivuotiskatsauksen antaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 97 §:ää vastaavasti rahastoesitteen, vuosikertomuksen ja puolivuotiskatsauksen antamisesta asiakkaalle.

9 §. *Sijoitusrahaston arvon julkistaminen ja arvon korjaaminen julkistamisen jälkeen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa säädettäisiin voimassa olevan 98 §:n 1 ja 2 momenttia vastaavasti rahastosuuden arvon sekä liikkeessä olevien rahasto-osuuksien määrän julkistamisesta. Pykälän 3 momenttia täsmennettäisiin epäselvyyksien välttämiseksi nykyisestä 3 momentista siten, että rahastoyhtiön oikaisuvelvollisuus koskisi julkistetun rahasto-osuuden arvon olennaista virhettä eikä julkistamisessa tapahtunutta olennaista virhettä. Julkistetun rahasto-osuuden virheestä olisi voimassa olevaa säännöstä vastaavalla tavalla tehtävä välittömästi ilmoitus Finanssivalvonnalle.

10 §. *Avaintietoesitteen toimittaminen sijoittajalle etukäteen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 98 a §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta toimittaa avaintietoesite sijoittajalle.

11 §. *Avaintietoesitteen pitäminen saatavilla.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 98 b §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta toimittaa avaintietoesite sijoittajalle pysyvällä tavalla tai siten, että se on saatavilla rahastoyhtiön internetsivuilla.

12 §. *Avaintietoesitteen toimittaminen Finanssivalvonnalle ja päivittäminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 98 c §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta toimittaa avaintietoesite ja siihen tehdyt muutokset Finanssivalvonnalle tiedoksi.

VI OSA SIOJITUSRAHASTON SULAUTUMINEN, JAKAUTUMINEN, LAKKAUTTAMINEN JA TOIMINNAN LUOVUTTAMINEN

16 luku Sijoitusrahaston sulautuminen

1 §. *Sulautuminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 107 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston sulautumisesta toisen sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen kanssa.

2 §. *Sulautumishakemus.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 107 a §:ää vastaavasti sijoitusrahaston sulautumista varten tarvittavasta Finanssivalvonnan luvasta sekä lupahakemukseen liitettävistä tiedoista ja asiakirjoista.

3 §. *Sulautumisen edellytysten arviointi.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 107 b §:ää vastaavasti lupamenettelystä sijoitusrahaston sulautumisessa.

4 §. Luvan myöntämisen edellytykset. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 107 c §:ää vastaavasti vaatimuksista, joiden täytyessä Finanssivalvonnan on annettava lupa sulautumiselle.

5 §. Sulautumissuunnitelma. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 107 d §:ää vastaavasti yhteisestä sulautumissuunnitelmasta, joka sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön sekä vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön ja vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen on laadittava.

6 §. Sijoitusrahaston sulautuminen yhteissijoitusyritykseen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 107 e §:ää vastaavasti rajat ylittävästä sulautumisesta, jossa Suomeen sijoittautunut sijoitusrahasto on vastaanottavana yhtiönä.

7 §. Säilytysyhteisön tehtävät sulautumisen tietojen tarkastamisessa. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 108 §:ää vastaavasti sulautumiseen osallistuvan sijoitusrahaston säilytysyhteisön velvollisuudesta tarkistaa, että sulautumissuunnitelmassa ilmoitettavat tiedot ovat tämän lain ja sulautumiseen osallistuvan sijoitusrahaston sääntöjen mukaiset.

8 §. Tilintarkastajan lausunto. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 108 a §:ää vastaavasti sulautumiseen liittyvistä ehdoista, jotka sulautuvaa tai vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön tilintarkastajan tai muun vastaavat edellytykset täyttävän tilintarkastajan on vahvistettava antamassaan lausunnossa.

9 §. Rahasto-osuudenomistajalle annettavien tietojen antaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 108 b §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta antaa hoitamansa sulautumiseen osallistuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille riittävät tiedot sulautumisesta.

10 §. Rahasto-osuudenomistajille annettavien tietojen sisältö. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 108 c §:ää vastaavasti 9 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rahasto-osuudenomistajille annettavien tietojen sisällöstä.

11 §. Rahastoyhtiön velvollisuus lunastaa rahasto-osuudenomistajan osuudet. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 108 d §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta lunastaa sulautuvan ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien pyynnöstä näiden osuudet.

12 §. Rajoitus periä eräitä sulautumiskustannuksia rahasto-osuudenomistajilta. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 109 §:ää vastaavasti kiellosta periä eräitä sulautumiseen liittyviä kustannuksia sulautuvalta tai vastaanottavalta sijoitusrahastolta tai vastaanottavalta yhteissijoitusyritykseltä taikka niiden rahasto-osuudenomistajilta.

13 §. Jälkikäteen tehtävä ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 110 §:ää vastaavasti sulautumisen voimaantumisen ilmoittamisesta Finanssivalvonnan ja täytäntöönpanon oikeusvaikutuksista.

14 §. Säilytysyhteisöön sovellettavat säännökset erityistilanteessa. Ehdotettu pykälä vastaa voimassa olevaa 111 §:ää. Sen mukaan säilytysyhteisön on noudatettava 19 luvun 4 §:n 5 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, mitä rahastoyhtiöstä edellä tässä luvussa säädetään.

17 luku **Sijoitusrahaston jakautuminen**

1 §. Jakautuminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 112 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston jakautumisesta.

2 §. Jakautumissuunnitelma. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 113 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön hallituksen velvollisuudesta laatia ja hyväksyä jakautumissuunnitelma sekä jakautumissuunnitelman sisältöä koskevista vaatimuksista.

3 §. Hakemus jakautumissuunnitelman täytäntöönpanemiseksi. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 114 §:ää vastaavasti jakautumisen täytäntöönpanoa varten tarvittavasta Finanssivalvonnan luvasta sekä lupahakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

4 §. Jälkikäteen tehtävä ilmoitus jakautumisen täytäntöönpanosta. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 115 §:ää vastaavasti jakautumisen täytäntöönpanon ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle sekä täytäntöönpanon oikeusvaikutuksista.

18 luku **Sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen ja säilytysyhteisön vaihtaminen**

1 §. Sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen ja luovutussuunnitelma. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 103 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston hoidon luovuttamisesta toisen rahastoyhtiön hoidettavaksi sekä hoidon luovuttamiseen osallistuvien rahastoyhtiöiden velvollisuudesta laatia luovutussuunnitelma.

2 §. Hakemus hoidon luovuttamisen täytäntöönpanemiseksi. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 104 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston hoidon luovuttamista varten tarvittavasta Finanssivalvonnan luvasta sekä lupahakemukseen liitettävistä asiakirjoista.

3 §. Tiedottaminen rahasto-osuudenomistajille ja ilmoitus hoidon luovuttamisen täytäntöönpanosta. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 105 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa sijoitusrahaston hoidon luovuttamista koskevasta täytäntöönpanoluvasta osuudenomistajille sekä hoidon luovuttamisen täytäntöönpanosta Finanssivalvonnalle.

4 §. Säilytysyhteisön vaihtaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 106 §:ää vastaavasti säilytysyhteisön vaihtamista varten tarvittavasta Finanssivalvonnan luvasta.

5 §. Sääntöjen soveltaminen ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 106 a §:ää vastaavasti luvun säännösten soveltamisesta ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

19 luku **Rahastoyhtiön toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen sekä rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston lakkauttaminen**

1 §. Rahastoyhtiön velvollisuus hakea toimiluvan peruuttamista. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 116 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta hakea Finanssivalvonnalta toimiluvan peruuttamista, jos sen tarkoituksena ei ole enää harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa.

2 §. Toiminnan rajoittaminen ja toimiluvan peruuttaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 117 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön toiminnan rajoittamisesta ja toimiluvan peruuttamisesta.

3 §. Toimiluvan peruuttamisen ilmoittaminen rekisteröitäväksi. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 117 a §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa rahastoyhtiön toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi sekä toimiluvan peruuttamiseen liittyvistä muista ilmoitusvelvollisuuksista.

4 §. Säilytysyhteisön velvollisuus hoitaa sijoitusrahaston hallintoa erityistilanteissa. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 118 §:ää vastaavasti säilytysyhteisön velvollisuudesta ryhtyä hoitamaan sijoitusrahaston hallintoa tietyissä rahastoyhtiön toimintaa koskevissa erityistilanteissa.

5 §. Sijoitusrahaston lakkauttaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 119 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston lakkauttamisesta.

6 §. Säilytysyhteisön velvollisuudet erityistilanteissa. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 120 §:ää vastaavasti säilytysyhteisön velvollisuudesta noudattaa sijoitusrahaston lakkauttamismenettelyä 4 §:n 5 momentissa tarkoitettussa tapauksessa.

7 §. Rahastoyhtiön velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin sijoitusrahaston lakkauttamiseksi tai sulautumiseksi. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 121 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön velvollisuudesta lakkauttaa sijoitusrahasto tai ryhtyä toimenpiteisiin sijoitusrahaston sulautumiseksi, jos laissa tai sijoitusrahaston säännöissä mainittua sijoitusrahaston vähimmäispääomaa tai osuudenomistajien vähimmäismäärää ei ole saavutettu määräajassa.

8 §. Asiamiehen asettaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 122 §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta asettaa asiamies huolehtimaan sijoitusrahaston lakkauttamisesta tietyissä tilanteissa.

9 §. Ilmoitusvelvollisuus ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 123 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamista tai rajoittamista, rahasto-osuuksien lunastuksen keskeyttämistä ja sijoitusrahaston lakkauttamista koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille.

10 §. Sijoitusrahastoa koskevista päätöksistä ilmoittaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 123 a §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle tietyistä sijoitusrahastoa koskevista päätöksistä.

VII OSA SÄILYTYSYHTEISÖ

20 luku Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §. Sijoitusrahaston säilytysyhteisö. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 12 §:ää vastaavasti siitä, että sijoitusrahaston säilytysyhteisönä voi toimia vain 2 §:ssä tarkoitettu säilytysyhteisö tai 12 §:ssä tarkoitettu yhteisö.

2 §. Säilytysyhteisön toimilupahakemus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 9 §:ää vastaavasti säilytysyhteisön toimilupahakemuksesta sekä hakemukseen liitettävistä tiedoista.

3 §. Toimiluvan myöntämisen edellytykset. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 9 a §:n 1 momenttia vastaavasti säilytysyhteisön toimiluvan myöntämisen edellytyksenä olevista yhtiön omistajia ja johtoa, yhtiön toimintaa sekä vähimmäispääomaa koskevista vaatimuksista. Nykyinen 9 a § on säännöksen selkeyden parantamiseksi jaettu kolmeen eri pykälään.

4 §. Toimilupapäätös. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 9 a §:n 2 momenttia vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta antaa toimilupaa koskeva päätös määräajassa.

5 §. Toiminnan aloittaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 9 a §:n 3 momenttia vastaavasti säilytysyhteisön oikeudesta aloittaa toimintansa välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu.

6 §. Säilytysyhteisön toimiluvan rekisteröinti. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 9 b §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa säilytysyhteisön toimilupa rekisteröitäväksi.

7 §. Säilytysyhteisön johtaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 9 d §:ää vastaavasti säilytysyhteisön johtoon kuuluvia henkilöitä koskevista luotettavuus- ja pätevyysvaatimuksista.

8 §. Säilytysyhteisön omistajien luotettavuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 9 e §:ää vastaavasti säilytysyhteisön omistajia koskevasta luotettavuusvaatimuksesta.

9 §. Säilytysyhteisön vähimmäispääoma. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 10 §:ää vastaavasti säilytysyhteisön vähimmäispääomavaatimuksesta.

10 §. Eurooppayhtiö säilytysyhteisönä. Pykälässä säädettäisiin asiallisesti voimassa olevaa 10 a §:ää vastaavasti Suomeen kotipaikkansa siirtävälle eurooppayhtiölle myönnettävästä säilytysyhteisön toimiluvasta. Nykyinen 10 a §:n säännös koskee sekä rahastoyhtiön että säilytysyhteisön toimiluvan myöntämistä eurooppayhtiölle. Uudessa laissa rahastoyhtiön toimiluvan osalta asiasta säädettäisiin 2 luvun 13 §:ssä.

11 §. Merkittävät sidonnaisuudet. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 10 b §:ää vastaavasti siitä, ettei säilytysyhteisön ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos saa estää säilytysyhteisön tehokasta valvontaa.

12 §. Säilytysyhteisönä toimiva muu toimija. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 11 §:ää vastaavasti yhteisöistä, jotka voivat toimia säilytysyhteisönä.

13 §. Säilytysyhteisön velvollisuus hakea toimiluvan peruuttamista. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 124 §:ää vastaavasti säilytysyhteisön velvollisuudesta hakea Finanssivalvonnalta toimiluvan peruuttamista, jos sen tarkoituksena ei ole enää harjoittaa säilytysyhteisötoimintaa.

14 §. Toiminnan rajoittaminen ja toimiluvan peruuttaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 125 §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan oikeudesta rajoittaa säilytysyhteisön toimintaa tai peruuttaa sen toimilupa.

15 §. Asiamiehen asettaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 126 §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta asettaa asiamies huolehtimaan säilytysyhteisön tehtävistä tietyissä tilanteissa.

21 luku **Säilytysyhteisön tehtävät**

1 §. Sijoitusrahaston varojen säilyttäminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 31 §:ää vastaavasti sijoitusrahaston varojen säilyttämisestä säilytysyhteisössä sekä varojen erillään pitämisen periaatteesta.

2 §. Säilytysyhteisön muut tehtävät. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan 31 a §:n mukaisesti säilytysyhteisön valvontatehtävistä.

3 §. Säilytettävät ja kirjattavat rahoitusvälineet. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan 31 b §:n mukaisesti sijoitusrahaston varoihin kuuluvien rahoitusvälineiden säilyttämisestä ja muiden varojen kuin rahoitusvälineiden säilyttämisestä.

4 §. Kielto käyttää säilytettävänä olevia varoja. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 31 c §:ää vastaavasti kiellosta käyttää uudelleen säilytysyhteisön säilytettävänä olevia varoja.

5 §. Säilytystoiminnan ulkoistamisen edellytykset. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 31 d §:ää vastaavasti säilytysyhteisön tehtävien ulkoistamisesta.

6 §. Kolmas osapuoli säilyttäjänä. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 31 e §:ää vastaavasti vaatimuksista, jotka sellaisen kolmannen osapuolen, jolle säilytysyhteisö on ulkoistanut 3 §:ssä tarkoitettujen rahoitusvälineiden ja muiden varojen säilyttämisen, on täytettävä.

7 §. Säilytystoiminnan ulkoistaminen kolmanteen maahan. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 31 f §:ää vastaavasti edellytyksistä, joiden täytyessä säilytysyhteisö saa ulkoistaa rahoitusvälineiden säilyttämisen myös sellaiselle kolmannessa maassa toimivalle paikalliselle yhteisölle, joka ei täytä 6 §:n 2 kohdan a alakohdassa säädettyjä vaatimuksia.

8 §. Säilytysyhteisön toiminnan järjestäminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 31 g §:ää vastaavasti lain nojalla toimiluvan saaneen säilytysyhteisön toiminnan järjestämistä koskevista vähimmäisvaatimuksista.

9 §. Eturistiriitatilanteiden välttäminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 31 h §:ää vastaavasti, ettei säilytysyhteisö saa harjoittaa toimintaa, jossa voi syntyä eturistiriitatilanteita sen ja sijoitusrahaston, sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien tai sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön välillä.

10 §. Säilytysyhteisön ilmoitus Finanssivalvonnalle. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 32 §:ää vastaavasti säilytysyhteisön ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle.

11 §. Säilytysyhteisösopimus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 33 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön velvollisuudesta sopia kirjallisesti yksittäisen sijoitusrahaston varojen säilyttämisestä sekä siihen liittyvistä tehtävistä.

12 §. Säilytysyhteisön kotipaikan siirto toiseen ETA-valtioon. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 34 §:ää vastaavasti säilytysyhteisön kotipaikan siirtämisestä toiseen ETA-valtioon.

13 §. Säilytysyhteisön osallistuminen sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 34 a §:ää vastaavasti säilytysyhteisön osallistumisesta rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella.

14 §. Tietojen antaminen Finanssivalvonnalle. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 34 b §:ää vastaavasti säilytysyhteisön velvollisuudesta huolehtia siitä, että Finanssivalvonta saa pyynnöstä säilytysyhteisöltä kaikki sellaiset sijoitusrahastoa ja sitä hoitavaa rahastoyhtiötä koskevat valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot, jotka säilytysyhteisö on saanut tehtäviään hoitaessaan.

VIII OSA RAJAT YLITTÄVÄ TOIMINTA

22 luku Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla ja sijoitusrahaston markkinointi ulkomailla

1 §. *Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla sivuliikkeen välityksellä.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 126 a §:ää vastaavasti rahastoyhtiön toiminnasta ulkomailla sen isäntävaltioon perustetun sivuliikkeen välityksellä sekä siihen liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle.

2 §. *Lupa sivuliikkeen perustamiseen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 126 b §:ää vastaavasti muuhun valtioon kuin rahastoyhtiön isäntävaltioon perustettavaa sivuliikettä varten tarvittavasta Finanssivalvonnan luvasta.

3 §. *Finanssivalvonnan oikeus vaatia luvan edellytysten täyttämistä.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 126 c §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan oikeudesta asettaa määräaika 1 ja 2 §:ssä säädettyjen vaatimusten täyttämiseksi.

4 §. *Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla sivuliikettä perustamatta.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 126 d §:ää vastaavasti rahastoyhtiön toiminnasta sen isäntävaltiossa sivuliikettä perustamatta ja siihen liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle.

5 §. *Toiminnan aloittaminen muussa kuin ETA-valtiossa.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 126 e §:ää vastaavasti 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamisesta muun kuin ETA-valtion alueella.

6 §. *Yhteissijoitusyrityksen hoitaminen muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 126 f §:ää vastaavasti rahastoyhtiön isäntävaltiossa sijoitusrahastoa hoitamaan rahastoyhtiöön sovellettavista säännöksistä.

7 §. *Rahasto-osuuksien markkinointi muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 127 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle, jos se aikoo markkinoida Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa.

8 §. *Rahastoyhtiön velvollisuus pitää asiakirjat ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen saatavilla.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan 127 a §:ää vastaavasti rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön velvollisuudesta huolehtia siitä, että tietyt asiakirjat ja tarvittaessa niiden käännökset ovat sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten saatavilla.

9 §. *Tiedonantovelvollisuus ulkomailla.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 127 b §:ää vastaavasti rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuudesta sijoittajille sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtioissa, joissa rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö markkinoi Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia.

10 §. *Finanssivalvonnan velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 127 c §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin, jos sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa, ettei rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö noudata sijoitusrahaston osuuksien markkinointia koskevia velvoitteita.

11 §. *Sijoitusrahaston markkinointi muussa kuin ETA-valtiossa.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 127 d §:ää vastaavasti rahastoyhtiön oikeudesta markkinoida sijoitusrahaston rahasto-osuuksia muussa kuin ETA-valtiossa. Pykälässä ei kuitenkaan enää säädettäisi voimassa olevan säännöksen tavoin erikoissijoitusrahastojen markkinoinnista.

23 luku **Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinointi Suomessa**

1 §. *Notifikaatioilmoitus.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 128 §:ää vastaavasti yhteissijoitusyrityksen oikeudesta markkinoida osuuksiaan Suomessa sen jälkeen, kun yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut markkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle.

2 §. *Markkinoinnin järjestäminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 128 a §:ää vastaavasti yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseksi tarvittavista järjestelyistä, jotka yhteissijoitusyritys on velvollinen toteuttamaan.

3 §. *Finanssivalvonnan internetsivut.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 128 b §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta pitää internetsivuillaan saatavilla tietoja sääntelystä, jolla on erityistä merkitystä yhteissijoitusyritysten osuuksien markkinoimiseksi tarvittaville järjestelyille.

4 §. *Yhteissijoitusyrityksen oikeudelliseen muotoon viittaaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 128 c §:ää vastaavasti yhteissijoitusyrityksen oikeudesta käyttää toiminnassaan viittausta kotijäsenvaltiossaan käyttämäänsä oikeudelliseen muotoon.

5 §. *Finanssivalvonnan velvollisuus ilmoittaa velvoitteiden rikkomisesta yhteissijoitusyrityksen kotivaltioon.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 128 d §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuudesta yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä yhteissijoitusyrityksen rikkovan osuuksien markkinointia koskevia velvoitteita.

6 §. *Yhteissijoitusyritysten tiedonantovelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 131 §:ää vastaavasti Suomessa osuuksiaan markkinoivan yhteissijoitusyrityksen tiedonantovelvollisuudesta sijoittajille.

24 luku **Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen**

1 §. *Sivuliikkeen perustaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 18 a §:ää vastaavasti menettelystä, jota ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on noudatettava perustaessaan sivuliikkeen Suomeen.

2 §. *Palvelujen tarjoaminen sivuliikettä perustamatta.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 18 b §:ää vastaavasti ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa toimintaa Suomessa perustamatta tytäryritystä tai sivuliikettä.

3 §. *ETA-rahastoyhtiön lupa sijoitusrahaston perustamiseen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 18 c §:ää vastaavasti ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön oikeudesta perustaa sijoitusrahasto Suomeen ja hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa. Pykälän 2 momentin 3 kohdassa korjattaisiin voimassa olevaan lakiin sisältynyt virheellinen viittaus 34 c §:ään tarkoittamaan 21 luvun 11 §:n 1 momentin mukaista säilytysyhteisösopimusta.

4 §. *Lupahakemuksen hylkääminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 18 d §:ää vastaavasti perusteista, joiden täytyessä Finanssivalvonnan olisi hylättävä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu hakemus.

5 §. *Lupahakemuksen käsittelyn määräaika.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 18 e §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta käsitellä ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sijoitusrahaston perustamista koskeva hakemus määräajassa.

6 §. *Velvollisuus ilmoittaa luvan edellytyksissä tapahtuvista muutoksista.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 18 f §:ää vastaavasti ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin tehdystä olennaisista muutoksista.

7 §. *Finanssivalvonnan velvollisuus pitää internetsivuillaan saatavilla soveltuva sääntely.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 18 g §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta pitää saatavilla sijoitusrahaston perustamista ja toimintaa koskeva sääntely.

8 §. *ETA-rahastoyhtiön velvollisuus järjestää asiakasvalitusten käsittely.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 18 h §:ää vastaavasti sijoittajien etujen suojaamiseksi toteutettavista toimenpiteistä, joita ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön olisi toteutettava sijoitusrahaston kotijäsenvaltiossa.

9 §. *Velvollisuus noudattaa Suomen lainsäädäntöä.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 18 i §:ää vastaavasti ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön velvollisuudesta noudattaa Suomen lainsäädäntöä.

10 §. *Finanssivalvonnan oikeus vaatia toiminnan lopettamista.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 18 j §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan oikeudesta ryhtyä toimenpiteisiin, jos ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla on Suomessa sivuliike tai joka tarjoaa palveluja Suomeen sivuliikettä perustamatta, ei noudata sitä koskevaa sääntelyä.

25 luku **Ulkomaisia rahastoyhtiöitä ja valvontayhteistyötä koskevat erityissäännökset**

Ehdotettu 25 luku vastaisi voimassa olevaa 20 a lukua ulkomaisia rahastoyhtiöitä ja valvontayhteistyötä koskevista erityissäännöksistä.

1 §. *Ulkomaisia rahastoyhtiöitä koskevat erityissäännökset.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 a §:ää vastaavasti ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön toiminnan harjoittamista sivuliikkeen välityksellä koskevista säännöksistä.

2 §. *Sijoituspalvelulain säännösten soveltaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 b §:ää vastaavasti ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamisesta sivuliikkeen välityksellä.

3 §. *Sijoittajien korvausrahastoon liittyminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 d §:ää vastaavasti ulkomaisen rahastoyhtiön sivuliikkeen jäsenyydestä sijoittajien korvausrahastossa.

4 §. *Sivuliikkeen ilmoittaminen kaupparekisteriin.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 e §:ää vastaavasti ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen ilmoittamisesta kaupparekisteriin.

5 §. *Sivuliikkeen johtaja.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 f §:ää vastaavasti sivuliikkeen johdosta.

6 §. Sivuliikkeen riskienhallinta. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 g §:ää vastaavasti ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeelle asetettavasta yleisestä velvollisuudesta suojautua toimintaansa nähden riittävällä riskienvalvontajärjestelmällä.

7 §. Sivuliikkeen varautumisvelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 h §:ää vastaavasti ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen varautumisesta poikkeusoloihin.

8 §. Vaitiolovelvollisuutta ja asiakkaan tuntemista koskevien säännösten soveltaminen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeeseen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 i §:ää vastaavasti niistä lain säännöksistä, joita sovellettaisiin ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen toimihenkilön vaitiolovelvollisuuteen, tietojenanto-oikeuteen, salassapitovelvollisuuden rikkomiseen sekä asiakkaiden tuntemiseen.

9 §. Haasteen tiedoksiantaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 j §:ää vastaavasti haasteen tai muun tiedoksiannon toimittamisesta ulkomaiselle ETA-rahastoyhtiölle.

10 §. Sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuus. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 k §:ää vastaavasti sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuudesta.

11 §. ETA-rahastoyhtiön toimiluvan peruuttaminen yhtiön hoitaessa sijoitusrahastoa Suomessa. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 l §:ää vastaavasti velvollisuudesta kuulla Finanssivalvontaa ennen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamista, jos se hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa.

12 §. Finanssivalvonnan velvollisuus ilmoittaa säännösten vastaisesta toiminnasta. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 m §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa toisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jos sillä on perusteltu syy epäillä, että sen valvonnan piiriin kuulumaton toimija harjoittaa sijoitusrahastodirektiivin vastaista toimintaa.

13 §. Suomessa suoritettu valvontatoimenpide. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 n §:ää vastaavasti toisen ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä Suomessa suoritettavasta valvontatoimenpiteestä.

14 §. Valvontayhteistyöstä kieltäytyminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 o §:ää vastaavasti valvontayhteistyötä koskevista tilanteista, jotka Finanssivalvonta voisi saattaa ESMA:n käsiteltäväksi.

15 §. Finanssivalvonnan velvollisuus toimittaa tietoja ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 p §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa tietoja ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille.

16 §. Finanssivalvonnan ilmoitus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 q §:ää vastaavasti tapauksista, joissa Finanssivalvonnan on tehtävä ilmoitus ESMA:lle ja Euroopan komissiolle.

17 §. Suomen viranomaisten ilmoittaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 132 r §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa ESMA:lle, Euroopan komissiolle ja ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille tiettyjen Suomen viranomaisten nimet.

IX OSA ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

26 luku **Salassapito- ja vahingonkorvausvelvollisuus sekä asiakkaan tunteminen**

1 §. *Salassapitovelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 133 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön hallituksen jäsentä, toimitusjohtajaa, tilintarkastajaa sekä toimihenkilöä koskevasta salassapitovelvollisuudesta.

2 §. *Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 133 a §:ää vastaavasti rahastoyhtiön oikeudesta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja.

3 §. *Rahastoyhtiön vahingonkorvausvelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 134 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön vahingonkorvausvelvollisuudesta.

4 §. *Rahastoyhtiön hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan vahingonkorvausvelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 135 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan vahingonkorvausvelvollisuudesta.

5 §. *Rahastoyhtiön osakkeenomistajan vahingonkorvausvelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 136 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön osakkeenomistajan vahingonkorvausvelvollisuudesta.

6 §. *Säilytisyhteisön korvausvelvollisuus.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 137 §:ää vastaavasti säilytisyhteisön korvausvelvollisuudesta.

7 §. *Avaintietoesitteestä johtuvien vahinkojen korvaaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 137 a §:ää vastaavasti sijoittajalle annettavassa avaintietoesitteessä annetuista tiedoista johtuvien vahinkojen korvaamisesta.

8 §. *Korvauksen sovittelu.* Pykälä sisältäisi voimassa olevaa 138 §:ää vastaavan informatiivisen viittaussäännöksen vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvun vahingonkorvauksen sovittelua ja korvausvastuun jakautumista koskeviin säännöksiin.

9 §. *Rahasto-osuudenomistajia yhteisesti kohdanneen vahingon korvaaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 139 §:ää vastaavasti rahasto-osuudenomistajia yhteisesti kohdanneesta vahingosta johtuvan korvausvaatimuksen esittämisestä ja kanteen nostamisesta.

10 §. *Määrävähemmistön oikeus ajaa kannetta sijoitusrahaston hyväksi.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 140 §:ää vastaavasti määrävähemmistön oikeudesta ajaa kannetta kaikkien rahasto-osuudenomistajien puolesta, vaikka rahasto-osuudenomistajien kokouksessa olisi päätetty olla esittämättä korvausvaatimusta. Pykälän 2 momentin määrävähemmistön rajaa laskettaisiin voimassa olevan lain 10 prosentista 5 prosenttiin, mikä vastaa esitettyä 9 luvun 2 §:n vähemmistörajaa osuudenomistajakokouksen koolle kutsumiseen.

11 §. *Rahasto-osuudenomistajan itsenäinen kanneoikeus.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 140 a §:ää vastaavasti rahasto-osuudenomistajan itsenäisestä kanneoikeudesta sekä kuluttaja-asiamiehen oikeudesta panna vireille ryhmäkanne siinä tilanteessa, jos sijoitusrahasto on lakkautettu.

12 §. *Rangaistavaan tekoon perustuva vahingonkorvaus.* Pykälä vastaisi voimassa olevaa 141 §:ää.

13 §. *Haasteen tiedoksiantaminen rahasto-osuudenomistajille.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 142 §:ää vastaavasti rahasto-osuudenomistajille yhteisesti osoitetun haasteen tai muun tiedonannon toimittamisesta.

14 §. *Finanssivalvonnan oikeus ajaa kannetta osuudenomistajien puolesta.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 143 §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan oikeudesta ajaa korvauskannetta rahasto-osuudenomistajien puolesta.

15 §. *Asiakkaan tunteminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 114 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön, rahasto-osuuden hoitajan ja säilytisyhteisön velvollisuudesta tuntea asiakkaansa.

27 luku **Seuraamukset ja rikkomuksista ilmoittaminen**

1 §. *Hallinnolliset seuraamukset.* Pykälässä säädettäisiin muutoin voimassa olevaa 144 a §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan rikemaksujen perusteista lukuun ottamatta erikoissijoitusrahastoja, joita koskeva sääntely ehdotetaan siirrettäväksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin.

2 §. *Seuraamusmaksu.* Pykälässä säädettäisiin suurelta osin voimassa olevaa 144 b §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan seuraamusmaksujen perusteista. Pykäläviittaukset on korjattu vastaamaan lain uutta esitysjärjestystä. Voimassa olevan 144 b §:n 1 momentin 5 kohta on siirretty vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:n uudeksi 10 kohdaksi. Erikoissijoitusrahaston nimeämisestä säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain uudessa 16 a luvun 2 §:ssä.

Pykälän 2 momentin 1 kohtaan lisättäisiin säilytisyhteisötoiminnan osalta uusi viittaus johtuen säilytisyhteisötoimintaa koskevan sääntelyn siirtämisestä erikseen 20 ja 21 lukuun.

3 §. *Hallinnollisten seuraamusten määrääminen, julkistaminen ja täytäntöönpano.* Pykälässä sisältäisi voimassa olevaa 114 c §:ää vastaavan informatiivisen säännöksen hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta.

4 §. *Sijoitusrahastorikos.* Pykälässä säädettäisiin pääosin voimassa olevaa 145 §:ää vastaavasti teoista, jotka täyttävät sijoitusrahastorikoksen tunnusmerkistön, ja näistä teoista tuomittavasta rangaistuksesta. Voimassa olevan tunnusmerkistön 1 momentin 4 kohta erikoissijoitusrahaston nimityksen käyttämisestä ehdotetaan siirrettäväksi vaihtoehtorahastorikoksen tunnusmerkistöön vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 5 §:n uudeksi 5 kohdaksi.

5 §. *Salassapitovelvollisuuden rikkominen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 147 §:ää vastaavasti rangaistavaksi salassapitovelvollisuuden rikkominen.

6 §. *Asianomistajarikoksesta syyttäminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 148 §:ää vastaavasti asianomistajarikoksesta syyttämisestä.

7 §. *Rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 149 §:ää vastaavasti rangaistavaksi rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen.

8 §. *Rikkomuksista ilmoittaminen.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 150 §:ää vastaavasti rahastoyhtiön rikkomuksista ilmoittamista koskevasta menettelystä.

9 §. Finanssivalvonnan valvontavaltuudet. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 150 a §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan kielto- ja oikaisupäätöksestä.

10 §. Uhkasakon määrääminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa 150 b §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan oikeudesta asettaa 9 §:ssä tarkoitettun kiellon tai päätöksen noudattamisen tehostamiseksi uhkasakko ja määrätä se maksettavaksi.

28 luku **Voimaantulo ja siirtymäsäännökset**

1 §. Voimaantulo. Pykälässä säädettäisiin lain voimaantulosta.

2 §. Siirtymäsäännökset. Pykälässä säädettäisiin lain voimaantuloon liittyen tarpeellisista siirtymäajoista, jotta rahastoyhtiö voivat sopeuttaa toimintansa ja sijoitusrahaston säännöt lain vaatimusten mukaisiksi. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin jo annettujen osuustodistusten oikeus-suojasta, jotta ei syntyisi oikeudellista epävarmuutta, kun nyt esitetään osuustodistussäännösten kumoamista. Momentin säännökset toistavat voimassa olevan lain 57 §:n 1 momentissa esitetyt osuustodistuksen oikeusvaikutukset.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin rahastoyhtiön velvollisuudesta ryhtyä toimiin rahastoyhtiön hallituksen riippumattoman jäsenen valitsemiseksi viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2019 mennessä. Momentissa rahastoyhtiölle säädettäisiin 8 kuukauden siirtymäaika päivittää hoitamiensa sijoitusrahastojen säännöt vastaamaan uuden lain vaatimuksia. Sääntömuutosten viranomaiskäsittelyn ruuhkautumisen välttämiseksi sallittaisiin kuitenkin vähäisten teknisluontoisten muutosten päivittäminen myöhemminkin muun sääntömuutosasian yhteydessä.

Edustajistoa ja osuudenomistajakokousta koskevat säännökset ovat rahastoyhtiön harkinnan mukaan myös säilytettävissä, vaikka uusi sijoitusrahastolaki ei niitä enää edellytä. Tästä seuraa, että rahastoyhtiön tulee pykälän *3 momentin* mukaan muuttaa rahastosääntönsä asianmukaisesti ennen kuin se voi jättää säännöllisen osuudenomistajakokouksen kutsumatta tai lakkauttaa edustajiston.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastamiseen ja osuudenomistajien valitsemiin tilintarkastajiin sovellettavan sääntelyn alkamisesta. Tilintarkastajat noudattavat lain voimaantulosta lukien säännöksiä rahasto-osuuden arvon laskennan oikeellisuuden tarkastamisesta. Osuudenomistajien valitseman tilintarkastajan tehtävät päättyvät viimeistään lain voimaantuloa ensinnä seuraavan tilikauden päätyttyä. Osuudenomistajien valitseman tilintarkastajan tehtävät päättyisivät siis esimerkiksi 31 päivänä joulukuuta 2019, mikäli laki tulee voimaan vuoden 2019 aikana.

1.2 **Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista**

1 luku **Yleiset säännökset**

5 §. Suhde sijoitusrahastolakiin. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 2 momentti*, jossa kielletäisiin rahastoyhtiöltä toimiminen kommandiittiyhtiön vastuunalaisena yhtiömiehenä. Säännös kiristää voimassa olevassa sijoitusrahastolain 23 §:n 1 momentissa säädettyä rahastoyhtiön toiminnan järjestämistä koskevaa sääntelyä. Rahastoyhtiöllä voi myös säädösmuutoksen jälkeen olla sekä sijoitusrahastolaissa tarkoitettu että vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu toimilupa hoitaa sekä sijoitusrahastoja että vaihtoehtorahastoja. Kaksoistoimiluvan omaavat rahastoyhtiöt eivät ole järjestäneet toimintaansa käyttäen hyväksi voimassa olevan lain 23 §:n

1 momentissa sallittua mahdollisuutta, vaan vaihtoehtorahaston hoitaminen on järjestetty osakeyhtiömuotoisen väliyhtiön kautta. Väliyhtiön käyttämisellä on haluttu varmistaa se, että rahastoyhtiö ei vastuunalaisena yhtiömiehenä joutuisi ottamaan toiminnassaan sellaista riskiä, joka voisi vaarantaa sen toiminnan sijoitusrahaston hoitajana

2 luku **Määritelmät**

1 §. *Vaihtoehtorahasto.* Vaihtoehtorahaston määritelmää ehdotetaan täydennettäväksi pykälään lisättävässä *uudessa 2 momentissa* erikoissijoitusrahastoa koskevalla muotoilulla. Uuden 2 momentin johdosta nykyinen 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi.

6 §. *Rahoitusmarkkinalainsäädäntöön liittyvät määritelmät.* Pykälän *1 momentin* viittaukset ehdotetaan päivitettäväksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

5 luku **Rekisteröinti**

3 §. *Rekisteröinnin edellytykset.* Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröinnin edellytyksiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan merkittävien omistajien ja johdon luotettavuudesta. Näiltä osin viitattaisiin 4 luvun 4 §:n ja 6 luvun 5 §:n säännöksiin, jossa vastaavista vaatimuksista on säädetty toimiluvallisten vaihtoehtorahastojen hoitajien osalta. Sijoittajien aseman turvaamiseksi on tarpeen ulottaa merkittävien omistajien ja johdon luotettavuusvaatimukset koskemaan myös näitä toimijoita. Ehdotus olisi yhdenmukainen monille muille rekisteröitymistä vaativille toimintoille asetettujen vaatimusten kanssa. Esimerkiksi joukkorahoituslain (734/2016) 7 §:ssä säädetään rekisteröityvää joukkorahoituksen välittäjää koskevista luotettavuusvaatimuksista ja vastaavia vaatimuksia asetetaan myös asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain (852/2016) 7 §:ssä asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjille.

13 luku **Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle**

3 §. *Vaihtoehtorahaston oikeudelliset edellytykset.* Pykälän *1 momentin 3 kohdasta* ehdotetaan poistettavaksi viittaus sijoitusrahastolain mukaisiin erikoissijoitusrahastoihin, sillä erikoissijoitusrahastoja koskeva sääntely ehdotetaan siirrettäväksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin.

Pykälän *uudeksi 5 momentiksi* ehdotetaan säännöstä vaihtoehtorahastojen hoitajan velvollisuudesta varmistua vaihtoehtorahaston soveltuvuudesta aiotulle kohderyhmälle. MiFID II -direktiivin täytäntöönpanon yhteydessä säädettiin tarkemmin sijoituspalveluyritysten tuotehallinnan järjestämisestä, myös silloin, kun ne markkinoivat sellaisia tuotteita, joiden kehittäjiä ne eivät itse ole. Vaatimukset soveltuisivat toimiluvalliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan. Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan osalta vastaavien edellytysten täytyminen harjittaisiin 2 §:n 3 momentin mukaisessa Finanssivalvonnan lupamenettelyssä.

14 luku **Lupa toimia säilytysyhteisönä**

1 §. *Säilytysyhteisö.* Pykälän *1 momentin 3 kohdan* viittaus ehdotetaan päivitettäväksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

16 a luku **Erikoissijoitusrahasto**

Lain VI osaan erityisistä rahastotyypeistä ehdotetaan lisättäväksi uusi 16 a luku erikoissijoitusrahastoista.

1 §. *Erikoissijoitusrahastoon ja sen hoitajaan sovellettavat erityiset säännökset.* Pykälässä esitetään yhdistettäväksi voimassa olevan sijoitusrahastolain 1 §:n 3 momentin viimeinen virke ja 3 a §:n viittaussäännökset. Toimiluvalliseen erikoissijoitusrahaston hoitajaan sovellettaisiin vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain lisäksi pykälässä lueteltuja sijoitusrahastolain säännöksiä. Erikoissijoitusrahastoja ja erikoissijoitusrahastojen hoitajia koskevat voimassa olevan sijoitusrahastolain säännökset säilytettäisiin pääosin voimassa jäljempänä lueteltuja poikkeuksia lukuun ottamatta. Pykäläviittauksista ehdotetaan asiallisesti poistettavaksi viittaukset voimassa olevan sijoitusrahastolain 8, 8 c, 22, 29, 36, 37, 39, 40, 54, 55, 87, 123, 126, 127 d ja 134—137 §:n säännöksiin.

Erikoissijoitusrahastoihin ja erikoissijoitusrahastojen hoitajiin sovellettavien sijoitusrahastolain säännösten joukosta on poistettu voimassa olevan sijoitusrahastolain 8 §:n hallituksen vähimmäiskokoa ja hallituksen jäsenen riippumattomuutta koskevat säännökset, sillä vastaavia vaatimuksia ei ole säädetty muillekaan vaihtoehtorahastojen hoitajille. Sijoitusrahastolain nykyistä 8 c §:ää vastaava säännös, joka velvoittaa säilyttämään tiedot liiketoimista vähintään viiden vuoden ajan, on annettu komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 231/2013 66 artiklassa, joten tältä osin viittauksen säilyttäminen sijoitusrahastolakiin ei ole tarpeen. Sijoitusrahastolain nykyinen 22 § (ylimääräinen osuudenomistajakokous) esitetään kumottavaksi. Sijoitusrahastolain nykyistä 36, 37, 39 ja 40 §:ää vastaavat säännökset on annettu vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 11 luvussa. Sijoitusrahastolaissa esitetään kumottavaksi fyysisen osuustodistuksen antamisesta annettu 54 ja 55 §. Sijoitusrahastolain 87 § on siirretty vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain uuden 16 a luvun 6 §:ksi. Sijoitusrahastolain 134—137 §:ää vastaavasta vahingonkorvausvelvollisuudesta on säädetty vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 8 §:ssä. Erikoissijoitusrahaston markkinointiin muualla kuin Suomessa sovelletaan mitä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 ja 20 luvuissa säädetään.

Erikoissijoitusrahaston sääntöihin sovellettaviin sijoitusrahastolain säännöksiin viitataan suoraan 3 §:ssä. Viittaukset kattavat voimassa olevan sijoitusrahastolain 41 §:n säännökset.

Pykälään lisättäisiin viittaus sijoitusrahastolakiin esitettyyn uuteen alarahastosääntelyyn. Erikoissijoitusrahastoon sovellettaisiin vastaavasti, mitä sijoitusrahastolaissa säädetään alarahastosta. Erikoissijoitusrahaston alarahastoon sovellettaisiin lisäksi mitä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 16 a luvun 4 §:ssä säädetään rahaston vähimmäispääomasta ja osuudenomistajien määrästä ja 5 §:ssä tuotonjaosta.

2 §. *Erikoissijoitusrahaston nimi ja markkinointi.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin voimassa olevan sijoitusrahastolain 42 §:n 3 momentin mukaisesti erikoissijoitusrahaston nimeä koskevista vaatimuksista sekä oikeudesta erikoissijoitusrahasto-nimityksen käyttöön. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin voimassa olevan sijoitusrahastolain 90 §:n mukaisesti erikoissijoitusrahaston markkinointiaineistoa koskevasta vaatimuksesta esittää selkeästi seikat, joiden vuoksi sijoitusrahastoa pidetään erikoissijoitusrahastona.

3 §. *Erikoissijoitusrahaston säännöt.* Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan sijoitusrahastolain 43 a §:n mukaisesti erikoissijoitusrahaston sääntöjen vähimmäissisällöstä.

4 §. *Erikoissijoitusrahaston vähimmäispääoma ja aukiolo.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin erikoissijoitusrahastojen aukioloon lähtökohtaisesti sovellettavaksi, mitä sijoitusrahaston aukiolosta on sijoitusrahastolaissa säädetty. Erikoissijoitusrahasto voisi kuitenkin poiketa sijoitusrahaston aukiolovaatimuksista. Sijoitusrahaston osuudenomistajien vähimmäismäärä ehdotetaan laskettavaksi 50 osuudenomistajasta 30:een. Myös erikoissijoitusrahaston osuudenomistajien vähimmäismäärä laskettaisiin 50:stä 30:een.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin voimassa olevan sijoitusrahastolain 27 §:n mukaisesti erikoissijoitusrahaston osuudenomistajien vähimmäismäärästä ja varojen vähimmäismäärästä sekä erityisistä edellytyksistä, joiden täytyessä erikoissijoitusrahaston osuudenomistajamäärä voi alittaa yleisen 1 momentissa säädetyn vähimmäismäärän. Momentissa säädettäisiin myös voimassa olevan lain mukaisesti, että jos osuudenomistajia on alle 30, näiden tulee olla ammatillisia sijoittajia tai niihin rinnastettavia varakkaita yksityishenkilöitä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin voimassa olevan sijoitusrahastolain 27 §:n 1 momentin mukaisesti osuudenomistajan määrän laskennassa noudatettavista kriteereistä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin osin voimassa olevan sijoitusrahastolain 27 §:n 1 momentin mukaisesti määräajasta, jonka kuluessa erikoissijoitusrahaston on saavutettava sille asetetut vähimmäisrajat. Nykyinen kuuden kuukauden määräaika esitetään nostettavaksi vuoteen. Esityksessä ei enää kuitenkaan ehdotettaisi Finanssivalvonnalle määräajan jatkamista koskevan poikkeusluvan antamisoikeutta. Ehdotus vastaisi tältä osin uuden sijoitusrahastolain 8 luvun 8 §:n 1 momentissa säädettyä.

5 §. Erikoissijoitusrahaston tuotonjako. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan sijoitusrahastolain 47 §:n 1 momentin mukaisesti erikoissijoitusrahastojen tuotonjakovelvollisuudesta.

6 §. Erikoissijoitusrahaston varojen sijoittaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan sijoitusrahastolain 87 §:n mukaisesti erikoissijoitusrahaston velvollisuudesta sijoittaa varansa viivytyksettä. Erikoissijoitusrahaston tulee myös hajauttaa sijoitustoimintansa riskit, jos rahastoa on tarkoitus tarjota ei-ammattimaisille asiakkaille. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin erikoissijoitusrahaston sääntöihin liittyvästä vaatimuksesta, joka edellyttää kertomaan, miltä osin erikoissijoitusrahasto poikkeaa sijoitusrahaston sijoitussäännöistä, mikäli erikoissijoitusrahastoa on tarkoitus tarjota ei-ammattimaisille asiakkaille. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin pääasiallisesti kiinteistöihin varojaan sijoittavaan erikoissijoitusrahastoon sovellettavista kiinteistörahastolain säännöksistä.

7 §. Erikoissijoitusrahaston arvonlaskenta ja lunastusten hoitaminen. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan sijoitusrahastolain 88 §:n mukaisesti erikoissijoitusrahaston mahdollisuudesta poiketa sijoitusrahaston aukiolovaatimuksista.

8 §. Erikoissijoitusrahaston merkinnän maksu apporttina. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevan sijoitusrahastolain 53 §:n 2 momentin mukaisesti pääasiallisesti kiinteistöihin sijoittavan erikoissijoitusrahaston merkintähinnan maksusta apporttina. Pykälässä säädettäisiin myös muun erikoissijoitusrahaston merkinnän maksusta apporttina.

21 luku **Finanssivalvontaa koskevat säännökset**

4 §. Vaihtoehtorahaston markkinointi. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Vaihtoehtorahastojen hoitaja voi aloittaa vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa saatuaan Finanssivalvonnalta sitä koskevan ilmoituksen. Pykälän 1 momentti vastaisi nykyistä 1 momenttia. Pykälän uuteen 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi Finanssivalvonnalle velvollisuus antaa asiassa valituskelpoinen päätös, mikäli Finanssivalvonta katsoo, ettei sille ole toimitettu riittäviä tietoja markkinointi-ilmoituksen liittyessä ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavaan vaihtoehtorahastoon. Finanssivalvonnan tulisi antaa asiassa kielteinen päätös 10 pankkipäivän kuluessa täydellisen ilmoituksen vastaanottamisesta lukien. Toimijan oikeusvarmuuden vuoksi Finanssivalvonnan tulisi antaa mahdollinen kielteinen päätös kuitenkin viimeistään 90 päivän

kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta lukien. Säännöksellä pyritään estämään sellaisen tilanteen syntyminen, jossa Finanssivalvonta pyytäisi toistuvasti täydentämään ilmoitusta, eikä asiaa saataisi ratkaistua.

Pykälän *uudessa 3 momentissa* ehdotetaan säädettäväksi yleisellä tasolla niistä perusteista, joiden nojalla Finanssivalvonta voi katsoa ilmoitusvelvollisuuden perusteiden jääneen täyttämättä. Finanssivalvonta voi perustaa päätöksensä muun muassa puutteisiin vaihtoehtorahaston hoitamisen järjestämisessä siten kuin 13 luvussa edellytetään silloin, kun vaihtoehtorahastoa tarjotaan ei-ammattimaiselle asiakkaalle. Edellytykset koskisivat toimiluvallista vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Lain 13 luvun 3 §:n *uudessa 5 momentissa* edellytetään riittävästi varmistumaan siitä, että vaihtoehtorahasto soveltuu aiotulle kohderyhmälle. Tällöin tulee ottaa huomioon erityisesti ei-ammattimaisen asiakkaan kyky ja mahdollisuudet arvioida sijoitukseen liittyviä riskejä, kuten vaihtoehtorahaston rahaksi muutettavuutta kesken sijoituskauden erityisesti, jos sijoitus tehdään pitkäksi ajaksi, tai tuotto-odotuksen ja riskin suhdetta. Edellytykset koskisivat toimiluvallista vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan tulee hakea Finanssivalvonnan poikkeuslupa, mikäli se aikoo tarjota vaihtoehtorahastoa ei-ammattimaisille asiakkaille. Finanssivalvonta voi tällöin poikkeusluvan edellytyksiä harkitessaan ottaa vastaavasti huomioon, mitä vaihtoehtorahaston sopivuudesta aiotulle kohderyhmälle on säädetty 13 luvun 3 §:n 5 momentissa.

Pykälän *uuteen 4 momenttiin* ehdotetaan lisättäväksi Finanssivalvonnalle mahdollisuus antaa 2 momenttia vastaavasti kieltopäätös myös vaihtoehtorahaston hoitajan tekemään muutosilmoitukseen.

22 luku **Seuraamukset ja muutoksenhaku**

1 §. Rikemaksu. Pykälän *1 momentin* luetteloon säännöksistä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään vaihtoehtorahastojen hoitajille rikemaksu, ehdotetaan lisättäväksi voimassa olevan sijoitusrahastolain 144 a §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan säännökset (*uusi 2 ja 3 kohta*). Kyseiset säännökset koskevat rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärää ja erikoissijoitusrahaston sijoitustoimintaa, joista säädettäisiin erikoissijoitusrahastojen osalta jatkossa uuden 16 a luvun 4 ja 6 §:ssä. Momentin 1 kohta vastaisi voimassa olevaa 1 kohtaa ja nykyiset 2 ja 3 kohta siirtyisivät 4 ja 5 kohdaksi.

2 §. Seuraamusmaksu. Pykälän *1 momentin* luetteloon säännöksistä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään vaihtoehtorahastojen hoitajille seuraamusmaksu, ehdotetaan lisättäväksi voimassa olevan sijoitusrahastolain 144 b §:n 1 momentin 5 kohdan säännös (*uusi 10 kohta*). Kyseinen säännös koskee velvollisuutta käyttää nimitystä erikoissijoitusrahasto, josta säädettäisiin jatkossa uuden 16 a luvun 2 §:ssä. Momentin *1—9 kohta* vastaisivat voimassa olevaa 1—9 kohtaa ja *10 ja 11 kohta* siirtyisivät uuden 10 kohdan johdosta 11 ja 12 kohdaksi.

Pykälän *4 momentin* viittaukset 1 momenttiin ehdotetaan päivitettäväksi 1 momenttiin ehdotettujen muutosten johdosta.

5 §. Vaihtoehtorahastorikos. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Vaihtoehtorahastorikoksen tunnusmerkistöön ehdotetaan lisättäväksi *uusi 5 kohta*, jossa säädettäisiin rangaistavaksi nimityksen erikoissijoitusrahasto käyttäminen 16 a luvun 2 §:n 1 momentin vastaisesti. Vastaava teko on säädetty rangaistavaksi sijoitusrahastorikoksena voimassa olevan sijoitusrahastolain 145 §:n 1 momentin 4 kohdassa. Erikoissijoitusrahastoja koskevan sääntelyn siirtämisen yhteydessä myös siihen liittyvä rangaistussäännös on säännöksen luonteen vuoksi tarkoituksenmukaista siirtää vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin. Ehdotettu rikosni-

mikkeen muutos ei vaikuttaisi teon rangaistusasteikkoon, sillä vaihtoehtorahastorikoksen rangaistusasteikko vastaa sijoitusrahastolaissa sijoitusrahastorikoksesta säädettyä rangaistusta. *Uuden 5 kohdan* johdosta nykyinen 5 kohta siirtyisi tunnusmerkistön *uudeksi 6 kohdaksi* ja muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa pykälää.

Voimaantulosäännös. Säännöksessä säädettäisiin lain voimaantulosta. Lakiin lisättäisiin siirtymäsäännös, jossa säädettäisiin osuustodistukseen sovellettavista säännöksistä siirtymävaiheen aikana, kunnes rahastoyhtiö on päättänyt osuustodistusten käsittelystä. Sääntely vastaisi sijoitusrahastolaissa esitettyä siirtymäsäännöstä.

Säännöksen *2 momentissa* säädettäisiin menettelystä, jota noudattaen vaihtoehtorahastojen hoitaja voi päättää edustajiston ja rahasto-osuudenomistajien kokouksen kutumisesta koolle. Edustajistoa ja rahasto-osuudenomistajien kokousta koskevat säännökset ovat rahastoyhtiön harkinnan mukaan myös säilytettävissä, vaikka uusi sijoitusrahastolaki ei niitä enää edellytä. Tästä seuraa, että rahastoyhtiön tulee muuttaa rahastosääntönsä asianmukaisesti ennen kuin se voi jättää säännöllisen rahasto-osuudenomistajien kokouksen kutumatta tai lakkauttaa edustajiston.

Säännöksen *3 momentissa* säädettäisiin arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastamiseen ja osuudenomistajien valitsemiin tilintarkastajiin sovellettavan sääntelyn alkamisesta. Tilintarkastajat noudattaisivat lain voimaantulosta lukien säännöksiä rahasto-osuuden arvon laskennan oikeellisuuden tarkastamisesta. Osuudenomistajien valitseman tilintarkastajan tehtävät päättyisivät viimeistään lain voimaantuloa ensinnä seuraavan tilikauden päätyttyä. Osuudenomistajien valitseman tilintarkastajan tehtävät päättyisivät siis esimerkiksi 31 päivänä joulukuuta 2019, mikäli laki tulee voimaan vuoden 2019 aikana.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin erityisesti rekisteröityneihin vaihtoehtorahastojen hoitajiin sovellettavasta siirtymäajasta uusien luotettavuusvaatimusten täyttämiseksi.

1.3 Laki Finanssivalvonnasta

4 §. Valvottavat. Pykälän *2 momentin 4 kohtaan* ehdotetaan lakiteknistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

5 §. Muut finanssimarkkinoilla toimivat. Pykälän *6 ja 10 kohtaan* ehdotetaan lakitekniisiä muutoksia, joilla viittaukset voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittauksiksi uuden sijoitusrahastolain vastaaviin säännöksiin.

20 §. Oikeus saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä. Finanssivalvonnan oikeus saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettun muun finanssimarkkinoilla toimivan omistajan, hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan tai palveluksessa olevan laissa säädetyn luotettavuuden selvittämiseksi. Ehdotus liittyy rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan johdolle ja merkittäville omistajille asetettaviin luotettavuusvaatimuksiin, minkä vuoksi Finanssivalvonnan tietojensaantioikeuden laajenus on tarpeen.

28 §. Johdon toiminnan rajoittaminen. Pykälän *3 momenttiin* ehdotetaan lakiteknistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

29 §. Asiamiehen asettaminen. Pykälän 5 momenttiin ehdotetaan lakiteknistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

32 §. Koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeus. Pykälän 3 momentista poistettaisiin viittaus sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun edustajiston kokoukseen, josta ehdotetaan sijoitusrahastolain uudistamisen yhteydessä luovuttavaksi.

32 a §. Omistusosuuden hankinnan kieltäminen. Pykälän 1 momentin johtolauseen ja 2 momentin viittaukset voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan muutettavaksi uuden sijoitusrahastolain vastaaviin säännöksiin.

32 c §. Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen. Pykälän 1 momentin 1 kohtaan ehdotetaan lakiteknistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

33 §. Toimeenpanokielto ja oikaisukehotus. Pykälän 4 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Pykälässä säädetään Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan tekemän päätöksen täytäntöönpano pykälässä tarkemmin säädettyin edellytyksin. Voimassa olevan 4 momentin mukaan valvottavan tekemään päätökseen on rinnastettu sijoitusrahastolaissa tarkoitetun rahasto-osuudenomistajien ja edustajiston kokouksen tekemä päätös. Sijoitusrahastolain uudistamisen yhteydessä edustajiston kokouksesta ehdotetaan kokonaan luovuttavaksi ja rahasto-osuudenomistajien kokoukselta ehdotetaan poistettavaksi voimassa olevan lain mukaiset valtuudet rahastoyhtiön hallituksen jäsenen sekä tilintarkastajan ja tämän varamiehen valitsemiseen. Koska rahasto-osuudenomistajien kokouksen tehtäviin kuuluisi enää lähinnä rahasto-osuudenomistajia yhteisesti kohdanneesta vahingosta johtuvan korvauskanteen nostamisesta päättäminen, ei Finanssivalvonnan toimeenpanokieltoa katsota enää tarkoituksenmukaiseksi.

38 §. Rikemaksu. Pykälän 1 momentin 2 kohdan viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

40 §. Seuraamusmaksu. Pykälän 1 momentin viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

41 a §. Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa. Pykälän 3 momentin viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

43 §. Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen. Pykälän 4 momentin viittaukset voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

1.4 Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta

1 §. Maksuvelvollinen. Pykälän 1 momentin 2 kohtaan ehdotetaan lakiteknistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevassa sijoituspalvelulaissa tarkoitettuun ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

3 §. *Yritysjärjestelyn vaikutus suhteellisen maksun määräytymiseen.* Pykälän 3 ja 4 momenttiin ehdotetaan lakitekniisiä muutoksia, joilla viittaukset voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittauksiksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

1.5 Sijoituspalvelulaki

1 luku Yleiset säännökset

2 §. *Poikkeukset lain soveltamisalasta.* Pykälän 3 momentin 2 kohdan viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

11 luku Sijoittajien korvausrahasto

15 §. *Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius.* Pykälän 3 momentin viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

1.6 Kiinteistörahastolaki

1 §. *Soveltamisala.* Pykälän 3 momentin viittaus pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavaan sijoitusrahastolain mukaiseen erikoissijoitusrahastoon korjattaisiin viittaukseksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin, sillä erikoissijoitusrahastoja koskeva sääntely ehdotetaan siirrettäväksi sijoitusrahastolaista kyseiseen lakiin.

15 §. *Varojen sijoittaminen.* Pykälän 2 momentin 8 ja 9 kohtaan ehdotetaan lakitekniisiä muutoksia, joilla viittaukset voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittauksiksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

1.7 Laki sidotusta pitkäaikaissäätämisestä

3 §. *Oikeus tarjota säästämissopimusta.* Pykälän 1 momentin 3 kohtaan ehdotetaan lakitekniistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

6 §. *Säästövarojen sijoittaminen.* Pykälän 1 momentin 4 kohtaan ehdotetaan lakitekniistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

1.8 Rahoitusvakuuslaki

3 §. *Määritelmät.* Pykälän 2 momentin 3 kohtaan ehdotetaan lakitekniistä muutosta, jolla viittaukset voimassa olevassa sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun rahastoyhtiöön ja säilytysyhteisöön muutettaisiin viittauksiksi uuden sijoitusrahastolain vastaaviin määritelmiin.

1.9 Laki rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta

2 §. *Määritelmät.* Pykälän 1 momentin 3 kohtaan ehdotetaan lakitekniistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

18 §. *Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen.* Pykälän c kohtaan ehdotetaan lakitekniistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

1.10 Laki arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta

5 luku Arvopaperin ja rahoitusvälineen liittäminen arvo-osuusjärjestelmään

1 §. *EU:n arvopaperikeskusasetuksen 3 artiklassa tarkoitettujen arvo-osuuksien* Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lakiteknistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

1.11 Laki rahoitusvakaussivunomaisesta

3 luku Rahaston varat ja niiden sijoittaminen, kulut ja lainanotto

6 §. *Talletussuojarahaston varojen sijoittamista koskevat erityiset säännökset.* Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan lakiteknistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

1.12 Joukkorahoituslaki

1 luku Yleiset säännökset

2 §. *Määritelmät.* Pykälän 9 kohtaan ehdotetaan lakiteknistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

1.13 Kaupparekisterilaki

14 §. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lakiteknistä muutosta, jolla viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

1.14 Laki varojen arvostamisesta verotuksessa

4 §. *Yhtiön varoihin kuuluvan noteeratun arvopaperin vertailuarvo.* Pykälän 3 momentin viittaukset voimassa olevassa sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun sijoitusrahastoon ja yhteissijoitusyhteyteen ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

1.15 Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta

18 §. *Verohallinnon oikeus tietojen oma-aloitteiseen antamiseen.* Pykälän 1 momentin 7 kohdan viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin. Pykälään on lisätty viittaus vaihtoehtorahastoa hoitavaan ulkomaiseen ETA-valtioon rekisteröityneeseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

20 §. *Tietojen antaminen eräille viranomaisille.* Pykälän 6 kohdan viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan päivitettäväksi viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin. Pykälään on lisätty viittaus vaihtoehtorahastoa hoitavaan ulkomaiseen ETA-valtioon rekisteröityneeseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

1.16 Laki verotusmenettelystä

16 §. *Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus.* Pykälän 9 momentin viittaus voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

17 §. *Muita tietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus.* Pykälän 1 momentin mukaisen tiedonantovelvollisuuden piiriin ehdotetaan lisättäväksi ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, joka hoitaa Suomeen perustettua vaihtoehtorahastoa. Ehdotus liittyy erikoissijoitusrahastoja koskevan sääntelyn siirtämiseen vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin.

1.17 Laki holhoustoimesta

34 §. Pykälän 1 momentin 13 kohdan d alakohdan viittaukset voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi uuteen sijoitusrahastolakiin.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

2.1 Tarkemmat säännökset

Esitys sisältää yhden uuden ehdotuksen valtiovarainministeriön asetuksenantovaltuudeksi. Sijoitusrahastolain 4 luvun 3 §:n mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä rahastoyhtiön palkitsemispolitiikasta UCITS V -direktiivin täytäntöönpanemiseksi.

Sijoitusrahastolakia täydennettäisiin nykytilaa vastaavasti valtioneuvoston ja valtiovarainministeriön asetuksilla, joita koskevat valtuutuslainsäädännökset ovat sisältyneet jo voimassa olevaan lakiin. Lakiehdotuksen 4 luvun 7 §:n 7 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä 4 luvun 7 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista.

Lakiehdotuksen 14 luvun 10 §:n 1 momentin nojalla valtiovarainministeriön asetuksella annetaan sijoitusrahastodirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarkemmat säännökset tiedoista, jotka syöttörahastosta julkistettavassa rahastoesitteessä on 15 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi ilmoitettava, sekä tiedoista, jotka syöttörahaston vuosikertomuksessa on esitettävä 15 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen tietojen lisäksi.

Lakiehdotuksen 13 luvun 24 §:n nojalla valtiovarainministeriön asetuksella annetaan arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY täytäntöönpanosta tiettyjen määritelmien selventämiseksi annetun komission direktiivin 2007/16/EY täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset vaatimuksista, jotka koskevat 1 luvun 2 §:n 13 kohdassa tarkoitettua rahamarkkinavälinettä, 13 luvun 2 §:n 1 momentissa ja 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja arvopapereita, 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja rahamarkkinavälineitä, 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua osake- tai joukkovelkakirjaindeksiä, 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuja johdannaissopimuksia ja kohde-etuutena käytettyjä rahoitusindeksejä, 16 §:n 2 momentissa tarkoitettuja arvopapereita ja rahamarkkinavälineitä ja 18 §:ssä tarkoitettuja tehokkaan omaisuudenhoidon menetelmiä.

Lakiehdotuksen 23 luvun 3 §:n 2 momentin nojalla valtiovarainministeriön asetuksella säädetään komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi 23 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tietojen laajuudesta.

Lisäksi valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tai annetaan tarkemmat säännökset:

- rahastoyhtiön toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä ja siinä annettavista yhteystiedoista (2 luvun 4 §:n 1 momentti);

- rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista sekä toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista (7 luvun 4 §);
- rahastoesitteen sisällöstä ja siitä, miten esitteessä olevat tiedot esitetään (15 luvun 3 §:n 3 momentti);
- puolivuotiskatsauksen sisällöstä ja siitä, miten puolivuotiskatsauksessa olevat tiedot esitetään (15 luvun 6 §:n 2 momentti);
- toimintakertomuksen sisällöstä ja siitä, miten toimintakertomuksessa olevat tiedot esitetään (15 luvun 7 §:n 4 momentti);
- säilytysyhteisön toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä ja siinä annettavista yhteystiedoista (20 luvun 2 §);
- rahastoyhtiön sivuliikkeen perustamista koskevaan lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä (22 luvun 2 §:n 2 momentti).

Kumottavaksi ehdotetun sijoitusrahastolain nojalla annetut valtioneuvoston ja valtiovarainministeriön asetukset ehdotetaan jäävät edelleen voimaan.

2.2 Tarkemmat määräykset

Esitys sisältää yhden uuden ehdotuksen Finanssivalvonnan määräystenantovaltuudeksi. Sijoitusrahastolain 10 luvun 6 §:n 3 momentin nojalla Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun lunastusrajoituksen perusteista ja tilanteista, joissa lunastusrajoitusta voidaan käyttää.

Sijoitusrahastolakia täydennettäisiin lisäksi Finanssivalvonnan määräystenantovaltuuksilla, joita koskevat valtuutussäännökset ovat sisältyneet jo voimassa olevaan lakiin.

Nykytilaa vastaavasti Finanssivalvonta antaa lakiehdotuksen 3 luvun 1 §:n 6 momentin nojalla sijoitusrahastodirektiivin vaatimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset edellä tässä pykälässä rahastoyhtiön omille varoille asetettujen vaatimusten soveltamisesta.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset:

- 1) siitä, miten toimitaan sijoitusrahaston etujen hyväksi; 2) periaatteista, joilla varmistetaan, että rahastoyhtiöt käyttävät asianmukaisesti liiketoimintansa asianmukaiseen harjoittamiseen tarvittavia voimavaroja ja menettelytapoja; 3) toimenpiteistä, joilla täsmennetään eturistiriitojen rajoittamiseen liittyviä rakenteita ja organisaatiovaatimuksia; 4) toimenpiteistä eturistiriitojen tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi ja perusteista eturistiriitojen määrittämiseksi (4 luvun 2 §:n 3 momentti);
- henkilökohtaisista liiketoimista (4 luvun 6 §:n 3 momentti);
- tietojen säilyttämisestä (4 luvun 10 §:n 2 momentti);

- perusteista riskienhallintamenettelyjen riittävyyden arvioimiseksi ja vakioimattomien johdannaissopimusten arvonmääritysmenettelyistä sekä määräykset 3 momentissa tarkoitettujen tietojen sisällöstä ja tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä (13 luvun 17 §:n 4 momentti).

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset:

- 14 luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sopimuksen ja 2 momentissa tarkoitettujen sisäisten liiketoiminnan harjoittamista koskevien sääntöjen sisällöstä (14 luvun 4 §:n 4 momentti);
- 14 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua hyväksymismenettelyä ja hyväksymistä varten toimitettavista asiakirjoista (14 luvun 6 §:n 6 momentti);
- 14 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua hyväksymismenettelyä ja hyväksymistä varten toimitettavista asiakirjoista (14 luvun 7 §:n 7 momentti);
- 14 luvun 8 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sopimuksen sisällöstä ja 5 momentissa tarkoitettujen säännösten vastaisen toiminnan arvioinnissa huomioon otettavista seikoista. (14 luvun 8 §:n 6 momentti);
- 14 luvun 9 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sopimuksen sisällöstä (14 luvun 9 §:n 5 momentti);
- 14 luvun 11 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tietojen antamisesta (14 luvun 11 §:n 5 momentti);
- 16 luvun 9 §:n 1 momentissa ja 10 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen antamisesta (16 luvun 10 §:n 4 momentti);
- sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten oikeudesta saada 22 luvun 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen asiakirjat 8 §:n 1 momentin mukaisesti. (22 luvun 8 §:n 3 momentti).

Finanssivalvonta antaa lisäksi tarkemmat määräykset:

- 5 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetuille riskienhallintajärjestelmille ja muulle sisäiselle valvonnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista (5 luvun 1 §:n 3 momentti);
- ulkoistamista koskevan ilmoituksen sisällöstä (6 luvun 1 §:n 5 momentti);
- 7 luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tilinpäätöksen laatimisesta (7 luvun 4 §:n 4 momentti);
- 8 luvun 8 §:ssä tarkoitettujen sijoitusrahaston pääomaa ja osuudenomistajien määrää koskevien tietojen sekä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen sijoitusrahaston varojen sijoittamista koskevien tietojen ilmoittamisesta (8 luvun 9 §:n 3 momentti);
- rahasto-osuuden arvon laskemisesta (10 luvun 4 §:n 4 momentti).

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä:

- 3 luvun 7 ja 8 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä ja tekotavasta sekä 9 §:ssä tarkoitettujen rahastoyhtiön sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta (3 luvun 10 §).
- tavasta, jolla lain mukaiset tiedot rahasto-osuudenomistajasta tai tämän puolesta toimivasta asiamiehestä sekä näiden tuntemiseksi tarpeellisista tiedoista on ilmoitettava, sekä seikoista, jotka on otettava huomioon rahastoyhtiön ja rahasto-osuuden hoitajan välistä sopimusta tehtäessä (11 luvun 7 §:n 2 momentti);
- rahastoyhtiön oikeudesta tehdä lainaus- tai takaisinostosopimuksia sijoitusrahaston varoihin kuuluvista arvopapereista (13 luvun 18 §:n 5 momentti);
- luotonotosta ja sijoitusrahaston varojen käyttämisestä luoton vakuutena (13 luvun 20 §:n 3 momentti);
- 26 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitetuista asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja 2 momentissa tarkoitettua riskienhallinnasta (26 luvun 15 §:n 4 momentti);
- 27 luvun 8 §:n 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä rahastoyhtiössä (27 luvun 8 §:n 4 momentti).

Lakiehdotuksen 13 luvun 2 §:n 2 momentin nojalla Finanssivalvonta voi lisäksi pyydettyään rahastoyhtiöiden yhteisen lausunnon antaa tarkempia määräyksiä edellytyksistä, joiden nojalla markkinapaikan voidaan katsoa täyttävän 1 momentin 1 kohdassa säädetyt vaatimukset.

Kumottavaksi ehdotetun sijoitusrahastolain nojalla annetut Finanssivalvonnan määräykset ehdotetaan jäävän edelleen voimaan.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Esityksen 1. ja 2. lakiehdotukseen lisättäisiin tarpeelliset siirtymäsäännökset, jotta rahastoyhtiöt ja vaihtoehtorahastojen hoitajat voivat sopeuttaa toimintansa ja rahastojen säännöt lain vaatimusten mukaisiksi. Lisäksi 1. lakiehdotuksessa ehdotettu muutos voimassa olevan sijoitusrahastolain mukaisten osuustodistussäännösten kumoamisesta luo tarpeen säätää jo annettujen osuustodistusten oikeusvaikutuksista. Siirtymäsäännöksiä on selostettu yksityiskohtaisemmin asianomaisen lakiehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Asetuksenanto- ja määräystenantovaltuudet

Perustuslain 80 §:n mukaan tasavallan presidentti, valtioneuvosto ja ministeriö voivat antaa asetuksia perustuslaissa tai muussa laissa säädetyin valtuuten nojalla. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan.

Esitykseen sisältyy yksi valtioneuvoston asetuksenantovaltuus (1. lakiehdotuksen 4 luvun 7 §:n 7 momentti), joka vastaa voimassa olevaa lakia.

Esitykseen sisältyvät muut asetuksenantovaltuudet eivät ole valtioneuvoston koko toiminnan kannalta laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä eivätkä esimerkiksi kuulu useamman ministeriön toimialaan. Tästä syystä niiden antaminen voidaan säätää rahoitusmarkkinalainsäädännöstä vastaavan valtiovarainministeriön tehtäväksi.

Esityksen 1. lakiehdotuksen mukaiset valtiovarainministeriön asetuksenantovaltuudet vastaavat pääosin voimassa olevia valtuuksia. Esitykseen sisältyy kuitenkin yksi uusi asetuksenantovaltuus. Esityksen 1. lakiehdotuksen 4 luvun 3 §:n mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä rahastoyhtiön palkitsemispolitiikasta UCITS V -direktiivin täytäntöönpanemiseksi. Asetuksenantovaltuus on tarpeen sen johdosta, että UCITS V -direktiivi sisältää hyvin yksityiskohtaisia säännöksiä rahastoyhtiön palkitsemispolitiikasta, minkä vuoksi kyseisistä osuuksista on katsottu mielekkääksi säätää valtiovarainministeriön asetuksella. Asetuksenantovaltuus olisi teknisluonteinen ja tarkkarajainen, sillä se rajattaisiin UCITS V -direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittaviin säännöksiin. Asetuksenantovaltuus vastaisi myös muuta rahoitusmarkkinalainsäädäntöä.

Perustuslain 80 §:n mukaan myös muu viranomainen voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määrätyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Tällaisen valtuutuksen tulee olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu.

Esityksen 1. lakiehdotukseen sisältyy Finanssivalvonnalle ehdotettuja valtuuksia antaa tarkempia määräyksiä. Määräystenantovaltuudet sisältävät pääosin nykyistä lainsäädäntöä vastaavia valtuuksia. Esityksen 1. lakiehdotuksen 10 luvun 6 §:n 3 momentin valtuus on kuitenkin uusi. Säännöksen mukaan Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä pykälän 1 momentissa tarkoitetun lunastusrajoituksen perusteista ja tilanteista, joissa lunastusrajoitusta voidaan käyttää. Tällaisia seikkoja koskevien tarkempien määräysten antaminen on rinnastettavissa Finanssivalvonnan nykyisiin määräystenantovaltuuksiin. Kysymys olisi siten lain sisältöä tarkentavasta, teknisluonteisesta tai muutoin yksityiskohtia koskevasta sääntelystä, sillä määräystenantovaltuuden kohteena oleva lunastusrajoitus voidaan sijoitusrahaston säännöissä määritellä useilla eri tavoilla. Näistä syistä on tarkoituksenmukaista, että Finanssivalvonta antaisi esityksen mukaiset tarkemmat määräykset. Perustuslakivaliokunta on pitänyt useassa yhteydessä mahdollisena tällaisen määräystenantovaltuuden osoittamista Finanssivalvonnalle tai sen edeltäjälle (esimerkiksi PeVL 17/2012 vp, PeVL 28/2008 vp, PeVL 17/2004 vp).

Esitykseen sisältyvät alemmanasteisten säädösten ja määräysten antamista koskevat toimivaltasäännökset ovat yhdenmukaisia perustuslain 80 §:n ja eduskunnan valiokuntakäytännössä vaikiintuneen tulkintalinjan kanssa.

Edellä sanotun perusteella arvioidaan, että lakiehdotukset voidaan hyväksyä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä sanotun perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Sijoitusrahastolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala ja rahastoyhtiön sovellettava muu lainsäädäntö

Tätä lakia sovelletaan rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön harjoittamaan toimintaan sekä yhteis-sijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseen yleisölle.

Rahastoyhtiöihin sovelletaan sijoituspalvelulakia (747/2012) siten kuin siitä tässä laissa ja sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ssä säädetään.

Rahastoyhtiö saa hoitaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastoa edellyttäen, että sillä on vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa tätä toimintaa varten tai että se on rekisteröitynyt Finanssivalvontaan siten kuin mainitussa laissa säädetään. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu ulkoisesti hoidetun vaihtoehtorahaston hoitaja saa hoitaa sijoitusrahastoja edellyttäen, että sillä on rahastoyhtiön toimilupa tätä toimintaa varten.

Ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa harjoittaa Suomessa kotivaltiossaan saamansa toimiluvan mukaisesti 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua toimintaa siten kuin 24 ja 25 luvussa säädetään. Yhteis-sijoitusyritys saa markkinoida osuuksiaan Suomessa yleisölle siten kuin 23 luvussa säädetään.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sijoitusrahastotoiminnalla* varojen hankkimista yleisöltä yhteistä sijoittamista varten ja näiden varojen sijoittamista pääasiallisesti rahoitusvälineisiin sekä sijoitusrahaston hallintoa ja rahasto-osuuksien markkinointia sijoitusrahastodirektiivissä ja tässä laissa säännellyllä tavalla;

2) *sijoitusrahastolla* sijoitusrahastotoiminnassa hankittuja sekä Suomessa vahvistettujen sääntöjen ja 13 luvun mukaan sijoitettuja varoja sekä niistä johtuvia velvoitteita. Sijoitusrahasto voi toimia myös sateenvarjorahastona ja koostua yhdestä tai useammasta alarahastosta;

3) *alarahastolla* sijoitusrahaston osaa, jonka sijoitustoiminta voi poiketa saman sijoitusrahaston muiden alarahastojen sijoitustoiminnasta sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin kuvatulla tavalla;

4) *syöttörahastolla* sijoitusrahastoa, jonka varoista vähintään 85 prosenttia sijoitetaan toisen sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen (kohderahasto) osuuksiin poiketen siitä, mitä 13 luvun 1 §:ssä, 2 §:n 1 momentissa, 4 ja 5 §:ssä, 6 §:n 5 ja 6 momentissa, 7 §:ssä, 9 §:n 3 momentissa, 10 §:ssä ja 15 §:n 1 momentissa säädetään;

5) *kohderahastolla* sijoitusrahastoa, jonka rahasto-osuudenomistajien joukossa on vähintään yksi syöttörahasto ja joka itse ei ole syöttörahasto ja jonka varoja ei ole sijoitettu syöttörahaston osuuksiin ja yhteissijoitusyritystä, joka kotivaltionsa lainsäädännön perusteella täyttää edellä mainittuja vaatimuksia vastaavat vaatimukset;

6) *rahastoyhtiöllä* pääsääntöisesti sijoitusrahastotoimintaa harjoittavaa suomalaista osakeyhtiötä;

7) *rahastoyhtiön isäntävaltiolla* muuta sellaista ETA-valtiota kuin Suomea, joka ei ole rahastoyhtiön kotivaltio mutta jossa rahastoyhtiöllä on sivuliike tai jossa se tarjoaa palvelujaan;

8) *sijoitusrahaston vastaanottavalla ETA-valtiolla* muuta sellaista ETA-valtiota kuin Suomea, joka ei ole sijoitusrahaston kotivaltio mutta jossa sijoitusrahaston osuuksia markkinoidaan;

9) *säilytysyhteisötoiminnalla* sijoitusrahaston varojen säilyttämistä sekä sen valvontaa, että toiminnassa noudatetaan lakia, muita säännöksiä ja määräyksiä sekä rahaston sääntöjä;

10) *säilytysyhteisöllä* säilytysyhteisötoimintaa harjoittavaa yhteisöä;

11) *johdolla* rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön hallitusta, hallintoneuvostoa ja toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat niiden toimintaa;

12) *toimivalla johdolla* rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat niiden toimintaa;

13) *rahasto-osuudella* samansuuruista osuutta tai vähintään yhtä osuuden murto-osaa sijoitusrahaston tai alarahaston varoista;

14) *rahasto-osuudenomistajalla* henkilöä, yhteisöä tai säätiötä taikka niihin rinnastettavaa ulkomaista yksityis- tai oikeushenkilöä, joka omistaa yhden tai useamman rahasto-osuuden tai sen murto-osan;

15) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä määriteltyä arvopapereita;

16) *sijoitusrahastodirektiivillä* siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/65/EY;

17) *yhteissijoitusyrityksellä* sellaista muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa toimiluvan saanutta yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavaa yritystä, joka kotivaltionsa lainsäädännön perusteella täyttää sijoitusrahastodirektiivin edellytykset;

18) *ulkomaisella rahastoyhtiöllä* tämän lain 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa harjoittavaa yhteisöä, joka on saanut 4 §:ssä tarkoitettua toimilupaa vastaavan luvan muussa valtiossa kuin Suomessa;

19) *ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä* sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettua yhtiötä, joka on saanut 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettua rahastoyhtiön toimilupaa vastaavan toimiluvan muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa;

20) *ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltiolla* muuta ETA-valtiota kuin Suomea, jossa rahastoyhtiöllä on sääntömääräinen kotipaikka;

21) *yhteissijoitusyrityksen kotivaltiolla* muuta ETA-valtiota kuin Suomea, jossa yhteissijoitusyritykselle on myönnetty 24 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa vastaava lupa;

22) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja rahoitusvälineitä, rahamarkkinavälineitä ja talletuksia luottolaitoksissa;

23) *rahamarkkinavälineellä* velkasitoumusta, jolla tavallisesti käydään kauppaa rahamarkkinoilla, joka voidaan muuttaa helposti rahaksi ja jonka arvo voidaan tarkasti määritellä koska tahansa;

24) *OTC-johdannaispimuksella* muuta kuin sellaista johdannaispimusta, jolla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (1070/2017) tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä, säännöllisesti toimivalla, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkinapaikalla;

25) *merkittävällä sidoksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidosta;

26) *rajat ylittävällä sulautumisella*:

a) sellaisten sijoitusrahastojen tai yhteissijoitusyritysten sulautumista, joista ainakin yksi on sijoittautunut Suomeen ja yksi muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen; tai

b) Suomeen sijoittautuneiden sijoitusrahastojen sulautumista muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen sijoittautuneeseen, vastaperustettuun yhteissijoitusyritykseen taikka samaan muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen sijoittautuneiden yhteissijoitusyritysten sulautumista Suomeen sijoittautuneeseen, vastaperustettuun sijoitusrahastoon;

27) *kotimaisella sulautumisella, jossa on kansainvälinen kytkentä* Suomeen sijoittautuneiden sijoitusrahastojen sulautumista silloin, kun vähintään yhden sulautumiseen osallistuvan sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnista muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa on tehty 22 luvun 7 §:ssä tarkoitettu ilmoitus;

28) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

29) *sivuliikkeellä* sellaista rahastoyhtiön liiketoimipaikkaa muualla kuin Suomessa ja sellaista ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön liiketoimipaikkaa Suomessa, joka ei ole oikeushenkilö mutta joka on rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön osa ja tarjoaa rahastoyhtiölle myönnetyn toimiluvan mukaisia palveluja;

30) *toimivaltaisilla viranomaisilla* muun ETA-valtion kuin Suomen nimeämiä viranomaisia, joiden tehtävänä on huolehtia sijoitusrahastodirektiivissä säädettyjen velvollisuuksien täyttämistä ja jotka kyseinen ETA-valtio on ilmoittanut Euroopan komissiolle;

31) *ammattimaisella sijoittajalla* sijoituspalvelulain 1 luvun 23 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettua yhteisöä, 5 kohdassa tarkoitettua yhteisösijoittajaa sekä muuta sijoittajaa, jos tämä on kirjallisesti ilmoittanut rahastoyhtiölle tai yhteissijoitusyritykselle tai sen asiamiehelle olevansa ammattitaitonsa ja sijoituskokemuksensa perusteella ammattimainen sijoittaja ja sijoittaja täyttää vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

a) sijoittaja on tehnyt huomattavan suuria liiketoimia kyseisillä markkinoilla keskimäärin kymmenen kertaa neljännesvuodessa neljän viimeksi kuluneen vuosineljänneksen aikana;

b) sijoittajan sijoitusvarallisuuden arvo on yli 500 000 euroa;

c) sijoittaja työskentelee tai on työskennellyt rahoitusallalla ammattimaisesti vähintään vuoden tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista;

32) *ei-ammattimaisella asiakkaalla* sijoituspalvelulain 1 luvun 23 §:n 3 momentissa tarkoitettua ei-ammattimaista asiakasta;

33) *luottoluokituksella* luottoluokituslaitoksista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1060/2009 tarkoitettua luottoluokitusta;

34) *ulkoistamisella* rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön toimintaan liittyvää järjestelyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa rahastoyhtiölle tai säilytisyhteisölle toiminnon tai palvelun, jonka rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö olisi muuten itse suorittanut.

Tämän pykälän 1 momentin 29 kohtaa sovellettaessa kaikkia rahastoyhtiön samaan ETA-valtioon tai samaan kolmanteen maahan perustamia liiketoimipaikkoja ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kaikkia Suomeen perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä.

Mitä tässä laissa säädetään sijoitusrahaston rahasto-osuuksista, sovelletaan myös yhteissijoitusyrityksen osuuksiin.

3 §

EU-sääntelyyn liittyvät määritelvät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *komission avaintietoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täytäntöönpanosta sijoittajalle annettavien avaintietojen osalta ja avaintietojen tai tarjousesitteen toimittamisessa muuta pysyvää välinettä kuin paperia käyttäen tai verkkosivuston välityksellä noudatettavien ehtojen osalta annettua komission asetusta N:o 583/2010;

2) *komission notifiointiasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täytäntöönpanosta ilmoituskirjeen vakiomallin ja yhteissijoitusyritystä koskevan todistuksen muodon ja sisällön, toimivaltaisten viranomaisten välisessä ilmoittamisessa käytettävän sähköisen viestinnän sekä paikalla tehtävissä tarkastuksissa ja tutkinnoissa ja toimivaltaisten viranomaisten välisessä tietojenvaihdossa noudatettavien menettelyjen osalta annettua komission asetusta (EU) N:o 584/2010;

3) *komission riskienhallintadirektiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täytäntöönpanosta organisaatiovaatimusten, eturistiriitojen, liiketoiminnan harjoittamisen, riskienhallinnan sekä säilytysyhteisön ja rahastoyhtiön välisen sopimuksen sisällön osalta annettua komission direktiiviä N:o 2010/43/EU;

4) *komission sulautumisdirektiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täytäntöönpanosta rahastojen sulautumisia, master-feeder-rakenteita ja ilmoitusmenettelyä koskevien tiettyjen säännösten osalta annettua komission direktiiviä 2010/44/EU;

5) *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista;

6) *EU:n vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013;

7) *markkinoiden väärinkäyttöasetuksella* markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 596/2014;

8) *eurooppayhtiöasetuksella* neuvoston asetusta (EY) N:o 2157/2001 eurooppayhtiön (SE) säännöistä.

4 §

Komission asetukset ja delegoidut säädökset

Rahastoyhtiöstä ja säilytysyhteisöstä säädetään tämän lain ohella 3 §:ssä tarkoitetuissa komission asetuksissa. Lisäksi rahastoyhtiötä ja säilytysyhteisöä koskevia säännöksiä on sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission delegoiduissa säädöksissä ja komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

5 §

Valvonta

Finanssivalvonta valvoo tämän lain noudattamista siten kuin tässä laissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) säädetään ja toimii sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Finanssivalvonnalla on oikeus saada yhteissijoitusyritykseltä ja ETA-rahastoyhtiöltä valvonnan edellyttämät tiedot sekä jäljennökset valvonnan kannalta tarpeellisiksi katsomistaan asiakirjoista.

6 §

Alarahastoon sovellettavat säännökset

Mitä tässä laissa on säädetty sijoitusrahastosta, sovelletaan vastaavasti alarahastoon. Alarahastorakenteeseen soveltuvasta tilinpäätöksestä säädetään lisäksi 7 luvun 4 §:n 4 momentissa, varojen erillään pidosta säädetään lisäksi 9 luvun 1 §:n 3 ja 4 momentissa, sijoitusrahaston jakamisesta alarahastoihin säädetään lisäksi 10 luvun 3 §:n 1 momentissa ja rahastoesitteestä lisäksi 15 luvun 3 §:n 1 ja 4 momentissa.

II OSA

OIKEUS TOIMIA RAHASTOYHTIÖNÄ

2 luku

Rahastoyhtiön toimilupa

1 §

Luvanvaraisuus

Tässä laissa tarkoitettua sijoitusrahastoa voi hoitaa vain rahastoyhtiö, jolla on toimilupa tätä toimintaa varten. Rahastoyhtiön toiminnasta ulkomailla säädetään 22 luvussa. Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa toimintaa Suomessa säädetään 1 luvun 1 §:n 4 momentissa.

2 §

Rahastoyhtiölle sallittu toiminta

Rahastoyhtiö saa harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa ja sijoitusrahastotoimintaan olennaisesti liittyvää toimintaa, jos tällainen toiminta ei ole omiaan vahingoittamaan rahasto-osuudenomistajien etua.

Rahastoyhtiö saa lisäksi tarjota:

- 1) sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 4 kohdassa tarkoitettua omaisuudenhoitoa;
- 2) sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 5 kohdassa tarkoitettua sijoitusneuvontaa;
- 3) sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuuksien osalta.

Rahastoyhtiölle ei voida antaa toimilupaa ainoastaan 2 momentissa tarkoitettuun toimintaan. Rahastoyhtiölle ei voida myöskään antaa toimilupaa ainoastaan 2 momentin 2 tai 3 kohdassa

tarkoitettuun toimintaan, jos toimilupaa ei ole myönnetty tai samanaikaisesti haeta myös 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun toimintaan.

Rahastoyhtiön, joka harjoittaa 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, velvollisuudesta kuuluu sijoittajien korvausrahoon säädetään sijoituspalvelulaissa.

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa 2 momentissa tarkoitettuja palveluja, sovelletaan sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ää.

3 §

Toiminimi

Ainoastaan tämän lain mukaisella rahastoyhtiöllä on oikeus käyttää toiminimessään tai muuten toimintaansa osoittamaan nimitystä rahastoyhtiö tai rahasto-osakeyhtiö.

4 §

Toimilupahakemus

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta rahastoyhtiön toimiluvan. Hakemukseen on liitettävä riittävät selvitykset hakijasta ja rahastoyhtiön omistuksesta, johdosta ja tilintarkastajista, sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta sekä taloudellisista toimintaedellytyksistä. Toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä ja siinä annettavista yhteystiedoista säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

Jos toimilupaa hakeva yhteisö on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa toimiluvan saaneen rahastoyhtiön, sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön tytäryritys tai tällaisen rahastoyhtiön, sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön emoyrityksen tytäryritys, hakemuksesta on pyydettyä kyseisen valtion asianomaisen valvontaviranomaisen lausunto. Samoin menetellään, jos toimilupaa hakevan yhteisön määräämisvalta on samoilla luonnollisilla henkilöillä tai oikeushenkilöillä kuin edellä tarkoitettussa ulkomaisessa rahastoyhtiössä, sijoituspalveluyrityksessä, luottolaitoksessa tai vakuutusyhtiössä. Lausuntopyynnössä lausunnonantajaa on pyydettyä erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien mainetta ja kokemusta sekä ilmoittamaan edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen tai rahastoyhtiön valvonnan kannalta.

5 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Rahastoyhtiön toimilupa on myönnettävä suomalaiselle osakeyhtiölle, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että yhtiön omistajat täyttävät 3 luvun 5 §:ssä ja sen johto 2 §:ssä säädetty vaatimukset ja yhtiön liiketoiminnan aiottu laajuus huomioon ottaen voidaan varmistua siitä, että rahastoyhtiötä johdetaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti.

Toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että yhtiöllä on pääkonttori Suomessa, luotettava hallinto ja riittävät taloudelliset toimintaedellytykset ja että se täyttää muut tässä laissa säädetty vaatimukset. Edellytyksenä on lisäksi, että selvityksen perusteella ei voida pitää todennäköisenä, että rahastoyhtiön ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos tai tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset estävät rahastoyhtiön tehokkaan valvonnan.

Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle rahastoyhtiölle ennen sen rekisteröimistä.

6 §

Toimilupapäätös

Hakemus on ratkaistava kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Jos päätöstä ei ole annettu säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Tässä momentissa tarkoitetun valituksen tekemisestä ja käsittelystä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään.

Finanssivalvonnan on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto sijoittajien korvausrahastolta, jos rahastoyhtiö hakee toimilupaa 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen.

7 §

Toimiluvan laajuus ja muuttaminen

Toimiluvassa on mainittava ne edellä 2 §:ssä tarkoitetut palvelut, joita rahastoyhtiöllä on oikeus tarjota sijoitusrahastotoiminnan harjoittamisen ohella. Finanssivalvonta voi toimiluvan myöntämisen jälkeen rahastoyhtiön hakemuksesta muuttaa toimilupaa tässä momentissa säädetyiltä osin.

Finanssivalvonnalla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan rahastoyhtiön liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

8 §

Toimiluvan rekisteröinti

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimilupa rekisteröitäväksi. Jos toimilupa on myönnetty 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen, Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimilupa myös tiedoksi sijoittajien korvausrahastolle. Perustettavalle rahastoyhtiölle ja kotipaikan Suomeen siirtävälle eurooppayhtiölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla, kun yritys rekisteröidään.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimilupa tiedoksi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Finanssivalvonnan oikeudesta ja velvollisuudesta luovuttaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:ssä.

9 §

Toiminnan aloittaminen

Rahastoyhtiö voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty. Jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yritykselle, tulee rahastoyhtiön lisäksi olla rekisteröity. Rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, milloin se aloittaa toimintansa.

10 §

Rahastoyhtiön kotipaikan siirto Euroopan talousalueella

Jos rahastoyhtiö aikoo siirtää kotipaikkansa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, rahastoyhtiön on lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetusta siirtosuunnitelmasta ja selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun rahastoyhtiö on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Jos rahastoyhtiö aikoo jatkaa sijoitusrahastotoimintaa Suomessa kotipaikan siirron jälkeen, siihen sovelletaan, mitä ulkomaisen rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa tällaista toimintaa Suomessa säädetään.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen saman pykälän 2 momentissa tarkoitetun luvan myöntämistä, että rahastoyhtiö ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista ja hoitamansa sijoitusrahaston sulautumista, lakkauttamista tai hoidon luovuttamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain (624/2006) 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

11 §

Rahastoyhtiön osallistuminen sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella

Jos rahastoyhtiö osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa tai osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:ssä tai jakautumista koskevaa 17 luvun 25 §:ssä tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen luvan myöntämistä, että rahastoyhtiö ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista ja Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista sekä hoitamansa sijoitusrahaston sulautumista, lakkauttamista tai hoidon luovuttamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista, jakautumista tai eurooppayhtiön perustamiseen liittyvää kotipaikan siirtoa.

Jos toiseen valtioon rekisteröity vastaanottava yhtiö aikoo sulautumisen tai jakautumisen jälkeen jatkaa sijoitusrahastotoimintaa Suomessa, yhtiöön sovelletaan, mitä ulkomaisen rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa Suomessa säädetään.

12 §

Rahastoyhtiön kotipaikan siirtoon liittyvät erityiset säännökset

Jos 2 §:n 2 momentin mukaista toimintaa harjoittavan rahastoyhtiön kotipaikka siirretään toiseen valtioon taikka sulautumisessa tai jakautumisessa vastaanottava yhtiö on rekisteröity tai rekisteröidään toiseen valtioon, rahastoyhtiön velvollisuuteen laatia korvausrahastaselvitys ja sijoittajan irtisanomisoikeuteen sovelletaan sijoituspalvelulain 13 luvun 9 §:ää.

13 §

Eurooppayhtiö rahastoyhtiönä

Edellä 4 §:ssä tarkoitettu lupa myönnetään myös Euroopan talousalueeseen kuuluvassa toisessa valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiöasetuksessa, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Finanssivalvonnan on lisäksi pyydettävä lupahakemuksesta kyseisessä valtiossa yhteissijoitusyritysten ja rahastoyhtiöiden toimintaa valvovan viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

14 §

Kielto omistaa toisen rahastoyhtiön osakkeita tai hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia

Rahastoyhtiö ei saa omistaa toisen rahastoyhtiön, ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön tai muun ulkomaisen rahastoyhtiön osakkeita tai hoitamansa sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen rahasto-osuuksia.

III OSA

RAHASTOYHTIÖN TOIMINTA

3 luku

Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma

1 §

Vähimmäispääoma

Rahastoyhtiön osakepääoman on oltava vähintään 125 000 euroa. Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Rahastoyhtiöltä on oltava edellä 1 momentissa säädetyn vähimmäispääoman lisäksi omia varoja 0,02 sadasosaa määrästä, jolla sen hoitamien sijoitusrahastojen yhteenlaskettu arvo ylittää 250 miljoonaa euroa. Rahastoyhtiön omien varojen kokonaismäärän ei kuitenkaan tarvitse ylittää 10 miljoonaa euroa.

Edellä 2 momentissa säädettyä pääomavaatimusta laskettaessa rahastoyhtiön hoitamien sijoitusrahastojen arvoon luetaan mukaan kaikki rahastoyhtiön hoitamat sijoitusrahastot mukaan luettuna ne sijoitusrahastot, joiden sijoitustoiminnan hoitaminen on annettu toisen yhtiön hoidettavaksi. Pääomavaatimusta laskettaessa ei oteta huomioon niiden sijoitusrahastojen varoja, joita rahastoyhtiö hoitaa toisen rahastoyhtiön antaman toimeksiannon perusteella.

Edellä 2 momentissa asetetuista vaatimuksista huolimatta rahastoyhtiön omien varojen määrä ei saa alittaa yhtä neljäsosaa edellisen tilikauden hyväksytyn tuloslaskelman osoittamista kiinteistä kuluista tai, jos rahastoyhtiön toiminnassa on tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen tapahtunut merkittäviä muutoksia, Finanssivalvonnan rahastoyhtiön hakemuksesta vahvistamaa määrää.

Rahastoyhtiön, joka harjoittaa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, on aina tämän pykälän 1—4 momentissa säädetystä riippumatta täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 2

§:n 1 momentissa säädetyt vaatimukset. Tällaiseen rahastoyhtiöön sovelletaan, mitä viimeksi mainitun pykälän 4 momentissa säädetään.

Finanssivalvonta antaa sijoitusrahastodirektiivin vaatimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset edellä tässä pykälässä rahastoyhtiön omille varoille asetettujen vaatimusten soveltamisesta.

2 §

Johtaminen ja luotettavuus

Rahastoyhtiötä on johdettava ammattitaitoisesti sekä terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti. Rahastoyhtiön johtoon kuuluvien on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoitusrahastotoiminnan tuntemus kuin rahastoyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen. Sellaisen rahastoyhtiön, jolle on myönnetty toimilupa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun omaisuudenhoitoon, johtoon kuuluvalla on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoituspalvelutoiminnan tuntemus kuin rahastoyhtiön harjoittaman sijoituspalvelutoiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei voida pitää sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton rahastoyhtiön johtoon kuuluvaksi; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettua tehtävää, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Rahastoyhtiön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettuja johtotehtävissä toimivia koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

3 §

Rahastoyhtiön hallitus

Rahastoyhtiön hallituksessa on oltava vähintään kolme jäsentä, joista vähintään kolmanneksen on oltava riippumattomia.

Riippumaton hallituksen jäsen ei saa olla:

1) rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön palveluksessa;

2) kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu rahastoyhtiön määräysvallankäyttäjä tai tällaisen määräysvallankäyttäjän edustaja;

3) muun rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön hallituksen tai johtokunnan jäsen; tai

4) rahastoyhtiön hoitaman sijoitusrahaston salkunhoidosta vastaavan muun palveluntarjoajan johtoon kuuluva tai olla siihen työsuhteessa.

Rahastoyhtiöön ei voida perustaa hallintoneuvostoa.

4 §

Hallituksen varajäsen ja toimitusjohtajan sijainen

Mitä tässä laissa on säädetty rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön hallituksen jäsenestä ja toimitusjohtajasta, on vastaavasti sovellettava hallituksen varajäsenen ja toimitusjohtajan sijaiseen.

5 §

Merkittävien omistajien luotettavuus

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia rahastoyhtiön osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Luotettavana ei voida pitää sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton omistamaan rahastoyhtiötä; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan rahastoyhtiötä.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa rahastoyhtiön omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä rahastoyhtiössä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

6 §

Sisäpiirisäännökset

Rahastoyhtiön sisäpiiriläisen on ilmoitettava rahastoyhtiön hoitamien sijoitusrahastojen rahasto-osuuksia sekä säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot 9 §:ssä tarkoitettuun rahastoyhtiön sisäpiirirekisteriin siten kuin 7 §:ssä säädetään, jäljempänä *sisäpiiri-ilmoitus*.

Rahastoyhtiön sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) rahastoyhtiön yhtiökokouksen valitsemaa hallituksen jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan varamiestä sekä tilintarkastajaa, varatilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta;

2) muuta rahastoyhtiön palveluksessa olevaa taikka rahastoyhtiön puolesta tai lukuun toimivaa henkilöä, jolla on mahdollisuus vaikuttaa sijoitusrahaston varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen.

7 §

Sisäpiiri-ilmoitus

Rahastoyhtiön sisäpiiriläisen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun hänet on nimitetty 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtäväänsä.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) omistamansa sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat rahastoyhtiön hoitamien sijoitusrahastojen rahasto-osuudet sekä säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava rahastoyhtiölle:

1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos koskee rahasto-osuuksia tai kun muu omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä rahasto-osuuksia, osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen osakkeiden tai rahoitusvälineiden on liitettävä arvo-osuusjärjestelmään, rahastoyhtiö voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

8 §

Sisäpiiri-ilmoituksen tekeminen

Rahastoyhtiön osakkeenomistajan on ilmoitettava 9 §:ssä tarkoitettuun sisäpiirirekisteriin omistamansa rahasto-osuudet sanotun rahastoyhtiön hoitamissa sijoitusrahastossa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä neljäntoista päivän kuluessa rahasto-osuuden hankkimisesta. Ilmoitus omistuksen muutoksesta on tehtävä samassa ajassa.

Jos rahasto-osuudet on liitettävä arvo-osuusjärjestelmään, rahastoyhtiö voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Rahastoyhtiö voi samoin järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan rahastoyhtiön hoitaman sijoitusrahaston osuusrekisteristä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

9 §

Sisäpiirirekisteri

Rahastoyhtiön on pidettävä 7 ja 8 §:ssä tarkoitetuista ilmoituksista rekisteriä (*rahastoyhtiön sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät:

1) kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 7 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen vajaan osuuden ja 2 kohdassa tarkoitettujen yhteisön tai säätiön omistamat osuudet momentissa tarkoitettujen rahasto-osuuden, osakkeiden ja rahoitusvälineiden sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset;

2) kunkin 8 §:ssä tarkoitettujen osakkeenomistajan omistamat rahasto-osuudet ja niiden omistuksen muutokset.

Jos ilmoitukset tehdään 7 §:n 6 momentin mukaisesti, rahastoyhtiön sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Rahastoyhtiön sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kuluja korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen ja rahastoyhtiön osakkeenomistajan nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

10 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 7 ja 8 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä ja tekotavasta sekä 9 §:ssä tarkoitetun rahastoyhtiön sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta.

11 §

Kielto tehdä arvopaperikauppoja sisäpiiriläisen kanssa

Rahastoyhtiön sisäpiiriläinen ja rahastoyhtiön osakkeenomistaja ei saa ilman Finanssivalvonnan lupaa vastikkeellisesti hankkia rahastoyhtiön hoitaman sijoitusrahaston varoihin kuuluvia arvopapereita tai johdannaissopimuksia tai luovuttaa tällaiselle sijoitusrahastolle edellä tarkoitettuja varoja, ellei hankintaa tai luovutusta toteuteta 13 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun kaupankäynnin välityksellä.

4 luku

Toiminnan järjestäminen

1 §

Hallinto- ja valvontajärjestelyt

Rahastoyhtiön toiminta on järjestettävä sen harjoittaman sijoitusrahastotoiminnan luonne huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Rahastoyhtiöllä on oltava toimintansa asianmukaiseen harjoittamiseen tarvittavat voimavarat, hallintomenettelyt ja valvontajärjestelmät. Rahastoyhtiön toimenpiteistä mahdollisessa eturistiriitatilanteessa säädetään 2 §:ssä.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset rahastoyhtiön toiminnan järjestämisestä.

2 §

Eturistiriidat

Rahastoyhtiön on harjoitettava sijoitusrahastotoimintaa huolellisesti, itsenäisesti ja asiantuntevasti sijoitusrahaston ja sen rahasto-osuudenomistajien etujen mukaisesti. Rahastoyhtiön on toiminnassaan kohdeltava rahasto-osuudenomistajia yhdenvertaisesti.

Rahastoyhtiön on sijoitusrahastotoiminnassaan ja liiketoimintansa rakenteita järjestäessään pyrittävä välttämään eturistiriitatilanteita ja niiden syntyessä varmistettava, että rahastoyhtiön hoitamia sijoitusrahastoja, niiden rahasto-osuudenomistajia ja rahastoyhtiön muita asiakkaita kohdellaan tasapuolisesti.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset:

- 1) siitä, miten toimitaan sijoitusrahaston etujen hyväksi;
- 2) periaatteista, joilla varmistetaan, että rahastoyhtiöt käyttävät asianmukaisesti liiketoimintansa asianmukaiseen harjoittamiseen tarvittavia voimavaroja ja menettelytapoja;
- 3) toimenpiteistä, joilla täsmennetään eturistiriitojen rajoittamiseen liittyviä rakenteita ja organisaatiovaatimuksia;

4) toimenpiteistä eturistiriitojen tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi ja perusteista eturistiriitojen määrittämiseksi.

Rahastoyhtiö, joka harjoittaa edellä 2 luvun 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa, ei saa sijoittaa asiakkaansa varoja hoitamiensa sijoitusrahastojen osuuksiin, ellei se ole saanut tähän asiakkaalta etukäteen hyväksyntää.

3 §

Palkitsemisjärjestelmää koskevat yleiset vaatimukset

Rahastoyhtiöllä on oltava sen palkka- ja palkkiopolitiikan sekä palkka- ja palkkiokäytännöt kattava palkitsemisjärjestelmä, jonka on täytettävä tässä laissa ja sen perusteella annetussa asetuksessa säädetyt vaatimukset rahastoyhtiön koko ja sisäinen organisaatio sekä sen liiketoiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus huomioon ottaen.

Palkitsemisjärjestelmän tulee olla sopusoinnussa rahastoyhtiön hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä. Palkitsemisjärjestelmä ei saa kannustaa sellaiseen riskinottoon, joka on ristiriidassa rahastoyhtiön hoitaman sijoitusrahaston sääntöjen tai riskiprofiilin kanssa tai on vastoin rahastoyhtiön velvollisuutta toimia sijoitusrahaston edun mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmän on oltava sopusoinnussa rahastoyhtiön ja sen hoitamien sijoitusrahastojen ja sijoittajien liiketoimintastrategioiden, sijoitustoiminnan tavoitteiden, arvojen ja etujen kanssa. Palkitsemisjärjestelmässä on lisäksi oltava toimenpiteet eturistiriitatilanteiden välttämiseksi.

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä rahastoyhtiön palkitsemispolitiikasta siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2009/65/EY muuttamisesta säilytystoimintojen, palkka- ja palkkiopolitiikan sekä seuraamusten osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/91/EU täytäntöönpanemiseksi.

4 §

Palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt

Rahastoyhtiön palkitsemisjärjestelmää on sovellettava sellaisiin rahastoyhtiön henkilöstöryhmiin, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus rahastoyhtiön tai sen hoitaman sijoitusrahaston riskiprofiiliin. Näitä ovat:

- 1) toimiva johto;
- 2) riskinottoa edellyttävissä tehtävissä toimivat;
- 3) rahastoyhtiön sisäisessä valvontatoiminnossa toimivat;
- 4) sellaiset henkilöstön jäsenet, joiden saama kokonaispalkka tai -palkkio ei poikkea merkittävästi 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun henkilöstöryhmään kuuluvan palkan tai palkkion kokonaisuudesta.

Palkitsemisjärjestelmän piiriin on kuuluttava kaikki rahastoyhtiön maksamat korvaukset, joihin kuuluvat palkat, palkkiot ja harkinnanvaraiset eläke-etuudet, niiden kiinteät ja muuttuvat osat, tulosperusteiset palkkiot ja sijoitusrahastosta maksetut korvaukset sekä rahasto-osuuksien siirrot.

5§

Palkitsemisjärjestelmän hyväksyminen

Rahastoyhtiön hallituksen on hyväksyttävä rahastoyhtiön palkitsemisjärjestelmä ja siihen sisältyvät yleiset periaatteet. Hallituksen on valvottava yleisten periaatteiden noudattamista ja tarkistettava ne vähintään kerran vuodessa. Hallituksen jäsenellä, joka osallistuu edellä tarkoitettuihin tehtäviin, on oltava riskienhallintaa sekä palkkoja ja palkkioita koskevaa asiantuntemusta eikä hän saa kuulua rahastoyhtiön toimivaan johtoon.

Rahastoyhtiön palkitsemisjärjestelmän ja siihen sisältyvien periaatteiden noudattamisesta on tehtävä riippumaton sisäinen arviointi vähintään kerran vuodessa.

6 §

Henkilökohtaiset liiketoimet

Rahastoyhtiön on riittävin toimenpitein pyrittävä estämään vaikuttavassa asemassa olevan ryhtymisen henkilökohtaisiin liiketoimiin, jos siitä voi aiheutua eturistiriita sellaisen liiketoimen tai palvelun kanssa, johon hän osallistuu asemansa vuoksi, tai jos hänellä on arvopaperimarkkina-alueissa tarkoitettua sisäpiirintietoa taikka jos hänellä on sijoitusrahastoja tai niiden lukuun toteutettuja liiketoimia koskevia luottamuksellisia tietoja. Tällaisen tiedon luottamuksellisuus on pyrittävä muutoinkin turvaamaan.

Vaikuttavassa asemassa olevalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) rahastoyhtiön johtoon kuuluvaa sekä työntekijää ja muuta luonnollista henkilöä, jonka tarjoamat palvelut ovat rahastoyhtiön valvonnassa tai joka osallistuu rahastoyhtiön harjoittamaan sijoitusrahastotoimintaan;

2) luonnollista henkilöä, joka osallistuu rahastoyhtiön ulkoistaman sijoitusrahastotoimintaan kuuluvan palvelun tarjoamiseen.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset henkilökohtaisista liiketoimista.

7 §

Osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia rahastoyhtiön osakkeita, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos:

1) hänen omistuksensa hankinnan johdosta olisi vähintään kymmenen prosenttia rahastoyhtiön osakepääomasta;

2) hänen omistuksensa olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä; tai

3) hänen omistuksensa muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa rahastoyhtiön hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä vähintään 20, 30 tai 50 prosenttiin rahastoyhtiön osakepääomasta tai omistus vastaisi samansuuruisia osuutta kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai rahastoyhtiöstä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä ja 9 luvun 4—7 §:ssä säädetään. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hank-

kinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai rahastoyhtiö lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Rahastoyhtiön ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

- 1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;
- 2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista rahastoyhtiössä;
- 3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, edellä 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, omistuksen tavoitteista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Mitä 1—7 momentissa säädetään rahastoyhtiön osakkeiden hankinnasta ja luovutuksesta, sovelletaan vastaavasti säilytysyhteisön osakkeiden hankintaan ja luovutukseen.

8 §

Osakkeiden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 7 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.

Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia tämän lain 7 §:ssä tarkoitettuja osakkeita ennen kuin Finanssivalvonta on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua kieltopäätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, jollei asian käsittelyssä toisin määrätä.

9 §

Rahastoyhtiön varautumisvelvollisuus

Rahastoyhtiön tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein (*varautuminen*).

Jos 1 momentista aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä rahastoyhtiön toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettua huoltovarmuusrahastosta.

Finanssivalvonta voi antaa ohjeita 1 momentin soveltamisesta.

10 §

Tietojen säilyttäminen

Rahastoyhtiön on säilytettävä tiedot jokaisesta liiketoimesta, jossa sijoitusrahasto on osallisena, vähintään viiden vuoden ajan. Edellä 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun toimintaan

kuuluvien liiketoimia ja palveluja koskevien tietojen säilyttämisestä säädetään sijoituspalvelulain 10 luvun 12 §:ssä.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset tietojen säilyttämisestä.

11 §

Asiakasvalitusten käsittely

Rahastoyhtiöllä ja ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä, joka hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa, on oltava tehokkaat menettelytavat muiden kuin ammattimaisten sijoittajien tekemien sijoitusrahastotoimintaa koskevien valitusten käsittelemiseksi asianmukaisesti ja mahdollisimman nopeasti. Rahastoyhtiön tulee säilyttää tiedot asiakasvalituksista ja niiden ratkaisemiseksi toteutuista toimenpiteistä viisi vuotta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun yhtiön on varmistettava, että sen asiakkaana olevat muut kuin ammattimaiset sijoittajat voivat saattaa sijoitusrahastotoimintaa koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen käsiteltäväksi. Toimielimen sääntöjen tulee turvata erimielisyyksien puolueeton, asiantunteva, avoin, tehokas ja oikeudenmukainen käsittely.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun yhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle 2 momentissa tarkoitetun toimielimen nimi ja yhteystiedot. Finanssivalvonnan pyynnöstä edellä tarkoitetun yhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle toimielimen säännöt ja muut 2 momentin säännösten noudattamisen valvontaa varten tarvittavat Finanssivalvonnan määräämät selvitykset.

5 luku

Vakavaraisuus ja riskienhallinta

1 §

Rahastoyhtiön riskienhallinta

Rahastoyhtiö ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa rahastoyhtiön vakavaraisuudelle. Rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

Rahastoyhtiön riskienhallintaan ja muuhun sisäiseen valvontaan liittyvien tehtävien siirtämiseen sellaisen yrityksen hoidettaviksi, joka ei kuulu rahastoyhtiön kanssa samaan konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettuun yhteenliittymään, sovelletaan, mitä 6 luvun 1 §:ssä säädetään.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuille riskienhallintajärjestelmille ja muulle sisäiselle valvonnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista.

2 §

Rahastoyhtiön maksuvalmius

Rahastoyhtiön, joka harjoittaa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, maksuvalmiuden on oltava rahastoyhtiön toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu.

3 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Rahastoyhtiön omien varojen yhteismäärän on aina oltava vähintään 3 luvun 1 §:ssä säädetyn vähimmäispääoman suuruinen. Kun vähintään kaksi rahastoyhtiötä sulautuu, Finanssivalvonta voi myöntää poikkeuksen tästä vaatimuksesta. Vastaanottavan rahastoyhtiön tai perustettavan rahastoyhtiön omien varojen määrä ei kuitenkaan saa olla pienempi kuin sulautuvilla rahastoyhtiöillä sulautumishetkellä olleiden omien varojen yhteenlaskettu määrä.

Jos rahastoyhtiön omat varat vähenevät alle 3 luvun 1 §:ssä säädetyn vähimmäismäärän, rahastoyhtiön on viipymättä ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen määrää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Finanssivalvonnan on, saatuaan edellä tarkoitetun ilmoituksen tai muuten tiedon omien varojen vähenemisestä alle laissa säädetyn määrän, asetettava määräaika, jonka kuluessa rahastoyhtiön omia varoja koskeva vaatimus on toimiluvan peruuttamisen uhalla täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Finanssivalvonta voi tehdä päätöksen toimiluvan peruuttamisesta.

Jos rahastoyhtiön omien varojen määrä on vähemmän kuin 3 luvun 1 §:ssä säädetään, rahastoyhtiö ei saa jakaa voittoa tai muuta tuottoa omalle pääomalle, ellei Finanssivalvonta määräajaksi myönnä poikkeusta. Lupa voidaan myöntää, jos rahastoyhtiö on toimittanut Finanssivalvonnalle tilintarkastetun välitilinpäätöksen ja Finanssivalvonta katsoo, että luvan myöntäminen ei vaaranna rahastoyhtiön omia varoja koskevan vaatimuksen täyttämistä asetetun määräajan kuluessa sen mukaisesti kuin 2 momentissa säädetään.

Rahastoyhtiön omien varojen laskentaan sovelletaan, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään.

6 luku

Ulkoistaminen

1 §

Rahastoyhtiön toiminnan ulkoistaminen

Rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa varten vähintään yksi kiinteä toimipaikka. Rahastoyhtiö voi harjoittaa toimintaansa lisäksi sivuliikkeissä ja muissa toimipaikoissa.

Rahastoyhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa asiamiehen välityksellä tai muuten ulkoistaa liiketoimintansa kannalta merkittäviä toimintojaan, jos se ei haittaa rahastoyhtiön riskien hallintaa, sisäistä valvontaa tai muuten merkittävästi rahastoyhtiön liiketoiminnan hoitamista.

Toiminto on rahastoyhtiön toiminnan kannalta merkittävä, jos virhe tai puute sen suorittamisessa voi haitata olennaisesti rahastoyhtiön toimintaa koskevien lakien, niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai rahastoyhtiön toimiluvan ehtojen noudattamista, rahastoyhtiön taloudellista asemaa taikka liiketoiminnan jatkuvuutta.

Merkittävän toiminnon ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta käy ilmi toimeksiannon sisältö ja sopimuksen voimassaoloaika.

Rahastoyhtiön, joka toimiluvan myöntämisen jälkeen aikoo harjoittaa liiketoimintaa asiamiehen välityksellä tai muuten ulkoistaa liiketoimintansa kannalta merkittävän toiminnon, on ilmoitettava ulkoistamisesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Rahastoyhtiön ja ulkoistettua toimintaa hoitavan välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta antaa tarvittavat tarkemmat määräykset ilmoituksen sisällöstä.

Edellä tarkoitettua ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos asiamies tai muu ulkoistettavaa toimintaa hoitava kuuluu rahastoyhtiön kanssa samaan konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettuun yhteenliittymään.

Rahastoyhtiön on huolehdittava siitä, että se saa ulkoistettua toimintaa hoitavalta jatkuvasti rahastoyhtiön viranomaisvalvonnan, riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot ja että sillä on oikeus luovuttaa tiedot edelleen Finanssivalvonnalle.

Rahastoyhtiön tarjoamien sijoituspalvelujen ulkoistamiseen sovelletaan 1—7 momentista poiketen, mitä sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ssä säädetään.

2 §

Ulkoistamisen edellytykset

Asiamiehen käyttäminen ei saa estää rahastoyhtiötä toimimasta sen hoitaman sijoitusrahaston osuudenomistajien edun mukaisesti. Rahastoyhtiön käyttämällä asiamiehellä on sille annetut tehtävät huomioon ottaen oltava riittävä ammattitaito suoriutua tehtävistään. Rahastoyhtiön on huolehdittava siitä, että se voi asiamiehelle antamansa toimeksiannon voimassaoloaikana antaa tälle lisäohjeita ja purkaa asiamiehen kanssa tehdyn sopimuksen välittömästi, jos tämä on osuudenomistajien etujen mukaista.

Jos sijoitustoiminnan hoitamisessa käytetään asiamiestä, asiamiehenä saa toimia vain yhteisö, joka on saanut toimiluvan tai on rekisteröity tätä toimintaa varten, ja jonka toiminnan vakautta valvotaan. Jos asiamiehen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, sitä valvovan viranomaisen sekä Finanssivalvonnan välinen yhteistyö on riittävässä määrin varmistettava. Rahastoyhtiön on määräajoin annettava asiamiehelle määräykset sijoitustoiminnan yleisistä perusteista.

Sijoitusrahaston hoitoon liittyvien tehtävien hoitamisessa ei saada käyttää asiamiehenä sijoitusrahaston säilytysyhteisöä eikä muuta yhteisöä, jonka edut voivat olla ristiriidassa rahastoyhtiön tai osuudenomistajien etujen kanssa. Sopimus rahastoyhtiön vastuun siirtämisestä kolmannelle on mitätön. Asiamiestä koskee, mitä 26 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetään.

Siltä osin kuin on kysymys sijoitusrahaston hoitoon liittyvistä tehtävistä ja säilytysyhteisön 21 luvun 2 §:ssä tarkoitetuista tehtävistä, rahastoyhtiöllä tai sen asiamiehellä ja sen hoitaman sijoitusrahaston säilytysyhteisöllä ei saa olla palveluksessaan samoja henkilöitä.

Sijoitusrahaston rahastoessitteessä on mainittava, miltä osin rahastoyhtiö käyttää toiminnassaan asiamiestä.

7 luku

Tilinpäätös ja tilintarkastus

1 §

Tilintarkastajan kelpoisuus

Rahastoyhtiön yhtiökokouksen on kullekin tilikaudelle yhtiön ja sen hoidettavana olevien sijoitusrahastojen tilintarkastusta varten valittava vähintään yksi tilintarkastaja ja tälle varamies.

Ainakin yhden tilintarkastajan on oltava KHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, jonka päävastuullisen tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja.

Mitä tässä laissa on säädetty tilintarkastajasta, on vastaavasti sovellettava tilintarkastajan varamieheen

2 §

Tilintarkastajan määrääminen

Finanssivalvonnan on määrättävä kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

- 1) 1 §:n 1 tai 2 momentin taikka tilintarkastuslain (1141/2015) 2 luvun 1 §:n säännöksiä on rikottu;
- 2) tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslain 4 luvun 6 tai 7 §:ssä tarkoitetulla tavalla riippumaton; tai
- 3) rahastoyhtiön yhtiöjärjestykseen otettua tilintarkastajien lukumäärää tai kelpoisuutta koskevaa määräystä ei ole noudatettu.

Finanssivalvonnan on pyydettävä Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitetun rahastoyhtiötä tai säilytysyhteisöä koskevan määräyksen antaa Finanssivalvonta.

Rahastoyhtiön hallitusta on kuultava ennen tässä pykälässä tarkoitetun määräyksen antamista. Määräys on voimassa siihen asti, kunnes 1 momentissa tarkoitetun tilintarkastajan tilalle on säädettyssä järjestyksessä valittu tilintarkastaja.

3 §

Arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastaminen

Ainakin yhden 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun tilintarkastajan on vähintään vuosittain tarkastettava rahasto-osuuden arvonlaskennan oikeellisuus sekä vahvistettava vuodenvaihteen arvojen oikeellisuus.

Tilintarkastajan on laadittava kirjallinen tarkastuskertomus ja toimitettava se rahastoyhtiölle

4 §

Rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilinpäätös ja toimintakertomus

Kultakin tilikaudelta on laadittava erikseen rahastoyhtiön ja kunkin sijoitusrahaston osalta tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman ja taseen sekä tuloslaskelman ja taseen liitteenä ilmoitettavat tiedot. Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus.

Rahastoyhtiön tilinpäätökseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 12 luvun 1 ja 3—10 §:ää.

Rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista sekä toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista säädetään valtiovarainministeriön asetuksella. Valtiovarainministeriön on ennen asetuksen antamista pyydettävä Finanssivalvonnan ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Mikäli sijoitusrahasto koostuu yhdestä tai useammasta alarahastosta, tulee alarahastokohtaisten tilinpäätösten ja toimintakertomusten lisäksi esittää sijoitusrahaston yhdistetty tulos- ja tase-laskelma.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetun tilinpäätöksen laadimisesta. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto. Jos Finanssivalvonnan ohje tai lausunto, joka koskee tämän pykälän tai sen nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen soveltamista, on kirjanpitolain tai -asetuksen tai osakeyhtiölain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Finanssivalvonnan on ennen ohjeen tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Finanssivalvonta voi rahastoyhtiön hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 5 momentissa tarkoitetuista säännöksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi hakijan taikka sijoitusrahaston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Jos asia on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tilinpäätöstä koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Finanssivalvonnan on ennen asian ratkaisemista pyydettävä lupahakemuksesta kirjanpitolautakunnan lausunto.

5 §

Sijoitusrahaston toimintakertomuksen toimittaminen Finanssivalvonnalle

Rahastoyhtiön on ilman aiheetonta viivytystä lähetettävä Finanssivalvonnalle sijoitusrahaston toimintakertomus ja puolivuotiskatsaus sekä jäljennökset:

- 1) rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilinpäätösasiakirjoista;
- 2) tilintarkastajien laatimista ja rahastoyhtiön hallitukselle luovuttamista rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilintarkastuskertomuksista sekä rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston hoitoa koskevista asiakirjoista;
- 3) yhtiön yhtiökokousten ja rahasto-osuudenomistajien kokousten pöytäkirjoista;
- 4) edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua tarkastuskertomuksesta.

IV OSA

SIJOITUSRAHASTON HOITOON LIITTYVÄT ERITYISET SÄÄNNÖKSET

8 luku

Sijoitusrahaston perustaminen, säännöt, vähimmäispääoma ja osuudenomistajien vähimmäismäärä

1 §

Perustamispäätös

Rahastoyhtiö, jolla on toimilupa sijoitusrahastojen hoitamiseen, voi perustaa yhden tai useamman sijoitusrahaston ETA-valtioon. Rahastoyhtiöt eivät saa perustaa yhteistä sijoitusrahastoa, erikoissijoitusrahastoa tai kommandiittiyhtiötä.

Sijoitusrahastolla on oltava säännöt. Sijoitusrahaston säännöistä ja niiden muuttamisesta päättää rahastoyhtiön hallitus.

2 §

Sijoitusrahaston säännöt

Sijoitusrahaston säännöissä on määrättävä ainakin:

- 1) sijoitusrahaston nimi sekä rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toiminimi;
- 2) sijoitusrahaston sijoitustoiminnan tarkoitus sekä sijoitusrahaston varojen sijoittaminen;
- 3) mahdollisesta alarahastorakenteesta;
- 4) mahdollisesta rahasto-osuuden jakamisesta murto-osiin sekä murto-osaosuuksien jakajasta;
- 5) rahasto-osuuksien tuotto- tai kasvuosuusluonne;
- 6) perusteet korvauksesta, jonka rahastoyhtiö ja säilytisyhteisö saavat toiminnastaan;
- 7) perusteet, millä edellytyksillä sijoittaja voi merkitä eri osuussarjoja;
- 8) muista sijoitusrahastolle säännöllisesti aiheutuvista kuluista;

- 9) tarkemmat perusteet rahasto-osuuden arvon sekä merkintä- ja lunastushinnan laskemiseksi;
- 10) missä ja miten rahasto-osuudet merkitään ja lunastetaan mukaan lukien mahdolliset merkintä- tai lunastusrajoitukset;
- 11) perusteet, joiden nojalla rahastoyhtiö voi käyttää sille säännöissä mahdollisesti varattua oikeutta lunastaa rahasto-osuudet ilman rahasto-osuudenomistajan myötävaikutusta;
- 12) tilanteet, joissa rahastoyhtiö voi keskeyttää tai on velvollinen keskeyttämään rahasto-osuuksien lunastamisen;
- 13) missä, milloin ja miten rahasto-osuuden arvo julkistetaan sekä tiedot rahasto-osuuksien merkintä- ja lunastushinnoista ovat yleisön saatavissa;
- 14) rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilikausi;
- 15) tuotonjaon perusteet sekä miten ja missä tuotonjako tapahtuu;
- 16) milloin ja missä sijoitusrahaston rahastoesite, avaintietoesite, puolivuotiskatsaus sekä sijoitusrahaston ja rahastoyhtiön toimintakertomus ovat yleisön saatavilla;
- 17) rahasto-osuudenomistajien kokousten koollekutsumistapa sekä miten ilmoitukset saateetaan rahasto-osuudenomistajien tietoon; sekä
- 18) siitä, jos rahasto-osuudet, osuuslaji tai osuussarja liitetään arvo-osuusjärjestelmään.

3 §

Sijoitusrahaston säännöissä lisäksi esitettävät muut tiedot

Sijoitusrahaston säännöissä on lisäksi mainittava, jos sijoitusrahaston toiminnassa on tarkoitus soveltaa lain sallimaa mahdollisuutta:

1) ottaa sijoitusrahaston lukuun väliaikaiseen tarkoitukseen sijoitusrahastotoimintaa varten luottoa;

2) sijoitusrahaston purkuperusteesta; sekä

3) ne 13 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitetut valtiot, paikalliset julkisyhteisöt tai luonteeltaan julkisoikeudelliset kansainväliset yhteisöt, joiden liikkeeseen laskemiin tai takaamiin arvopapereihin rahastoyhtiö aikoo sijoittaa yli 35 prosenttia sijoitusrahaston varoista.

Jos sijoitusrahaston sijoitustoiminnassa käytetään johdannaissopimuksia, sen säännöissä on mainittava:

1) johdannaissopimusten käyttötarkoitus, käytettävien johdannaissopimusten lajit ja käytön laajuus;

2) OTC-johdannaissopimusten vastapuolet;

3) riskienhallintamenetelmät, joita rahastoyhtiö aikoo soveltaa.

Sijoitusrahaston säännöissä on mainittava:

1) rahastoyhtiön aikomuksesta tehdä lainaus- tai takaisinostosopimuksia sijoitusrahaston varoihin kuuluvista arvopapereista ja rahamarkkinavälineistä;

2) se enimmäisosuus sijoitusrahaston arvopaperi- ja rahamarkkinavälinesijoitusten tai varojen määrästä, joka voi samanaikaisesti olla 1 kohdassa mainittujen sopimusten kohteena; sekä

3) 2 §:ssä tarkoitettu yhteisö, jonka palveluksia rahastoyhtiön on tarkoitus käyttää.

Rahastoyhtiön on noudatettava 2 §:ssä sekä tässä pykälässä tarkoitetuissa säännöissä määrättyjä varojen sijoittamista koskevia rajoituksia.

4 §

Sijoitusrahaston nimeäminen

Sijoitusrahaston nimessä on oltava sana sijoitusrahasto. Ainoastaan tämän lain mukaisesta sijoitusrahastosta saadaan käyttää nimitystä sijoitusrahasto.

Sijoitusrahaston on nimeltään selvästi erottava ennen sitä sääntönsä vahvistuttaneista sijoitusrahastoista.

5 §

Sijoitusrahaston sääntöjen vahvistaminen

Finanssivalvonta vahvistaa rahastoyhtiön hakemuksesta sijoitusrahaston säännöt ja niiden muutokset. Sijoitusrahaston säännöt ja niiden muutokset on vahvistettava, jos ne ovat lain mukaiset ja selkeät.

Sijoitusrahaston sääntöjen muutos tulee voimaan kuukauden kuluttua siitä, kun Finanssivalvonta on vahvistanut muutoksen ja muutos on saatettu rahasto-osuudenomistajien tietoon sijoitusrahaston säännöissä määrättyllä tavalla, jollei Finanssivalvonta toisin pääätä muutoksen laajuus ja rahasto-osuudenomistajien etu huomioon ottaen.

6 §

Kielto muuttaa sijoitusrahasto erikoissijoitusrahastoksi

Sellaista sijoitusrahastoa, jonka säännöt täyttävät sijoitusrahastodirektiivin vaatimukset, ei voida muuttaa erikoissijoitusrahastoksi.

7 §

Sijoitusrahaston markkinoinnin aloittaminen

Rahastoyhtiö ei saa aloittaa hoitamansa sijoitusrahaston osuuksien markkinoimista yleisölle eikä sijoitusrahastoon saa ottaa varoja ennen kuin sijoitusrahaston säännöt on vahvistettu.

Rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, milloin se aloittaa sijoitusrahaston toiminnan.

Jos rahastoyhtiö ei ole aloittanut sijoitusrahaston toimintaa kahden vuoden kuluessa siitä, kun sen säännöt on ensimmäisen kerran vahvistettu 5 §:n mukaisesti, on sääntöjen vahvistamisen katsottava rauenneen.

8 §

Sijoitusrahaston vähimmäispääoma ja avoimuus

Sijoitusrahaston varojen (*vähimmäispääoma*) on oltava vähintään kaksi miljoonaa euroa. Sijoitusrahasto on avoinna kaikille sijoittajille sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin säädettyjen merkintä- ja lunastusedellytysten mukaisesti. Sijoitusrahastolla on oltava ainakin 30 rahasto-osuudenomistajaa. Rahasto-osuudenomistajien lukumäärää laskettaessa yhtenä kokonaisuutena on pidettävä rahasto-osuudenomistajaa ja tämän määräysvallassa kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla olevaa yhteisöä tai siihen verrattavaa ulkomaista yritystä. Rahasto-osuudenhoitajaa ei katsota yhdeksi rahasto-osuudenomistajaksi, jos rahasto-osuudenhoitaja täyttää tämän lain 11 luvun 7 §:n vaatimukset. Sijoitusrahaston vähimmäispääoman määrä sekä rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä on saavutettava vuoden kuluessa sijoitusrahaston toiminnan aloittamisesta.

Rahastoyhtiön on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle, kun 1 momentissa tarkoitettu vähimmäispääoma tai rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä saavuttaa tai ylittää taikka vähenee alle kyseisessä momentissa mainitun rajan.

9 §

Sijoitusrahaston sijoitustoiminnan periaatteet

Sijoitusrahaston varat on sijoitettava ilman aiheetonta viivytystä siten kuin siitä 13 luvussa säädetään.

Rahastoyhtiö ei saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja markkina-arvoa kalliimmalla hinnalla tai luovuttaa niitä markkina-arvoa halvemmalla hinnalla, ellei siihen ole erityistä syytä.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 8 §:ssä tarkoitettujen sijoitusrahaston pääomaa ja osuudenomistajien määrää koskevien tietojen sekä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen sijoitusrahaston varojen sijoittamista koskevien tietojen ilmoittamisesta.

9 luku

Sijoitusrahaston hoitaminen

1 §

Rahastoyhtiön oikeus edustaa sijoitusrahastoa ja velvollisuus varojen erillään pitoon

Sijoitusrahaston varat kuuluvat rahasto-osuudenomistajille. Rahasto-osuudenomistajat eivät vastaa henkilökohtaisesti sijoitusrahastoa koskevista velvoitteista.

Rahastoyhtiön on pidettävä sijoitusrahaston varat erillään rahastoyhtiön omaisuudesta antamalla ne säilytysyhteisön säilytettäväksi. Sijoitusrahaston varoja ei saa ulosmitata rahastoyhtiön velasta.

Mikäli sijoitusrahastoon on perustettu 10 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu alarahasto tai alarahastoja, on varat pidettävä erillään kuten edellä 2 momentissa on säädetty sijoitusrahaston varojen erillään pidosta. Alarahaston varoja ei saa ulosmitata sijoitusrahaston tai toisen alarahaston taikka rahastoyhtiön velasta.

Rahastoyhtiö edustaa omissa nimissään sijoitusrahastoa tai sen alarahastoa. Sijoitusrahastoa ja alarahastoa koskevista oikeustoimista on mainittava, minkä sijoitusrahaston tai alarahaston puolesta rahastoyhtiö toimii.

2 §

Rahasto-osuudenomistajien kokous ja kokouksen koolle kutsuminen

Rahasto-osuudenomistajien kokous on pidettävä, kun rahastoyhtiön hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka jos tilintarkastaja kirjallisesti sitä vaatii ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Mitä tässä on säädetty tilintarkastajasta, koskee vastaavasti rahasto-osuudenomistajia, joilla yhteensä on vähintään yksi kahdeskymmenesosa kaikista liikkeellä olevista rahasto-osuuksista.

Rahastoyhtiö on velvollinen tiedottamaan rahasto-osuudenomistajille sijoitusrahaston säännöissä määrättyllä tavalla saamastaan 26 luvun 9 ja 10 §:ssä tarkoitettujen kokousten koolle kutsumista koskevasta aloitteesta, ellei kokouksen koolle kutsumista esittävällä rahasto-osuudenomistajalla ole 1 momentissa tarkoitettua vähimmäisomistusta. Rahastoyhtiö voi perustellusta syystä kieltäytyä tiedottamisesta, mikäli se katsoo, ettei kokouksen järjestämiselle ole perustetta. Rahastoyhtiön on ilmoitettava tällaisesta kieltäytymisestään ja kieltäytymisen perusteesta kokouksen koolle kutsumista esittäneelle rahasto-osuudenomistajalle.

Kokous on kutsuttava koolle viivytyksettä, mikäli 1 momentissa edellytetty vähemmistö kannattaa kokouksen koollekutsumista. Mitä 2 momentissa säädetään rahastoyhtiön kieltäytymisestä, soveltuu myös rahastoyhtiön kieltäytymiseen kokouksen koollekutsumisesta.

3 §

Menettely rahasto-osuudenomistajien kokouksessa ja osuudenomistajatiedot

Rahasto-osuudenomistajien kokoukseen sovelletaan soveltuvin osin mitä menettelystä yhdistyksen kokouksesta on voimassa, sikäli kuin sijoitusrahaston säännöissä tai tässä laissa ei ole muuta määrätty.

Rahasto-osuudenomistaja käyttää oikeuttaan rahasto-osuudenomistajien kokouksessa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Asiamiehen tulee esittää päivätty valtakirja. Valtuutus koskee yhtä kokousta, jollei valtakirjasta muuta ilmene. Valtakirja on kuitenkin voimassa enintään kolme vuotta sen antamisesta.

Rahasto-osuudenomistajalla ja asiamiehellä saa olla rahasto-osuudenomistajien kokouksessa avustaja.

Jokainen rahasto-osuus sijoitusrahastossa tuottaa rahasto-osuudenomistajien kokouksessa yhden äänen.

Rahasto-osuudenomistaja, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla määräysvalta rahastoyhtiössä, ei saa itse tai asiamiehen välityksellä äänestää rahastoyhtiön hoitaman sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien kokouksessa.

Mitä 5 momentissa säädetään rahasto-osuudenomistajasta, koskee myös sellaista yhteisöä tai säätiötä, jossa edellä tarkoitettulla rahasto-osuudenomistajalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

4 §

Rahasto-osuusrekisteri

Rahastoyhtiön on pidettävä rahasto-osuuksista rahasto-osuusrekisteriä, johon on merkittävä ainakin:

- 1) rahasto-osuudenomistajan nimi ja postiosoite;
- 2) omistettujen rahasto-osuuksien määrä;
- 3) erilajisten ja erisarjaisten rahasto-osuuksien erittely;
- 4) rahasto-osuuden rekisteröintipäivämäärä; sekä
- 5) rahasto-osuusmerkinnän järjestysnumero.

Rahasto-osuusrekisteriin voidaan tehdä merkintä vasta, kun on varmistettu, että rahasto-osuuden merkintähinta saadaan sijoitusrahastolle markkinoilla normaalisti noudatettavassa määräajassa. Rahasto-osuuden merkintähinta on maksettava rahassa tai antamalla sijoitusrahastolle merkintähintaa vastaava määrä 13 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja arvopapereita tai rahamarkkinavälineitä siten, että merkintähinnan määräytymishetkellä eri arvopaperi- tai rahamarkkinavälineiden jakauma vastaa sijoitusrahaston säännöissä lajikohtaisesti yksilöityä sijoitustoimintaa ja arvopaperien tai rahamarkkinavälineiden yhteenlaskettu markkina-arvo vastaa niitä vastaan annettavan rahasto-osuuden arvoa. Myös 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettun syötörahaston kohderahastosta merkitsemien rahasto-osuuksien merkintähinta voidaan maksaa antamalla 13 luvussa tarkoitettuja rahoitusvälineitä apporttina. Apporttiomaisuuden arvosta ja vaikutuksesta rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuuteen on ennen rahasto-osuuden merkintää hankittava lausunto KHT-tilintarkastajalta tai tilintarkastusyhteisöltä, jonka lausunnosta vastuullisen tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja.

Rahasto-osuudenomistajan rahastoyhtiölle ilmoittama saanto, josta on esitetty luotettava selvitys, sekä muu 1 momentissa mainittuun rekisteriin merkittyä seikkaa koskeva rahastoyhtiölle ilmoitettu muutos on viivytyksettä merkittävä rahasto-osuusrekisteriin.

Rahastoyhtiöllä on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja. Rahasto-osuusrekisteri on pidettävä rahasto-osuudenomistajien kokouksen nähtävänä.

5 §

Rahasto-osuudenomistajan oikeuksien käyttäminen

Rahasto-osuudensaajalla ei ole oikeutta käyttää rahasto-osuudenomistajalle tässä laissa säädettyjä oikeuksia ennen kuin rahasto-osuus on 4 §:n mukaisesti rekisteröity tai saanto on ilmoitettu ja sitä koskeva selvitys on esitetty rahastoyhtiölle.

6 §

Rahasto-osuuden luovutus ja panttaus

Milloin rahasto-osuus luovutetaan tai pantataan, on vastaavasti sovellettava, mitä velkakirjalaisissa (622/1947) on säädetty juoksevista velkakirjoista ja velkakirjan luovutuksesta. Mainittuja säännöksiä sovellettaessa on se, joka on rahasto-osuusrekisteriin tehdyn merkinnän mukaan rahasto-osuudenomistajana rinnastettava siihen, jolla velkakirjalain 13 §:n 2 momentin mukaan edellytetään olevan velkakirjan osoittama oikeus.

Se, joka on rahasto-osuusrekisteriin merkitty rahasto-osuudenomistajaksi, on oikeutettu nostamaan rahasto-osuudelle tulevan tuoton. Tuoton maksua on rahasto-osuusrekisteriin merkitylle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle pidettävä pätevä, vaikkei tällä olisikaan ollut siihen oikeutta, jollei rahastoyhtiö tiennyt taikka sen olisi pitänyt tietää asiasta.

Rahasto-osuusrekisteriin on merkittävä rahastoyhtiölle ilmoitettu rahasto-osuutta rasittava panttioikeus tai muu vastaava oikeus.

7 §

Sijoitusrahaston omistajaohjauksen periaatteet

Rahastoyhtiön hallituksen on hyväksyttävä tavoitteet ja toimintatavat sijoitusrahaston varoihin kuuluvien osakkeiden tuottaman äänioikeuden käyttämisestä osakeyhtiön yhtiökokouksessa. Omistajaohjauksen tavoitteet on ilmoitettava rahastoesitteessä. Sijoitusrahaston puolivuotiskatsauksessa ja toimintakertomuksessa on esitettävä tiedot siitä, miten sijoitusrahastolle kuuluvaa äänioikeutta on katsauskaudella käytetty.

Jos rahastoyhtiö on sijoittanut hoitamiensa sijoitusrahastojen varoja saman osakeyhtiön osakkeisiin määrän, joka muutoin kuin tilapäisesti ylittää yhden kahdeskymmenesosan kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, sen on sijoitusrahaston toimintakertomuksessa julkistettava omistajaohjauksen tavoitteet kyseisessä osakeyhtiössä siltä osin kuin ne poikkeavat rahastoesitteessä 1 momentin mukaisesti ilmoitetuista omistajaohjauksen tavoitteista.

10 luku

Sijoitusrahaston arvon laskeminen, liikkeeseenlasku ja lunastaminen

1 §

Rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku

Rahastoyhtiön on vaadittaessa laskettava liikkeeseen hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia. Sijoitusrahaston säännöissä voidaan sijoitusrahaston sijoitustoiminnan luonteesta johduttavasta tai muusta erityisestä syystä määrätä, että osuuksia on laskettava liikkeeseen vain sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin määriteltyinä ajankohtina.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, rahastoyhtiö voi väliaikaisesti keskeyttää hallinnoimansa sijoitusrahaston osuuksien liikkeeseenlaskun tilanteissa, jotka on mainittu sijoitusrahaston säännöissä. Rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku voidaan keskeyttää ainoastaan, jos rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuus tai rahasto-osuudenomistajien muu painava etu sitä erityisesti vaatii.

Finanssivalvonta voi määrätä rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskun keskeytettäväksi, jos se on välttämätöntä arvopaperimarkkinoita tai kiinteistömarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen varmistamiseksi, rahasto-osuudenomistajien edun turvaamiseksi tai muusta erityisen painavasta syystä.

Rahastoyhtiö saa kieltäytyä rahasto-osuuden liikkeeseenlaskusta ja rahasto-osuuden merkinnän hyväksymisestä, jos kieltäytymiselle on sijoitusrahaston säännöissä mainittu painava peruste. Perusteen tulee liittyä asiakkaaseen tai hänen aiempaan käyttäytymiseensä taikka siihen, ettei asiakassuhteelle rahastoyhtiön mielestä ilmeisesti ole todellista tarvetta. Kieltäytymisen peruste on ilmoitettava asiakkaalle.

Mitä 4 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos 26 luvun 15 §:stä tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetusta laista (444/2017) johtuu muuta.

Jos rahastoyhtiö on 2 momentissa tarkoitetulla tavalla väliaikaisesti keskeyttänyt hoitamansa sijoitusrahaston osuuksien liikkeeseenlaskun, sen on ilmoitettava päätöksestään viipymättä Finanssivalvonnalle. Jos rahastoyhtiö on 4 momentissa tarkoitetulla tavalla kieltäytynyt rahasto-osuuden liikkeeseenlaskusta ja rahasto-osuuden merkinnän hyväksymisestä, sen on ilmoitettava päätöksestään Finanssivalvonnalle seuraavan kuukauden loppuun mennessä.

2 §

Rahasto-osuuksien jakaminen murto-osiiin

Sijoitusrahastoon varoja sijoittaneella on oikeus rahasto-osuuteen.

Rahasto-osuudet voidaan, mikäli rahaston säännöissä on niin määrätty, jakaa murto-osiiin. Rahaston säännöissä on mainittava siitä, kuinka moneen yhtä suureen osaan kukin rahasto-osuus jaetaan.

3 §

Sijoitusrahaston alarahastot, osuuslajit ja osuussarjat

Sijoitusrahaston säännöissä voidaan määrätä, että sijoitusrahasto voidaan jakaa yhteen tai useampaan alarahastoon, joiden sijoituspolitiikat voivat poiketa toisistaan. Säännöissä on tällöin lisäksi määrättävä alarahastokohtaisesti noudatettavasta sijoituspolitiikasta.

Sijoitusrahaston rahasto-osuudet ovat tuotto- tai kasvuosuuksia. Sijoitusrahaston säännöissä voidaan määrätä, että rahastolla on sekä tuotto- että kasvuosuuksia.

Sijoitusrahaston säännöissä on määrättävä rahaston varoista tuotto-osuudelle maksettavan ja kasvuosuudelle pääomitettavan vuotuisen tuoton määräytymisperusteista.

Sijoitusrahaston säännöissä voidaan määrätä, että rahaston osuudet voivat poiketa toisistaan siinä, paljonko rahastoyhtiö veloittaa sijoitusrahaston varoista korvausta rahaston hoitamisesta. Säännöissä on tällöin määrättävä, millä edellytyksillä sijoittaja voi merkitä korvauksen kannalta toisistaan poikkeavia osuussarjoja. Säännöissä voidaan myös määrätä, että tuotto- ja kasvuosuuksia voidaan laskea liikkeeseen eri valuutoissa tai että osuussarjoille voidaan hankkia erilainen indeksi-, inflaatio-, korko- tai valuuttasuojaus tai muu suojaus.

Samantajisten rahasto-osuuksien on oltava samassa sijoitusrahastossa keskenään yhtäsuuret ja niiden on tuotettava yhtäläiset oikeudet sijoitusrahaston varoihin.

4 §

Rahasto-osuuden arvon laskeminen

Rahastoyhtiön on kunakin sellaisena päivänä (*pankkipäivä*), jolloin talletuspankit ovat yleisesti auki, laskettava rahasto-osuuden arvo,

Rahasto-osuuden arvo on sijoitusrahaston arvo jaettuna liikkeessä olevien rahasto-osuuksien lukumäärällä. Sijoitusrahaston arvo lasketaan siten, että rahaston varoista vähennetään rahastoa koskevat velat. Sijoitusrahasto voi ottaa osuudenomistajien pitkäjänteisen sijoitustoiminnan edistämiseksi käyttöön hinnoittelumenetelmän, jolla voidaan korvata rahastolle aiheutuvia kaupankäyntikustannuksia ja kurssieroja sekä edistää rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuutta ja josta tarkemmin määrätään rahaston säännöissä. Menetelmän on oltava läpinäkyvä ja muutoinkin osuudenomistajien edun mukainen.

Sijoitusrahaston varoille määrätään arvo niiden markkina-arvojen mukaan. Jollei markkina-arvoa ole tai sitä ei voida olosuhteiden vuoksi saada, sijoituskohteen arvo määrätään sijoitusrahaston säännöissä määritettyjen perusteiden mukaisesti. Sijoitusrahaston säännöissä määrätään myös muutoin tarkemmin rahasto-osuuden arvon laskemisesta. Jos rahasto-osuuden arvoa ei voida poikkeuksellisen epävakaan ja ennalta arvaamattoman markkinatilanteen tai muutoin poikkeuksellisten olosuhteiden taikka muun painavan syyn vuoksi luotettavasti määrittää, rahasto-osuuden arvo voidaan rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuuden turvaamiseksi jättää väliaikaisesti laskematta. Jos rahastoyhtiö on jättänyt väliaikaisesti laskematta rahasto-osuuden arvon, sen on ilmoitettava päätöksestään viipymättä Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä rahasto-osuuden arvon laskemisesta.

5 §

Rahasto-osuuden lunastaminen

Rahastoyhtiön on rahasto-osuudenomistajan vaatimuksesta sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin määrättyllä tavalla ja määrättyinä ajankohtina lunastettava hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuus. Rahasto-osuus on lunastettava välittömästi sijoitusrahaston varoista rahasto-osuuden 4 §:n mukaan määräytyvästä lunastuspäivän arvosta. Lunastukset on toteutettava vaatimusten esittämisjärjestyksessä. Mikäli varat lunastukseen on hankittava myymällä arvopapereita, arvopaperit on myytävä ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa lunastusvaatimuksen esittämisestä Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää luvan ylittää arvopapereiden, kiinteistöjen ja kiinteistöarvopapereiden myymiselle asetetun määräjajan.

Rahastoyhtiö voi omasta aloitteestaan lunastaa rahasto-osuudenomistajan osuudet, mikäli lunastukselle on säännöissä määritelty painava peruste. Perusteen tulee liittyä rahasto-osuudenomistajaan ja siihen, että rahasto-osuudenomistajan omistuksesta sijoitusrahastossa voi aiheutua

velvoitteita, joita rahastoyhtiön ei voida edellyttää kohtuudella hoitavan. Lunastuksesta ja lunastuksen perusteesta on ilmoitettava viipymättä asiakkaalle.

6 §

Lunastusten rajoittaminen ja väliaikainen keskeyttäminen

Rahastoyhtiö voi säännöissä määrättyllä tavalla rajoittaa suurten lunastusten toteuttamista sijoitusrahastossa ja väliaikaisesti keskeyttää hoitamansa sijoitusrahaston osuuksien lunastamisen tilanteissa, jotka on mainittu sijoitusrahaston säännöissä. Rahasto-osuuksien lunastaminen voidaan keskeyttää ainoastaan, jos rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuus tai rahasto-osuudenomistajien muu painava etu sitä erityisesti vaatii.

Rahastoyhtiön on keskeytettävä rahasto-osuuksien lunastaminen sijoitusrahaston varallisuuden arvon tai rahasto-osuudenomistajien määrän laskettua alle laissa säädetyn tai rahaston säännöissä määrätyn vähimmäismäärän, jos tilannetta ei ole korjattu 90 vuorokauden kuluessa siitä, kun vähimmäisvaatimus alitettiin. Lunastuskieltoa ei kuitenkaan sovelleta ennen 8 luvun 8 §:ssä tarkoitettua määräajan päättymistä. Kaikessa sijoitusrahaston markkinointiaineistossa on keskeytyksen ajan mainittava sijoitusrahaston poikkeuksellisesta tilasta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettun lunastusrajoituksen perusteista ja tilanteista, joissa lunastusrajoitusta voidaan käyttää.

7 §

Finanssivalvonnan oikeus määrätä lunastusten keskeyttämisestä

Finanssivalvonta voi määrätä rahasto-osuuksien lunastukset keskeytettäväksi, jos se on välttämätöntä arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen varmistamiseksi, rahasto-osuudenomistajien edun turvaamiseksi tai muusta erityisen painavasta syystä.

8 §

Ilmoitus lunastusten keskeyttämisestä

Mikäli rahastoyhtiö on keskeyttänyt 6 §:ssä tarkoitettulla tavalla rahasto-osuuksien lunastamisen, sen on ilmoitettava päätöksestään viipymättä Finanssivalvonnalle.

Rahastoyhtiön on 6 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa ja Finanssivalvonnan on 7 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa ilmoitettava päätöksestään viipymättä kaikkien niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa kysymyksessä olevan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia on markkinoitu.

11 luku

Rahasto-osuuden hoitajan hallinnoimat rahasto-osuudet

1 §

Ulkomaalaisen omistamat rahasto-osuudet

Ulkomaalaisen tai ulkomaisen yhteisön tai säätiön omistamat rahasto-osuudet voidaan merkitä rahasto-osuusrekisteriin siten, että siihen merkitään rahasto-osuudenomistajan sijasta rahasto-osuuden hoitaja, joka toimeksiannon nojalla hallitsee rahasto-osuuksia rahasto-osuudenomistajan lukuun. Rahasto-osuusrekisteriin on merkittävä tieto, että rahasto-osuuden hoitaja

hallinnoi kyseisiä rahasto-osuuksia omistajan lukuun, sekä rahasto-osuuden hoitajasta 9 luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot.

Edellä 1 momentissa säädetyn rahasto-osuuden rekisteröinnin edellytyksenä on, että rahastoyhtiön oikeus saada tieto rahasto-osuuden lopullisesta omistajasta on turvattu siten kuin tässä luvussa säädetään.

2 §

Rahasto-osuudenomistajan lukuun toimiva hoitaja

Rahasto-osuuden hoitajana voi toimia sellainen rahastoyhtiö, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottolaitos tai sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, jolla on oikeus tarjota sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä, sekä toisessa ETA-valtiossa vastaavan toimiluvan saanut yhteisö. Rahasto-osuuden hoitajana voi toimia myös arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 1 luvun 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettu arvopaperikeskus sekä sellainen 6 kohdassa tarkoitettu ulkomainen arvopaperikeskus, joka on saanut arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisen toimiluvan hoitaa arvopaperikeskuksen tehtäviä ETA-valtiossa tai kolmannessa maassa.

3 §

Rahastoyhtiön ja rahasto-osuuden hoitajan välinen kirjallinen sopimus

Rahastoyhtiön on tehtävä rahasto-osuuden hoitajan kanssa kirjallinen sopimus hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien hoitamisesta. Sopimus voidaan tehdä vain sellaisen osapuolen kanssa, joka on luotettava, hyvämaineinen ja toiminnassaan ammattitaitoinen. Sopimuksessa on sovittava, että rahasto-osuuden hoitaja toimittaa rahastoyhtiölle hallinnoimiensa rahasto-osuuksien omistajia koskevat 9 luvun 4 §:n mukaiset tiedot ja muut rahastoyhtiön sen toimintaa koskevan lainsäädännön perusteella tarvitsemat tiedot.

4 §

Rahasto-osuuden hoitajan ja tämän asiakkaan välinen kirjallinen sopimus

Rahasto-osuuden hoitajan on tehtävä ulkomaisen rahasto-osuudenomistajan tai tätä edustavan luottolaitoksen taikka sijoituspalveluyrityksen tai muun osapuolen kanssa rahasto-osuuksien hoitamisesta kirjallinen sopimus, jossa on todettava rahasto-osuuden hoitajan velvollisuus antaa tarvittavat tiedot rahasto-osuudenomistajasta.

Jos rahasto-osuuden hoitaja pitää muussa valtiossa rekisteriä rahasto-osuuksiin kohdistuvista oikeuksista, rahasto-osuudenomistajan tai muun oikeudenhaltijan oikeuksiin sovelletaan kyseisen valtion lakia, jollei rahasto-osuusrekisteriin tehdyistä merkinnöistä muuta johdu.

5 §

Taloudellisten oikeuksien käyttäminen

Rahasto-osuuden hoitajalla on oikeus käyttää vain hallinnoimiinsa rahasto-osuuksiin liittyviä taloudellisia oikeuksia.

Rahasto-osuuden hoitajan hallinnoimien rahasto-osuuksien nojalla ei ole oikeutta osallistua rahasto-osuudenomistajien kokoukseen.

6 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Rahasto-osuuden hoitaja on velvollinen korvaamaan toiminnassaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttamansa vahingon rahasto-osuudenomistajalle tai muulle henkilölle.

7 §

Tietojen antaminen viranomaisille

Rahasto-osuuden hoitaja on pyynnöstä velvollinen ilmoittamaan Finanssivalvonnalle hallinnoimiensa rahasto-osuuksien omistajan nimen, kotivaltion ja tämän omistamien rahasto-osuuksien määrän. Finanssivalvonta voi vaihtoehtoisesti hyväksyä, että rahasto-osuuden hoitaja ilmoittaa vastaavat tiedot rahasto-osuudenomistajan puolesta toimivasta asiamiehestä sekä tämän antaman kirjallisen vakuutuksen siitä, ettei rahasto-osuudenomistaja ole suomalainen.

Finanssivalvonta voi antaa tarkemmat määräykset tavasta, jolla tämän lain mukaiset tiedot rahasto-osuudenomistajasta tai tämän puolesta toimivasta asiamiehestä sekä näiden tuntemiseksi tarpeellisista tiedoista on ilmoitettava, sekä seikoista, jotka on otettava huomioon rahastoyhtiön ja rahasto-osuuden hoitajan välistä sopimusta tehtäessä.

Rahasto-osuuden hoitajalla on velvollisuus antaa rahasto-osuudenomistajaa koskevat tiedot syyttäjä- ja esitutkintaviranomaisille rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada kyseiset tiedot.

12 luku

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat rahasto-osuudet

1 §

Rahasto-osuuksien liittäminen arvo-osuusjärjestelmään

Sen estämättä, mitä 9 luvun 4—6 §:ssä ja 10 luvun 5 §:n 1 momentissa säädetään, sijoitusrahaston sääntöihin voidaan ottaa määräys siitä, että rahasto-osuudet, osuuslaji tai osuussarja liitetään arvo-osuusjärjestelmään. Rahastoyhtiön päätöksessä on määrättävä aika, jonka kuluessa rahasto-osuuksien liittäminen tapahtuu. Oikeudesta tällaiseen rahasto-osuuteen sekä rahasto-osuuteen perustuvan suoritusvelvollisuuden täyttämisestä on säädetty arvo-osuustileistä annetussa laissa (827/1991).

Mikäli rahasto-osuudesta on annettu osuustodistus, on se toimitettava viimeistään rahastoyhtiön päätöksessä määrättyinä ilmoittautumispäivänä johonkin arvo-osuusrekisteriin omistusoikeuden kirjaamista varten. Arvo-osuusrekisterinpitäjän on selvitettävä omistajan saanto. Rahasto-osuudenomistajan on omistusoikeutensa kirjaamisen yhteydessä luovutettava osuustodistus rekisterinpitäjälle, jonka on varustettava se merkinnällä rahasto-osuuden liittämisestä arvo-osuusjärjestelmään.

Pantinhaltijan ja muun oikeudenhaltijan on viimeistään ilmoittautumispäivänä ilmoitettava oikeutensa kirjattavaksi rahasto-osuudenomistajan arvo-osuustilille. Jos rahasto-osuudenomistajalla ei ole arvo-osuustiliä ja hakija esittää tarpeellisen selvityksen oikeudestaan arvo-osuusrekisterin pitäjälle, arvo-osuusrekisterin pitäjän on avattava rahasto-osuudenomistajan nimiin

arvo-osuustili, jolle rahasto-osuus ja haltijan oikeus kirjataan. Panttaus voidaan tässä tapauksessa kirjata ilman tilinhaltijan kirjallista suostumusta.

Rahastoyhtiön on viimeistään ilmoittautumispäivänä ilmoitettava arvo-osuusrekisterin pitäjälle ne rahasto-osuudet, joista ei ole luovutettu osuustodistusta tai joista osuustodistus on säilytettävänä rahastoyhtiössä rahasto-osuudenomistajan lukuun, kirjattavaksi rahasto-osuudenomistajan arvo-osuustilille. Jos rahasto-osuudenomistajalla ei ole arvo-osuustiliä, arvopaperikeskuksen arvo-osuusrekisterissä on avattava rahasto-osuudenomistajan nimiin arvo-osuustili, jolle kirjataan rahastoyhtiön ilmoittamat 9 luvun 4 §:ssä tarkoitetut rahasto-osuusrekisteriin merkityt ilmoitushetken tiedot.

2 §

Yhteistili

Rahasto-osuudenomistajille, jotka eivät ole toimittaneet osuustodistustaan tai selvitystä omistusoikeuden kirjaamista varten arvo-osuusrekisteriin, on ilmoittautumispäivänä avattava arvopaperikeskuksen arvo-osuusrekisterissä yhteinen arvo-osuustili, jonka tilinhaltijaksi merkitään rahastoyhtiö ilmoittautumatta jääneiden rahasto-osuudenomistajien lukuun.

Arvopaperikeskuksessa on laadittava erillinen luettelo, johon merkitään ne rahasto-osuusrekisterin mukaiset rahasto-osuudenomistajat, joiden omistuksesta ei ole asianmukaisesti esitetty selvitystä omistuksen kirjaamiseksi. Luetteloa ei kuitenkaan tarvitse laatia, jos rahasto-osuuk-sien liittäminen arvo-osuusjärjestelmään tapahtuu sellaisella rahasto-osuudenomistajan oikeudet turvaavalla ja arvopaperikeskuksen hyväksymällä tavalla, jonka perusteella niiden yhteys rahasto-osuudenomistajan arvo-osuustilille tehtyyn merkintään voidaan selvittää. Tilille kirjat-tuja rahasto-osuuksia koskevista merkinnöistä on voitava selvittää osuustodistuksen järjestys-numero.

Sillä, joka esittää selvityksen oikeudestaan 1 momentissa mainitulle tilille kirjattuihin rahasto-osuuksiin, on oikeus vaatia oikeutensa kirjaamista siten kuin 1 §:ssä säädetään.

3 §

Rahastoyhtiön ilmoitusvelvollisuus

Rahastoyhtiön on viimeistään kolme kuukautta ennen ilmoittautumispäivää ilmoitettava niille rahasto-osuudenomistajille, joiden osoite on yhtiön tiedossa, 1 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä sekä siitä, miten rahasto-osuudenomistajan on meneteltävä saadakseen oikeus rahasto-osuuteen kirjatuksi arvo-osuustilille. Vastaavat ohjeet on annettava myös siitä, miten rahasto-osuuteen kohdistuvat muut oikeudet voidaan kirjata.

Rahastoyhtiön 1 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä on lisäksi tiedotettava siten kuin ilmoitukset rahasto-osuudenomistajille on sijoitusrahaston sääntöjen mukaan toimitettava. Siitä on myös julkaistava tieto Virallisessa lehdessä ja vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä. Ohjeet ja tiedotteet on edelleen lähetettävä arvo-osuusrekisterin pitäjille.

Arvopaperikeskuksen säännöissä voidaan tarvittaessa määrätä tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta menettelystä.

4 §

Yhteistilillä olevien rahasto-osuuksien lunastaminen omistajien lukuun

Rahastoyhtiö voi viiden vuoden kuluttua ilmoittautumispäivästä päättää lunastaa 2 §:n 1 momentissa tarkoitetulla yhteisellä arvo-osuustilillä olevat rahasto-osuudet niiden omistajien lu-

kuun. Rahastoyhtiön päätös on annettava tiedoksi päätöksessä tarkoitetuille rahasto-osuudenomistajille ja 1 §:n 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle ja kehotettava näitä merkitsemään rahasto-osuutensa arvo-osuusjärjestelmään uhalla, että rahasto-osuus muutoin lunastetaan. Kehotus on lähetettävä rahasto-osuudenomistajille ja 1 §:n 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle, jos näiden nimi ja osoite on rahastoyhtiön tiedossa, sekä julkaistava Virallisessa lehdessä. Kehotuksesta on lisäksi ilmoitettava siten kuin ilmoitukset rahasto-osuudenomistajille on sijoitusrahaston sääntöjen mukaan toimitettava.

Jollei yhteisellä arvo-osuustilillä olevan rahasto-osuudenomistaja tai 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö ole vuoden kuluessa päätöksen nojalla 1 momentissa tarkoitettulla tavalla annettusta kehotuksesta vaatinut oikeutensa kirjaamista siten kuin siitä 1 §:ssä säädetään, hän on menettänyt oikeutensa rahasto-osuuteen. Rahastoyhtiön on viipymättä tämän jälkeen lunastettava rahasto-osuus sijoitusrahaston varoista.

Rahastoyhtiön on rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) mukaisesti viipymättä talletettava varat, joista on vähennetty ilmoittamisesta ja lunastamisesta aiheutuneet kulut, rahastoyhtiön kotipaikan lääninhallituksen huostaan pidättämättä itselleen oikeutta saada talletettua takaisin. Rahasto-osuudenomistaja tai 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö voi nostaa rahasto-osuutta vastaavan osuuden varoista.

5 §

Tuoton maksaminen

Edellä 2 §:ssä tarkoitetuille rahasto-osuuksille tulevaa tuotonjakoa tai niille tulevia maksuja, joista on päätetty ilmoittautumispäivän jälkeen, ei voida nostaa, ennen kuin rahasto-osuus on toimitettu arvo-osuusrekisteriin omistusoikeuden kirjaamista varten.

Rahasto-osuudenomistaja, joka on ennen ilmoittautumispäivää merkitty rahasto-osuusrekisteriin tai joka on rahastoyhtiölle ilmoittanut ja selvittänyt saantonsa, voi käyttää sijoitusrahastossa muita kuin 1 momentissa lueteltuja oikeuksiaan.

Ilmoittautumispäivän jälkeen ei rahasto-osuus tuota sijoitusrahastossa kuin 2 §:n 3 momentissa säädetyn oikeuden.

6 §

Osuudenomistajatietojen ylläpito arvo-osuusjärjestelmässä

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvista rahasto-osuuksista ja niiden omistajista pidetään automaattisen tietojenkäsittelyn avulla rahasto-osuudenomistajaluetteloa arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 3 §:n mukaisesti. Rahasto-osuuden kirjaamiseen arvo-osuustilille ja rahasto-osuudenomistajaluetteloon sovelletaan tämän lain 9 luvun 4 §:n 2 momenttia.

Rahasto-osuudenomistajaluetteloon on merkittävä se arvo-osuusrekisteri, jossa pidettävälle arvo-osuustilille rahasto-osuudet on kirjattu sekä ne tiedot, jotka 9 luvun 4 §:n 1 momentin 1—4 kohdan mukaan on merkittävä rahasto-osuusrekisteriin.

Hallintarekisteröidyt rahasto-osuudet on erikseen merkittävä rahasto-osuudenomistajaluetteloon siten, että siihen merkitään rahasto-osuuden hoitajasta ne tiedot, jotka edellä on säädetty merkittäviksi rahasto-osuudenomistajasta, sekä maininta hallintarekisteröinnistä.

Hallintarekisteröityjen rahasto-osuuksien osalta samoin kuin sellaisten rahasto-osuuksien, joiden osalta muu kuin rahasto-osuudenomistaja on arvo-osuustilin merkintöjen mukaan oikeutettu ottamaan vastaan rahasto-osuuteen perustuvat suoritukset, on maksuosoitteeksi merkittävä rahasto-osuudenomistajaluetteloon asianomainen arvo-osuusrekisteri.

Rahasto-osuudenomistajaluettelon ja odotusluettelon julkisuuteen sovelletaan, mitä 9 luvun 4 §:n 4 momentissa säädetään. Rahasto-osuudenomistajaluettelon pitäjällä on kuitenkin velvollisuus luovuttaa rahasto-osuudenomistajaluetteloon merkittyjä tietoja rahastoyhtiölle.

7 §

Väliaikainen kirjaus

Jos luovutuksensaajan saannosta on tehty arvo-osuustileistä annetun lain 18 §:ssä tarkoitettu väliaikainen kirjaus, ei luovutuksensaajaa ole merkittävä rahasto-osuudenomistajaluetteloon, vaan arvopaperikeskuksessa on pidettävä erillistä luetteloa (odotusluettelo), johon saanto merkitään, kunnes lopullinen kirjaus on tapahtunut. Väliaikaisen kirjauksen tapauksessa on luovutuksensaajan saantomies samaten poistettava rahasto-osuudenomistajaluettelosta ja merkittävä odotusluetteloon.

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvan rahasto-osuuden saajalla ei ole oikeutta käyttää rahasto-osuudenomistajalle sijoitusrahastossa kuuluvia oikeuksia ennen kuin hänet on merkitty rahasto-osuudenomistajaluetteloon, ellei 5 §:n 2 momentista tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 4 §:n 2 momentista muuta johdu.

8 §

Arvo-osuusjärjestelmään liitetyn sijoitusrahaston säännöt

Sijoitusrahaston sääntöihin on otettava määräys, jonka mukaan ilmoittautumispäivän jälkeen oikeus saada sijoitusrahastosta jaettavia tuottoja on vain sillä:

- 1) joka on määrättyä täsmäytyspäivänä merkitty rahasto-osuudenomistajaksi rahasto-osuudenomistajaluetteloon;
- 2) jonka oikeus suorituksen saamiseen on täsmäytyspäivänä kirjattu rahasto-osuudenomistajaluetteloon merkityn rahasto-osuudenomistajan arvo-osuustilille; tai
- 3) jonka arvo-osuustilille rahasto-osuus on täsmäytyspäivänä kirjattu ja jonka rahasto-osuuden hoitaja on täsmäytyspäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 4 §:n nojalla merkitty rahasto-osuudenomistajaluetteloon rahasto-osuuden hoitajaksi, jos rahasto-osuus on hallintarekisteröity.

Jos rahasto-osuuden omistus on täsmäytyspäivänä merkitty odotusluetteloon, kuuluu 1 momentissa mainittu oikeus sille, joka osoittaa, että rahasto-osuus on täsmäytymispäivänä kuullut hänelle.

9 §

Osuudenomistajaoikeudet arvo-osuusjärjestelmässä

Oikeus osallistua rahasto-osuudenomistajien kokoukseen sijoitusrahastossa, jonka rahasto-osuudet, osuuslaji tai osuussarja on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, on vain rahasto-osuudenomistajalla, joka on kymmenen päivää ennen rahasto-osuudenomistajien kokousta merkitty rahasto-osuudenomistajaksi rahasto-osuudenomistajaluetteloon, jollei 5 §:n 2 momentista muuta johdu. Rahasto-osuudenomistajan äänimäärää laskettaessa ei oteta huomioon hänelle edellä mainitun päivän jälkeen rahasto-osuudenomistajaluetteloon merkittyjä rahasto-osuuksia.

Kutsu rahasto-osuudenomistajien kokoukseen on toimitettava viimeistään viikkoa ennen 1 momentissa tarkoitettua määräpäivää.

10 §

Rahasto-osuuksien poistaminen arvo-osuusjärjestelmästä

Rahastoyhtiö voi päättää, että sen hoitaman sijoitusrahaston rahasto-osuudet poistetaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 1 ja 3 §:ssä on säädetty.

Rahasto-osuudet kirjataan rahasto-osuusrekisteriin rahasto-osuudenomistajaluettelon mukaisilla tiedoilla.

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, ei sovelleta, jos rahasto-osuuksien poistaminen arvo-osuusjärjestelmästä johtuu sijoitusrahaston lakkauttamisesta tai sulautumisesta.

V OSA

SIJOITUSRAHASTON VAROJEN SIJOITTAMINEN, SYÖTTÖRAHASTORAKENNE, TIEDONANTOVEVOLLISUUS JA MARKKINOINTI

13 luku

Sijoitusrahaston sijoittaminen

1 §

Sijoitusrahaston varojen hajauttaminen

Rahastoyhtiön on hajautettava sijoitustoiminnasta aiheutuvat riskit sijoittaessaan sijoitusrahaston varoja.

2 §

Sallitut markkinapaikat

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja:

1) arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin, joilla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai joilla käydään kauppaa muulla säännellyllä, säännöllisesti toimivalla, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkinapaikalla;

2) arvopapereihin, joiden liikkeeseenlaskuehdoissa on sitouduttu saattamaan arvopaperit kaupankäynnin kohteeksi yhden vuoden kuluessa niiden liikkeeseenlaskusta 1 kohdassa tarkoitettussa vaihdantajärjestelmässä edellyttäen, että kaupankäynti voi kaikella todennäköisyydellä alkaa viimeistään sanotun ajan kuluttua umpeen.

Finanssivalvonta voi pyydettyään rahastoyhtiöiden yhteisen lausunnon antaa tarkempia määräyksiä edellytyksistä, joiden nojalla markkinapaikan voidaan katsoa täyttävän edellä 1 momentin 1 kohdassa säädetty vaatimukset.

3 §

Vähimmäislikviditeetti

Sijoitusrahastolla on oltava toiminnan edellyttämät käteisvarat.

4 §

Rahamarkkinavälineet ja sijoittaminen muihin kuin sallituilla markkinapaikoilla kaupankäynnin kohteena oleviin rahoitusvälineisiin

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja rahamarkkinavälineisiin, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteena 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla markkinapaikalla edellyttäen, että niiden liikkeeseenlaskua tai liikkeeseenlaskijaa koskee sijoittajien ja säästöjen suojaamiseksi annettu sääntely, ja edellyttäen, että niiden:

1) liikkeeseenlaskija tai takaaja on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion keskus-, alue- tai paikallisviranomaisen tai keskuspankki, Euroopan keskuspankki, Euroopan unioni tai Euroopan investointipankki, muu kuin Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio tai tällaisen valtion osavaltio, taikka kansainvälinen julkisyhteisö, jossa on jäsenenä vähintään yksi Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio;

2) liikkeeseenlaskija on yhteisö, jonka liikkeeseen laskema arvopaperi on kaupankäynnin kohteena 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla markkinapaikalla;

3) liikkeeseenlaskija tai takaaja on yhteisö, jonka toiminnan vakautta valvotaan Euroopan yhteisön lainsäädännössä määriteltyjen perusteiden mukaisesti, tai yhteisö, johon sovelletaan ja joka noudattaa toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, jotka vastaavat Euroopan yhteisön lainsäädäntöä; tai

4) liikkeeseenlaskija on muu yhteisö, jonka liikkeeseen laskemiin rahamarkkinavälineisiin tehtyihin sijoituksiin sovelletaan sijoittajansuojaa, joka vastaa edellä 1, 2 tai 3 kohdassa säädettyä, ja liikkeeseenlaskijan oma pääoma on vähintään 10 miljoonaa euroa ja joka laatii ja julkaisee tilinpäätöksensä neuvoston direktiivin 78/660/ETY mukaisesti, tai yhteisö, joka kuuluu konserniin, jossa on yksi tai useampia yhtiöitä, joiden liikkeeseen laskema arvopaperi on kaupankäynnin kohteena edellä 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla markkinapaikalla, ja joka on erikoistunut konsernin rahoitukseen, tai yhteisö, joka on erikoistunut sellaisten arvopaperistamisvälineiden rahoitukseen, joissa hyödynnetään luottolaitoksen maksuvalmiuslimiittiä.

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoista enintään yhden kymmenesosan muihin kuin 2 §:ssä ja tässä pykälässä tarkoitettuihin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin.

5 §

Talletukset

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja talletuksiin luottolaitoksissa edellyttäen, että:

1) talletus on vaadittaessa takaisinmaksettava tai on nostettavissa ja erääntyy maksettavaksi viimeistään 12 kuukauden kuluessa; ja

2) luottolaitoksen kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai jos luottolaitoksen kotipaikka on muussa kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, edellyttäen että luottolaitokseen sovelletaan sen kotivaltiossa sellaisia toiminnan vakautta koskevia säännöksiä, jotka vastaavat Euroopan yhteisön lainsäädäntöä.

6 §

Rahastosijoitukset

Rahastoyhtiö saa sijoittaa hoitamansa sijoitusrahaston varoja toisten sijoitusrahastojen tai yhteissijoitusyritysten osuuksiin sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettujen ETA-valtioon tai kolmanteen maahan sijoittautuneiden vaihtoehtorahastojen osuuksiin, jos niiden tarkoituksena on yleisöltä hankittujen varojen yhteinen sijoittaminen 2, 4 tai 5 §:ssä

taikka tässä pykälässä tarkoitettuihin rahoitusvälineisiin tai muuhun helposti rahaksi muutettavaan rahoitusomaisuuteen ja jos ne toimivat riskin hajauttamisen periaatteella ja jos niiden osuudet lunastetaan haltijan vaatimuksesta takaisin suoraan tai välillisesti näiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten varoilla. Sijoitusrahaston varoja ei voida kuitenkaan sijoittaa sellaisen sijoitusrahaston, yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtorahaston osuuksiin, jonka varoista sen sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan saadaan sijoittaa yhteensä enemmän kuin yksi kymmenesosa toisten sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtorahastojen osuuksiin.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitetun ETA-valtioon tai kolmanteen maahan sijoittautuneen 1 momentissa tarkoitetun vaihtoehtorahaston osuuksiin voidaan sijoitusrahaston varoja sijoittaa edellyttäen, että sijoittamisen kohteena olevan vaihtoehtorahaston:

1) kotivaltion lainsäädännön mukaan se on sellaisen valvonnan alainen, joka vastaa Euroopan unionin lainsäädäntöä, ja sitä valvovan viranomaisen sekä Finanssivalvonnan välinen yhteistyö on riittävässä määrin varmistettu;

2) osuudenomistajien suoja vastaa sijoitusrahaston ja yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajien suojaa, ja erityisesti varojen erillään pidon, lainaksioton, lainaksiannon ja arvopapereiden sekä rahamarkkinavälineiden ilman katetta tapahtuvan luovutuksen sääntely vastaa sijoitusrahastodirektiivin vaatimuksia; ja

3) toiminnasta julkistetaan puolivuotiskatsaus ja toimintakertomus, joiden nojalla sen varoista ja veloista sekä tuloista ja sijoitustoiminnasta voidaan tehdä arvio kertomuskaudelta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja sijoituksia voi sijoitusrahaston varoista yhteensä olla enintään kolme kymmenesosaa.

Jos sijoitusrahaston varoja sijoitetaan sellaisten sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten tai 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen osuuksiin, joita hallinnoi suoraan tai toimeksiannosta sama rahastoyhtiö tai jokin muu yhtiö, johon rahastoyhtiö on sidoksissa yhteisen liikkeenjohdon tai määräysvallan taikka merkittävän suoran tai välillisen omistuksen kautta, rahastoyhtiö tai muu yhtiö ei saa veloittaa merkintä- tai lunastuspalkkiota sijoitusrahaston sijoituksista näiden muiden sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtorahastojen osuuksiin.

Rahastoyhtiö saa sijoittaa enintään yhden viidesosan sijoitusrahaston varoista saman sijoitusrahaston, yhteissijoitusyrityksen tai 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen osuuksiin.

Tässä luvussa säädettyjä sijoitusrajoituksia laskettaessa ei oteta huomioon niiden sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten tai 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen varoja, joihin sijoitusrahaston varoja on sijoitettu.

7 §

Sijoitusrahaston vähimmäishajautusvaatimukset

Sijoitusrahaston varoista saadaan sijoittaa enintään yksi kymmenesosa saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin. Enintään yksi viidesosa saadaan sijoittaa talletuksiin samassa luottolaitoksessa.

OTC-johdannaissopimuksiin sijoittamisesta aiheutuva vastapuoliriski ei saa saman vastapuolen osalta ylittää yhtä kymmenesosaa sijoitusrahaston varoista, jos vastapuoli on 5 §:ssä tarkoitettu luottolaitos, ja muussa tapauksessa yhtä kahdeskymmenesosaa sijoitusrahaston varoista.

Sellaisia sijoituksia saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin, jotka ylittävät yhden kahdeskymmenesosan sijoitusrahaston varoista, saa yhteensä olla enintään kaksi viidesosaa sijoitusrahaston varoista. Tätä rajoitusta ei sovelleta talletuksiin eikä sellaisiin OTC-johdannaissopimuksiin sijoittamiseen, joissa vastapuolena on 5 §:ssä tarkoitettu luottolaitos.

Sijoitusrahaston varoista yhteensä enintään yksi viidesosa saadaan sijoittaa saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin, kyseisen yhteisön vastaanottamiin talletuksiin, tai sellaisiin OTC-johdannaissopimuksiin, joista sijoitusrahastolle aiheutuu kyseiseen yhteisöön kohdistuva vastapuoliriski.

Tässä pykälässä sekä 10 §:ssä, 11 §:n 1 momentissa ja 12 §:n 1 momentissa säädettyjä rajoituksia laskettaessa yhtenä kokonaisuutena on pidettävä kirjanpitolain 1 luvun 6 §:n mukaan samaan konserniin kuuluvia yhteisöjä. Tämän estämättä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin saadaan kuitenkin sijoittaa yhteensä enintään yksi viidesosa sijoitusrahaston varoista.

8 §

Indeksirahasto

Edellä 7 §:ssä säädettyjen rajoitusten estämättä rahastoyhtiö saa sijoittaa saman liikkeeseenlaskijan osakkeisiin tai joukkovelkakirjoihin yhteensä enintään yhden viidesosan sijoitusrahaston varoista, jos sijoitusrahaston sijoitustoiminnan tavoitteena on sen sääntöjen mukaan jäljitellä tiettyä rahoitusmarkkinoilla yleisesti tunnettua osake- tai joukkovelkakirjaindeksiä. Jäljiteltävän indeksin koostumuksen on oltava riittävästi hajautettu ja indeksin on kuvattava riittävän tarkasti niitä markkinoita, joiden kehitystä sen on tarkoitus osoittaa. Indeksien koostumuksesta ja kehityksestä on oltava yleisesti saatavilla riittävät tiedot.

Edellä 1 momentissa mainituin edellytyksin rahastoyhtiö saa sijoittaa saman liikkeeseenlaskijan osakkeisiin tai joukkovelkakirjoihin yhteensä enintään 35 sadasosaa sijoitusrahaston varoista, jos tämä on perusteltua poikkeuksellisten markkinaolosuhteiden vuoksi, ja erityisesti sellaisilla säännellyillä markkinoilla, joilla tietyt arvopaperit ovat erittäin määräävässä asemassa. Sijoittaminen tähän enimmäismäärään saakka on sallittu vain yhden liikkeeseenlaskijan osalta.

9 §

Huomattavan vaikutusvallan käyttäminen

Rahastoyhtiö ei saa käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa osakeyhtiössä, jonka osakkeisiin se on sijoittanut hoitamiensa sijoitusrahastojen varoja. Rahastoyhtiö ei saa käyttää yhden kymmenesosan ylittävää äänivaltaa kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä sellaisessa muussa yhtiössä, johon se on sijoittanut hoitamiensa sijoitusrahastojen varoja. Jos rahastoyhtiö on sijoittanut hoitamiensa sijoitusrahastojen varoja saman osakeyhtiön osakkeisiin määrän, joka muutoin kuin tilapäisesti ylittää yhden kahdeskymmenesosan kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, sen on julkistettava omistajaohjauksen tavoitteet kyseisessä osakeyhtiössä siten kuin 9 luvun 7 §:n 2 momentissa on säädetty. Edellä mainittuja rajoituksia on sovellettava myös sijoitettaessa sijoitusrahaston varoja sellaisten sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtorahastojen osuuksiin, joita ei lunasteta vaadittaessa takaisin suoraan tai välillisesti näiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten varoilla. Edellä mainittuja rajoituksia ei sovelleta silloin, kun on kyse rahastoyhtiön hoitamien erikoissijoitusrahastojen kautta sijoitettavista varoista.

Rahastoyhtiö saa hankkia sijoitusrahaston omistukseen enintään yhden kymmenesosan saman liikkeeseenlaskijan:

- 1) äänioikeudettomista osakkeista;
- 2) joukkovelkakirjoista; ja
- 3) rahamarkkinavälineistä.

Rahastoyhtiö saa hankkia sijoitusrahaston omistukseen enintään yhden neljäsosan saman sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen osuuksista.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa sekä 3 momentissa mainittuja rajoituksia ei tarvitse hankintahetkellä noudattaa, ellei tuolloin voida laskea joukkovelkakirjojen tai rahamarkkinavälineiden yhteismäärää tai liikkeeseen laskettujen sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen osuuksien nettomäärää.

10 §

Erityisvakuudelliset joukkovelkakirjat

Sen estämättä, mitä 7 §:n 1, 3 ja 4 momentissa säädetään, rahastoyhtiö saa sijoittaa enintään yhden neljäsosan sijoitusrahaston varoista saman liikkeeseenlaskijan joukkovelkakirjoihin, jos

1) liikkeeseenlaskija on lain mukaan velkakirjan haltijoiden suojaamiseksi asetetun julkisen tarkastuksen alainen luottolaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa; ja

2) niiden liikkeeseenlaskusta saadut varat on lain mukaan sijoitettava pääoman sekä korkojen suorittamisen turvaavalla tavalla edellyttäen, että sanotut varat voidaan etuoikeudella käyttää tähän tarkoitukseen, jos liikkeeseenlaskija ei kykene suoriutumaan maksuvelvoitteestaan.

Sellaisia sijoituksia 1 momentissa mainittuihin saman liikkeeseenlaskijan joukkovelkakirjoihin, jotka ylittävät yhden kahdeskymmenesosan sijoitusrahaston varoista, saa yhteensä olla enintään neljä viidesosaa sijoitusrahaston varoista.

Finanssivalvonnan on toimitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle luettelo 1 momentissa tarkoitetuista joukkovelkakirjoista sekä niiden sellaisista liikkeeseenlaskijoista, joilla on lupa laskea liikkeeseen 1 momentissa mainitut ehdot täyttäviä velkakirjalainoja. Luetteloon on liitettävä ilmoitus siitä, minkälaiset takaukset lainoille tarjotaan.

11 §

Julkisyhteisön liikkeeseen laskemat arvopaperit ja rahamarkkinavälineet

Sen estämättä, mitä 7 §:n 1, 3 ja 4 momentissa ja 9 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetään, rahastoyhtiö saa sijoittaa enintään 35 sadasosaa sijoitusrahaston varoista saman liikkeeseenlaskijan tai takaajan arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin, kun liikkeeseenlaskija tai takaaja on Suomen valtio, suomalainen kunta tai kuntayhtymä tai Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio, tällaisen valtion osavaltio tai muu paikallinen julkisyhteisö, muu Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n jäsenvaltio taikka kansainvälinen julkisyhteisö, jossa on jäsenenä vähintään yksi Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio.

Rahastoyhtiö saa riskinhajauttamisen periaatetta soveltaen sijoittaa enemmän kuin 35 sadasosaa sijoitusrahaston varoista edellä 1 momentissa tarkoitettuihin arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin. Edellytyksenä on, että tästä on otettu maininta sijoitusrahaston sääntöihin, ja että sääntöjen mukaan arvopaperit tai rahamarkkinavälineet ovat peräisin vähintään kuudesta eri liikkeeseenlaskusta, eikä samaan liikkeeseenlaskuun ole tarkoitus sijoittaa määrää, joka ylittää kolme kymmenesosaa sijoitusrahaston varoista ja jos rahasto-osuudenomistajille voidaan taata vastaava suoja kuin sellaisessa sijoitusrahastossa, joka noudattaa 7 §:n 1, 3 ja 4 momentissa ja 9 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa mainittuja rajoituksia.

12 §

Poikkeukset vähimmäishajautussäännöstä

Edellä 7 §:n 1—4 momentissa, 10 §:ssä ja 11 §:n 1 momentissa tarkoitettut sijoitukset saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin tai sen vastaanottamiin talletuksiin tai OTC-johdannaissopimuksiin, joissa kyseinen yhteisö on vastapuolena, eivät saa ylittää määrää, joka vastaa 35 sadasosaa sijoitusrahaston varoista.

Edellä 10 §:ssä ja 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuja arvopapereita ja rahamarkkinavälineitä ei tarvitse ottaa huomioon sovellettaessa 7 §:n 3 momentissa säädettyä kahden viidesosan rajoitusta.

Edellä tässä luvussa säädettyjä rajoituksia ei tarvitse noudattaa käytettäessä sijoitusrahaston varoihin kuuluviin arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin liittyviä merkintäoikeuksia. Jos rajoitukset on ylitetty rahastoyhtiöstä riippumattomista syistä tai merkintäoikeuksien käyttämisen takia, rahastoyhtiön on pidettävä sijoitusrahastotoiminnan ensisijaisena tavoitteena tilanteen korjaamista rahasto-osuudenomistajien edun mukaisella tavalla.

13 §

Poikkeus hajautusvaatimuksista sijoitusrahaston toiminnan alussa

Rahastoyhtiö saa sijoittaessaan sijoitusrahaston varoja huolehtien riskin hajauttamisen periaatteen soveltamisesta poiketa 6—8, 10 ja 11 §:ssä sekä 12 §:n 1 momentissa säädettyistä rajoituksista enintään kuuden kuukauden ajan sijoitusrahaston toiminnan aloittamisesta.

14 §

Eriyistilanteet sijoitettaessa Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Sijoitusrahaston varoja voidaan sijoittaa sellaisen Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitsevan yhtiön osakkeisiin tai muihin pääomaosuuksiin, joka sijoittaa varansa pääasiallisesti sellaisiin arvopapereihin, joiden liikkeeseenlaskijan kotipaikka sijaitsee yhtiön kotivaltiossa, mikäli tämä on kysymyksessä olevan valtion lainsäädännön mukaan ainoa tapa sijoittaa sanotussa valtiossa liikkeeseenlaskettuihin arvopapereihin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia voidaan tehdä ainoastaan, jos yhtiön toiminnassa noudatetaan 6, 7, 9 ja 10 §:ssä, 11 §:n 1 momentissa ja 12 §:n 1 momentissa säädettyjä rajoituksia. Milloin 6 §:ssä, 7 §:n 1 ja 3 momentissa, 10 §:ssä, 11 §:n 1 momentissa ja 12 §:n 1 momentissa tarkoitettut rajoitukset ylitetään merkintäoikeuksien käyttämisen vuoksi tai rahastoyhtiöstä riippumattomista syistä tai milloin kysymyksessä on rahastoyhtiön hoitama sijoitusrahasto, jonka toiminta on aloitettu viimeisen kuuden kuukauden aikana, sovelletaan soveltuvin osin, mitä 12 §:n 3 momentissa ja 13 §:ssä säädetään.

15 §

Johdannaissopimukset

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja johdannaissopimuksiin, joilla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä, säännöllisesti toimivalla, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkinapaikalla ja vastaavilla käteisellä selvitetävillä sopimuksilla, sekä OTC-johdannaissopimuksiin edellyttäen, että:

1) johdannaissopimuksen kohde-etuutena on 2 tai 4—6 §:ssä tarkoitettu rahoitusväline, johdannaissopimus, jonka kohde-etuutena on tässä pykälässä mainittu rahoitusväline tai kohde-etuus, rahoitusindeksi, korko, valuuttakurssi taikka valuutta, joka vastaa sijoitusrahaston sijoitustoiminnalle sen säännöissä asetettuja tavoitteita;

2) OTC-johdannaissopimuksen vastapuoli on yhteisö, jonka toiminnan vakautta valvotaan Euroopan unionin lainsäädännössä määriteltyjen perusteiden mukaisesti, tai yhteisö, johon sovelletaan ja joka noudattaa toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, jotka vastaavat Euroopan unionin lainsäädäntöä;

3) rahastoyhtiö kykenee määrittämään OTC-johdannaissopimusten arvon luotettavasti ja todennettavasti päivittäin ja ne voidaan rahastoyhtiön aloitteesta milloin tahansa myydä, muuttaa rahaksi tai kattaa vastakkaisella toimella niiden käypään arvoon.

16 §

Rahoitusindeksit johdannaissopimuksen kohteena

Sijoitettaessa sijoitusrahaston varoja johdannaissopimukseen ei saada ylittää tässä luvussa säädettyjä sijoitusrajoituksia. Rajoituksia laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon sijoituksia sellaisiin johdannaissopimukseen, joiden kohde-etuutena on rahoitusindeksi, joka täyttää 8 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset.

Jos arvopaperiin tai rahamarkkinavälineeseen sisältyy johdannaissopimus, se on otettava huomioon 15 ja 17 §:n ja tämän pykälän vaatimuksia noudatettaessa.

17 §

Johdannaissopimusten vähimmäishajautusvaatimus

Sijoitusrahaston johdannaissopimukseen liittyvä kokonaisriski ei saa ylittää sen kaikkien sijoitusten kokonaisnettoarvoa. Riskin laskennassa otetaan huomioon sijoitusrahaston varojen nykyarvo, vastapuoliriski, markkinoiden tuleva kehitys ja sijoitusten rahaksi muuttamiseen tarvittava aika.

Rahastoyhtiöllä on oltava käytössään riskienhallintamenetelmät, joiden avulla se kykenee jatkuvasti seuraamaan ja mittaamaan yksittäisen sijoituksen riskiä ja sen vaikutusta sijoitusrahaston sijoitusten kokonaisriskiin. Sen on sovellettava menettelyjä, joilla voidaan arvioida tarkasti ja riippumattomasti vakioimattomien johdannaissopimusten arvo. Rahastoyhtiö ei saa käyttää luottoluokituksia yksinomaisena perusteena tai mekaanisesti arvioidessaan sijoitusrahaston varojen luottokelpoisuutta.

Rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vuosittain kunkin hoitamansa sijoitusrahaston sijoitustoiminnassa käytettävien johdannaissopimusten lajit, niihin liittyvät riskit, johdannaissopimusten riskien arviointiin käytetyt menetelmät sekä määrälliset rajat. Ilmoitus on tehtävä myös, jos edellä mainituissa tiedoissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset perusteista riskienhallintamenettelyjen riittävyyden arvioimiseksi ja vakioimattomien johdannaissopimusten arvonmääritysmenettelyistä sekä määräykset 3 momentissa tarkoitettujen tietojen sisällöstä ja tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä.

18 §

Lainaus- ja takaisinostosopimukset

Tehokkaan omaisuudenhoidon edistämiseksi rahastoyhtiö saa tehdä sijoitusrahaston varoihin kuuluvista arvopapereista ja rahamarkkinavälineistä lainaus- ja takaisinostosopimuksia, jos ne

selvitetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitetussa selvitysyhteisössä tai ulkomaisessa selvitysyhteisössä taikka, jos selvitys tapahtuu muualla, jos niiden vastapuolena on sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys tai muu sijoituspalvelun tarjoaja ja niiden ehdot ovat markkinoille tavanomaiset ja yleisesti tunnetut.

Sijoitusrahaston varoihin kuuluvia arvopapereita ja rahamarkkinavälineitä voidaan luovuttaa velaksi ja niitä koskevia takaisinostosopimuksia voidaan tehdä ainoastaan riittävää vakuutta vastaan. Rahastoyhtiön tehtävänä on päivittäin huolehtia siitä, että vakuuden arvo pysyy riittävänä koko lainaus- tai takaisinostosopimuksen voimassaoloajan. Selvitysyhteisön taikka Finanssivalvonnan tai sitä vastaavan toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa olevan muun yhteisön on säilytettävä vakuutta sijoitusrahaston lukuun lainaus- tai takaisinostosopimuksen päätymiseen saakka.

Sijoitusrahaston tekemien lainaussopimusten yhteismäärä ei saa ylittää yhtä neljäsosaa sijoitusrahaston arvopaperi- ja rahamarkkinavälinesijoitusten arvosta. Rajoitus ei koske lainaussopimuksia, jotka voidaan irtisanoa ja joiden tarkoittamat arvopaperit voidaan saada vaadittaessa takaisin viimeistään seuraavana pankkipäivänä.

Sijoitusrahaston tekemien takaisinostosopimusten ja 20 §:ssä tarkoitettujen luottojen yhteismäärä ei saa ylittää yhtä kymmenesosaa sijoitusrahaston varojen arvosta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä rahastoyhtiön oikeudesta tehdä lainaus- tai takaisinostosopimuksia sijoitusrahaston varoihin kuuluvista arvopapereista.

19 §

Kielto luovuttaa sijoitusrahaston arvopapereita, rahamarkkinavälineitä tai johdannaissopimuksia ilman katetta

Rahastoyhtiö ei saa sijoitusrahaston lukuun luovuttaa ilman katetta arvopapereita, rahamarkkinavälineitä tai johdannaissopimuksia.

20 §

Luoton ottaminen

Rahastoyhtiö saa ottaa sijoitusrahaston lukuun väliaikaiseen tarkoitukseen sijoitusrahastotoimintaa varten luottoa määrän, joka vastaa enintään yhtä kymmenesosaa sijoitusrahaston arvosta. Sijoitusrahastoon saadaan hankkia ulkomaista valuuttaa luotonvälityksen avulla.

Rahastoyhtiö saa antaa sijoitusrahaston varoja vakuudeksi 1 momentissa tarkoitettusta luotosta, johon on rinnastettava 18 §:ssä tarkoitettut arvopaperien takaisinostosopimukset, sekä vakuudeksi 15 §:ssä tarkoitettusta johdannaissopimuksesta johtuvasta vastuusta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä luotonotosta ja sijoitusrahaston varojen käyttämisestä luoton vakuutena.

21 §

Luoton ja takauksen antaminen

Rahastoyhtiö ei saa myöntää luottoa sijoitusrahaston varoista eikä antaa takausta tai muuta vakuutta kolmannen sitoumuksista. Sijoitusrahastoon voidaan kuitenkin hankkia arvopapereita, rahamarkkinavälineitä tai johdannaissopimuksia, joita ei ole täysin maksettu.

22 §

Sijoitukset muihin rahastoyhtiöihin

Rahastoyhtiö ei saa sijoittaa hoitamiensa sijoitusrahastojen varoja toisen rahastoyhtiön osakkeisiin.

23 §

Jalometallit

Sijoitusrahaston varoja ei voida sijoittaa jalometalleihin tai niihin oikeuttaviin todistuksiin.

24 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/EY täytäntöönpanosta tiettyjen määritelmien selventämiseksi annetun komission direktiivin 2007/16/EY täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset vaatimuksista, jotka koskevat 1 luvun 2 §:n 23 kohdassa tarkoitettua rahamarkkinavälinettä, tämän luvun 2 §:n 1 momentissa ja 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja arvopapereita, 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja rahamarkkinavälineitä, 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua osake- tai joukkovelkakirjaindeksiä, 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuja johdannaissopimuksia ja kohde-etuutena käytettyjä rahoitusindeksejä, 16 §:n 2 momentissa tarkoitettuja arvopapereita ja rahamarkkinavälineitä ja 18 §:ssä tarkoitettuja tehokkaan omaisuudenhoidon menetelmiä.

14 luku

Syöttörahasorakenne

1 §

Syöttörahasor varojen sijoittaminen

Syöttörahasor varoista enintään 15 prosenttia saa olla:

1) toiminnan edellyttäminä käteisvaroina; tai
2) sijoitettuna 13 luvun 15—17 §:n mukaisesti sellaisiin johdannaissopimuksiin, joita voidaan käyttää vain suojaustarkoituksessa.

Syöttörahasor 13 luvun 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu kokonaisriski on laskettava laske-
malla yhteen 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen sijoitusten aiheuttama suora riski ja:

1) kohderahasor 13 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin johdannaissopimuksiin liittyvä
tosiasiallinen riski suhteessa syöttörahasor kohderahasoroon tekemiin sijoituksiin; tai

2) kohderahasor 13 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin johdannaissopimuksiin liitty-
vän mahdollisen kokonaisriskin kohderahasor säännöissä määrättävä enimmäismäärä suh-
teessa syöttörahasor kohderahasoroon tekemiin sijoituksiin.

2 §

Kohderahaston avoimuus

Jos kohderahaston rahasto-osuudenomistajina on vähintään kaksi syöttörahastoa, kohderahastoa hoitava rahastoyhtiö voi 1 luvun 1 §:n ja 2 §:n 1 momentin 1 kohdan estämättä päättää, hankkiiko se pääomaa muilta sijoittajilta.

Tämän lain 22 luvun 7 §:ää ei sovelleta kohderahastoon, jonka osuudenomistajina on ainoastaan muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen sijoittautuneita syöttörahastoja ja jonka rahasto-osuuksia ei markkinoida yleisölle muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa.

Tämän lain 23 luvun 1 §:ää ei sovelleta kohderahastona toimivaan yhteissijoitusyritykseen, jonka osuudenomistajina on Suomeen sijoittautuneita syöttörahastoja ja jonka rahasto-osuuksia ei markkinoida yleisölle Suomessa.

3 §

Finanssivalvonnan lupa

Syöttörahaston varoja ei saa ilman Finanssivalvonnan lupaa sijoittaa kohderahastoon enempää kuin 13 luvun 6 §:n 5 momentissa säädetyn määrän. Finanssivalvonnan on annettava lupa, jos syöttörahasto, sen säilytisyhteisö ja tilintarkastaja sekä kohderahasto täyttävät tässä luvussa säädetty vaatimukset.

Finanssivalvonnan on toimitettava seuraavat asiakirjat 1 momentissa tarkoitetun luvan saamiseksi:

- 1) syöttörahaston ja kohderahaston säännöt tai perustamisasiakirjat;
- 2) rahastoesite ja avaintietoesite syöttörahastosta ja kohderahastosta;
- 3) syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön ja kohderahaston välinen 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus tai liiketoiminnan harjoittamista koskevat sisäiset säännöt;
- 4) osuudenomistajille annettavat 11 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot;
- 5) syöttörahaston ja kohderahaston säilytisyhteisöjen välinen 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus;
- 6) syöttörahaston ja kohderahaston tilintarkastajien välinen 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus.

Jos 1 momentissa tarkoitettu kohderahasto on yhteissijoitusyritys, Finanssivalvonnan on lisäksi toimitettava kohderahaston kotivaltion toimivaltaisten viranomaisten todistus siitä, että kohderahasto täyttää kotivaltionsa lainsäädännön mukaan sijoitusrahastodirektiivin 58 artiklan 3 kohdan b ja c alakohdassa säädetty vaatimukset.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu todistus on toimitettava suomen tai ruotsin kielellä tai Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle lupaa koskevasta päätöksestä viimeistään 15 työpäivän kuluttua siitä, kun sille on toimitettu luvan antamiseksi tarvittavat asiakirjat.

4 §

Syöttörahastoa ja kohderahastoa koskevat yhteiset säännökset

Kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön on annettava syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle asiakirjat ja tiedot, jotka tämä tarvitsee täyttääkseen tässä laissa säädetty vaatimukset. Jos kohderahasto on yhteissijoitusyritys, syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on huolehdittava siitä, että se saa kohderahastona olevalta yhteissijoitusyritykseltä tässä laissa säädettyjen vaatimusten täyttämiseksi tarvittavat asiakirjat ja tiedot. Syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on tehtävä

sopimus kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön tai kohderahastona olevan yhteissijoitusyrityksen kanssa tarvittavien tietojen toimittamisesta. Sopimus on oltava pyynnöstä osuudenomistajien saatavilla veloitusetta.

Syöttörahaston varoja saa sijoittaa enemmän kuin 13 luvun 6 §:n 5 momentissa säädetyn määrän kohderahaston rahasto-osuuksiin vasta sen jälkeen, kun tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu sopimus on tullut voimaan. Jos sama rahastoyhtiö hoitaa sekä syöttö- että kohderahastoa, sopimus voidaan korvata liiketoiminnan harjoittamista koskevilla sisäisillä säännöillä.

Syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön ja kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön tai kohderahastona olevan yhteissijoitusyrityksen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla rahaston varojen nettoarvon laskenta- ja julkistamispäivät ajoitetaan samanaikaisiksi keinottelumahdollisuuksien ehkäisemiseksi.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen sopimuksen ja 2 momentissa tarkoitettujen sisäisten liiketoiminnan harjoittamista koskevien sääntöjen sisällöstä.

5 §

Kohderahaston lunastusten keskeyttäminen

Jos kohderahaston rahasto-osuuksien lunastaminen tai liikkeeseenlasku keskeytetään väliaikaisesti kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön tai kohderahastona olevan yhteissijoitusyrityksen aloitteesta taikka Finanssivalvonnan tai kohderahastona olevan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, kohderahaston syöttörahastoa hoitava rahastoyhtiö voi 10 luvun 1 §:ssä ja 6 §:n 1 momentissa säädettyjen ehtojen estämättä keskeyttää hoitamansa syöttörahaston rahasto-osuuksien lunastamisen tai liikkeeseenlaskun vastaavaksi ajaksi.

6 §

Kohderahaston lakkauttaminen

Jos kohderahasto lakkautetaan, myös sen osuudenomistajana oleva syöttörahasto on lakkautettava. Syöttörahastoa ei tarvitse lakkauttaa, jos Finanssivalvonta hyväksyy:

1) sen, että vähintään 85 prosenttia syöttörahaston varoista sijoitetaan toisen kohderahaston osuuksiin; tai

2) syöttörahaston sääntöjen muuttamisen siten, että se ei enää ole syöttörahasto.

Kohderahasto voidaan lakkauttaa aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun sitä hoitava rahastoyhtiö on ilmoittanut kohderahaston rahasto-osuudenomistajille ja Finanssivalvonnan sekä kohderahaston syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille lakkauttamista koskevasta sitovasta päätöksestään.

Syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnan 1 momentissa tarkoitettua hyväksymisen saamiseksi tarvittava selvitys viimeistään kahden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona kohderahastoa hoitava rahastoyhtiö tai kohderahastona oleva yhteissijoitusyritys on ilmoittanut sille kohderahaston lakkauttamisesta.

Jos kohderahastoa hoitava rahastoyhtiö tai kohderahastona oleva yhteissijoitusyritys on ilmoittanut syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle kohderahaston lakkauttamista koskevasta sitovasta päätöksestä yli viisi kuukautta ennen sitä päivää, jona lakkauttaminen aloitetaan, syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on poiketen siitä, mitä 3 momentissa säädetään, toimitettava Finanssivalvonnan 1 momentissa tarkoitettua hyväksymisen saamiseksi tarvittava selvitys viimeistään kolme kuukautta ennen viimeksi mainittua päivää.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava hyväksymistä koskevasta päätöksestään syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle 15 työpäivän kuluessa asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetusta hyväksymismenettelystä ja hyväksymistä varten toimitettavista asiakirjoista.

7 §

Syöttörahaston lakkauttaminen

Syöttörahasto on lakkautettava, jos sen kohderahasto sulautuu toisen sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen kanssa tai jakautuu kahdeksi tai useammaksi sijoitusrahastoksi. Syöttörahastoa ei tarvitse lakkauttaa, jos Finanssivalvonta antaa hyväksymisen sille, että:

1) syöttörahasto jatkaa kohderahaston sulautumisen tai jakautumisen jälkeen kohderahaston tai jonkin toisen sijoitusrahaston syöttörahastona;

2) vähintään 85 prosenttia syöttörahaston varoista sijoitetaan sellaisen kohderahaston osuuksiin, joka ei ole syntynyt edellä mainitun sulautumisen tai jakautumisen tuloksena;

3) syöttörahaston sääntöjä muutetaan siten, että se ei enää ole syöttörahasto.

Kohderahaston sulautuminen tai jakautuminen tulee voimaan, jos kohderahastoa hoitava rahastoyhtiö toimittaa kohderahaston rahasto-osuudenomistajille sekä Finanssivalvonnalle ja kohderahaston syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille 16 luvun 9 ja 10 §:ssä tarkoitetut tiedot viimeistään 60 päivää ennen sulautumisen tai jakautumisen aiottua voimaantulopäivää. Syöttörahaston kohderahastona olevan yhteissijoitusyrityksen sulautumisen tai jakautumisen voimaantulon edellytyksenä on, että syöttörahastoa hoitava rahastoyhtiö ja Finanssivalvonta saavat asianomaiselta yhteissijoitusyritykseltä 16 luvun 9 ja 10 §:ssä tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot viimeistään 60 päivää ennen sulautumisen tai jakautumisen aiottua voimaantulopäivää.

Jos Finanssivalvonta ei ole antanut 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua hyväksyntää, syöttörahaston rahasto-osuudet kohderahastossa on voitava lunastaa ennen kohderahaston sulautumisen tai jakautumisen voimaantuloa.

Syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitetun hyväksymisen saamiseksi tarvittava selvitys viimeistään kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona rahastoyhtiö on saanut 2 momentin mukaisesti tiedon kohderahaston aiotusta sulautumisesta tai jakautumisesta.

Jos kohderahastoa hoitava rahastoyhtiö on antanut 16 luvun 9 ja 10 §:ssä tarkoitetut tiedot tai kohderahastona oleva yhteissijoitusyritys tämän pykälän 2 momentissa tarkoitetut vastaavat tiedot syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle yli neljä kuukautta ennen aiottua sulautumisen tai jakautumisen voimaantulopäivää, syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on poiketen siitä, mitä 4 momentissa säädetään, toimitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitetun hyväksymisen saamiseksi tarvittava selvitys viimeistään kolme kuukautta ennen kohderahaston sulautumisen tai jakautumisen aiottua voimaantulopäivää.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava hyväksymistä koskevasta päätöksestään syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle 15 työpäivän kuluessa asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetusta hyväksymismenettelystä ja hyväksymistä varten toimitettavista asiakirjoista.

8 §

Syöttörahaston ja kohderahaston säilytysyhteisöt

Syöttörahaston ja kohderahaston säilytysyhteisöjen on tehtävä sopimus tietojen vaihdosta kummallekin säilytysyhteisölle kuuluvien velvollisuuksien täyttämiseksi.

Syöttörahas-ton varoja saa sijoittaa kohderahas-ton osuuksiin vasta sen jälkeen, kun 1 momentissa tarkoitettu sopimus on tullut voimaan.

Syöttörahas-ton ja kohderahas-ton säilytysyhteisöillä on tämän lain salassapitosäännösten estämättä oikeus käyttää tietoja, jos se on tarpeen säilytysyhteisölle tämän luvun mukaan kuuluvien velvollisuuksien täyttämiseksi ja ne noudattavat tässä luvussa säädettyjä vaatimuksia.

Rahastoyhtiön on toimitettava hoitamansa syöttörahas-ton säilytysyhteisölle kohderahas-tosta kaikki tiedot, jotka syöttörahas-ton säilytysyhteisön velvollisuuksien täyttäminen edellyttää.

Kohderahas-ton säilytysyhteisön on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle, syöttörahas-toa hoitavalle rahastoyhtiölle ja syöttörahas-ton säilytysyhteisölle sekä syöttörahas-tona ole-valle yhteissijoitusyritykselle ja sen säilytysyhteisölle sellaisesta havaitsemastaan säännösten vastaisesta toiminnasta kohderahas-tossa, jolla katsotaan olevan kielteinen vaikutus syöttörahas-toon.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettua sopimuksen sisällöstä ja 5 momentissa tarkoi-tettua säännösten vastaisen toiminnan arvioinnissa huomioon otettavista seikoista.

9 §

Syöttörahas-ton ja kohderahas-ton tilintarkastajat

Syöttörahas-ton ja kohderahas-ton tilintarkastajien on tehtävä sopimus tietojen vaihdosta kum-mallekin tilintarkastajalle kuuluvien velvollisuuksien täyttämiseksi 3 ja 4 momentissa säädetty velvollisuudet mukaan lukien.

Syöttörahas-ton varoja saa sijoittaa kohderahas-ton osuuksiin vasta sen jälkeen, kun 1 momen-tissa tarkoitettu sopimus on tullut voimaan.

Syöttörahas-ton tilintarkastajan on otettava tilintarkastuskertomuksessaan huomioon kohdera-has-ton tilintarkastuskertomus. Jos syöttörahas-ton ja kohderahas-ton on eri tilikausi, kohdera-has-ton tilintarkastajan on laadittava erillinen kertomus syöttörahas-ton tilinpäätöspäivältä. Syöt-törahas-ton tilintarkastajan on ilmoitettava tilintarkastuskertomuksessaan kaikista kohderahas-ton tilintarkastuskertomuksessa esiin tuoduista sääntöjenvastaisuuksista ja niiden vaikutuksesta syöttörahas-toon.

Syöttörahas-ton ja kohderahas-ton tilintarkastajalla on tämän lain salassapitosäännösten estä-mättä oikeus käyttää tietoja, jos se on tarpeen tilintarkastajalle tämän luvun mukaan kuuluvan velvollisuuden täyttämiseksi ja ne noudattavat tässä luvussa säädettyjä vaatimuksia.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettua sopimuksen sisällöstä.

10 §

Tarkemmat säännökset tiedonantovelvollisuudesta

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan sijoitusrahastodirektiivin täytäntöönpane-miseksi tarvittavat tarkemmat säännökset tiedoista, jotka syöttörahas-ton julkistettavassa ra-hastoesitteessä on 15 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tietojen lisäksi ilmoitettava, sekä tiedoista, jotka syöttörahas-ton toimintakertomuksessa on esitettävä 15 luvun 7 §:ssä tarkoitettu-jen tietojen lisäksi. Syöttörahas-ton toimintakertomuksessa ja puolivuotiskatsauksessa on ilmoi-tettava, missä kohderahas-ton toimintakertomus ja puolivuotiskatsaus ovat saatavilla.

Syöttörahas-ton rahastoesitteen ja avaintietoesitteen toimittamisesta Finanssivalvonnalle sää-detään 15 luvun 3 §:n 5 momentissa ja 12 §:n 1 momentissa. Syöttörahas-toa hoitavan rahasto-yhtiön on lisäksi toimitettava kohderahas-ton toimintakertomus ja puolivuotiskatsaus välittö-mästi Finanssivalvonnalle tiedoksi.

Syöttörahadon markkinoinnissa on ilmoitettava, että vähintään 85 prosenttia syöttörahadon varoista sijoitetaan pysyvästi kohderahaston osuuksiin.

Syöttörahadosta hoitavan rahastoyhtiön on toimitettava veloituksetta sijoittajille näiden pyynnöstä kohderahaston rahastoesite, toimintakertomus ja puolivuotiskatsaus kirjallisena.

11 §

Sijoitusrahaston muuttaminen syöttörahadoksi ja kohderahaston vaihtaminen

Syöttörahadon rahasto-osuudenomistajille on annettava seuraavat tiedot:

1) ilmoitus siitä, että Finanssivalvonta on hyväksynyt syöttörahadon varojen sijoittamisen kohderahaston osuuksiin;

2) avaintietoesite syöttörahadosta ja kohderahadosta;

3) päivä, jona syöttörahadon varojen sijoittamisen kohderahadon aloitetaan tai päivä, jona kohde-rahadon sijoitettavien varojen määrä ylittää 13 luvun 6 §:n 5 momentissa säädetyn määrän;

4) ilmoitus siitä, että rahasto-osuudenomistajilla on oikeus vaatia 30 päivän kuluessa tässä momentissa tarkoitettun ilmoituksen tekemisestä osuuksiensa lunastamista ilman muita kustannuksia kuin ne, jotka rahastoyhtiö perii sijoitusrahadon purkautumisesta välittömästi aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava vähintään 30 päivää ennen 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua päivää.

Jos syöttörahadon rahasto-osuuksia markkinoidaan 22 luvun 7 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen perusteella sijoitusrahadon vastaanottavassa ETA-valtiossa, 1 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava vastaanottavan ETA-valtion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka kyseisen ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä. Syöttörahadosta hoitava rahastoyhtiö vastaa käännöksen laadinnasta.

Syöttörahadon varoja ei saa sijoittaa kohderahadon osuuksiin enempää kuin 13 luvun 6 §:n 5 momentissa säädetty määrä ennen kuin tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettu 30 päivän määräaika on kulunut.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen tietojen antamisesta.

12 §

Rahastoyhtiön seurantavelvollisuus ja palkkiot

Rahastoyhtiön on seurattava hoitamansa syöttörahadon kohderahadon toimintaa.

Jos syöttörahadosta tai sitä hoitava rahastoyhtiö tai niiden lukuun toimiva vastaanottaa jakelupalkkion tai muun palkkion tai saa muuta rahallista hyötyä kohderahadon osuuksiin tehdyn sijoituksen yhteydessä, jakelupalkkio, muu palkkio tai muu rahallinen hyöty on laskettava syöttörahadon varoihin.

13 §

Kohderahadosta hoitavan rahastoyhtiön ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle

Rahastoyhtiön on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle syöttörahadosta ja sellaisesta syöttörahadosta olevasta yhteissijoitusyrityksestä, jonka varoja sijoitetaan sen hoitaman kohderahadon rahasto-osuuksiin. Finanssivalvonnan on välittömästi ilmoitettava syöttörahadosta olevan yhteissijoitusyrityksen sijoituksesta yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Rahastoyhtiö ei saa veloittaa merkintä- tai lunastuspalkkioita sen hoitaman kohderahaston osuuksiin tehdyistä syöttörahaston tai syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen sijoituksista tai niiden lunastuksista.

Kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön on huolehdittava siitä, että tämän lain sekä kohderahaston sääntöjen mukaisesti vaadittavat tiedot ovat ajoissa kohderahastoon sijoittavan syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön, syöttörahaston säilytysyhteisön ja tilintarkastajien, syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen, sen säilytysyhteisön ja tilintarkastajien sekä Finanssivalvonnan ja syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisten viranomaisten saatavilla.

14 §

Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan on välittömästi ilmoitettava syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle päätöksestä, toimenpiteestä, tässä luvussa asetettujen ehtojen noudattamatta jättämisestä tai Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:n mukaisesti ilmoitetuista tiedoista, jos ne koskevat kohderahastoa tai sitä hoitavaa rahastoyhtiötä tai kohderahaston säilytysyhteisöä tai tilintarkastajaa. Jos kohderahaston syöttörahastona on yhteissijoitusyritys, ilmoitus on tehtävä syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

15 luku

Rahasto-osuuksien markkinointi ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus

1 §

Markkinointiperiaatteet

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksia markkinoitaessa on Finanssivalvonnan sitä vaatiessa käytettävä suomen tai ruotsin kieltä tai Finanssivalvonnan hyväksymää muuta kieltä.

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksia ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa. Markkinoinnista on käytävä ilmi sen kaupallinen tarkoitus. Sellaisessa markkinoinnissa, jossa kehoitetaan ostamaan sijoitusrahaston osuuksia ja joka sisältää erityisiä tietoja sijoitusrahastosta, ei saa esittää väitteitä, jotka ovat ristiriidassa rahastoesitteen ja avaintietoesitteen sisältämien tietojen kanssa tai jotka vähentävät niiden merkitystä. Markkinointiaineistosta on käytävä ilmi, missä ja millä kielellä rahastoesite ja avaintietoesite ovat sijoittajien saatavilla tai käytettävissä.

Jos sijoitusrahaston varojen nettoarvo todennäköisesti vaihtelee huomattavasti sen sijoitusten koostumuksen tai niiden hoidossa käytettävien menetelmien johdosta, sen rahastoesitteessä ja tarvittaessa markkinointiaineistoissa on oltava maininta tästä erityispiirteestä.

2 §

Riskikeskittymien ilmoittaminen rahastoesitteessä ja markkinointiaineistossa

Edellä 13 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sijoitusrahaston rahastoesitteessä ja kaikessa markkinointiaineistossa on selkeästi ilmoitettava siitä, että sijoitusrahaston varat voidaan sijoittaa yhden yksittäisen lainkohdassa tarkoitettun liikkeeseenlaskijan arvopapereihin. Rahastoesitteessä ja markkinointiaineistossa on lisäksi ilmoitettava ne valtiot, paikalliset julkisyhteisöt tai

luonteeltaan kansainväliset julkisyhteisöt, joiden liikkeeseen laskemiin tai takaamiin arvopapereihin rahastoyhtiön tarkoituksena on sijoittaa tai se on sijoittanut enemmän kuin 35 sadasosaa sijoitusrahaston varoista.

3 §

Rahastoesite

Rahastoyhtiön on julkistettava jokaisesta hoitamastaan sijoitusrahastosta esite (*rahastoesite*). Jos sijoitusrahasto koostuu yhdestä tai useammasta alarahastosta, voidaan niistä julkistaa yhdistetty rahastoesite. Rahastoesite on pidettävä ajan tasalla ja siihen on liitettävä sijoitusrahaston säännöt.

Rahastoesitteessä on oltava olennaiset ja riittävät tiedot sijoitusrahaston sijoitustoiminnan tavoitteista ja sen muista ominaisuuksista, sijoitusrahastoa hoitavasta rahastoyhtiöstä, sekä sijoitusrahaston käyttämästä säilytysyhteisöstä, jotta sijoittajat voivat luotettavasti arvioida kyseistä sijoitusrahastoa ja erityisesti siihen liittyviä riskejä. Lisäksi rahastoesitteessä on oltava:

1) yksityiskohtaiset, ajan tasalla olevat tiedot rahastoyhtiön palkka- ja palkkiopolitiikasta, joihin kuuluvat kuvaus palkkojen ja palkkioiden sekä etuuksien laskemisesta ja niiden myöntämisestä vastaavien henkilöiden tiedot sekä, jos yhtiössä on palkitsemisvaliokunta, tiedot sen kokoonpanosta; tai

2) yhteenveto rahastoyhtiön palkka- ja palkkiopolitiikasta ja ilmoitus siitä, että 1 kohdassa tarkoitettujen yksityiskohtaiset tiedot rahastoyhtiön palkka- ja palkkiopolitiikasta ovat saatavilla rahastoyhtiön internetsivuilla, tieto internetsivujen osoitteesta sekä ilmoitus siitä, että rahastoesite toimitetaan sijoittajalle kirjallisena ja veloitus tältä pyynnöstä.

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin rahastoesitteen sisällöstä ja siitä, miten esitteessä olevat tiedot esitetään.

Mikäli alarahastokohtaiset tiedot esitetään yhdistetyssä rahastoesitteessä, tulee rahastoyhtiön varmistaa, että alarahastoista esitetyt tiedot vastaavat sijoitusrahastokohtaisesti annettavan rahastoesitteen tietoja ja ovat selkeät.

Rahastoyhtiön on toimitettava hoitamansa sijoitusrahaston rahastoesite ja siihen tehdyt muutokset välittömästi Finanssivalvonnalle tiedoksi.

4 §

Avaintietoosite

Rahastoyhtiön on kunkin hoitamansa sijoitusrahaston osalta laadittava lyhyt asiakirja, joka sisältää sijoittajalle annettavat avaintiedot (*avaintietoosite*). Avaintietoositeessä on oltava ilmaisu "sijoittajalle annettavat avaintiedot" suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Avaintietoositeessä on oltava sijoittajan ymmärrettävissä ilman muita asiakirjoja:

1) sijoitusrahaston ja Finanssivalvonnan tunnistetiedot;
2) lyhyt kuvaus sijoitustavoitteista ja sijoituspolitiikasta;
3) aikaisemman tuottokehityksen tai tarvittaessa odotettavissa olevan tuottokehityksen esittely;

4) kulut ja liitännäiset maksut;

5) sijoituksen riski-hyötyprofiili sekä asianmukaiset ohjeet ja varoitukset kyseiseen sijoitusrahastoon sijoittamiseen liittyvistä riskeistä.

Avaintietoosite on julkistettava suomen tai ruotsin kielellä tai Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Avaintietoosittettä koskevista vaatimuksista säädetään lisäksi komission avaintietoasetuksessa.

5 §

Avaintietoesitteen sisältö

Avaintietoesitteessä on kerrottava, mistä ja miten voi saada rahastoesitteen, toimintakertomuksen, puolivuotiskatsauksen ja muita rahastoa koskevia lisätietoja sekä millä kielillä asiakirjat tai tiedot ovat saatavissa. Avaintietoesitteessä on oltava ilmoitus siitä, että 3 §:n 2 momentin 1 kohtaa vastaavat tiedot rahastoyhtiön palkka- ja palkkiopolitiikasta ovat saatavilla rahastoyhtiön internetsivuilla, tieto internetsivujen osoitteesta ja ilmoitus siitä, että rahastoesite toimitetaan sijoittajalle kirjallisena ja veloitusetta tämän pyynnöstä.

Avaintietoesite on kirjoitettava tiiviisti yleiskielellä ja laadittava yhteiseen, vertailukelpoiseen muotoon. Esitteen tulee olla ymmärrettävä myös muille kuin ammattimaisille sijoittajille. Tietojen on oltava asiallisia ja selkeitä sekä yhdenmukaisia rahastoesitteen vastaavien tietojen kanssa.

Avaintietoesitettä on käytettävä sellaisenaan kaikissa ETA-valtioissa, joissa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia 22 luvun 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen perusteella markkinoidaan.

Avaintietoesitteessä ilmoitettavia tietoja koskevista vaatimuksista säädetään lisäksi komission avaintietoasetuksessa.

6 §

Sijoitusrahaston puolivuotiskatsaus

Rahastoyhtiön on julkistettava verkkosivustollaan jokaisesta hoitamastaan sijoitusrahastosta viimeisin puolivuotiskatsaus vähintään jokaisen tilikauden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta. Puolivuotiskatsaus on julkistettava kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä.

Puolivuotiskatsauksessa on esitettävä selvitys sijoitusrahaston varoista ja veloista, liikkeessä olevien osuuksien lukumäärästä, rahasto-osuuden arvosta, sijoitusten jakautumisesta sijoitusrahaston sijoituspolitiikka huomioon ottaen sekä sijoitusten koostumuksessa katsauskauden aikana tapahtuneista muutoksista. Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin puolivuotiskatsauksen sisällöstä ja siitä, miten puolivuotiskatsauksessa olevat tiedot esitetään.

7 §

Sijoitusrahaston vuosikertomuksen ja muiden tietojen julkistaminen

Rahastoyhtiön on julkistettava verkkosivustollaan jokaisesta hoitamastaan sijoitusrahastosta viimeisin vuosikertomus jokaiselta tilikaudelta. Vuosikertomus on julkistettava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Vuosikertomuksessa on oltava tilinpäätös, tuloslaskelma ja tase sekä niiden liitetiedot ja olennaiset ja riittävät tiedot, jotta sijoittajat voivat luotettavasti arvioida sijoitusrahaston toiminnan kehitystä ja sen tulosta.

Vuosikertomukseen on lisäksi sisällytettävä:

1) rahastoyhtiön henkilöstölleen maksamien palkkojen ja palkkioiden kokonaismäärä tilikauden aikana eriteltynä kiinteään ja muuttuvaan palkanosaan, edunsaajien määrä sekä sijoitusrahastosta suoraan maksetut määrät ja niihin kuuluvat tulosperusteiset palkkiot;

2) palkkojen ja palkkioiden kokonaismäärä jaoteltuna 4 luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen henkilöstöryhmien tai muiden työntekijäryhmien mukaan;

3) kuvaus siitä, miten palkat ja palkkiot sekä etuudet on laskettu;

4) 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettujen tarkistusten tulokset ja ilmenneet sääntöjenvastaisuudet;

5) olennaiset muutokset hyväksytyyn palkka- ja palkkiopolitiikkaan.

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin toimintakertomuksen sisällöstä ja siitä, miten toimintakertomuksessa olevat tiedot esitetään.

8 §

Rahastoesitteen, vuosikertomuksen ja puolivuotiskatsauksen antaminen

Rahastoyhtiön on toimitettava asiakkaalle tämän pyynnöstä veloituksetta rahastoesite ja viimeisin sijoitusrahastoa koskeva vuosikertomus ja puolivuotiskatsaus.

Rahastoyhtiön on huolehdittava, että sijoitusrahaston viimeisin vuosikertomus ja puolivuotiskatsaus pidetään yleisesti saatavilla rahastoesitteessä ja avaintietoesitteessä ilmoitetulla tavalla. Asiakkaalle on tämän pyynnöstä veloituksetta toimitettava vuosikertomus ja puolivuotiskatsaus kirjallisena.

Asiakkaan pyynnöstä rahastoyhtiön on toimitettava tälle lisätietoja sijoitusrahaston riskien hallinnassa käytettävistä menetelmistä ja sovellettavista määrällisistä rajoista sekä sijoitusrahaston sijoitustoiminnan kannalta keskeisten rahoitusvälineitten luokkien riskien ja tuottojen viimeaikaisesta markkinakehityksestä.

Rahastoyhtiön on toimitettava rahastoesite asiakkaalle siten, että se osoitetaan asiakkaalle henkilökohtaisesti joko kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi säilyttää, tallentaa ja toisintaa sen muuttumattomana tai siten, että rahastoesite on saatavilla rahastoyhtiön internetsivuilla asianmukaisen ajan. Asiakkaalle on aina tämän pyynnöstä toimitettava veloituksetta rahastoesite kirjallisena.

Ehdoista, joita sovelletaan rahastoesitteen tai avaintietoesitteen toimittamiseen muuta pysyvää välinettä kuin paperia käyttäen tai verkkosivuston välityksellä, säädetään komission avaintietoasetuksessa.

9 §

Sijoitusrahaston arvon julkistaminen ja arvon korjaaminen julkistamisen jälkeen

Rahastoyhtiön on aina kun se laskee liikkeeseen tai lunastaa rahaston osuuksia ja vähintään kaksi kertaa kuukaudessa julkistettava rahasto-osuuden arvo sekä liikkeessä olevien rahasto-osuuksien määrä.

Finanssivalvonta voi hakemuksesta antaa rahastoyhtiölle luvan julkistaa tiedot ainoastaan kerran kuukaudessa, jos tällainen menettely ei vaaranna rahasto-osuudenomistajien etuja.

Rahastoyhtiön on viipymättä oikaistava julkistetun rahasto-osuuden arvon olennainen virhe. Julkistetun rahasto-osuuden virheestä on välittömästi tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle, joka ratkaisee virheen olennaisuuden.

10 §

Avaintietoesitteen toimittaminen sijoittajalle etukäteen

Rahastoyhtiön, joka myy sijoitusrahaston rahasto-osuuksia suoraan tai sen puolesta toimivan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön välityksellä rahastoyhtiön vastuulla, on toimitettava avaintietoesite sijoittajalle hyvissä ajoin ennen sijoitusrahaston rahasto-osuuksien merkintää.

Rahastoyhtiön, jonka hoitaman sijoitusrahaston rahasto-osuuksia myydään muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, on kunkin sijoitusrahaston osalta annettava avaintietoesite pyynnöstä:

- 1) niille, jotka käyttävät rahasto-osuuksia oman rahoitustuotteensa osana;
- 2) välittäjille, jotka myyvät kyseisen sijoitusrahaston osuuksia tai tuotteita, joihin sisältyy kyseiseen sijoitusrahastoon kohdistuva riski;

3) välittäjille, jotka antavat tällaisiin sijoituksiin tai tuotteisiin liittyvää neuvontaa. Avaintietoesite on toimitettava sijoittajille veloituksetta.

11 §

Avaintietoesitteen pitämien saatavilla

Rahastoyhtiön on toimitettava avaintietoesite sijoittajalle 8 §:n 4 momentissa tarkoitettulla pysyvällä tavalla tai siten, että se on saatavilla rahastoyhtiön internetsivuilla asianmukaisen ajan. Sijoittajalle on aina tämän pyynnöstä toimitettava veloituksetta avaintietoesite kirjallisena.

Rahastoyhtiön on pidettävä ajan tasalla oleva avaintietoesite saatavilla rahastoyhtiön internetsivuilla.

12 §

Avaintietoesitteen toimittaminen Finanssivalvonnalle ja päivittäminen

Rahastoyhtiön on toimitettava avaintietoesite ja sen muutokset välittömästi Finanssivalvonnalle tiedoksi.

Avaintietoesite on pidettävä keskeisiltä osiltaan ajan tasalla.

VI OSA

SIJOITUSRAHASTON SULAUTUMINEN, JAKAUTUMINEN, LAKKAUTTAMINEN JA TOIMINNAN LUOVUTTAMINEN

16 luku

Sijoitusrahaston sulautuminen

1 §

Sulautuminen

Sijoitusrahasto (*sulautuva sijoitusrahasto*) voi sulautua toisen sijoitusrahaston (*vastaanottava sijoitusrahasto*) tai yhteissijoitusyrityksen (*vastaanottava yhteissijoitusyritys*) kanssa.

Sulautumisella tarkoitetaan järjestelyä, jossa:

1) sulautuvan sijoitusrahaston varat ja vastuut siirretään purkautumishetkellä ilman selvitysmenettelyä toiselle toiminnassa olevalle vastaanottavalle sijoitusrahastolle tai vastaanottavalle yhteissijoitusyritykselle ja jossa sulautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille annetaan vastikkeeksi vastaanottavan sijoitusrahaston tai vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuuksia ja mahdollisesti rahavastike, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia näiden osuuksien nettoarvosta; tai

2) vähintään kahden sulautuvan sijoitusrahaston tai sulautuvan sijoitusrahaston ja 6 §:ssä tarkoitettun sulautuvan yhteissijoitusyrityksen varat ja vastuut siirretään purkautumishetkellään ilman selvitysmenettelyä niiden muodostamalle vastaanottavalle sijoitusrahastolle tai vastaanottavalle yhteissijoitusyritykselle ja jossa sulautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille annetaan vastikkeeksi vastaanottavan sijoitusrahaston tai vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuuksia ja mahdollisesti rahavastike, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia näiden osuuksien nettoarvosta.

Jos sulautuminen on muu kuin 1 luvun 2 §:n 1 momentin 26 kohdassa tarkoitettu rajat ylittävä sulautuminen tai 27 kohdassa tarkoitettu kotimainen sulautuminen, jossa on kansainvälinen yhteyttä, siihen sovelletaan tämän luvun säännöksiä lukuun ottamatta vaatimuksia, jotka koskevat yhteissijoitusyritystä tai liittyvät rahasto-osuuksien markkinointiin muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa.

2 §

Sulautumishakemus

Sijoitusrahaston sulautuminen edellyttää etukäteen annetun luvan. Luvan myöntää sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön hakemuksesta Finanssivalvonta.

Hakemuksessa on oltava:

1) sulautumissuunnitelma, jonka sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö sekä vastaanottava sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö tai vastaanottava yhteissijoitusyritys ovat hyväksyneet;

2) rahastoesite ja avaintietoesite vastaanottavasta yhteissijoitusyrityksestä;

3) kunkin sulautuvan ja vastaanottavan sijoitusrahaston säilytysyhteisön antama ilmoitus, jossa vahvistetaan, että säilytysyhteisö on tehnyt 7 §:ssä tarkoitettua tarkastuksen, ja yhteissijoitusyrityksen säilytysyhteisön antama edellä mainittua ilmoitusta vastaava ilmoitus;

4) sulautuvan sijoitusrahaston ja vastaanottavan sijoitusrahaston sekä vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen rahasto-osuudenomistajille annettavat tiedot sulautumisesta.

Lupaa on haettava kahden kuukauden kuluessa 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sulautumissuunnitelman hyväksymisestä, jos sijoitusrahasto sulautuu toisen sijoitusrahaston kanssa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua selvityksiä on annettava suomen tai ruotsin kielellä ja yhteissijoitusyrityksen kotivaltion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka Finanssivalvonnan ja asianomaisen ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä kielellä.

Jos Finanssivalvonta katsoo, ettei kaikkia luvan myöntämiseksi tarvittavia 2 momentissa tarkoitettuja selvityksiä ole sille toimitettu, sen on vaadittava lisäselvitystä kymmenen työpäivän kuluessa sille toimitettujen selvitysten vastaanottamisesta.

3 §

Sulautumisen edellytysten arviointi

Finanssivalvonnan on tarkastettava aiotusta sulautumisesta aiheutuvia vaikutuksia sulautuvan sijoitusrahaston ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille sen arvioimiseksi, ovatko rahasto-osuudenomistajille annettavat tiedot sulautumisesta riittävät.

Finanssivalvonta voi tarvittaessa vaatia, että sulautuvan sijoitusrahaston tai vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille annettavia tietoja selvennetään.

Finanssivalvonnan on toimitettava kaikki tarvittavat 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua selvityksiä välittömästi vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

4 §

Luvan myöntämisen edellytykset

Finanssivalvonnan on myönnettävä lupa aiotulle sulautumiselle, jos:

1) sulautuminen täyttää tässä pykälässä ja 2, 3, 5, 7 ja 8 §:ssä säädetty vaatimukset;

2) vastaanottavan sijoitusrahaston ja vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettu markkinoivan osuuksiaan kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa sulautuvan sijoitusrahaston rahastoyhtiöllä on lupa hoitaa sijoitusrahastoja tai joissa sen on 22 luvun 7 §:n mukaisesti ilmoitettu markkinoivan rahasto-osuuksiaan;

3) Finanssivalvonta pitää sulautuvan sijoitusrahaston ja vastaanottavan sijoitusrahaston osuudenomistajille sulautumisesta annettavia tietoja riittävinä; ja

4) Finanssivalvonta on vakuuttunut siitä, että vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen pitää vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille annettavia tietoja riittävinä tilanteessa, jossa:

a) viimeksi mainittu viranomainen ei ole tehnyt Finanssivalvonnalle ilmoitusta siitä, että se pitää vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille annettavia tietoja riittämättöminä 20 työpäivän kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta toimitti sille kaikki tarvittavat selvitykset 3 §:n 1 momentin mukaisesti; tai

b) viimeksi mainittu viranomainen on a alakohdassa mainitussa ajassa ensin ilmoittanut Finanssivalvonnalle pitävänsä vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille annettavia tietoja riittämättöminä ja sen jälkeen ilmoittanut pitävänsä muutettuja tietoja riittävinä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle viimeistään 20 työpäivän kuluttua siitä, kun rahastoyhtiö toimitti sille 2 §:ssä tarkoitettujen luvan saamiseksi tarvittavat selvitykset, onko sulautumiselle myönnetty lupa. Jos Finanssivalvonta ei ole saanut vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta 1 momentin 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettua ilmoitusta muutettujen tietojen riittävydestä, sen on ilmoitettava rahastoyhtiölle, ettei lupaa sulautumiselle voida myöntää ennen kuin se on saanut edellä tarkoitettulta viranomaiselta ilmoituksen muutettujen tietojen riittävydestä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestään vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Finanssivalvonta voi antaa vastaanottavalle sijoitusrahastolle luvan poiketa kuuden kuukauden ajan siitä, mitä 13 luvun 6 §:n 5 ja 6 momentissa sekä 7, 8, 10 ja 11 §:ssä säädetään, jos riskin hajauttamisen periaatteen noudattamisesta huolehditaan.

5 §

Sulautumissuunnitelma

Sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön sekä vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön ja vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen on laadittava sulautumissuunnitelma, jossa on oltava:

1) sulautumismenetelmä ja sulautumiseen osallistuvat sijoitusrahastot ja yhteissijoitusyritykset;

2) sulautumisen tausta ja syyt;

3) vaikutukset, joita sulautumisella arvioidaan olevan sulautuvan ja vastaanottavan sijoitusrahaston ja vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille;

4) hyväksytyt perusteet, joiden pohjalta määritetään varojen arvo ja tarvittaessa vastuut päivänä, jona lasketaan vaihtosuhte;

5) vaihtosuhteen laskentamenetelmä;

6) sulautumisen suunniteltu voimaantulopäivä;

7) varojen siirtoon ja osuuksien vaihtoon sovellettavat säännökset;

8) 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa sulautumisessa muodostetun vastaanottavan sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen säännöt tai perustamisasiakirjat.

Finanssivalvonta ei saa vaatia lisätietojen sisällyttämistä sulautumissuunnitelmaan.

Sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö ja vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö ja vastaanottava yhteissijoitusyritys voivat päättää sisällyttää sulautumissuunnitelmaan myös muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja tietoja.

6 §

Sijoitusrahaston sulautuminen yhteissijoitusyritykseen

Sijoitusrahastoon (*vastaanottava sijoitusrahasto*) voi sulautua yhteissijoitusyritys (*sulautuva yhteissijoitusyritys*), jos sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaiset viranomaiset toimittavat Finanssivalvonnalle seuraavat tiedot ja asiakirjat aiotusta sulautumisesta:

1) sulautumissuunnitelma, jonka sulautuva yhteissijoitusyritys ja vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö ovat hyväksyneet;

2) rahastoesite ja avaintietoesite vastaanottavasta sijoitusrahastosta;

3) vastaanottavan sijoitusrahaston säilytysyhteisön antama ilmoitus, jossa vahvistetaan, että säilytysyhteisö on tehnyt 7 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen ja sulautuvan yhteissijoitusyrityksen säilytysyhteisön antama edellä mainittua ilmoitusta vastaava ilmoitus;

4) sulautuvan yhteissijoitusyrityksen ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille annettavat tiedot sulautumisesta.

Finanssivalvonnan tulee saada 1 momentissa tarkoitetut tiedot ja asiakirjat 2 §:n 4 momentissa säädetyllä kielellä.

Finanssivalvonnan on tarkasteltava sulautumisesta aiheutuvia vaikutuksia vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille sen arvioimiseksi, ovatko heille sulautumisesta annettavat tiedot riittävät. Jos Finanssivalvonta pitää tietoja riittämättöminä, se voi 15 työpäivän kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten vastaanottamisesta kirjallisesti vaatia vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavaa rahastoyhtiötä muuttamaan vastaanottavan sijoitusrahaston osuudenomistajille annettavia tietoja. Finanssivalvonnan on tässä tapauksessa ilmoitettava sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, että se pitää rahasto-osuudenomistajille annettavia tietoja riittämättöminä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava 20 työpäivän kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten vastaanottamisesta sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille, pitääkö se rahasto-osuudenomistajille annettavia muutettuja tietoja riittävinä.

Sulautumisen ehtona on, että Finanssivalvonta saa 1 momentissa tarkoitetun sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen sulautumista koskevasta päätöksestä.

7 §

Säilytysyhteisön tehtävät sulautumisen tietojen tarkastamisessa

Sulautumiseen osallistuvan sijoitusrahaston säilytysyhteisön on tarkastettava, että 5 §:n 1 momentin 1, 6 ja 7 kohdassa tarkoitetut tiedot ovat tämän lain ja sijoitusrahaston sääntöjen mukaiset.

8 §

Tilintarkastajan lausunto

Sulautuvaa tai vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön 7 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun tilintarkastajan tai muun vastaavat edellytykset täyttävän tilintarkastajan on annettava lausunto, jossa vahvistetaan:

1) hyväksytyt perusteet, joiden pohjalta määritetään varojen arvo ja tarvittaessa vastuut päivänä, jona lasketaan vaihtosuhte;

2) tarvittaessa osuutta kohti laskettu rahavastike;

3) vaihtosuhteen laskentamenetelmä ja 13 §:n 1 momentissa tarkoitettulle vaihtosuhteen laskentapäivälle laskettu todellinen vaihtosuhte.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu lausunto ei saa olla tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu vakioamuotoinen lausunto.

Jäljennös tilintarkastajan lausunnosta on asetettava sulautuvan sijoitusrahaston sekä vastaanottavan sijoitusrahaston ja vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajien sekä Finanssivalvonnan ja yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisten viranomaisten saataville näiden pyynnöstä. Sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön on huolehdittava jäljennöksen saataville asettamisesta.

9 §

Rahasto-osuudenomistajille annettavien tietojen antaminen

Sulautuvan ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille on annettava sellaiset tarkoituksenmukaiset ja täsmälliset tiedot aiotusta sulautumisesta, joiden perusteella nämä voivat tehdä perustellun arvion sulautumisen vaikutuksista sijoituksiinsa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava rahasto-osuudenomistajille kirjallisesti ja julkaistava vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on antanut luvan sulautumiselle. Rajat ylittävässä sulautumisessa, jossa sulautuva yhteissijoitusyritys sulautuu vastaanottavan sijoitusrahaston kanssa, 1 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava vastaanottavan sijoitusrahaston osuudenomistajille sen jälkeen, kun sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on antanut luvan sulautumiselle ja ilmoittanut siitä Finanssivalvonnalle. Tiedot on annettava viimeistään 30 päivää ennen viimeistä päivää, jona on mahdollista pyytää 11 §:ssä tarkoitettua osuuksien maksutonta takaisinostoa, lunastusta tai muuntamista.

10 §

Rahasto-osuudenomistajille annettavien tietojen sisältö

Rahasto-osuudenomistajille annettavien tietojen on oltava sellaiset, että rahasto-osuudenomistaja voi niiden perusteella tehdä perustellun päätöksen sulautumisen mahdollisista vaikutuksista sijoituksiinsa sekä päätöksen käyttää 11 §:ssä tarkoitettuja oikeuksiaan.

Rahasto-osuudenomistajille on annettava seuraavat tiedot ja asiakirjat:

- 1) sulautumisen tausta ja syyt;
- 2) vaikutukset, joita sulautumisesta voi aiheutua rahasto-osuudenomistajille, kuten olennaiset erot sijoituspolitiikassa ja -strategiassa, kustannukset, odotettu tuottokehitys, määräaikaikatsaukset, mahdolliset suoritusongelmat ja tarvittaessa varoitus rahasto-osuudenomistajille siitä, että heidän verokohtelunsa saattaa muuttua sulautumisen johdosta;
- 3) kaikki rahasto-osuudenomistajille sulautumisesta aiheutuvat erityiset oikeudet, kuten oikeus saada lisätietoja, oikeus saada pyynnöstä jäljennös tilintarkastajan 8 §:ssä tarkoitettusta lausunnosta, oikeus pyytää 11 §:ssä tarkoitettua maksutonta osuuksien lunastusta tai muuntamista ja mainitun oikeuden viimeinen käyttöpäivä;
- 4) menettelyä koskevat tiedot ja sulautumisen suunniteltu voimaantulopäivä;
- 5) avaintietoesite vastaanottavasta sijoitusrahastosta tai yhteissijoitusyrityksestä.

Jos sulautuvan tai vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnista on ilmoitettu 22 luvun 7 §:n mukaisesti, 2 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka valtion toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä. Käännöksestä vastaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 9 §:n 1 momentissa ja tämän pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen antamisesta.

11 §

Rahastoyhtiön velvollisuus lunastaa rahasto-osuudenomistajan osuudet

Rahastoyhtiö on velvollinen lunastamaan sulautuvan ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien pyynnöstä näiden osuudet. Vaihtoehtoisesti rahastoyhtiö on mahdollisuuksien mukaan velvollinen muuntamaan osuuden muun sellaisen sijoitusrahaston osuudeksi:

- 1) joka harjoittaa samankaltaista sijoituspolitiikkaa; ja
- 2) jota rahastoyhtiö tai sen kanssa yhteisen liikkeenjohdon tai määräysvallan taikka huomattavan suoran tai välillisen omistusosuuden kautta sidoksissa oleva muu yhtiö hoitaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus tulee voimaan samana päivänä, jona sulautuvan sijoitusrahaston ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille annetaan tiedot aiotusta sulautumisesta 9 ja 10 §:n mukaisesti ja lakkaa viisi työpäivää ennen vaihtosuhteen laskentapäivää. Rahastoyhtiöllä on oikeus periä lunastuksesta tai muuntamisesta ainoastaan sijoitusrahaston purkamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset.

12 §

Rajoitus periä eräitä sulautumiskustannuksia rahasto-osuudenomistajilta

Sijoitusrahaston sulautumisen valmistelusta ja toteuttamisesta aiheutuvia oikeudellisia kustannuksia taikka neuvonta- tai hallintokustannuksia ei saa periä sulautuvalta tai vastaanottavalta sijoitusrahastolta tai vastaanottavalta yhteissijoitusyritykseltä eikä niiden rahasto-osuudenomistajilta.

13 §

Jälkikäteen tehtävä ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta

Edellä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun muuhun kuin rajat ylittävään sulautumiseen osallistuvia sijoitusrahastoja hoitavien rahastoyhtiöiden on tehtävä Finanssivalvonnalle ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta kahden kuukauden kuluessa sitä koskevan luvan myöntämisestä uhalla, että sulautuminen raukeaa. Sulautuminen ei kuitenkaan raukea, jos se saatetaan loppuun viimeistään 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuna suunniteltuna voimaantulopäivänä. Vaihtosuhte on laskettava päivänä, jona sulautuminen tulee voimaan.

Sulautuvan sijoitusrahaston varat ja vastuut siirtyvät sulautumissuunnitelmassa määrätyllä tavalla vastaanottavalle sijoitusrahastolle, kun sulautumisen täytäntöönpanosta on ilmoitettu Finanssivalvonnalle. Samanaikaisesti sulautuva sijoitusrahasto purkautuu.

Sulautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajalle syntyy sulautumisen täytäntöönpanoilmoituksesta oikeus vastikkeeseen ja rahasto-osuudenomistajasta tulee vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistaja sulautumissuunnitelman mukaisesti.

Edellä 1—3 momenttia sovelletaan myös sellaiseen 6 §:ssä tarkoitettuun rajat ylittävään sulautumiseen, jossa sijoitusrahasto on vastaanottava sijoitusrahasto.

Vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön on ilmoitettava sulautumisen voimaantulosta sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Sulautumista, joka on tullut voimaan 1 momentin mukaisesti, ei saa julistaa pätemättömäksi.

Vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön on ilmoitettava vastaanottavan sijoitusrahaston säilytysyhteisölle, että sulautuvan sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen varat ja tarvittaessa vastuut on siirretty.

14 §

Säilytysyhteisöön sovellettavat säännökset erityistilanteessa

Säilytysyhteisöön sovelletaan 19 luvun 4 §:n 5 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, mitä rahastoyhtiöstä edellä tässä luvussa säädetään.

17 luku

Sijoitusrahaston jakautuminen

1 §

Jakautuminen

Sijoitusrahasto (*jakautuva sijoitusrahasto*) voi jakautua siten, että jakautuvan sijoitusrahaston varat ja vastuut osittain tai kokonaan siirtyvät selvitysmenettelyttä vähintään yhdelle jakautuvaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön perustamalle sijoitusrahastolle (*vastaanottava sijoitusrahasto*). Jakautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajat saavat vastikkeena vastaanot-tavan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia.

2 §

Jakautumissuunnitelma

Rahastoyhtiön hallituksen on laadittava jakautumissuunnitelma ja hyväksyttävä se. Päivätyssä ja allekirjoitetussa jakautumissuunnitelmassa on oltava ainakin:

- 1) rahastoyhtiön toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus, osoite ja kotipaikka;
- 2) vähintään yhden vastaanottavan sijoitusrahaston nimi;
- 3) ehdotus vähintään yhden vastaanottavan sijoitusrahaston säännöiksi;
- 4) ehdotus vastikkeesta jakautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille;
- 5) ehdotus vastikkeen jaon ajankohdasta ja muista ehdoista;
- 6) selvitys jakautumisen syistä ja vastikkeen määrittelyn ja jaon perusteista sekä niihin liittyvistä olennaisista arvostusongelmista;
- 7) selvitys siitä, ettei jakautuvalla rahastolla ole 13 luvun 20 §:ssä tarkoitettuja luottoja;
- 8) ehdotus jakautumisessa siirtyvien varojen ja vastuiden jakamisesta kullekin vastaanot-tavalle sijoitusrahastolle;
- 9) ehdotus jakautumisen suunnitellusta voimaantuloajasta; sekä
- 10) jakautumisesta 3 momentissa tarkoitettulle yhdelle tai useammalle tilintarkastajalle taikka tilintarkastusyhteisölle suoritettava palkkio tai sen määräytymisperuste.

Jakautumissuunnitelmaan on liitettävä jakautuvaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön hallituksen hyväksymä selostus viimeisen tilinpäätöksen tai puolivuotiskatsauksen taikka mahdollisen neljännesvuosikatsauksen jälkeen sattuneista sijoitusrahaston asemaan olennaisesti vaikuttaneista tapahtumista sekä tilintarkastajien lausunto hallituksen selostuksesta.

Jakautumissuunnitelmaan on lisäksi liitettävä lausunto siitä, onko jakautumissuunnitelmassa annettu oikeat ja riittävät tiedot seikoista, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan jakautumisen syiden, vastaanottavalle sijoitusrahastolle siirtyvien varojen ja vastuiden sekä vastikkeen

arvon ja sen jaon arviointiin. Lausunto tulee olla vähintään yhdeltä riippumattomana asiantuntijana toimivalta KHT-tilintarkastajalta tai tilintarkastusyhteisöltä, jonka lausunnosta vastuullisen tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja.

Jakautuvaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö vastaa kauppakaaren 10 luvun 8 §:n mukaisesti jakautuvan sijoitusrahaston vastuista, jotka ovat syntyneet 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun jakautumisen täytäntöönpanoajankohtaan mennessä ja jotka tuona ajankohtana ovat edelleen maksamatta.

3 §

Hakemus jakautumissuunnitelman täytäntöönpanemiseksi

Rahastoyhtiön on haettava jakautumisen täytäntöönpanoon Finanssivalvonnan lupa kuukauden kuluessa jakautumissuunnitelman hyväksymisestä. Hakemukseen on liitettävä jakautumissuunnitelma liitteineen sekä jakautumispäätökset. Jos hakemusta ei ole tehty määräajassa, jakautuminen raukeaa.

Finanssivalvonnan on ratkaistava täytäntöönpanoluvan myöntämistä koskeva hakemus kahden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Mikäli Finanssivalvonta tänä aikana pyytää hakijalta hakemuksesta täydennystä, määräaika lasketaan siitä päivästä, jolloin Finanssivalvonta vastaanottaa täydennyksen. Täytäntöönpanolupaa ei voida myöntää, jos jakautumista ei voida pitää rahasto-osuudenomistajien edun mukaisena taikka jos sijoitusrahastolla on 13 luvun 20 §:ssä tarkoitettuja luottoja. Hakemus katsotaan hylätyksi ja jakautuminen rauenneeksi, jollei hakemusta ratkaista määräajassa.

Jos Finanssivalvonta on myöntänyt luvan jakautumisen täytäntöönpanolle, jakautumisesta päättäneen rahastoyhtiön on välittömästi ilmoitettava siitä kirjallisesti rahasto-osuudenomistajille ja julkaistava sitä koskeva ilmoitus vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä viimeistään kuukautta ennen jakautumisen täytäntöönpanoa. Ilmoituksessa on mainittava täytäntöönpanoluvan ja jakautumissuunnitelman sisältö.

4 §

Jälkikäteen tehtävä ilmoitus jakautumisen täytäntöönpanosta

Rahastoyhtiön on tehtävä Finanssivalvonnalle ilmoitus jakautumisen täytäntöönpanosta kahden kuukauden kuluessa sitä koskevan luvan myöntämisestä uhalla, että jakautuminen raukeaa, jollei 2 §:n 1 momentin 9 kohdasta muuta johdu.

Jakautuvan sijoitusrahaston varat ja vastuut siirtyvät jakautumissuunnitelmassa määrättyllä tavalla vastaanottavalle sijoitusrahastolle, kun jakautumisen täytäntöönpanosta on ilmoitettu Finanssivalvonnalle.

Jakautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajalle syntyy jakautumisen täytäntöönpanoilmoituksen perusteella oikeus vastikkeeseen ja rahasto-osuudenomistajasta tulee vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistaja jakautumissuunnitelman mukaisesti.

18 luku

Sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen ja säilytysyhteisön vaihtaminen

1 §

Sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen ja luovutussuunnitelma

Rahastoyhtiö (*luovuttava rahastoyhtiö*) voi Finanssivalvonnan luvalla luovuttaa sijoitusrahaston (*luovutettava sijoitusrahasto*) hoidon toisen rahastoyhtiön (*vastaanottava rahastoyhtiö*) hoitettavaksi.

Sijoitusrahaston hoidon luovuttamiseen osallistuvien rahastoyhtiöiden on laadittava kirjallinen luovutussuunnitelma, jonka luovuttavan ja vastaanottavan rahastoyhtiön hallitukset hyväksyvät. Päivätyssä ja allekirjoitetussa luovutussuunnitelmassa on oltava ainakin:

- 1) rahastoyhtiöiden toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset, osoitteet ja kotipaikat;
- 2) luovutettavan sijoitusrahaston nimi;
- 3) selvitys sijoitusrahaston hoidon luovuttamisen pääasiallisista syistä;
- 4) luovutuksesta rahastoyhtiölle maksettava vastike;
- 5) selvitys siitä, ettei luovutettavalla sijoitusrahastolla ole 13 luvun 20 §:ssä tarkoitettuja luottoja; sekä
- 6) ehdotus luovuttamisen suunnittelusta voimaantuloajasta.

Luovuttava rahastoyhtiö vastaa kauppakaaren 10 luvun 8 §:n mukaisesti luovutettavan sijoitusrahaston vastuista, jotka ovat syntyneet 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sijoitusrahaston hoidon luovuttamisen täytäntöönpanoajankohtaan mennessä ja jotka tuona ajankohtana ovat edelleen maksamatta.

2 §

Hakemus hoidon luovuttamisen täytäntöönpanemiseksi

Sijoitusrahaston hoidon luovuttamiseen osallistuvien rahastoyhtiöiden on haettava luovuttamisen täytäntöönpanolle Finanssivalvonnan lupa. Lupahakemukseen, joka on tehtävä kuukauden kuluessa luovutussuunnitelman hyväksymisestä, on liitettävä luovutussuunnitelma liitteineen sekä luovutuspäätökset. Jos hakemusta ei ole tehty määräajassa, sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen raukeaa.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta päätettävä täytäntöönpanoluvasta. Täytäntöönpanolupaa ei voida myöntää, jos sijoitusrahaston hoidon luovuttamista ei voida pitää rahasto-osuudenomistajien edun mukaisena taikka jos sijoitusrahastolla on 13 luvun 20 §:ssä tarkoitettuja luottoja. Jos lupaa ei myönnetä, sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen raukeaa.

3 §

Tiedottaminen rahasto-osuudenomistajille ja ilmoitus hoidon luovuttamisen täytäntöönpanosta

Jos Finanssivalvonta on myöntänyt rahastoyhtiöille luvan sijoitusrahaston hoidon luovuttamiseen, rahastoyhtiöiden on välittömästi ilmoitettava siitä kirjallisesti rahasto-osuudenomistajille ja julkaistava sitä koskeva ilmoitus vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä viimeistään kuukautta ennen sijoitusrahaston hoidon luovuttamisen täytäntöönpanoa. Ilmoituksessa on mainittava täytäntöönpanoluvan ja luovutussuunnitelman sisältö.

Rahastoyhtiöiden on tehtävä Finanssivalvonnalle ilmoitus sijoitusrahaston hoidon luovuttamisen täytäntöönpanosta kahden kuukauden kuluessa sitä koskevan luvan myöntämisestä uhalla, että sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen raukeaa, jollei 1 §:n 2 momentin 6 kohdasta muuta johdu.

4 §

Säilytysyhteisön vaihtaminen

Rahastoyhtiö voi vaihtaa säilytysyhteisöä Finanssivalvonnan luvalla. Rahastoyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys siitä, miten 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen tehtävien siirtämisestä rahasto-osuudenomistajien edut turvaavalla tavalla uudelle säilytysyhteisölle huolehditaan.

5 §

Sääntöjen soveltaminen ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön

Mitä tässä luvussa säädetään rahastoyhtiöstä, sovelletaan ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön, joka on saanut luvan sijoitusrahaston perustamiseen Suomeen.

19 luku

Rahastoyhtiön toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen sekä rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston lakkauttaminen

1 §

Rahastoyhtiön velvollisuus hakea toimiluvan peruuttamista

Rahastoyhtiön on haettava Finanssivalvonnalta toimiluvan peruuttamista, jos sen tarkoituksena ei enää ole harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa. Hakemukseen on liitettävä rahastoyhtiön yhtiökokouksen päätös toimiluvan peruuttamista koskevan hakemuksen tekemisestä sekä selvitys siitä, miten rahastoyhtiö on järjestänyt hallinnoimiensa sijoitusrahastojen hoidon.

2 §

Toiminnan rajoittaminen ja toimiluvan peruuttaminen

Finanssivalvonnan oikeudesta rajoittaa rahastoyhtiön toimintaa tai peruuttaa sen toimilupa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä.

Finanssivalvonnan on kuultava rahastoyhtiön muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa hoitaman sijoitusrahaston kotivaltion toimivaltaisia viranomaisia ennen rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamista.

3 §

Toimiluvan peruuttamisen ilmoittaminen rekisteröitäväksi

Finanssivalvonnan on ilmoitettava rahastoyhtiön toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi ja tiedoksi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Jos rahastoyhtiölle on myönnetty toimilupa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen, Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttaminen myös tiedoksi sijoittajien korvausrahastolle.

Päättyessään sellaisen rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamisesta, jolle on myönnetty toimilupa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen, Finanssivalvonta voi samalla määrätä sijoittajien saamiset maksettavaksi sijoittajien korvausrahaston varoista siten kuin sijoituspalvelulain 11 luvussa säädetään.

4 §

Säilytysyhteisön velvollisuus hoitaa sijoitusrahaston hoitoa erityistilanteissa

Jos rahastoyhtiön toimilupa peruutetaan, yhtiö asetetaan selvitystilaan, yhtiön omaisuus luovutetaan konkurssiin taikka yhtiö muutoin lopettaa toimintansa, säilytysyhteisön on ryhdyttävä välittömästi hoitamaan sijoitusrahaston hoitoa.

Säilytysyhteisön hoitaessa sijoitusrahaston hoitoa sen oikeuksista ja velvollisuuksista sijoitusrahastotoiminnan harjoittamisessa on, jollei tässä luvussa toisin säädetä, soveltuvin osin voimassa, mitä rahastoyhtiöstä säädetään.

Säilytysyhteisö ei saa käyttää sijoitusrahastoon kuuluvien osakkeiden tuottamaa äänioikeutta hoitaessaan sijoitusrahaston varoja.

Hoitaessaan sijoitusrahaston hallintoa säilytysyhteisö ei saa laskea liikkeeseen tai lunastaa rahasto-osuuksia.

Säilytysyhteisön ryhdyttyä hoitamaan sijoitusrahaston hoitoa sen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin sijoitusrahaston hoidon luovuttamiseksi toiselle rahastoyhtiölle, sijoitusrahaston sulauttamiseksi tai sen lakkauttamiseksi.

5 §

Sijoitusrahaston lakkauttaminen

Rahastoyhtiö voi lakkauttaa hoitamansa sijoitusrahaston. Rahastoyhtiön on viipymättä ilmoitettava päätöksestään lakkauttaa hoitamansa sijoitusrahasto Finanssivalvonnalle. Rahastoyhtiön on samalla ilmoitettava päätöksestä kirjallisesti osuudenomistajille ja julkaistava sitä koskeva ilmoitus vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä. Ilmoituksessa on mainittava, milloin ja millä tavoin rahasto-osuudenomistajan varat ovat nostettavissa.

Rahastoyhtiön on määrättävä lakkautettavan sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku ja lunastaminen välittömästi keskeytettäväksi, muutettava sijoitusrahaston varat rahaksi, maksettava sijoitusrahaston velat tai erotettava varat niiden maksamiseksi sekä jaettava jäljelle jääneet varat rahasto-osuudenomistajille rahasto-osuuksien määrän mukaisessa suhteessa.

Rahastoyhtiön on laadittava lakkauttamisesta lopputilitys, joka on mahdollisine liitteineen toimitettava tiedoksi rahasto-osuudenomistajille ja Finanssivalvonnalle.

Lunastamatta jääneet varat on vuoden kuluttua 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä talletettava rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapauttamiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain mukaisesti. Jollei varoja ole nostettu 14 vuorokauden kuluessa, ne on talletettava talletuspankkiin tai Suomessa sijaitsevan ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttoriin turvallisesti ja tuottavasti. Jollei varoja ole nostettu kymmenen vuoden kuluessa niiden tallettamisesta, ne menetetään valtiolle.

Sen jälkeen, kun sijoitusrahaston varat on jaettu ja sijoitusrahasto on lakkautettu, rahastoyhtiön on viipymättä ilmoitettava tästä Finanssivalvonnalle.

6 §

Säilytysyhteisön velvollisuudet erityistilanteissa

Säilytysyhteisön on noudatettava 5 §:ssä tarkoitettua sijoitusrahaston lakkauttamismenettelyä 4 §:n 5 momentissa tarkoitettussa tapauksessa.

7 §

Rahastoyhtiön velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin sijoitusrahaston lakkauttamiseksi tai sulautumiseksi

Rahastoyhtiön on lakkautettava sijoitusrahasto siten kuin siitä säädetään 5 §:ssä tai sen on ryhdyttävä toimenpiteisiin sijoitusrahaston sulautumiseksi 16 luvussa tarkoitettulla tavalla, jos laissa tai sijoitusrahaston säännöissä mainittua sijoitusrahaston vähimmäispääomaa tai osuudenomistajien vähimmäismäärää ei ole saavutettu vuoden kuluessa siitä, kun sijoitusrahaston toiminta on aloitettu tai sijoitusrahaston varat taikka rahasto-osuudenomistajien lukumäärä on laskenut alle laissa säädetyn tai sijoitusrahaston säännöissä määrätyn vähimmäismäärän, eikä tilannetta ole kyetty korjaamaan 90 vuorokauden kuluessa 10 luvun 6 §:n 2 momentissa säädetyn määräajan päättymisestä, tai jos jokin muu sijoitusrahaston säännöissä määrätty purkautumisperuste täyttyy.

Mitä 1 momentissa säädetään, noudatetaan vastaavasti, kun Finanssivalvonta on vaatinut 24 luvun 10 §:n nojalla sijoitusrahaston hoitamisen lopettamista.

8 §

Asiamiehen asettaminen

Finanssivalvonnan on asetettava Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettu asiamies huolehtimaan sijoitusrahaston lakkauttamisesta siten kuin siitä säädetään 5 §:ssä, jos:

1) rahastoyhtiö tai säilytysyhteisö ei ryhdy toimenpiteisiin sijoitusrahaston lakkauttamiseksi tai valmistelemaan sijoitusrahastojen sulautumista kuukauden kuluessa 7 §:ssä tarkoitettua edellytyksen täyttymisestä; tai

2) säilytysyhteisö ei ryhdy toimenpiteisiin sijoitusrahaston hoidon luovuttamiseksi.

Finanssivalvonnan on välittömästi määrättävä sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku ja lunastaminen keskeytettäväksi.

9 §

Ilmoitusvelvollisuus ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille

Rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamisesta tai rajoittamisesta, rahasto-osuuksien lunastamisen keskeyttämisestä ja sijoitusrahaston lakkauttamisesta on ilmoitettava kaikkien niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa rahastoyhtiö toimii tai rahastoyhtiön hoidettavana tai toimenpiteen kohteena olevan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia on markkinoitu.

Ilmoituksen tekee 1, 2 ja 8 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa Finanssivalvonta, 5 ja 7 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa rahastoyhtiö ja 4 §:n 5 momentissa tarkoitettussa tapauksessa säilytysyhteisö.

10 §

Sijoitusrahastoa koskevista päätöksistä ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on ilmoitettava välittömästi sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille päätöksestä, joka koskee:

- 1) sijoitusrahaston luvan peruuttamista;
- 2) vakavia toimenpiteitä, joita on kohdistettu sijoitusrahastoon; tai
- 3) sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskun tai lunastusten keskeyttämistä.

Jos 1 momentissa tarkoitettua sijoitusrahastoa hoitaa ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, Finanssivalvonnan on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettua päätöksestä myös ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Komission notifiointiasetuksessa säädetään toimivaltaisten viranomaisten tietojenvaihdosta.

VII OSA

SÄILYTYSYHTEISÖ

20 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Sijoitusrahaston säilytysyhteisö

Sijoitusrahaston säilytysyhteisönä voi toimia ja säilytysyhteisötoimintaa harjoittaa vain 2 §:ssä tarkoitettu säilytysyhteisö tai 12 §:ssä tarkoitettu yhteisö.

Yhtiö ei saa toimia sekä rahastoyhtiönä että säilytysyhteisönä.

2 §

Säilytysyhteisön toimilupahakemus

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta säilytysyhteisön toimiluvan. Hakemukseen on liitettävä riittävät selvitykset hakijasta ja hakijayhtiön omistuksesta, johdosta ja tilintarkastajista, sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta sekä taloudellisista toimintaedellytyksistä. Toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä ja siinä annettavista yhteystiedoista säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

3 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Säilytysyhteisön toimilupa on myönnettävä suomalaiselle osakeyhtiölle, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että yhtiön omistajat täyttävät 8 §:ssä ja sen johto 7 §:ssä säädetty vaatimukset ja yhtiö täyttää pääomalle 9 §:ssä ja yhteisön toiminnalle 11 §:ssä ja 21 luvun 8 §:ssä säädetty vaatimukset. Toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että yhtiöllä on pääkonttori Suomessa. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle yhtiölle ennen sen rekisteröimistä.

4 §

Toimilupapäätös

Hakemus on ratkaistava kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Jos päätöstä ei ole annettu säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Muutoksenhakuun sovelletaan muutoin Finanssivalvonnasta annettua lakia.

5 §

Toiminnan aloittaminen

Säilytisyhteisö voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehtoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty. Jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yritykselle, tulee säilytisyhteisön lisäksi olla rekisteröity. Säilytisyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, milloin se aloittaa toimintansa.

6 §

Säilytisyhteisön toimiluvan rekisteröinti

Finanssivalvonnan on ilmoitettava säilytisyhteisön toimilupa rekisteröitäväksi. Perustettavalle säilytisyhteisölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla kun yritys rekisteröidään.

7 §

Säilytisyhteisön johtaminen

Säilytisyhteisöä on johdettava ammattitaitoisesti sekä terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti. Säilytisyhteisön johtoon kuuluvien on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Hallituksella kokonaisuutena sekä toimitusjohtajalla ja muulla toimivaan johtoon kuuluvalla on oltava sellainen yleinen säilytisyhteistöiminnan ja siihen liittyvien merkittävien riskien tuntemus kuin säilytisyhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei voida pitää sitä, joka on:

- 1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton säilytisyhteisön johtoon kuuluvaksi; tai
- 2) muulla kuin 1 kohdassa tarkoitetulla aikaisemmallalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettua tehtävää, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Säilytisyhteisön on ilmoitettava johtoon kuuluvia koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

8 §

Säilytysyhteisön omistajien luotettavuus

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia säilytysyhteisön osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton perustamaan tai omistamaan säilytysyhteisöä; tai

2) muutoin aikaisemmallalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan säilytysyhteisöä.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa säilytysyhteisön omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä säilytysyhteisössä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

9 §

Säilytysyhteisön vähimmäispääoma

Säilytysyhteisön osakepääoman on oltava vähintään 730 000 euroa. Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Säilytysyhteisöön sovelletaan pääoman riittävyttä koskevia vaatimuksia, jotka vastaavat vähintään EU:n vakavaraisuusasetuksen 315 tai 317 artiklan mukaisesti valitun menetelmän perusteella laskettavia vaatimuksia. Säilytysyhteisöllä on jatkuvasti oltava omia varoja vähintään 1 momentissa säädetty määrä.

10 §

Eurooppayhtiö säilytysyhteisönä

Edellä 2 §:ssä tarkoitettu lupa myönnetään myös Euroopan talousalueeseen kuuluvassa toisessa valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiöasetuksessa, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Finanssivalvonnan on lisäksi pyydettävä lupahakemuksesta kyseisessä valtiossa yhteissijoitusyritysten ja rahastoyhtiöiden toimintaa valvovan viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

11 §

Merkittävät sidonnaisuudet

Säilytysyhteisön ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos ei saa estää säilytysyhteisön tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Toimiluvan myöntämisen jälkeen toimilupahakemuksessa ilmoitetuissa sidonnaisuutta koskevissa tiedoissa tapahtuneet muutokset on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

12 §

Säilytysyhteisönä toimiva muu toimija

Sen estämättä, mitä 2 §:ssä säädetään, säilytysyhteisönä voi toimia Suomen Pankki tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos.

Säilytysyhteisönä voi lisäksi toimia luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen ETA-luottolaitos:

- 1) jolla on sivuliike Suomessa;
- 2) joka täyttää 9 §:ssä säädetyt pääomavaatimukset;
- 3) joka on kotivaltiossaan oikeutettu harjoittamaan sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettua säilytysyhteisötoimintaa.

13 §

Säilytysyhteisön velvollisuus hakea toimiluvan peruuttamista

Säilytysyhteisön on haettava Finanssivalvonnalta toimiluvan peruuttamista, jos sen tarkoituksena ei enää ole harjoittaa säilytysyhteisötoimintaa. Hakemukseen on liitettävä säilytysyhteisön yhtiökokouksen päätös toimiluvan peruuttamista koskevan hakemuksen tekemisestä sekä selvitys siitä, ettei säilytysyhteisöllä ole enää hoidettavana 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä.

14 §

Toiminnan rajoittaminen ja toimiluvan peruuttaminen

Finanssivalvonnan oikeudesta rajoittaa säilytysyhtiön toimintaa tai peruuttaa sen toimilupa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä.

15 §

Asiamiehen asettaminen

Jos säilytysyhteisön toimilupa peruutetaan, yhteisö asetetaan selvitystilaan, yhteisön omaisuus luovutetaan konkurssiin taikka yhteisö muutoin lopettaa toimintansa, eikä rahastoyhtiö välittömästi ryhdy toimenpiteisiin uuden säilytysyhteisön valitsemiseksi, säilytysyhteisöön on määrättävä Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettu asiamies huolehtimaan säilytysyhteisön tehtävistä, kunnes varsinainen säilytysyhteisö ottaa tehtävänsä vastaan.

Jollei rahastoyhtiö ryhdy toimenpiteisiin säilytysyhteisön valitsemiseksi, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä toimenpiteisiin rahastoyhtiön hoitamien sijoitusrahastojen lakkauttamiseksi 19 luvun 8 ja 9 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

21 luku

Säilytysyhteisön tehtävät

1 §

Sijoitusrahaston varojen säilyttäminen

Sijoitusrahaston varat on säilytettävä yhdessä säilytysyhteisössä.

Sijoitusrahaston varat on pidettävä erillään säilytisyhteisön omaisuudesta ja muiden asiakkaiden ja sijoitusrahastojen varoista sekä säilytettävä luotettavalla tavalla. Sijoitusrahaston varoja ei saa ulosmitata säilytisyhteisön velasta.

Säilytisyhteisön on hoidettava tehtävänsä huolellisesti, itsenäisesti ja asiantuntevasti sijoitusrahaston ja sen rahasto-osuudenomistajien eduksi.

2 §

Säilytisyhteisön muut tehtävät

Säilytisyhteisön tehtävänä on:

1) varmistaa, että sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskuissa ja lunastuksissa noudatetaan tätä lakia ja sijoitusrahaston sääntöjä;

2) varmistaa, että sijoitusrahaston rahasto-osuuksien arvo lasketaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten ja sijoitusrahaston sääntöjen mukaisesti;

3) noudattaa rahastoyhtiön antamia toimeksiantoja, jolleivät ne ole tämän lain tai rahastoyhtiön toimintaa koskevan muun lain tai sijoitusrahaston sääntöjen vastaisia;

4) varmistaa, että sijoitusrahaston varoja koskeviin toimiin liittyvät maksut suoritetaan sijoitusrahastolle yleisesti käytössä olevassa määräajassa;

5) varmistaa, että sijoitusrahaston tuotot käytetään tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten ja sijoitusrahaston sääntöjen mukaisesti.

Säilytisyhteisön on varmistettava, että sijoitusrahaston kassavirtaa seurataan asianmukaisesti ja että rahasto-osuuksien merkitsemisen yhteydessä sijoittajien suorittamat tai näiden lukuun suoritettavat maksut on vastaanotettu ja sijoitusrahaston käteisvarat kirjattu käteistilille:

1) joka on avattu sijoitusrahaston tai sitä hoitavan rahastoyhtiön tai sijoitusrahaston lukuun toimivan säilytisyhteisön nimissä;

2) joka on avattu sijoituspalvelulain 9 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa keskuspankissa, talletuspankissa tai muussa valtiossa toimiluvan saaneessa talletusten vastaanottamiseen oikeutetussa luottolaitoksessa; ja

3) jota ylläpidetään sijoituspalvelulain 9 luvun 1 §:ssä ja 3 §:n 2—4 momentissa säädettyjen periaatteiden ja 5 §:ssä tarkoitettujen määräysten mukaisesti.

Jos 2 momentissa tarkoitettu käteistili avataan sijoitusrahaston säilytisyhteisön nimissä, tälle tilille ei saa kirjata 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen yhteisön käteisvarojen eikä säilytisyhteisön omia käteisvaroja.

3 §

Säilytettävät ja kirjattavat rahoitusvälineet

Sijoitusrahaston varoihin kuuluvat rahoitusvälineet on annettava säilytisyhteisön säilytettäväksi, jolloin säilytisyhteisön on säilytettävä:

1) kaikki sellaiset rahoitusvälineet, jotka voidaan kirjata säilytisyhteisön kirjanpitoon avatulle rahoitusvälinetilille; ja

2) kaikki rahoitusvälineet, jotka voidaan toimittaa fyysisesti säilytisyhteisölle.

Säilytisyhteisön on kirjattava 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen rahoitusvälineiden rahoitusvälinetilille sijoitusrahaston tai sitä hoitavan rahastoyhtiön nimiin sijoituspalvelulain 9 luvun 1 §:ssä ja 2 §:n 3 momentissa säädettyjen periaatteiden ja 5 §:ssä tarkoitettujen määräysten mukaisesti siten, että niiden voidaan koska tahansa todeta kuuluvan kyseiselle sijoitusrahastolle tämän lain mukaisesti.

Säilytisyhteisön on säilytettävä sijoitusrahaston muut kuin 1 momentissa tarkoitetut varat siten, että varojen kuuluminen sijoitusrahastolle voidaan todentaa rahastoyhtiön toimittamien tietojen tai muun ulkopuolisen näytön perusteella. Säilytisyhteisön on jatkuvasti ylläpidettävä näitä varoja koskevia tietoja.

Säilytisyhteisön on toimitettava rahastoyhtiölle säännöllisesti luettelo tässä pykälässä tarkoitetuista sijoitusrahaston varoista.

4 §

Kielto käyttää säilytettävänä olevia varoja

Säilytisyhteisö ei saa käyttää säilytettävänä olevia 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuja varoja uudelleen omaan tai kolmannen osapuolen lukuun. Uudelleenkäyttökielto koskee kaikkia säilytettävänä olevia varoja koskevia liiketoimia.

Säilytisyhteisön säilytettävänä olevia varoja voidaan käyttää uudelleen sijoitusrahaston lukuun, jos:

- 1) säilytisyhteisö noudattaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön ohjeita;
- 2) uudelleenkäyttö on sijoitusrahaston ja sen osuudenomistajien etujen mukaista; ja
- 3) liiketoimi on suojattu omistusoikeuden siirtävän järjestelyn yhteydessä sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön vastaanottamalla riittäväillä ja likvideillä vakuuksilla.

Edellä 2 momentissa tarkoitettun vakuuden markkina-arvon on oltava vähintään uudelleenkäytettävien varojen markkina-arvo preemiolla korotettuna.

5 §

Säilytystoiminnan ulkoistamisen edellytykset

Säilytisyhteisö ei saa ulkoistaa kolmannelle osapuolelle 2 §:ssä tarkoitettuja valvontatehtäviä. Säilytisyhteisö saa ulkoistaa kolmannelle osapuolelle 3 §:ssä tarkoitettun rahoitusvälineiden ja muiden varojen säilyttämisen vain, jos:

- 1) ulkoistamiselle on olemassa objektiivinen peruste;
- 2) ulkoistamista ei tehdä tässä laissa säädettyjen vaatimusten välttämiseksi;
- 3) säilytisyhteisö valitsee huolellisesti kolmannen osapuolen, jolle se aikoo ulkoistaa toiminnon;
- 4) säilytisyhteisö valvoo kolmatta osapuolta, jolle se on ulkoistanut säilyttämisen, ja arvioi säännöllisesti sen toimintaa.

Mitä 4 §:ssä säädetään, sovelletaan myös 2 momentissa tarkoitettuun kolmanteen osapuoleen.

Kolmas osapuoli, jolle säilytisyhteisö on ulkoistanut 2 momentissa tarkoitettujen rahoitusvälineiden ja muiden varojen säilyttämisen, voi siirtää säilyttämisen edelleen 2 ja 3 momentissa ja 6 §:ssä säädettyin edellytyksin.

6 §

Kolmas osapuoli säilyttäjänä

Kolmannen osapuolen, jolle säilytisyhteisö ulkoistaa 3 §:ssä tarkoitettujen varojen säilyttämisen, on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- 1) kolmannelle osapuolelle on rakenteet ja asiantuntemus, jotka ovat riittävät ja oikeasuhteiset sille uskottujen sijoitusrahaston varojen luonne ja monimuotoisuus huomioon ottaen;
- 2) 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rahoitusvälineiden osalta:
 - a) kolmas osapuoli on toiminnan vakautta koskevan sääntelyn ja valvonnan alainen ja sille on säädetty vähimmäispääomavaatimus;

b) kolmannelle osapuolelle tehdään määräajoin ulkopuolinen tarkastus, jolla varmistetaan, että rahoitusvälineet ovat sen hallussa;

3) kolmas osapuoli pitää säilytysyhteisön asiakkaiden varat erillään omista varoistaan ja säilytysyhteisön varoista siten, että niiden voidaan koska tahansa todeta kuuluvan tietyn säilytysyhteisön asiakkaille;

4) kolmas osapuoli toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kolmannen osapuolen maksukyvyttömyystapauksessa sen säilyttämät sijoitusrahaston varat eivät ole jaettavissa kolmannen osapuolen velkojille tai realisoitavissa näiden hyväksi;

5) kolmas osapuoli noudattaa 1 §:n 1 momentissa, 3 §:n 1—3 momentissa, 4 §:ssä ja 11 §:n 1 momentissa säädettyjä velvollisuuksia ja kieltoja.

7 §

Säilytystoiminnan ulkoistaminen kolmanteen maahan

Säilytysyhteisö saa ulkoistaa rahoitusvälineiden säilyttämisen myös sellaiselle kolmannessa maassa toimivalle paikalliselle yhteisölle, joka ei täytä 6 §:n 2 kohdan a alakohdassa säädettyjä vaatimuksia, jos kolmannen maan lainsäädännössä edellytetään, että paikallisen yhteisön tulee säilyttää rahoitusvälineitä eikä yksikään paikallinen yhteisö täytä säädettyjä vaatimuksia. Säilyttämisen ulkoistaminen on sallittua vain siinä laajuudessa kuin kolmannen maan lainsäädäntö sitä edellyttää ja vain niin kauan kuin ulkoistamista koskevia vaatimuksia täyttäviä paikallisia yhteisöjä ei ole. Lisäksi edellytyksenä on, että:

1) rahasto-osuudenomistajille on ennen sijoituksen tekemistä ilmoitettu:

a) mahdollisuudesta säilyttämisen ulkoistamiseen kolmannen maan lainsäädännössä olevien rajoitusten vuoksi;

b) tilanteista, joissa säilyttämisen ulkoistaminen on perusteltua;

c) säilyttämisen ulkoistamiseen liittyvistä riskeistä; ja

2) sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö on määrännyt säilytysyhteisön ulkoistamaan rahoitusvälineiden säilyttämisen paikalliselle yhteisölle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu yhteisö voi siirtää edelleen sille 1 momentin mukaisesti ulkoistetun säilyttämisen mainitussa momentissa säädetyn edellytyksin.

8 §

Säilytysyhteisön toiminnan järjestäminen

Säilytysyhteisön toiminta on järjestettävä luotettavalla tavalla. Säilytysyhteisön on asianmukaisin toimin varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta, sisäisen valvontansa toimivuus sekä toimintansa jatkuvuus ja säännönmukaisuus kaikissa tilanteissa.

Säilytysyhteisöllä on oltava rahoitusvälineiden säilyttämiseen rahoitusvälinetileillä tarvittava kirjanpitojärjestelmä, toimintansa asianmukaiseen harjoittamiseen tarvittavat hallintomenettelyt, sisäiset valvontamekanismit ja riskinarviointimenettelyt sekä valvonta- ja turvajärjestelyt tiedonkäsittelyjärjestelmiä varten.

Säilytysyhteisön on toteutettava sellaiset organisaatio- ja hallintojärjestelyt, joiden avulla voidaan toteuttaa kohtuulliset toimenpiteet eturistiriitatilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi. Säilytysyhteisön on eturistiriitatilanteiden syntyessä varmistettava, että sen asiakkaita kohdellaan tasapuolisesti.

Säilytysyhteisön on huolehdittava sen suorittamia palveluja, toimintoja ja liiketoimia koskevien tietojen ylläpitämisestä siten, että Finanssivalvonta saa pyynnöstä säilytysyhteisöltä tässä laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi tarpeelliset tiedot.

9 §

Eturistiriitatilanteiden välttäminen

Säilytysyhteisö ei saa harjoittaa toimintaa, jossa voi syntyä eturistiriitatilanteita sen ja sijoitusrahaston, sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien tai sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiön välillä. Edellä tarkoitettua toimintaa saa harjoittaa sen estämättä, mitä 6 luvun 2 §:n 3 momentissa säädetään, jos säilytystehtävien hoitaminen on toiminnallisesti ja hierarkkisesti erotettu säilytysyhteisön muista tehtävistä, mahdolliset eturistiriitatilanteet pyritään välttämään ja eturistiriitatilanteiden syntyessä niistä ilmoitetaan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille.

10 §

Säilytysyhteisön ilmoitus Finanssivalvonnalle

Jos säilytysyhteisö päättää olla noudattamatta rahastoyhtiön toimeksiantoa tai se havaitsee rahastoyhtiön 2 §:n 1 momentin mukaisessa toiminnassa muutoin huomautettavaa, eikä yhtiö peruuta päätöstään tai muuta toimintatapaansa, säilytysyhteisön on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle.

11 §

Säilytysyhteisösopimus

Rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön on sovittava kirjallisesti yksittäisen sijoitusrahaston varojen säilyttämisestä sekä siihen liittyvistä tehtävistä. Sopimuksen tulee sisältää määräykset osapuolten välisestä tietojenvaihdosta ja säilytysyhteisön vaihtamisesta.

Rahastoyhtiön on toimitettava hoitamaansa sijoitusrahastoa koskeva 1 momentissa tarkoitettu sopimus ja siihen tehdyt muutokset välittömästi Finanssivalvonnalle tiedoksi.

Rahastoyhtiön on pyydettäessä esitettävä rahasto-osuudenomistajalle tai sellaiseksi aikovalle 1 momentissa tarkoitettu sopimus tai sen jäljennös.

12 §

Säilytysyhteisön kotipaikan siirto toiseen ETA-valtioon

Jos säilytysyhteisö aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa säädetään, säilytysyhteisön on lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja 3 kohdassa tarkoitettua selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun säilytysyhteisö on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että säilytysyhteisö ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

13 §

Säilytisyhteisön osallistuminen sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella

Jos säilytisyhteisö osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa tai osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:n 4 momentissa tarkoitettua todistusta taikka jakautumista koskevaa osakeyhtiölain 17 luvun 25 §:n 4 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen todistuksen kohteena olevan luvan myöntämistä, että säilytisyhteisö ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä taikka tämän lain 20 luvun 12 §:n 2 momenttia. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta sulautumista, jakautumista tai eurooppayhtiön perustamiseen liittyvää kotipaikan siirtoa.

Toiseen valtioon rekisteröity vastaanottava yhtiö voi sulautumisen tai jakautumisen jälkeen jatkaa säilytisyhteisön toimintaa Suomessa 20 luvun 12 §:n 2 momentissa säädetyn edellytyksin.

14 §

Tietojen antaminen Finanssivalvonnalle

Säilytisyhteisön on huolehdittava siitä, että Finanssivalvonta saa pyynnöstä säilytisyhteisöltä kaikki sellaiset sijoitusrahastoa ja sitä hoitavaa rahastoyhtiötä koskevat valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot, jotka säilytisyhteisö on saanut tehtäviään hoitaessaan.

Jos sijoitusrahastoa hoitaa ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, Finanssivalvonnan on toimitettava viipymättä 1 momentin nojalla saamansa tiedot ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön toimivaltaiselle viranomaiselle.

VIII

RAJAT YLITTÄVÄ TOIMINTA

22 luku

Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla ja sijoitusrahaston markkinointi ulkomailla

1§

Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla sivuliikkeen välityksellä

Rahastoyhtiön, joka aikoo perustaa sivuliikkeen rahastoyhtiön isäntävaltioon, on ilmoitettava siitä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot ja selvitykset:

- 1) rahastoyhtiön isäntävaltio, jonka alueelle rahastoyhtiö aikoo perustaa sivuliikkeen;
- 2) sivuliikkeen toimintasuunnitelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä toimintaa ja miten rahastoyhtiö aikoo harjoittaa rahastoyhtiön isäntävaltiossa, tiedot sivuliikkeen hallintorakenteesta sekä kuvaus riskienhallintamenetelmistä ja kuvaus isäntävaltiossa toteutettavista sijoitusrahastodirektiivin 15 artiklassa tarkoitetuista toimenpiteistä, menettelyistä ja järjestelyistä;
- 3) sivuliikkeen osoite, josta asiakirjoja on mahdollista saada;
- 4) tiedot sivuliikkeen toiminnasta vastuussa olevista henkilöistä;

5) tiedot sivuliikkeen sijoittajien suojaksi tarkoitetusta suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta.

Jos Finanssivalvonnalla ei ole suunniteltu toiminta huomioon ottaen syytä epäillä rahastoyhtiön hallinnollisten rakenteiden ja varojen riittävyyttä, sen on kahden kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta toimitettava tiedot sivuliikkeen perustamisesta rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja ilmoitettava tästä rahastoyhtiölle. Finanssivalvonta voi kahden kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta päättää olla tekemättä tällaista ilmoitusta, jos se havaitsee, ettei sivuliikkeen perustaminen täytä sivuliikkeen perustamiselle asetettuja vaatimuksia. Sivuliikettä ei saa perustaa, jos Finanssivalvonta on kieltäytynyt tekemästä ilmoitusta.

Jos rahastoyhtiö aikoo hoitaa sijoitusrahastoa rahastoyhtiön isäntävaltiossa, Finanssivalvonnan on liitettävä isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle lähetettävään ilmoitukseen todistus siitä, että rahastoyhtiöllä on toimilupa, kuvaus rahastoyhtiön toimiluvan laajuudesta ja tiedot niitä sijoitusrahastotyyppistä mahdollisesti koskevista rajoituksista, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa.

Sivuliike saa aloittaa liiketoiminnan, kun rahastoyhtiö on saanut rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaisen viranomaisen ilmoituksen tai, jos ilmoitusta ei ole saatu, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun edellä tarkoitettu viranomainen on vastaanottanut 1 momentissa tarkoitetut tiedot.

Jos 1 momentin 2—4 kohdassa tarkoitetut tiedot muuttuvat, rahastoyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa Finanssivalvonnalle sekä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos 1 momentissa tarkoitetut ja 2 momentin mukaisesti toimitetut tiedot muuttuvat, Finanssivalvonnan on ilmoitettava siitä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos rahastoyhtiön toimiluvan laajuuteen tai niitä sijoitusrahastotyyppistä mahdollisesti koskeviin rajoituksiin, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa, on tehty muutoksia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava muutoksista rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja muutettava vastaavasti 3 momentissa tarkoitettuun todistukseen sisältyvät tiedot.

Tämän lain 4 luvun 2 §:ää ei sovelleta rahastoyhtiön sivuliikkeen välityksellä harjoittamaan toimintaan.

2 §

Lupa sivuliikkeen perustamiseen

Rahastoyhtiön, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun kuin 1 §:ssä tarkoitettuun valtioon, on haettava lupa sivuliikkeen perustamiseen Finanssivalvonnalta. Lupa on myönnettävä, jos sivuliikkeen valvonta on riittävästi järjestettävissä ja jos sivuliikkeen perustaminen ei rahastoyhtiön hallinto ja taloudellinen tila huomioon ottaen ole omiaan vaarantamaan rahastoyhtiön toimintaa. Lupahakemuksesta on pyydettävä Suomen Pankin lausunto. Finanssivalvonnalla on oikeus luvan hakijaa kuultuaan asettaa lupaan sivuliikkeen toimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

Lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

3 §

Finanssivalvonnan oikeus vaatia luvan edellytysten täyttämistä

Jos rahastoyhtiö ei täytä 1 ja 2 §:ssä säädettyjä edellytyksiä, Finanssivalvonta voi asettaa määräajan asiantilan korjaamiseksi ja, jollei vaatimusta täydetä määräajan kuluessa, soveltuvin osin noudattaa, mitä 19 luvun 2 §:ssä säädetään.

4 §

Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla sivuliikettä perustamatta

Rahastoyhtiön, joka aikoo aloittaa 2 luvun 2 §:ssä tarkoitetun toiminnan harjoittamisen rahastoyhtiön isäntävaltiossa perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava siitä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot ja selvitykset:

- 1) rahastoyhtiön isäntävaltio, jonka alueella rahastoyhtiö aikoo toimia;
- 2) toimintasuunnitelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä toimintaa ja miten rahastoyhtiö aikoo harjoittaa isäntävaltiossa, sekä kuvaus rahastoyhtiön riskienhallintamenettelyistä ja kuvaus isäntävaltiossa toteutettavista sijoitusrahastodirektiivin 15 artiklassa tarkoitetuista toimenpiteistä, menettelyistä ja järjestelyistä.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava tiedot asiasta rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos rahastoyhtiö aikoo hoitaa sijoitusrahastoa rahastoyhtiön isäntävaltiossa, ilmoitukseen on liitettävä lisäksi todistus siitä, että rahastoyhtiöllä on toimilupa, kuvaus rahastoyhtiön toimiluvan laajuudesta ja tiedot niistä sijoitusrahastotyyppistä koskevista rajoituksista, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa. Ilmoitukseen on liitettävä tiedot sijoittajien suojaksi tarkoitetusta suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta.

Jos 1 momentissa tarkoitetut tiedot muuttuvat, rahastoyhtiön on ilmoitettava muutoksista kirjallisesti etukäteen Finanssivalvonnalle sekä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos rahastoyhtiön toimiluvan laajuuteen tai niitä sijoitusrahastotyyppistä mahdollisesti koskeviin rajoituksiin, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa, on tehty muutoksia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava muutoksista rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja muutettava vastaavasti 3 momentissa tarkoitettuun todistukseen sisältyvät tiedot.

Tässä pykälässä tarkoitettuun rahastoyhtiöön sovelletaan 4 luvun 2 §:ää.

5 §

Toiminnan aloittaminen muussa kuin ETA-valtiossa

Rahastoyhtiön, joka aikoo aloittaa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamisen muun kuin ETA-valtion alueella perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle, mitä toimintaa sekä missä ja miten rahastoyhtiö aikoo harjoittaa.

Jos 1 momentissa tarkoitetut tiedot muuttuvat, rahastoyhtiön on ilmoitettava muutoksista etukäteen Finanssivalvonnalle sekä asianomaisen valtion Finanssivalvontaa vastaavalle valvontaviranomaiselle.

6 §

Yhteissijoitusyrityksen hoitaminen muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa

Sijoitusrahaston hoitamiseen rahastoyhtiön isäntävaltiossa ei sovelleta tämän lain säännöksiä siltä osin kuin kysymys on 24 luvun 9 §:n 1 momentissa mainituista toiminnoista ja tehtävistä. Rahastoyhtiön on kuitenkin noudatettava tämän lain säännöksiä ja niiden nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä rahastoyhtiön organisaatiosta, kuten tehtävien ulkoistamista koskevista järjestelyistä, riskienhallintamenettelyistä, toiminnan vakautta koskevista vaatimuksista ja niiden valvonnasta sekä rahastoyhtiön raportointivaatimuksista.

Finanssivalvonta valvoo, että rahastoyhtiö noudattaa 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä.

7 §

Rahasto-osuuksien markkinointi muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, joka aikoo markkinoida Suomessa hoitamaansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, on ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot ja asiakirjat:

1) tiedot järjestelyistä, jotka on tehty sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoimiseksi sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, ja maininta siitä, että rahasto-osuuksia markkinoi sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö;

2) sijoitusrahaston säännöt, rahastoesite, viimeisin toimintakertomus ja sen jälkeinen puoli-vuotiskatsaus 9 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisina käännöksinä;

3) avaintietoesite 9 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisena käännöksenä.

Finanssivalvonnan on tarkastettava 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus ja sen liitteenä olevat asiakirjat ja toimitettava ne viimeistään kymmenen työpäivän kuluttua vastaanottamisesta sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Finanssivalvonnan on liitettävä asiakirjoihin lisäksi todistus siitä, että sijoitusrahasto täyttää tässä laissa säädetty vaatimukset.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava välittömästi rahastoyhtiölle tai ulkomaiselle ETA-rahastoyhtiölle ilmoituksen ja todistuksen toimittamisesta sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa aloittaa rahasto-osuuksien markkinoinnin sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa ilmoituspäivästä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus ja 2 momentissa tarkoitettu todistus on toimitettava kansainvälisellä rahoituslalla yleisesti käytetyllä kielellä. Finanssivalvonta ja sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltainen viranomainen voivat sopia siitä, että ilmoitus ja todistus toimitetaan kummankin jäsenvaltion virallisella kielellä.

Finanssivalvonnan on siirrettävä ja arkistoitava tässä pykälässä tarkoitettut asiakirjat sähköisesti.

Komission notifiointiasetuksessa säädetään ilmoituksen vakiomallista ja yhteissijoitusyritystä koskevan todistuksen muodosta ja sisällöstä sekä sähköisestä ilmoitusmenettelystä.

8 §

Rahastoyhtiön velvollisuus pitää asiakirjat ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen saatavilla

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on huolehdittava, että 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettut asiakirjat ja tarvittaessa niiden käännökset ovat sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten saatavilla rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön internetsivuilla. Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on pidettävä kyseiset asiakirjat ja käännökset ajan tasalla. Niiden on ilmoitettava sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille asiakirjoihin tehdyistä muutoksista ja ilmoitettava, missä nämä asiakirjat ovat saatavilla sähköisessä muodossa.

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille 7 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin tehtävistä muutoksista.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten oikeudesta saada 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettut asiakirjat tämän pykälän 1 momentin mukaisesti.

9 §

Tiedonantovelvollisuus ulkomailla

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, joka markkinoi Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, on annettava siellä sijoittajille samat tiedot ja asiakirjat, jotka yhtiön on annettava 15 luvun mukaan Suomessa.

Tiedot ja asiakirjat ja niiden muutokset on annettava seuraavasti:

1) tiedot ja asiakirjat on annettava sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion lainsäädännön mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 15 luvun säännösten soveltamista;

2) sijoitusrahaston avaintietoesite on käännettävä sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion viralliselle kielelle tai yhdelle sen virallisista kielistä taikka sen toimivaltaisten viranomaisten hyväksymälle kielelle;

3) muut tiedot ja asiakirjat kuin avaintietoesite on käännettävä rahastoyhtiön valinnan mukaan sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion viralliselle kielelle tai yhdelle sen virallisista kielistä taikka sen toimivaltaisten viranomaisten hyväksymälle kielelle tai kansainvälisellä rahoituslalla yleisesti käytetylle kielelle.

Rahastoyhtiö ja ulkomainen ETA-rahastoyhtiö vastaa 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen käännösten laadinnasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku- ja lustrustushinnat on julkistettava tämän lain mukaan määräytyvänä ajankohtana.

10 §

Finanssivalvonnan velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin

Jos sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa Finanssivalvonnalle, ettei rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö noudata sijoitusrahaston osuuksien markkinoinnissa velvollisuuksia, jotka johtuvat sijoitusrahastodirektiivin täytäntöönpanemiseksi annetuista säännöksistä ja niiden noudattamisen valvonta ei kuulu asianomaisen ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan.

11 §

Sijoitusrahaston markkinointi muussa kuin ETA-valtiossa

Rahastoyhtiö voi markkinoida sijoitusrahaston rahasto-osuuksia myös muussa kuin ETA-valtiossa. Finanssivalvonnan on tarvittaessa annettava rahastoyhtiölle hakemuksesta viipymättä todistus siitä, että hakemuksen kohteena oleva sijoitusrahasto on rekisteröity Suomessa ja että se on Finanssivalvonnan valvonnassa.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle niistä yleisistä vaikeuksista, joita rahastoyhtiöllä on hoitamansa sijoitusrahaston osuuksien markkinoinnissa kolmannessa maassa.

Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinointi Suomessa

1 §

Notifikaatioilmoitus

Yhteissijoitusyritys saa markkinoida osuuksiaan Suomessa, jos sen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut markkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava:

1) tiedot järjestelyistä, jotka on tehty yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseksi Suomessa ja maininta siitä, että yhteissijoitusyrityksen osuuksia markkinoi yhteissijoitusyritystä hoitava rahastoyhtiö;

2) yhteissijoitusyrityksen säännöt tai perustamisasiakirjat, rahastoesite, viimeisin toimintaker-
tomus ja sen jälkeen julkistettu puolivuotiskatsaus 6 §:n 2 momentin mukaisina käännöksinä;

3) avaintietoesite 6 §:n 2 momentin mukaisena käännöksenä;

4) yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen todistus siitä, että yhteissi-
joitusyritys täyttää sijoitusrahastodirektiivissä säädetyt vaatimukset.

Yhteissijoitusyritys saa aloittaa osuuksiensa markkinoinnin Suomessa, kun yhteissijoitusyri-
tyksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut sille 1 momentissa tarkoitettujen
asiakirjojen toimittamisesta Finanssivalvonnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ilmoitus ja todistus on toimitettava kansainvälisellä rahoitus-
alalla yleisesti käytetyllä kielellä, jos Finanssivalvonta ja yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toi-
mivaltainen viranomainen eivät sovi niiden toimittamisesta kummankin valtion virallisella kie-
lellä.

Yhteissijoitusyrityksen on huolehdittava siitä, että 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut
asiakirjat ja tarvittaessa niiden käännökset ovat Finanssivalvonnan saatavilla sähköisesti. Yh-
teissijoitusyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle asiakirjoihin tehdyistä muutoksista ja
ilmoitettava, missä ne ovat saatavilla sähköisesti.

Yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen Finanssivalvonnalle 1 momentin
1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin tehtävistä muutoksista.

Finanssivalvonnan on vastaanotettava ja arkistoitava tässä pykälässä tarkoitetut asiakirjat säh-
köisesti.

Sähköisestä ilmoitusmenettelystä säädetään lisäksi komission notifiointiasetuksessa.

2 §

Markkinoinnin järjestäminen

Yhteissijoitusyrityksen on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mu-
kaisesti toteutettava osuuksien markkinoimiseksi tarvittavat järjestelyt:

1) maksujen suorittamiseksi osuudenomistajille;

2) osuuksien lunastamiseksi;

3) niiden asiakirjojen ja tietojen saatavilla pitämiseksi, jotka yhteissijoitusyritys on velvolli-
nen antamaan.

Ennen osuuksien markkinoimisen lopettamista yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava päätök-
sestään Finanssivalvonnalle ja julkaistava sitä koskeva ilmoitus vähintään yhdessä valtakunnal-
lisessa sanomalehdessä. Ilmoituksessa on annettava tiedot siitä:

1) miten osuudenomistajille tarkoitetut maksut suoritetaan jatkossa;

2) miten ja missä osuuksien lunastamisvaatimukset esitetään;

3) miten ja missä pidetään saatavilla asiakirjat ja tiedot, jotka yhteissijoitusyrittäjä on velvollinen julkistamaan.

3 §

Finanssivalvonnan internetsivut

Finanssivalvonnan on pidettävä internetsivuillaan saatavilla tietoja laeista, asetuksista ja määräyksistä, jotka eivät kuulu sijoitusrahastodirektiivin soveltamisalaan, mutta joilla on erityistä merkitystä 2 §:ssä tarkoitetuissa järjestelyissä Suomessa. Tiedot on pidettävä saatavilla selkeällä tavalla ja kansainvälisellä rahoitusalan yleisesti käytetyllä kielellä.

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettujen tietojen laajuudesta.

4 §

Yhteissijoitusyrittäjän oikeudelliseen muotoon viittaaminen

Yhteissijoitusyrittäjä voi käyttää Suomessa toimintaa harjoittaessaan nimessään tai toiminimessään samaa viittausta oikeudelliseen muotoonsa, jota se käyttää kotivaltiossaan.

5 §

Finanssivalvonnan velvollisuus ilmoittaa velvoitteiden rikkomisesta yhteissijoitusyrittäjän kotivaltioon

Jos Finanssivalvonnan on perusteltu syy epäillä, että yhteissijoitusyrittäjä rikkoo osuuksien markkinoinnissa velvoitteita, jotka johtuvat sijoitusrahastodirektiivin täytäntöönpanemiseksi annetuista säännöksistä mutta joiden valvonta ei kuulu Finanssivalvonnan toimivaltaan, sen on ilmoitettava asiasta yhteissijoitusyrittäjän kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Finanssivalvonnan on oikeus ryhtyä sijoittajien suojaamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin Finanssivalvonnan annettun lain 61 §:n 6 momentin mukaisesti. Finanssivalvonnan on oikeus kieltää yhteissijoitusyrittäjän jatkamasta osuuksien markkinointia Suomessa, jos yritys jatkaa toimintaansa sijoittajien etujen vastaisella tavalla:

1) huolimatta yhteissijoitusyrittäjän kotivaltion toimivaltaisten viranomaisten toteuttamista toimenpiteistä;

2) koska toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi; tai

3) koska toimenpiteitä ei toteuteta kohtuullisessa ajassa.

Finanssivalvonnan on ennen toimenpiteisiin ryhtymistä ilmoitettava niistä yhteissijoitusyrittäjän kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toteuttamistaan toimenpiteistä viipymättä Euroopan komissiolle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Finanssivalvonta voi 2 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden sijasta tarvittaessa saattaa asian Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi.

6 §

Yhteissijoitusyrittäjän tiedonantovelvollisuus

Yhteissijoitusyrittäjän, joka markkinoi osuuksiaan Suomessa, on tämän lain mukaisesti annettava sijoittajille Suomessa ne tiedot ja asiakirjat ja niihin tehdyt muutokset, jotka sen on annettava sijoittajille yhteissijoitusyrittäjän kotivaltiossa sijoitusrahastodirektiivin IX luvun perusteella. Yhteissijoitusyrittäjän on annettava ainakin seuraavat asiakirjat ja tiedot:

- 1) säännöt tai sijoitusyhtiön perustamisasiakirjat;
- 2) rahastoesite;
- 3) avaintietoesite;
- 4) toimintakertomus ja puolivuotiskatsaus;
- 5) osuuden liikkeeseenlasku- tai lunastushinta.

Avaintietoesite ja siihen tehdyt muutokset on julkistettava suomen tai ruotsin kielellä tai Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä. Edellä 1 momentissa tarkoitettujen muut asiakirjain ja tietojen ja niihin tehdyt muutokset on julkistettava yhteissijoitusyrityksen valinnan mukaan suomen tai ruotsin kielellä tai Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä taikka kansainvälisellä rahoitusalaan yleisesti käytetyllä kielellä. Yhteissijoitusyritys vastaa käännösten laadinnasta.

24 luku

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Sivuliikkeen perustaminen

Ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa perustaa sivuliikkeen Suomeen sen jälkeen, kun sen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut sivuliikkeen perustamisesta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava:

- 1) sivuliikkeen toimintasuunnitelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä toimintaa ja miten rahastoyhtiö aikoo harjoittaa Suomessa, tiedot sivuliikkeen hallintorakenteesta sekä kuvauksen riskienhallintamenetelmistä ja kuvauksen 8 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, menettelyistä ja järjestelyistä;
- 2) sivuliikkeen osoite, josta asiakirjoja on mahdollista tilata ja saada;
- 3) tiedot sivuliikkeen toiminnasta vastuussa olevista henkilöistä;
- 4) tiedot sivuliikkeen sijoittajien suojaksi tarkoitettusta suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta.

Jos ulkomainen ETA-rahastoyhtiö aikoo hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa, 1 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa on oltava todistus siitä, että rahastoyhtiöllä on 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettua toimilupaa vastaava toimilupa, kuvaus rahastoyhtiön toimiluvan laajuudesta ja tiedot siitä sijoitusrahastotyyppistä koskevista rajoituksista, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa.

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen toimintaan sovelletaan 4 luvun 1 §:ää ja 2 §:n 1 ja 2 momenttia.

Sivuliike saa aloittaa toimintansa kahden kuukauden kuluttua siitä, kun Finanssivalvonta sai 1 momentissa tarkoitettujen tietojen. Finanssivalvonnan on kahden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoitettava valvontaa varten sivuliikkeeltä vaadittavista tiedoista.

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kirjallisesti 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin tulevista muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa.

Jos 2 momentin mukaan ilmoitetut tiedot muuttuvat, ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa harjoittaa toimintaa Suomessa sivuliikkeestä käsin edellyttäen, että Finanssivalvonta saa ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen muutoksista ja 2 momentissa tarkoitettua todistusta koskevat päivitettyt tiedot.

2 §

Palvelujen tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

Ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä on oikeus harjoittaa toimintaa Suomessa perustamatta tytäryritystä tai sivuliikettä.

Ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa aloittaa toiminnan Suomessa sen jälkeen, kun sen kotivaltion toimivaltainen viranomaislainen on ilmoittanut asiasta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön toimintasuunnitelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä toimintaa ja miten rahastoyhtiö aikoo harjoittaa Suomessa, sekä kuvaus rahastoyhtiön riskienhallintamenetelmistä ja kuvaus 8 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, menettelyistä ja järjestelyistä. Lisäksi ilmoituksessa on oltava tiedot sijoittajien suojaksi tarkoitettuun suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta.

Jos ulkomainen ETA-rahastoyhtiö aikoo hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa, 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksessa on oltava todistus siitä, että rahastoyhtiöllä on 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettua toimilupaa vastaava toimilupa, kuvaus rahastoyhtiön toimiluvan laajuudesta ja tiedot siitä sijoitusrahastotyyppistä koskevista rajoituksista, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa.

Ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksen jälkeen aloittaa palvelujen tarjoamisen Suomessa. Finanssivalvonnan on kahden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoitettava valvontaa varten ulkomaiselta ETA-rahastoyhtiöltä vaadittavista tiedoista. Sijoitusrahaston perustamisesta Suomeen säädetään 3—10 §:ssä.

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen Finanssivalvonnalle 2 momentissa mainittuihin tietoihin tulevista muutoksista.

Jos 3 momentin mukaan ilmoitetut tiedot muuttuvat, ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa harjoittaa 1 momentin mukaisesti toimintaa Suomessa edellyttäen, että Finanssivalvonta saa ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen muutoksista ja 3 momentissa tarkoitettua todistusta koskevat päivitettyt tiedot.

Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinnista Suomessa säädetään 23 luvun 1—5 §:ssä.

3 §

ETA-rahastoyhtiön lupa sijoitusrahaston perustamiseen

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta ulkomaiselle ETA-rahastoyhtiölle luvan perustaa sijoitusrahasto Suomeen. Luvan saamisen edellytyksenä on, että Finanssivalvonta hyväksyy sijoitusrahaston säännöt ja niiden muutokset siten, kuin 8 luvussa säädetään, ja säilytysyhteisön valinnan.

Lupahakemuksessa on sääntöjen ja säilytysyhteisöä koskevien tietojen lisäksi oltava:

1) selvitys siitä, että hakijalla on kotivaltiossaan lupa hoitaa sijoitusrahastoja ja lupa markkinoida niiden rahasto-osuuksia kotivaltiossaan;

2) ilmoitus perustettavan sijoitusrahaston säilytysyhteisön 20 luvun 7 §:ssä tarkoitetuista vastuuhenkilöistä;

3) rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön välinen 21 luvun 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus;

4) tiedot sijoitusten hoitoon ja hallinnoimiseen liittyvien tehtävien ulkoistamista koskevista järjestelyistä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua hakemuksessa voidaan viitata toimitettuihin tietoihin, jos ulkomainen ETA-rahastoyhtiö jo hoitaa Suomessa samantyyppisiä sijoitusrahastoja. Finanssivalvonnalla on oikeus pyytää sen valvontavastuulla olevien säännösten noudattamisen varmistamiseksi ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaisilta viranomaisilta tarpeellisia

selvennyksiä ja tietoja 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista sekä 1 §:n 2 momentissa ja 2 §:n 3 momentissa tarkoitettun todistuksen perusteella siitä, kuuluuko sen tyyppinen sijoitusrahasto, jolle lupaa haetaan, ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön toimiluvan piiriin.

4 §

Lupahakemuksen hylkääminen

Finanssivalvonnan on hylättävä ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu hakemus, jos:

1) yhtiö ei täytä 3 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia eikä noudata Finanssivalvonnan valvontavastuulle 9 §:n mukaan kuuluvia säännöksiä ja määräyksiä;

2) yhtiöllä ei ole kotivaltionsa toimivaltaisten viranomaisten antamaa lupaa hoitaa senttyypistä sijoitusrahastoa, jolle lupaa haetaan; tai

3) yhtiö ei ole toimittanut 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja.

Ennen asian ratkaisemista Finanssivalvonnan on kuultava ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaisia viranomaisia.

5 §

Lupahakemuksen käsittelyn määräaika

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sijoitusrahaston perustamista koskeva hakemus on ratkaistava kahden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat.

6 §

Velvollisuus ilmoittaa luvan edellytyksissä tapahtuvista muutoksista

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin jälkikäteen tehdyistä olennaisista muutoksista.

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettun sijoitusrahaston ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä tai säilytysyhteisöä ei saa vaihtaa eikä sijoitusrahaston sääntöjä muuttaa ilman Finanssivalvonnan hyväksymistä.

7 §

Finanssivalvonnan velvollisuus pitää internetsivuillaan saatavilla soveltuva sääntely

Finanssivalvonnan internetsivuilla on pidettävä saatavilla ne sijoitusrahastodirektiivin täytäntöönpanemiseksi annetut lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotka koskevat sijoitusrahaston perustamista ja toimintaa, vähintään yhdellä kansainvälisellä rahoitusalueella yleisesti käytetyllä kielellä.

8 §

ETA-rahastoyhtiön velvollisuus järjestää asiakasvalitusten käsittely

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti toteutettava 23 luvun 2 §:ssä tarkoitettut toimenpiteet ja otettava käyttöön

asianmukaiset menettelyt varmistaakseen, että ne käsittelevät asianmukaisesti sijoittajien tekemiä valituksia, ja että sijoittajat voivat käyttää täysimääräisesti oikeuksiaan. Sijoittajien on näiden toimenpiteiden perusteella voitava tehdä valituksensa suomen tai ruotsin kielellä.

Lisäksi ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on otettava käyttöön asianmukaiset menettelyt ja järjestelyt tietojen asettamiseksi saataville yleisön tai Finanssivalvonnan pyynnöstä.

Suomessa sijoitusrahastoa hoitavaan ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön sovellettavat säännökset.

9 §

Velvollisuus noudattaa Suomen lainsäädäntöä

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on noudatettava tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston:

- 1) sääntöjen vahvistamiseen;
- 2) osuuksien liikkeeseenlaskuun ja lunastamiseen;
- 3) kokonaisriskin ja vipuvaikutuksen laskemiseen sekä muuhun sijoituspolitiikkaan ja sijoitusrajoituksiin;
- 4) lainaksioton, lainaksiannon ja ilman katetta tapahtuvan myynnin rajoittamiseen;
- 5) varojen arvonnääritykseen ja tilinpitoon;
- 6) liikkeeseenlasku- ja lunastushinnan laskemiseen sekä virheisiin, joita tehdään varojen nettoarvon ja siihen liittyvän sijoittajien korvauksen laskemisessa;
- 7) tuottojen jakamiseen ja uudelleen sijoittamiseen;
- 8) tietojen ilmoittamista ja raportointia koskeviin vaatimuksiin, kuten rahastoesitteen, avaintietoesitteen ja määräaikaikaiskatsausten antamiseen;
- 9) markkinoimiseksi tehtyihin järjestelyihin;
- 10) osuudenomistajasuhteisiin;
- 11) sulautumiseen ja uudelleenjärjestelyihin;
- 12) purkamiseen ja selvitysmenettelyyn;
- 13) osuudenomistajarekisterin sisältöön;
- 14) osuudenomistajien äänioikeuksien ja osuudenomistajien 1—13 kohtaan liittyvien muiden oikeuksien käyttöön.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön lupa- ja valvontamaksuihin sovelletaan, mitä Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetussa laissa (879/2008) säädetään.

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön velvollisuudesta antaa Verohallinnolle sen tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995).

10 §

Finanssivalvonnan oikeus vaatia toiminnan lopettamista

Jos ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla on Suomessa sivuliike tai joka tarjoaa palveluja Suomen sivuliikettä perustamatta, ei noudata tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, Finanssivalvonta voi ryhtyä Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:ssä säädettyihin toimenpiteisiin. Jos ulkomainen ETA-rahastoyhtiö hoitaa Suomessa sijoitusrahastoa, Finanssivalvonta voi vaatia mainitun lain 61 §:n 3 ja 6 momentissa tarkoitettussa tilanteessa rahastoyhtiötä lopettamaan sijoitusrahaston hoitamisen. Finanssivalvonta voi vaatia sijoitusrahaston hoitamisen lopettamista asianomaista rahastoyhtiötä kuultuaan myös, jos sijoitusrahastoa hoitamisessa on olennaisesti rikottu Suomessa yleisen edun turvaamiseksi voimassa olevaa lainsäädäntöä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava edellä tarkoitettut toimenpiteet tiedoksi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle.

Jos Finanssivalvonta katsoo Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:n 3 momentissa tarkoitetut ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen toimenpiteet riittämättömiksi, se voi 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisen sijasta ilmoittaa asiasta Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Finanssivalvonta voi ennen 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamista kieltää tämän lain vastaisen toiminnan, jos kieltö on asian kiireellisyyden vuoksi välttämätön sijoittajien tai niiden henkilöiden etujen suojaamiseksi, joille palvelua on tarjottu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava tällaisista toimenpiteistä mahdollisimman nopeasti Euroopan komissiolle, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

25 luku

Ulkomaisia rahastoyhtiöitä ja valvontayhteistyötä koskevat erityissäännökset

1 §

Ulkomaisia rahastoyhtiöitä koskevat erityissäännökset

Ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön, joka harjoittaa toimintaa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan, mitä 4 luvun 1 §:ssä säädetään liiketoiminnan harjoittamiseen tarvittavista voimavaroista ja menettelytavoista ja, mitä 2 §:ssä säädetään sijoitusrahastotoiminnan harjoittamisesta.

Finanssivalvonta vastaa 1 momentin noudattamisen valvonnasta.

2 §

Sijoituspalvelulain säännösten soveltaminen

Edellä 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa sivuliikkeen välityksellä harjoitettavaan ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön sovellettavista säännöksistä säädetään lisäksi sijoituspalvelulain 1 luvun 6 §:n 1 momentissa.

3 §

Sijoittajien korvausrahastoon liittyminen

Edellä 2 §:ssä tarkoitettun ulkomaisen rahastoyhtiön sivuliikkeen jäsenyydestä sijoittajien korvausrahastossa säädetään sijoituspalvelulain 11 luvun 18—25 §:ssä.

4 §

Sivuliikkeen ilmoittaminen kaupparekisteriin

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeestä on tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin siten kuin kaupparekisterilaissa (129/1979) säädetään.

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään toiminimestä, ulkomainen ETA-rahastoyhtiö voi Suomessa harjoittaa toimintaansa samalla toiminimellä kuin sillä on kotivaltiossaan.

Patentti- ja rekisterihallitus voi vaatia, että toiminimeen tehdään erottava lisäys, jos:

- 1) toiminimi ei selvästi erotu parempaa etuoikeutta nauttivista nimistä; tai
- 2) on tarjolla vaara, että se on sekoitettavissa sellaiseen toiminimeen tai tavaramerkkiin, johon jollain toisella on yksinoikeus Suomessa.

5 §

Sivuliikkeen johtaja

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen toiminnasta vastaa sivuliikkeen johtaja, joka myös edustaa rahastoyhtiötä sivuliikkeen toimintaa koskevissa oikeussuhteissa.

Sivuliikkeen johtajana ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen johtajaan sovelletaan, mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään rahastoyhtiön toimitusjohtajasta.

6 §

Sivuliikkeen riskienhallinta

Ulkomainen ETA-rahastoyhtiö ei saa Suomessa harjoittamassaan toiminnassa ottaa niin suurta riskiä, että se vaarantaa sivuliikkeen asiakkaiden edut. Sivuliikkeellä on oltava toimintaansa nähden riittävät riskienvalvontajärjestelmät.

7 §

Sivuliikkeen varautumisvelvollisuus

Mitä 4 luvun 9 §:ssä säädetään varautumisesta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta, koskee vastaavasti ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikettä, jonka välityksellä rahastoyhtiö hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa.

Edellä 1 momentissa säädetty velvoite ei koske ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikettä siltä osin kuin sivuliike on rahastoyhtiön kotivaltion lainsäädännön nojalla varmistanut tehtäviensä hoitamisen poikkeusoloissa 1 momenttia vastaavalla tavalla ja esittänyt siitä Finanssivalvonnalle riittävän selvityksen.

8 §

Vaitiolovelvollisuutta ja asiakkaan tuntemista koskevien säännösten soveltaminen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeeseen

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen toimihenkilön vaitiolovelvollisuudesta, tietojenanto-oikeudesta ja salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä velvollisuudesta tuntea asiakkaat on voimassa, mitä 26 luvun 1, 2 ja 15 §:ssä sekä 27 luvun 5 §:ssä säädetään.

Sivuliikkeellä on oikeus 1 momentin estämättä antaa edustamansa rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai valvonnasta vastaavalle yhteisölle sekä edustamansa rahastoyhtiön tilintarkastajalle ne tiedot, jotka on säädetty tai asianmukaisessa järjestyksessä määrätty ilmoitettaviksi.

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuudesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:ssä.

9 §

Haasteen tiedoksiantaminen

Haaste tai muu tiedoksianto katsotaan toimitetuksi ulkomaiselle ETA-rahastoyhtiölle, jos se on annettu tiedoksi sille, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa edustaa rahastoyhtiötä.

Jollei ketään 1 momentissa tarkoitetuista rahastoyhtiön edustajista ole merkitty kaupparekisteriin, tiedoksianto voidaan toimittaa luovuttamalla asiakirjat jollekulle rahastoyhtiön palveluksessa olevalle tai, jos tällaista henkilöä ei tavata, rahastoyhtiön sivuliikkeen sijaintipaikan poliisiviranomaiselle noudattaen lisäksi, mitä oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 7 §:n 2—4 momentissa säädetään.

10 §

Sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuus

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen johtaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut sivuliikkeen asiakkaalle tai muulle henkilölle rikkomalla tätä lakia tai muuta sivuliikkeen toimintaa koskevaa säännöstä.

Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakaantumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken säädetään vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa.

11 §

ETA-rahastoyhtiön toimiluvan peruuttaminen yhtiön hoitaessa sijoitusrahastoa Suomessa

Finanssivalvontaa on kuultava ennen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamista, jos yhtiö hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa. Ennen luvan peruuttamista Finanssivalvonnan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sijoittajien etujen suojaamiseksi.

12 §

Finanssivalvonnan velvollisuus ilmoittaa säännösten vastaisesta toiminnasta

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että sen valvonnan piiriin kuulumaton toimija harjoittaa tai on harjoittanut sijoitusrahastodirektiivin säännösten vastaista toimintaa toisen ETA-valtion alueella, sen on ilmoitettava tästä asianomaisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

13 §

Suomessa suoritettu valvontatoimenpide

Toisen ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä Suomessa suoritettavaan valvontatoimeen tai paikalla tehtävään tarkastukseen tai tutkintaan sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain 60 §:n 1—3 momenttia.

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltäytyä valvontayhteistyöstä säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 53 §:ssä.

Valvontayhteistyöstä paikalla tehtävissä tarkastuksissa ja tutkinnoissa säädetään komission notifiointiasetuksessa.

14 §

Valvontayhteistyöstä kieltäytyminen

Jos Finanssivalvonnan valvontayhteistyötä koskeva pyyntö on hylätty tai siihen ei ole vastattu kohtuullisessa ajassa, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi. Edellytyksenä on, että Finanssivalvonnan pyyntö koskee:

- 1) sijoitusrahastodirektiivin 109 artiklan mukaista tietojen vaihtoa;
- 2) toisessa ETA-valtiossa suoritettavaa paikalla tehtävää tarkastusta tai tutkintaa; tai
- 3) sen omien virkamiesten osallistumista toisessa ETA-valtiossa suoritettavaan tarkastukseen tai tutkintaan asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen virkamiesten mukana.

15 §

Finanssivalvonnan velvollisuus toimittaa tietoja ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle

Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa tietoja ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 52 §:ssä.

Finanssivalvonnan on tehtävä yhteistyötä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa sen varmistamiseksi, että viimeksi mainittu viranomaiskeräää rahastoyhtiöltä tiedot, joita tarvitaan sen valvomiseksi, että rahastoyhtiö noudattaa siihen isäntävaltiossa sovellettavia säännöksiä.

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaisille viranomaisille rahastoyhtiössä havaituista ongelmista, jos ne saattavat vaikuttaa olennaisesti rahastoyhtiön kykyyn hoitaa sijoitusrahastoon liittyviä tehtäviään asianmukaisesti, sekä liiketoiminnan harjoittamista koskevien tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisten vaatimusten rikkomisista.

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille rahastoyhtiön Suomessa hoitamassa sijoitusrahastossa havaituista ongelmista, jos ne saattavat vaikuttaa olennaisesti rahastoyhtiön kykyyn hoitaa tehtäviään asianmukaisesti tai noudattaa niitä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisia vaatimuksia, jotka kuuluvat Finanssivalvonnan valvontavastuulle.

Toimivaltaisten viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta säädetään komission notifiointiasetuksessa.

16 §

Finanssivalvonnan ilmoitus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle tiedot niistä tapauksista, joissa:

- 1) edellä 24 luvun 3 §:ssä tarkoitettu hakemus on hylätty;
- 2) Finanssivalvonta on päättänyt olla tekemättä 22 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta toisen ETA-valtion viranomaiselle.

17 §

Suomen viranomaisten ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, Euroopan komissiolle ja ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdassa tarkoitettujen Suomen viranomaisten nimet.

IX OSA

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

26 luku

Salassapito- ja vahingonkorvausvelvollisuus sekä asiakkaan tunteminen

1 §

Salassapitovelvollisuus

Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, tilintarkastaja sekä toimihenkilö on velvollinen pitämään salassa, mitä hän on tehtävässään saanut tietää rahasto-osuudenomistajan tai jonkun muun taloudellisesta asemasta taikka liike- tai ammattisalaisuudesta.

Rahastoyhtiö ja säilytisyhteisö on oikeutettu antamaan 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ainoastaan syyttäjä- tai esitutkintaviranomaisille rikoksen selvittämiseksi sekä muuten laissa sellaisten tietojen saantiin oikeutetulle viranomaiselle.

2 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään, rahastoyhtiö on oikeutettu luovuttamaan 1 §:ssä tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (44/2002) tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisöllä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, rahastoyhtiö voi luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muita asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu rahastoyhtiön kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

3 §

Rahastoyhtiön vahingonkorvausvelvollisuus

Rahastoyhtiö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka se on tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoitusrahastolle taikka rahasto-osuudenomistajalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten, sijoitusrahastodirektiivin perusteella annettujen Euroopan unionin asetusten tai sijoitusrahaston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Mitä 1 momentissa säädetään velvollisuudesta vahingon korvaamiseen, koskee myös sitä, jolle rahastoyhtiö on ulkoistanut 6 luvun 1 §:ssä tarkoitetun toiminnon.

4 §

Rahastoyhtiön hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan vahingonkorvausvelvollisuus

Rahastoyhtiön hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän tehtävässään on tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut rikkomalla tätä lakia, sen nojalla annettuja säännöksiä tai sijoitusrahaston sääntöjä rahastoyhtiölle, sen osakkeenomistajalle, sijoitusrahastolle taikka rahasto-osuuden omistajalle tai muulle henkilölle. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menettelleensä huolellisesti. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 15 luvun säännöksiä tai tämän luvun 1 ja 2 §:n sekä 15 §:n 1, 3 ja 4 momentin säännöksiä.

Tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään tilintarkastuslain 10 luvun 9 §:ssä.

5 §

Rahastoyhtiön osakkeenomistajan vahingonkorvausvelvollisuus

Rahastoyhtiön osakkeenomistaja ja osakkeenomistajaan arvopaperimarkkinalain 9 luvun 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla rinnastettava on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka tämä myötävaikuttamalla tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai sijoitusrahaston sääntöjen rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta on aiheuttanut rahastoyhtiölle, sen osakkeenomistajalle, sijoitusrahastolle taikka rahasto-osuudenomistajalle tai muulle henkilölle. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 15 luvun säännöksiä tai tämän luvun 1 ja 2 §:n sekä 15 §:n 1, 3 ja 4 momentin säännöksiä.

6 §

Säilytysyhteisön korvausvelvollisuus

Säilytysyhteisö vastaa rahastoyhtiölle ja sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille 21 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti säilytysyhteisön ja sellaisen kolmannen osapuolen, jolle rahoitusvälineiden säilyttäminen on ulkoistettu, säilytettävänä olevien rahoitusvälineiden menetyksestä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu rahoitusväline menetetään, säilytysyhteisön on palautettava viipymättä samanlainen rahoitusväline tai menetetyn rahoitusvälineen arvoa vastaava rahamäärä rahastoyhtiön hoitamalle sijoitusrahastolle. Säilytysyhteisö ei ole vastuussa menetyksestä, jos se voi osoittaa, että menetys on seurausta ulkopuolisesta tapahtumasta, johon se ei ole kohtuudella voinut vaikuttaa, ja jonka seuraukset eivät olisi olleet vältettävissä kaikista kohtuullisiksi katsottavista toimista huolimatta.

Säilytisyhteisö vastaa rahastoyhtiölle ja sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille muusta kuin 1 momentissa tarkoitettusta tappiosta vain, jos se aiheutuu siitä, että säilytisyhteisö on tahallaan tai huolimattomuudesta jättänyt velvoitteensa täyttämättä.

Edellä 21 luvun 5 §:n 2—4 momentissa sekä 6 ja 7 §:ssä tarkoitettu tehtävien ulkoistaminen tai niiden edelleen siirtäminen ei vaikuta säilytisyhteisön vastuuseen. Tätä vastuuta ei voida poistaa tai rajoittaa sopimuksella.

Rahasto-osuudenomistajalla on oikeus vaatia korvausta säilytisyhteisöltä joko suoraan tai rahastoyhtiön välityksellä.

7 §

Avaintietoositteestä johtuvien vahinkojen korvaaminen

Vahinko, joka johtuu yksinomaan sijoittajalle annettavassa avaintietoositteessä annetuista tiedoista, on korvattava vain, jos tiedot ovat harhaanjohtavia, epätarkkoja tai ristiriitaisia rahastoositteen asianomaisten osien kanssa. Avaintietoositteessä on oltava tätä koskeva selvä varoitus.

8 §

Korvauksen sovittelu

Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain 2 ja 6 luvussa on säädetty.

9 §

Rahasto-osuudenomistajia yhteisesti kohdanneen vahingon korvaaminen

Kaikkia rahasto-osuudenomistajia yhteisesti kohdanneesta vahingosta johtuvan 3—6 §:ssä tarkoitetun korvausvaatimuksen esittämisestä ja kanteen nostamisesta päättää rahasto-osuudenomistajien kokous.

Jos korvauskanne päätetään nostaa, on kokouksessa valittava asiamies, jolla on oikeus edustaa rahasto-osuudenomistajia vahingonkorvausasiassa. Asiamiehelle on annettava toimintaohjeet. Asiasta aiheutuneet kulut ja asiamiehelle menevä palkkio suoritetaan sijoitusrahaston varoista Finanssivalvonnan vahvistaman laskelman mukaisesti.

Rahasto-osuudenomistajille yhteisesti määrätty vahingonkorvaus suoritetaan sijoitusrahastolle.

10 §

Määrävähemmistön oikeus ajaa kannetta sijoitusrahaston hyväksi

Jos rahasto-osuudenomistajien kokouksessa on päätetty olla esittämättä korvausvaatimusta tai nostamatta korvauskannetta mutta rahasto-osuudenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osuuksista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista rahasto-osuuksista, ovat äänestäneet päätöstä vastaan, voidaan kannetta ajaa rahasto-osuudenomistajien puolesta sen esittämättä, mitä 9 §:n 1 momentissa on säädetty. Kanne voidaan myös nostaa, jos rahasto-osuudenomistajien kokousta ei ole saatu kutsuttua koolle.

Kanteen voivat nostaa rahasto-osuudenomistajat, joilla on vähintään yksi kahdeskymmenesosa kaikista rahasto-osuuksista tai vähintään vastaava määrä rahasto-osuuksia kuin 1 mo-

mentissa tarkoitetuilla päätöstä vastustaneilla rahasto-osuudenomistajilla. Jos rahasto-osuudenomistaja luopuu kanteesta sen nostamisen jälkeen, voivat muut kanteen nostaneet rahasto-osuudenomistajat kuitenkin jatkaa sitä.

Kanne on pantava vireille kolmen kuukauden kuluessa rahasto-osuudenomistajien kokouksen päätöksestä. Kanteen nostaneet rahasto-osuudenomistajat vastaavat oikeudenkäyntikuluista, jotka korvataan sijoitusrahaston varoista siltä osin kuin sijoitusrahastolle oikeudenkäynnillä voitettut varat siihen riittävät.

Sijoitusrahaston sulautuminen toiseen vastaavaa sijoituspolitiikkaa harjoittavaan sijoitusrahastoon ei vaikuta sulautuneen sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien vähemmistön kanneoikeuteen. Vähemmistökanteella saadut varat tulevat vastaanottavalle sijoitusrahastolle myös sulautuneen rahaston rahasto-osuudenomistajien hyväksi.

11 §

Rahasto-osuudenomistajan itsenäinen kanneoikeus

Jos sijoitusrahasto on lakkautettu, eikä 9 §:ssä tarkoitettua vahinkoa koskevan korvausvaatimuksen esittämisestä sen vuoksi voida päättää rahasto-osuudenomistajien kokouksessa, kullakin osuudenomistajalla on 9 §:n estämättä itsenäinen kanneoikeus. Lisäksi kuluttaja-asiamies voi Finanssivalvontaa kuultuaan ryhmäkannelain (444/2007) 4 §:n nojalla vuoden kuluessa lakkauttamisesta panna kuluttajan asemassa olevien osuudenomistajien puolesta kantajana vireille ryhmäkanteen ja käyttää siinä asianosaisena puhevaltaa.

12 §

Rangaistavaan tekoon perustuva vahingonkorvaus

Jos 9 §:ssä tarkoitettu vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, on rahasto-osuudenomistajien tästä johtuvaan rangaistusvaatimukseen vastaavasti sovellettava, mitä edellä vahingonkorvausvaatimuksesta on säädetty.

13 §

Haasteen tiedoksiantaminen rahasto-osuudenomistajille

Rahasto-osuudenomistajille yhteisesti osoitettu haaste tai muu tiedonanto katsotaan toimitetuksi rahasto-osuudenomistajille, kun se on annettu rahastoyhtiölle tiedoksi.

14 §

Finanssivalvonnan oikeus ajaa kannetta osuudenomistajien puolesta

Finanssivalvonnalla on oikeus, milloin se katsoo rahasto-osuudenomistajien edun sitä vaativan, ajaa rahasto-osuudenomistajien puolesta 3—6 §:ssä tarkoitettua korvauskannetta.

15 §

Asiakkaan tunteminen

Rahastoyhtiön, rahasto-osuuden hoitajan ja säilytisyhteisön on tunnettava asiakkaansa. Rahastoyhtiön, rahasto-osuuden hoitajan ja säilytisyhteisön on lisäksi tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja ja henkilö, joka toimii asiakkaan lukuun. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Rahastoyhtiöllä, rahasto-osuuden hoitajalla ja säilytisyhteisöllä on oltava riittävät riskienhallintajärjestelmät, joilla ne voivat arvioida asiakkaista toiminnalleen aiheutuvia riskejä.

Asiakkaan tuntemisesta säädetään lisäksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja 2 momentissa tarkoitettua riskienhallinnasta.

27 luku

Seuraamukset ja rikkomuksista ilmoittaminen

1 §

Hallinnolliset seuraamukset

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat tämän lain:

- 1) 3 luvun 6—9 §:n säännökset sisäpiiri-ilmoituksesta ja sisäpiirirekisteristä;
- 2) 3 luvun 11 §:n säännös 6 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisen arvopapereiden ja johdannaisopimusten hankintaa ja luovutusta koskevista edellytyksistä;
- 3) 8 luvun 3 §:n 4 momentin säännös säännöissä määrätystä varojen sijoittamista koskevista rajoituksista;
- 4) 8 luvun 8 §:n säännökset rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärästä;
- 5) 19 luvun 4 §:n 1 ja 3—5 momentin säännökset säilytisyhteisön velvollisuuksista sijoitusrahaston hoidon hoitamisessa.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja sijoitusrahastodirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään Finanssivalvonnasta annetun lain 41 §:ssä säädetty seuraamusmaksu, ovat tämän lain:

- 1) 2 luvun 3 §:n säännös nimityksen ”rahastoyhtiö” tai ”rahasto-osakeyhtiö” käytöstä toiminnassa tai muuten toimintaa osoittamaan;
- 2) 2 luvun 14 §:n säännös rahastoyhtiötä koskevasta kiellosta omistaa toisen rahastoyhtiön osakkeita tai hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia;
- 3) 5 luvun 1 §:n säännökset rahastoyhtiön riskien hallinnasta ja 2 §:n säännökset maksuvalmiutta koskevasta vaatimuksesta;
- 4) 8 luvun 4 §:n 1 momentin säännös velvollisuudesta käyttää nimitystä ”sijoitusrahasto”;

5) 10 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentin säännökset rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskusta, 3 §:n 4 momentin säännös sijoitusrahaston sääntöihin sisällytettävistä tiedoista, 5 §:n 1 momentin säännökset rahasto-osuuden lunastamisesta ja 8 §:n 1 momentin säännös rahasto-osuuksien lunastamisen keskeyttämistä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta;

6) 13 luvun 9 §:n 1 momentin säännökset äänivallasta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään Finanssivalvonnasta annetun lain 41 a §:n 3—5 momentin mukainen seuraamusmaksu, ovat tämän lain:

1) 2 luvun 1 §:n 1 momentin säännös sijoitusrahastotoiminnan ja 20 luvun 1 §:n säilytysyhteisötoiminnan harjoittamisesta, jos toimintaa harjoitetaan ilman toimilupaa;

2) 2 luvun 4 §:n 1 momentin ja 5 §:n säännökset rahastoyhtiön toimilupaa haettaessa ilmoitettuja tietoista, jos toimilupa on myönnetty hakijan antamien väärin tai harhaanjohtavien tietojen perusteella, sekä 3 luvun 1 §:n säännökset rahastoyhtiön pääomasta ja 20 luvun 9 §:n säännökset säilytysyhteisön pääomavaatimuksista;

3) 4 luvun 1 §:n säännökset rahastoyhtiön toiminnan järjestämisestä, 6 §:n säännökset henkilökohtaisista liiketoimista ja 10 §:n säännökset liiketoimista säilytettävistä tiedoista;

4) 4 luvun 2 §:n säännökset sijoitusrahastotoiminnassa noudatettavasta huolellisuudesta ja toimimisesta sijoitusrahaston ja sen rahasto-osuudenomistajien etujen mukaisesti ja velvollisuudesta kohdella rahasto-osuudenomistajia yhdenvertaisesti sekä eturistiriitatilanteiden hallinnasta;

5) 4 luvun 7 §:n 1—4 ja 6—8 momentin säännökset velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön osakkeiden hankkimisesta, omistusosuuden lisäämisestä ja hankitun omistusosuuden luovuttamisesta ja vähentämisestä;

6) 4 luvun 7 §:n 5 ja 8 momentin säännökset rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön ja niiden omistusyhteisöjen velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset ja vähintään kerran vuodessa omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet;

7) 6 luvun 1 §:n 2—7 momentin ja 2 §:n säännökset rahastoyhtiön velvollisuuksista, kun liiketoimintaa harjoitetaan asiamiehen välityksellä tai liiketoiminnan kannalta merkittävä toiminto ulkoistetaan;

8) 7 luvun 5 §:n, 15 luvun 1 ja 3—12 §:n sekä 26 luvun 7 §:n säännökset markkinointia ja sijoittajille annettavia tietoja koskevista velvollisuuksista, jos säännösten laiminlyönti on toistuvaa;

9) 8 luvun 6 §:n 1 momentin ja 8 §:n 1 momentin säännökset kiellosta aloittaa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinointi ja varojen vastaanottaminen ennen sijoitusrahaston sääntöjen vahvistamista ja 24 luvun 3 §:n 1 momentin säännös ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön Suomeen perustettavan sijoitusrahaston luvanvaraisuudesta sekä 9 luvun 1 §:n 2 momentin säännös sijoitusrahaston varojen säilyttämisestä erillään rahastoyhtiön omaisuudesta;

10) 8 luvun 9 §:n, 13 luvun 2 §:n 1 momentin, 3—9 §:n, 10 §:n 1 ja 2 momentin, 11—16, 18, 19 ja 23 §:n säännökset sijoitusrahaston varojen sijoittamisesta, jos säännösten rikkominen tai laiminlyönti on toistuvaa;

11) 13 luvun 17 §:n säännökset riskienhallintamenetelmistä ja menettelyistä vakioimattomien johdannaissopimusten arvon määrittämiseksi ja johdannaissopimuksia koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta;

12) 20 luvun 2 ja 3 §:n säännökset säilytysyhteisön toimilupaa haettaessa ilmoitettuja tietoista, jos toimilupa on myönnetty hakijan antamien väärin tai harhaanjohtavien tietojen perusteella;

13) 21 luvun 2—4 §:n säännökset säilytysyhteisön velvollisuuksista ja 5 §:n säännös tehtävien ulkoistamisesta;

14) 22 luvun 7 §:n 1, 4 ja 6 momentin säännökset rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle, jos se aikoo markkinoida Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa;

15) 27 luvun 8 §:n 1 ja 5 momentin säännökset rikkomusten ilmoittamista koskevista menettelytavoista.

Edellä säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentin 2—4, 8, 10—12 ja 14—15 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset, sijoitusrahastodirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen säännökset.

3 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen, julkistaminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

4 §

Sijoitusrahastorikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

- 1) harjoittaa sijoitusrahasto- tai säilytysyhteisötoimintaa olematta siihen oikeutettu,
- 2) 2 luvun 3 §:n vastaisesti käyttää toiminimessään tai muuten toimintaansa osoittamaan nimitystä rahastoyhtiö tai rahasto-osakeyhtiö tai
- 3) 8 luvun 4 §:n 1 momentin vastaisesti käyttää nimitystä sijoitusrahasto, on tuomittava, jollei siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, sijoitusrahastorikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään rikoslain (39/1889) 16 luvun 8 §:ssä.

5 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 26 luvun 1 ja tämän luvun 8 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

6 §

Asianomistajarikoksesta syyttäminen

Milloin rikoksella, josta tässä laissa säädetään, on loukattu ainoastaan yksityisen oikeutta, ei syyttäjä saa tehdä siitä syytettä, jollei asianomistaja ole ilmoittanut sitä syytteeseen pantavaksi.

Muuten syyttäjä saa 5 §:n mukaan rangaistavasta rikkomuksesta tehdä syytteen vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut sen syytteeseen pantavaksi.

7 §

Rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii tai luovuttaa rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön osakkeita tekemättä 4 luvun 7 §:n mukaista ilmoitusta taikka hankkii osakkeita Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla antaman kiellon vastaisesti, on tuomitava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, rahastoyhtiön tai säilytisyhteisönsakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevien säännösten rikkomisesta sakkoon.

8 §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Rahastoyhtiöllä on oltava menettely, jota noudattamalla rahastoyhtiön palveluksessa olevat voivat ilmoittaa rahastoyhtiön sisällä riippumattoman kanavan kautta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten sekä 2 §:n 3 momentissa tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten ja markkinoiden väärinkäyttöasetuksen epäilyistä rikkomisesta. Ilmoitusmenettelyn tulee sisältää asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet, joilla järjestetään ilmoitusten asianmukainen käsittely sekä suojataan ilmoituksen tekijää ja turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilötietojen suoja noudattaen henkilötietolakia. Ilmoitusmenettelyn tulee lisäksi sisältää ohjeet, joilla turvataan ilmoituksen tekijän henkilöllisyyden suoja, jollei rikkomuksen selvittämiseksi tai muuten viranomaisen oikeudesta tietojen saamiseen laissa toisin säädetä.

Rahastoyhtiön on säilytettävä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Sen lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään, edellä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä ei ole tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, jos tietojen antamisen voisi haitata epäiltyjen rikkomisten selvittämistä. Ilmoituksen kohteena olevan rekisteröidyn oikeuksista säädetään henkilötietolaissa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä rahastoyhtiössä.

Mitä 1—4 momentissa säädetään, sovelletaan myös säilytisyhteisöön.

9 §

Finanssivalvonnan valvontavaltuudet

Finanssivalvonta voi kieltää sitä, joka toimii tämän lain vastaisesti, jatkamasta tai uudistamasta tämän lain vastaista menettelyä sekä samalla velvoittaa tämän peruuttamaan, muuttamaan tai oikaisemaan menettelyn, jos sitä on pidettävä tarpeellisena finanssimarkkinoiden valvonnalle säädettyjen tavoitteiden toteutumiseksi.

10 §

Uhkasakon määrääminen

Finanssivalvonta voi tehostaa 9 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Finanssivalvonta. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa

28 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan sijoitusrahastolaki (48/1999) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, jäljempänä *kumottava laki*.

Kumottavan lain nojalla annetut valtioneuvoston ja valtiovarainministeriön asetukset sekä Finanssivalvonnan määräykset jäävät edelleen voimaan.

Muussa laissa tai asetuksessa oleva viittaus sijoitusrahastolakiin tarkoittaa tämän lain voimaantulon jälkeen viittausta tähän lakiin.

2 §

Siirtymäsäännökset

Rahastoyhtiön antama sijoitusrahaston tai erikoissijoitusrahaston osuustodistus on voimassa toistaiseksi, kunnes rahastoyhtiö päättää osuustodistusten palauttamisesta ja siihen sovellettavasta menettelystä. Osuustodistuksen haltijaan sovelletaan vastaavasti, mitä velkakirjalain 13, 14 ja 22 §:ssä on säädetty juoksevista velkakirjoista. Mainittuja säännöksiä sovellettaessa on se, jolla on osuustodistus hallussaan ja joka rahastoyhtiön osuustodistukseen tekemän merkinnän mukaan on rahasto-osuudenomistajana merkitty rahasto-osuusrekisteriin rinnastettava siihen, jolla velkakirjalain 13 §:n 2 momentin mukaan edellytetään olevan velkakirjan osoittama oikeus.

Rahastoyhtiön tulee ryhtyä toimiin rahastoyhtiön hallituksen riippumattoman jäsenen valitsemiseksi lain voimaantuloa seuraavalla tilikaudella tai viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2019 mennessä. Rahastoyhtiön on saatettava sijoitusrahaston säännöt vastaamaan tämän lain vaatimuksia 8 kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Vähäiset tekniset muutokset voidaan kuitenkin toteuttaa rahastoyhtiön sopivaksi katsomana hetkenä muun sääntömuutoksen yhteydessä.

Mikäli rahastoyhtiöön on perustettu edustajisto, päättyy sen toiminta, kun rahastoyhtiö on tehnyt asiaa koskevan päätöksen ja sijoitusrahaston säännöt on muutettu vastaavasti. Rahastoyhtiö voi luopua säännöllisen rahasto-osuudenomistajien kokouksen järjestämisestä, kun rahastoyhtiön hallitus on asiasta päättänyt ja sijoitusrahaston säännöt on muutettu.

Tilintarkastajat noudattavat lain voimaantulosta lukien säännöksiä rahasto-osuuden arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastamisesta. Rahasto-osuudenomistajien valitseman tilintarkastajan tehtävät päättyvät viimeistään lain voimaantuloa ensinnä seuraavan tilikauden päätyttyä.

2.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 1 luvun 5 §, 2 luvun 6 §:n 1 momentti, 5 luvun 3 §, 13 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohta, 14 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohta, 21 luvun 4 §, 22 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1 ja 4 momentti ja 5 § sekä

lisätään 2 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 739/2016, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 13 luvun 3 §:ään uusi 5 momentti ja lakiin uusi 16 a luku, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

5 §

Suhde sijoitusrahastolakiin

Sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitetun rahastoyhtiön, joka hoitaa vaihtoehtorahastoja, tulee hakea toimilupaa tai rekisteröityä tämän lain mukaisesti. Finanssivalvonta ei tällöin saa edellyttää rahastoyhtiön toimittavan tietoja tai asiakirjoja, jotka se on jo toimittanut hakiessaan sijoitusrahastolain mukaista toimilupaa ja jotka ovat edelleen ajantasaisia.

Sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö ei voi olla kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies.

2 luku

Määritelmät

1 §

Vaihtoehtorahasto

Erikoissijoitusrahastolla tarkoitetaan 16 a luvun 1 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastoa, jota vaihtoehtorahastojen hoitaja hoitaa tämän lain ja soveltuvien sijoitusrahastolain säännösten mukaisesti.

6 §

Rahoitusmarkkinalainsäädäntöön liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan *ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä*, mitä sijoitusrahastolain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 19 kohdassa säädetään.

5 luku

Rekisteröinti

3 §

Rekisteröinnin edellytykset

Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on rekisteröitymistä koskevan hakemuksen yhteydessä annettava Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäviksi omat tunnistetietonsa ja hoitamiensa vaihtoehtorahastojen tunnistetiedot sekä tiedot niiden sijoitusstrategioista. Rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovelletaan, mitä 4 luvun 4 §:ssä säädetään merkittävien omistajien ja 6 luvun 5 §:ssä säädetään johdon luotettavuudesta.

13 luku

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

3 §

Vaihtoehtorahaston oikeudelliset edellytykset

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle saa markkinoida ainoastaan vaihtoehtorahastoja, jotka ovat:

3) erikoissijoitusrahastoja;

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle markkinoitavan vaihtoehtorahaston toimiluvallisen vaihtoehtorahastojen hoitajan tulee lisäksi ottaa käyttöön järjestelyt varmistaakseen hoitamansa vaihtoehtorahaston sopivuus aiotulle kohderyhmälle.

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

3) sijoitusrahastolain 20 luvun 2 §:ssä tarkoitettu säilytysyhteisön toimiluvan saanut osakeyhtiö.

VI OSA

ERITYISET RAHASTOTYYPIT

16 a luku

Erikoissijoitusrahastot

1 §

Erikoissijoitusrahastoon ja sen hoitajaan sovellettavat erityiset säännökset

Vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa tätä toimintaa varten tai joka on rekisteröitynyt Finanssivalvontaan siten kuin tässä laissa säädetään, saa hoitaa erikoissijoitusrahastoa noudattaen lisäksi mitä sijoitusrahastolain 2 luvun 10, 11 ja 14 §:ssä, 7 luvun 3 §:ssä, 8 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä 9 §:n 2 ja 3 momentissa, 9 luvun 1—6 §:ssä, 10—12, 17 ja 18 luvussa, 19 luvun 5—8 §:ssä, 26 luvun 9, 10 ja 12 §:ssä sekä 27 luvun 1 ja 2 §:ssä säädetään.

Erikoissijoitusrahaston sulautumiseen sovelletaan sijoitusrahastolain 16 luvun säännöksiä siten kuin kyseisen lain 16 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään sijoitusrahaston muusta kuin rajat ylittävästä sulautumisesta tai sellaisesta kotimaisesta sulautumisesta, jossa on kansainvälinen kytkentä.

Jos erikoissijoitusrahastoa hoitavan vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa perutaan, hoitaja asetetaan selvitystilaan, hoitajan omaisuus luovutetaan konkurssiin taikka hoitaja muutoin lopettaa toimintansa, sovelletaan, mitä sijoitusrahastolain 19 luvun 4 §:ssä säädetään.

Sellaiseen erikoissijoitusrahastoon, jossa voi olla alle 30 osuudenomistajaa, ei sovelleta, mitä sijoitusrahastolain 9 luvun 2 ja 3 §:ssä, 12 luvun 9 §:ssä sekä 26 luvun 9—11 ja 13 §:ssä säädetään.

Erikoissijoitusrahastoon, jonka hoitaja ei ole velvollinen hakemaan vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupaa, sovelletaan kuitenkin mitä tämän lain 6 luvun 1 §:ssä ja 10 luvun 4 §:ssä, 7 luvun 4 §:ssä, 15 luvun 4 §:ssä ja 21 luvun 8 §:ssä säädetään.

Erikoissijoitusrahastoon voidaan perustaa alarahastoja. Mitä sijoitusrahastolain 1 luvun 6 §:ssä säädetään alarahastoista, soveltuu myös erikoissijoitusrahaston alarahaston hoitamiseen. Lisäksi erikoissijoitusrahaston alarahastoon sovelletaan, mitä tämän luvun 4 §:ssä säädetään erikoissijoitusrahaston vähimmäispääomasta ja aukiolosta sekä mitä 5 §:ssä säädetään erikoissijoitusrahaston tuotonjaosta.

2 §

Erikoissijoitusrahaston nimi ja markkinointi

Erikoissijoitusrahaston nimestä on selkeästi käytävä ilmi sen erityisluonne siten, että nimessä on sana erikoissijoitusrahasto. Ainoastaan tämän lain mukaisesta erikoissijoitusrahastosta saadaan käyttää nimitystä erikoissijoitusrahasto. Nimi ei saa olla omiaan johtamaan sijoittajia harhaan. Erikoissijoitusrahaston on nimeltään selvästi erottava ennen sitä sääntönsä Finanssivalvonnalle toimittaneista erikoissijoitusrahastoista. Pääasiallisesti kiinteistöihin tai kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavalla erikoissijoitusrahastolla on oikeus käyttää nimessään tai muutoin toimintaansa osoittamaan kiinteistösijoittamiseen liittyvää nimitystä.

Erikoissijoitusrahaston markkinointiaineistosta on käytävä selkeästi ilmi ne seikat, joiden vuoksi sijoitusrahastoa pidetään erikoissijoitusrahastona.

3 §

Erikoissijoitusrahaston säännöt

Erikoissijoitusrahaston sääntöjen on oltava sijoitusrahastolain 8 luvun 2 ja 3 §:n mukaiset ja selkeät. Säännöt on toimitettava Finanssivalvonnalle tiedoksi tämän lain 12 luvun 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Erikoissijoitusrahaston sääntöjen muutos tulee voimaan kuukauden kuluttua siitä, kun muutos on annettu Finanssivalvonnalle tiedoksi 12 luvun 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla ja saatettu rahasto-osuudenomistajien tietoon erikoissijoitusrahaston säännöissä määrätyllä tavalla.

Vaihtoehtorahastojen hoitaja ei saa aloittaa hoitamansa erikoissijoitusrahaston osuuksien markkinoimista yleisölle eikä erikoissijoitusrahastoon saa ottaa varoja ennen kuin erikoissijoitusrahaston säännöt on hyväksytty vaihtoehtorahastojen hoitajan hallituksessa sijoitusrahastolain 8 luvun 1 §:n §:n 2 momentin mukaisesti. Vaihtoehtorahastojen hoitajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, milloin se aloittaa erikoissijoitusrahaston toiminnan. Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja ei ole aloittanut erikoissijoitusrahaston toimintaa kahden vuoden kuluessa siitä, kun sen säännöt on ensimmäisen kerran toimitettu Finanssivalvonnalle tämän pykälän mukaisesti, on sääntöjen tiedoksi toimittamisen katsottava rauenneen.

Erikoissijoitusrahastoon, jossa voi 4 §:n mukaisesti olla vähemmän kuin kymmenen rahasto-osuudenomistajaa, ei sovelleta tämän pykälän 2 ja 3 momentteja.

4 §

Erikoissijoitusrahaston vähimmäispääoma ja aukiolo

Erikoissijoitusrahasto on lähtökohtaisesti avoinna yleisölle siten kuin sijoitusrahastolain 8 luvun 8 §:ssä säädetään. Erikoissijoitusrahaston säännöissä voidaan sijoitusrahastolain 8 luvun 8 §:stä poiketen määrätä rajoituksia erikoissijoitusrahaston avoimuuteen.

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavalla erikoissijoitusrahastolla riittää kuitenkin kymmenen rahasto-osuudenomistajaa, jos sen sääntöjen mukaan kunkin rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään miljoonan euron määrästä. Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, muussa erikoissijoitusrahastossa on oltava kuitenkin vähintään kymmenen rahasto-osuudenomistajaa. Jos tällaisen erikoissijoitusrahaston sääntöjen mukaan kunkin rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään 500 000 euron määrästä, erikoissijoitusrahastossa voi olla alle kymmenen osuudenomistajaa, kuitenkin edellyttäen, että rahaston kokonaispääoma on sääntöjen mukaisesti vähintään 2 miljoonaa euroa. Jos tällaisen erikoissijoitusrahaston sääntöjen mukaan vähintään yhden rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään kahden miljoonan euron määrästä, erikoissijoitusrahastolla riittää kuitenkin yksi rahasto-osuudenomistaja. Silloin kun erikoissijoitusrahastossa on vähemmän kuin 30 rahasto-osuudenomistajaa, näiden on oltava ammattimaisia asiakkaita tai niihin rinnastettavia varakkaita yksityishenkilöitä.

Rahasto-osuudenomistajien lukumäärää laskettaessa yhtenä kokonaisuutena on pidettävä rahasto-osuudenomistajaa ja tämän määräysvallassa kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla olevaa yhteisöä tai siihen verrattavaa ulkomaista yritystä. Rahasto-osuudenhoitajaa ei katsota yhdeksi rahasto-osuudenomistajaksi, jos rahasto-osuudenhoitaja täyttää sijoitusrahastolain 11 luvun 7 §:n vaatimukset.

Erikoissijoitusrahaston vähimmäispääoman määrä sekä rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä on saavutettava vuoden kuluessa toiminnan aloittamisesta.

5 §

Erikoissijoitusrahaston tuotonjako

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavan erikoissijoitusrahaston samoin kuin erikoissijoitusrahaston, jossa on 4 §:n mukaisesti vähemmän kuin 30 osuudenomistajaa, on vuosittain jaettava kaikille rahasto-osuudenomistajille samassa suhteessa vähintään kolme neljäsosaa tilikauden voitosta, pois lukien realisoitumattomat arvonmuutokset.

6 §

Erikoissijoitusrahaston varojen sijoittaminen

Erikoissijoitusrahaston varat on sijoitettava ilman aiheetonta viivytystä. Jos erikoissijoitusrahaston osuuksia voidaan tarjota ei-ammattimaisille asiakkaille, vaihtoehtorahastojen hoitajan on hajautettava erikoissijoitusrahaston sijoitustoiminnasta aiheutuvat riskit sijoittaessaan erikoissijoitusrahaston varoja.

Jos erikoissijoitusrahaston osuuksia voidaan tarjota ei-ammattimaisille asiakkaille, sen säännöissä on mainittava, miltä osin erikoissijoitusrahaston varojen sijoittamisessa poiketaan siitä, mitä sijoitusrahastolain 13 luvussa säädetään sekä miten erikoissijoitusrahaston varat sijoitetaan.

Pääasiallisesti kiinteistöihin varojaan sijoittavan erikoissijoitusrahaston on soveltuvin osin noudatettava, mitä kiinteistörahastolain 3 ja 4 luvussa säädetään kiinteistörahaston varojen sijoittamisesta, luotonotosta, omaisuuden arvostamisesta ja arvioinnista sekä kiinteistönarvioitsijasta ja kiinteistönarvioinnista.

7 §

Erikoissijoitusrahaston arvonlaskenta ja lunastusten hoitaminen

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on kunakin sellaisena päivänä (pankkipäivä), jolloin talletuspankit ovat yleisesti auki, laskettava rahasto-osuuden arvo, lukuun ottamatta pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavaa erikoissijoitusrahastoa, jonka arvo on laskettava ja julkistettava kuukausittain kunkin kuukauden viimeisenä pankkipäivänä.

Erikoissijoitusrahaston sijoitustoiminnan sitä edellyttäessä erikoissijoitusrahaston säännöissä voidaan poiketa siitä, mitä sijoitusrahastolain 10 luvun 1, 4 ja 5 §:ssä sekä 15 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Jos erikoissijoitusrahaston säännöissä on poikkeus sijoitusrahastolain 10 luvun 5 §:ssä säädetystä rahasto-osuuden lunastusoikeudesta, niissä on mainittava, millä ehdoin rahasto-osuuden omistaja voi vaatia rahasto-osuuden lunastusta, kun on päätetty sääntöjen muuttamisesta tai erikoissijoitusrahaston hallinnon luovuttamisesta, sen sulautumisesta tai jakautumisesta.

8 §

Erikoissijoitusrahaston merkinnän maksu apporttina

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavan erikoissijoitusrahaston rahasto-osuuden merkintähinta voidaan myös maksaa antamalla kiinteistöjä tai kiinteistöarvopapereita, joiden yhteenlaskettu markkina-arvo vastaa niitä vastaan annettavan rahasto-osuuden arvoa, jos erikoissijoitusrahaston sääntöihin on otettu määräys siitä, että rahasto-osuus voidaan merkitä oikeuksin tai velvollisuuksin panna erikoissijoitusrahastoon osuutta vastaan muuta omaisuutta kuin rahaa (apporttiomaisuus). Muun kuin edellä tarkoitetun pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin sijoittavan erikoissijoitusrahaston rahasto-osuuden voidaan maksaa antamalla sijoitusrahastolain 13 luvussa tarkoitettuja rahoitusvälineitä apporttina. Tällaisen erikoissijoitusrahaston osalta edellytyksenä on lisäksi, että sen säännöissä on määräys, jonka mukaan kunkin rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään miljoonan euron määrästä.

Apporttiomaisuuden arvosta ja vaikutuksesta rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuuteen on ennen rahasto-osuuden merkintää hankittava kiinteistörahastolaissa tarkoitettun riippumatto-

man ja ulkopuolisen kiinteistönarvioitsijan arvio, tai jollei apporttiomaisuuteen kuulu kiinteistöjä tai kiinteistöarvopapereita, lausunto KHT-tilintarkastajalta tai tilintarkastusyhteisöltä, jonka lausunnosta vastuullisen tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja.

21 luku

Finanssivalvontaa koskevat säännökset

4 §

Vaihtoehtorahaston markkinointi

Finanssivalvonnan on saatuaan 12 luvun 1 §:ssä tai 19 luvun 3 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen varmistuttava, noudattaako vaihtoehtorahastojen hoitaja tätä lakia hoitaessaan vaihtoehtorahastoa. Finanssivalvonnan on 20 pankkipäivän kuluessa täydellisen ilmoituksen saamisesta ilmoitettava päätöksestä vaihtoehtorahastojen hoitajalle. Finanssivalvonnan on samalla ilmoitettava asiasta vaihtoehtorahaston kotijäsenvaltion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Mikäli Finanssivalvonta katsoo, ettei sille ole toimitettu riittäviä tietoja 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten liittyessä ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavaan vaihtoehtorahastoon, tulee Finanssivalvonnan antaa asiassa kielteinen päätös 10 pankkipäivän kuluessa sille toimitettujen lisätietojen vastaanottamisesta lukien ja kuitenkin viimeistään 90 päivän kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta lukien.

Finanssivalvonta voi kieltää markkinoinnin aloittamisen ei-ammattimaisille asiakkaille, mikäli se katsoo päätöksessään tarkemmin esitetyin perustein, että vaihtoehtorahasto ei täytä 13 luvussa asetettuja markkinoinnin edellytyksiä.

Mitä 2 ja 3 momentissa on säädetty Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää vaihtoehtorahaston markkinoinnin aloittaminen, soveltuu myös muutosilmoitukseen.

22 luku

Seuraamukset ja muutoksenhaku

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään vaihtoehtorahastojen hoitajille rikemaksu ovat:

1) 12 luvun 6 §:n säännökset velvollisuudesta antaa vivutuksesta tietoa sijoittajalle ja 7 §:n säännökset velvollisuudesta noudattaa sijoittajille annettuja varojen sijoittamista koskevia tietoja;

2) 16 a luvun 4 §:n säännökset rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärästä;

3) 16 a luvun 6 §:n säännökset erikoissijoitusrahaston sijoitustoiminnasta;

4) 17 luvun 1 §:n säännökset vivutuksen rajoista ja 3 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta merkittävässä määrin vivutusta käytettäessä;

5) 18 luvun 1—6 §:n säännökset ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta.

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden lainlyönnistä tai rikkomisesta määrätään vaihtoehtorahastojen hoitajille seuraamusmaksu, ovat:

1) 4 luvun 5 §:n säännökset velvollisuudesta ilmoittaa olennaisista muutoksista toimiluvan myöntämisen edellytyksiin;

2) 6 luvun 2 §:n säännökset vähimmäispääomasta, 4 §:n säännökset vastuuriskien kattamisesta sekä 5 §:n säännökset vaihtoehtorahaston johtamisesta ja luotettavuudesta;

3) 7 luvun 1 §:n säännökset resursseista, 2 §:n säännökset hallinto- ja valvontajärjestelyistä, 4 §:n säännökset säilytysyhteisön nimeämisestä, 6 §:n säännökset eturistiriitatilanteiden hallinnasta sekä 7 §:n säännökset palkitsemisjärjestelmästä;

4) 8 luvun 1 §:n säännökset riskienhallinnan järjestämisestä, 2 §:n säännökset riskienhallinnan erillisyydestä, 3 §:n säännökset riskienhallintatoimenpiteistä ja 6 §:n säännökset maksuvalmiusriskin hallinnasta;

5) 9 luvun 3 §:n säännökset arvonmäärityksessä käytettävästä menetelmästä;

6) 10 luvun 2 §:n säännökset toimintojen ulkoistamisen edellytyksistä;

7) 11 luvun 1 §:n säännökset tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta;

8) 12 luvun 3 §:n säännökset totuudenvastaisesta ja harhaanjohtavasta markkinoinnista, 4 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta sijoittajille, 5 §:n säännökset säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta ja 8 §:n säännökset asiakkaan tuntemisesta;

9) 13 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentin säännökset edellytyksistä vaihtoehtorahaston markkinoinnille ei-ammattimaiselle asiakkaalle, 4 §:n säännökset avaintietoesitteestä ja 5 §:n säännökset avaintietoesitteen lisätiedoista ja kielestä;

10) 16 a luvun 2 §:n säännös velvollisuudesta käyttää nimitystä erikoissijoitusrahasto;

11) 18 luvun 7 §:n säännökset yhtiön tyhjentämisestä varoista;

12) 20 luvun 4 §:n säännökset säilytysyhteisöstä.

Tässä pykälässä säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat myös 1 momentin 1—9 ja 11 kohdassa ja 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin nojalla annettujen komission asetusten säännökset.

5 §

Vaihtoehtorahastorikos

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) hoitaa vaihtoehtorahastoa 3 luvun 1 §:n, 5 luvun 1 §:n, 19 luvun 1 §:n tai 20 luvun 1 §:n vastaisesti,

2) hoitaa vaihtoehtorahastoa Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä tarkoitetun toimiluvan perumista koskevan päätöksen vastaisesti tai mainitun lain 27 §:ssä tarkoitetun toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamista koskevan päätöksen vastaisesti,

3) markkinoi vaihtoehtorahaston osuuksia ammattimaisille tai ei-ammattimaisille asiakkaille 19 luvun 3 §:n 1 momentin tai 4 §:n tai 20 luvun 2 §:n vastaisesti,

4) käyttää toiminimenä tai muutoin liiketoiminnassaan 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettua nimitystä mainitun säännöksen vastaisesti,

5) käyttää nimitystä erikoissijoitusrahasto 16 a luvun 2 §:n 1 momentin vastaisesti tai

6) harjoittaa vaihtoehtorahastojen säilytystoimintaa 14 luvun 1 §:n tai 3 §:n 1—3 momentin vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, vaihtoehtorahastorikoksesta sakkoon tai enintään yhdeksi vuodeksi vankeuteen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Mitä sijoitusrahastolain 28 luvun 2 §:ssä on säädetty rahastoyhtiön antamasta osuustodistuksesta, sovelletaan myös erikoissijoitusrahaston osuudesta annettuun osuustodistukseen.

Rekisteröityneen vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettujen merkittävien omistajien ja johdon luotettavuudesta viimeistään lain voimaantuloa seuraavan vuoden loppuun mennessä.

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 33 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1071/2017, ja

muutetaan 4 §:n 2 momentin 4 kohta, 5 §:n 6 ja 10 kohta, 20 §:n 1 momentti, 28 §:n 3 momentti, 29 §:n 5 momentti, 32 §:n 3 momentti, 32 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 c §:n 1 momentin 1 kohta, 38 §:n 1 momentin 2 kohta. 40 §:n 1 momentti, 41 a §:n 3 momentti, 43 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentin 4 kohta ja 29 §:n 5 momentti laissa 170/2014, 5 §:n 6 ja 10 kohta, 32 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 c §:n 1 momentin 1 kohta, 38 §:n 1 momentin 2 kohta, 40 §:n 1 momentti ja 41 a §:n 3 momentti laissa 1071/2017, 28 §:n 3 momentti laissa 352/2017 sekä 43 §:n 4 momentti laissa 176/2016, seuraavasti:

4 §

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

4) sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettua rahastoyhtiötä sekä mainitun lain nojalla toimiluvan saanutta säilytysyhteisöä;

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

6) sijoituspalvelulain 7 luvun 12 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 29 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 17 §:ssä ja sijoitusrahastolain 3 luvun 6 §:ssä tarkoitettua sisäpiiriläistä sekä sijoitusrahastolain 3 luvun 8 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollista ja markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014, jäljempänä *markkinoiden väärinkäyttöasetus*, 3 artiklan 1 kohdan 25 alakohdassa tarkoitettua johtotehtävissä toimivaa henkilöä sekä 26 alakohdassa tarkoitettua lähipiiriin kuuluvaa henkilöä;

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n ja 8 luvun 18 §:n, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:n, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:n, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 1 luvun 2 §:n, luottolaitostoinnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

20 §

Oikeus saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä

Finanssivalvonnalla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen valvottavan tai 5 §:n 24 kohdassa tarkoitetun muun finanssimarkkinoilla toimivan omistajan, hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan tai palveluksessa olevan laissa säädetyn luotettavuuden selvittämiseksi.

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi pysyvästi kieltää henkilöä toimimasta sijoitusrahastolaissa tarkoitetussa rahastoyhtiössä ja sijoitusrahastolain nojalla toimiluvan saaneessa säilytisyhteisössä 1 momentissa tarkoitetussa tehtävässä, jos tämä on toistuvasti ja vakavasti rikkonut tai laiminlyönyt sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:ssä mainittuja säännöksiä.

29 §

Asiamiehen asettaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, vakuutuskassaa ja työttömyyskassaa sekä sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuna säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä.

32 §

Koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeus

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun rahastosuuden omistajien kokoukseen.

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoi-

tetun omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytysyhteisöstä, erityisestä säilytysyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, raportointipalvelun tarjoajasta, raportointipalvelun tarjoajan omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta, arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

- 1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;
- 2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista hankinnan johdosta;
- 3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön vakavaraisuuden, valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai
- 4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa sanotussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:n 6 momentissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n 5 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa tai 21 c §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tarkoitettuja tietoja tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n 5 momentissa tai 8 luvun 18 §:n 5 momentissa taikka EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää hankinnan, jos se ei ole saanut 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytysyhteisössä, erityisessä säilytysyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

- 1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

2) laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 1 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 1 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 5 §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 1 momentissa tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 1 §:ssä taikka sijoitusrahastolain 27 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä;

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 2 momentissa, luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tai kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:n 2 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistamisesta, sovelletaan myös 26—29, 33 ja 33 a §:ssä ja sijoitusrahastolain 19 luvun 8 §:ssä ja 24 luvun 10 §:ssä tarkoitettujen päätösten julkistamiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 2 kohta ja 3 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 171/2014, seuraavasti:

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

2) sijoitusrahastolain (/) 24 luvun 3 §:ssä tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 19 luvun 2 §:ssä tarkoitettu sellainen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa;

3 §

Yritysjärjestelyn vaikutus suhteellisen maksun määräytymiseen

Jos viimeksi päättyneen kalenterivuoden jälkeen sijoitusrahastolaissa tarkoitettujen rahastoyhtiön hallinnoimaan sijoitusrahastoon on sulautunut toisen rahastoyhtiön hallinnoima sijoitusrahasto siten kuin sijoitusrahastolain 16 luvussa säädetään, sulautuneen sijoitusrahaston varojen määrä otetaan huomioon määrättäessä ensiksi mainitun rahastoyhtiön suhteellista maksua niiltä kalenterikuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät aikaan, joka alkaa sijoitusrahastolain 16 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisesta sulautumisen täytäntöönpanoa koskevasta ilmoituksesta ja päättyy kalenterivuoden päättyessä. Vastaavasti sulautuneen sijoitusrahaston varojen määrää ei oteta huomioon määrättäessä tässä momentissa tarkoitettulta ajalta sen rahastoyhtiön suhteellista maksua, jonka hallinnoima sijoitusrahasto on sulautunut. Mitä tässä momentissa säädetään rahastoyhtiöstä ja sijoitusrahastosta, sovelletaan myös erikoissijoitusrahastoon ja sitä hoitavaan vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

Jos rahastoyhtiölle on viimeksi päättyneen kalenterivuoden jälkeen luovutettu toisen rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston hallinto (*luovutettu sijoitusrahasto*) sijoitusrahastolain 18 luvussa säädetyllä tavalla, luovutetun sijoitusrahaston varojen määrä otetaan huomioon määrättäessä ensiksi mainitun rahastoyhtiön suhteellista maksua niiltä kalenterikuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät hallinnon luovuttamisen täytäntöönpanoajankohdan ja kalenterivuoden päättymisen väliseen aikaan. Vastaavasti luovutetun sijoitusrahaston varojen määrää ei oteta huomioon määrättäessä tässä momentissa tarkoitettulta ajalta sen rahastoyhtiön suhteellista maksua, jonka sijoitusrahasto on luovutettu. Mitä tässä momentissa säädetään rahastoyhtiöstä

ja sijoitusrahastosta, sovelletaan myös erikoissijoitusrahastoon ja sitä hoitavaan vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

sijoituspalvelulain 1 luvun 2 §:n ja 11 luvun 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohta, 11 luvun 15 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohta laissa 1069/2014 ja 11 luvun 15 §:n 3 momentti laissa 166/2014, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Poikkeukset lain soveltamisalasta

Tämä laki ei koske:

2) sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettuja rahastoyhtiöitä ja säilytisyhteisöjä eikä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettuja vaihtoehtorahastojen hoitajia, niiden säilytisyhteisöjä, erityisiä säilytisyhteisöjä ja omaisuudenhoitajia, ellei tämän luvun 4 ja 6 §:stä muuta johdu;

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

15 §

Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius

Mitä 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta ja luottolaitoksesta, koskee myös korvausrahaston jäsenenä olevaa ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja luottolaitosta sekä niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yhteisöä ja ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Korvaus-

rahaston varoja voidaan kuitenkin sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston tai ulkomaisen rahastoyhtiön hallinnoiman yhteissijoitusyrityksen varoihin, jos yhteissijoitusyritystä sen kotivaltion lainsäädännön mukaan koskevat sijoitusrahastolain 9 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavat vaatimukset yhteissijoitusyrityksen varojen pitämisestä erillään rahastoyhtiön varoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

kiinteistörahastolain 1 ja 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistörahastolain (1173/1997) 1 §:n 3 momentti ja 15 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentti laissa 164/2014 ja 15 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohta laissa 350/2007, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavasta erikoissijoitusrahastosta säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014). Osakeyhtiömuotoisesta kiinteistörahastosta ja siihen rinnastettavasta kommandiittiyhtiöstä säädetään tämän lain ohella vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa.

15 §

Varojen sijoittaminen

Kiinteistörahaston varat on sijoitettava ilman aiheetonta viivytystä kiinteistösijoitustoiminnan säännöissä tarkemmin määrättävällä tavalla seuraaviin kohteisiin:

8) johdannaisopimuksiin, jolloin on noudatettava soveltuvin osin, mitä sijoitusrahastolain (/) 13 luvun 15 §:ssä säädetään; sekä

9) arvopapereiden lainaus- ja takaisinostosopimuksiin, jolloin on noudatettava soveltuvin osin, mitä sijoitusrahastolain 13 luvun 18 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetun lain (1183/2009) 3 §:n 1 momentin 3 kohta ja 6 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 175/2014, seuraavasti:

3 §

Oikeus tarjota säästämissopimusta

Oikeus tarjota säästämissopimusta on:

3) sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitetulla rahastoyhtiöllä ja yhteissijoitusyrityksellä sekä ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä;

6 §

Säästövarojen sijoittaminen

Säästövarat on sijoitettava, siltä osin kuin niitä ei ole sovittu jätettäväksi säästämistilille, säästövaroihin oikeutetun nimissä säästämissopimuksessa tarkemmin sovitulla tavalla yhteen tai useampaan seuraavista sijoituskohteista:

4) sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahasto-osuus sekä mainitun lain 23 luvun 1 §:ssä tarkoitettun yhteissijoitusyrityksen osuus;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 2 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1081/2017, seuraavasti:

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan *laitoksella*:

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 10 kohdassa tarkoitettua säilytisyhteisöä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettua säilytisyhteisöä ja 3 §:ssä tarkoitettua erityistä säilytisyhteisöä, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n ja 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 1 momentin 3 kohta ja 18 §:n c kohta seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) rahastoyhtiöllä sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja sitä vastaavaa ulkomaista rahastoyhtiötä;

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laske-
minen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

c) sijoitusrahastolain 3 luvun 1 §:n mukaisia omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen rahastoyhtiö;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 5 luvun 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

5 luku

Arvopaperin ja rahoitusvälineen liittäminen arvo-osuusjärjestelmään

1 §

EU:n arvopaperikeskusasetuksen 3 artiklassa tarkoitettut arvo-osuudet

Sijoitusrahaston osuuksien liittämisestä arvo-osuusjärjestelmään sovelletaan muutoin sijoitusrahastolain (/) 12 lukua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 3 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 3 luvun 6 §:n 4 momentti seuraavasti:

3 luku

Rahaston varat ja niiden sijoittaminen, kulut ja lainanotto

6 §

Talletussuojarahaston varojen sijoittamista koskevat erityiset säännökset

Mitä 2 momentissa säädetään, ei estä rahaston varojen sijoittamista sijoitusrahastolain (/) 13 luvussa tarkoitettuihin sijoitusrahastoihin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

joukkorahoituslain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan joukkorahoituslain (734/2016) 2 §:n 10 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1072/2017, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *rahastoyhtiöllä* sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja mainitun momentin 19 kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupparekisterilain (129/1979) 14 §:n 3 momentti, sellaisena kuin sen on laissa 633/2014, seuraavasti:

14 §

Rekisteriviranomaisen on ennen sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja mainitun lain 20 luvun 2 §:ssä tarkoitettua säilytisyhteisöä taikka vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, säilytisyhteisöä tai erityistä säilytisyhteisöä koskevan yhtiöjärjestyksen ja sen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksestä tai sen muutoksesta. Rekisteriviranomaisen on ennen kiinteistörahastolaissa (1173/1997) tarkoitettua kiinteistörahastoa koskevan osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen, kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen tai sen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopimuksesta tai sen muutoksesta. Jos kiinteistörahastotoimintaa harjoittavan kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen muutos koskee vain äänettömän yhtiömiehen vaihtumista taikka nimen tai panoksen muuttumista eikä kommandiittiyhtiössä ole muita kuin sellaisia äänettämiä yhtiömiehiä, joiden osuuksiin yhtiösopimuksen mukaan sovelletaan arvopaperimarkkinalakia (746/2012), rekisteriviranomaisen ei ole varattava Finanssivalvonnalle mahdollisuutta antaa lausuntoa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

14.

Laki

varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 4 §:n 3 momentti seuraavasti:

4 §

Yhtiön varoihin kuuluvan noteeratun arvopaperin vertailuarvo

Sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 2 ja 17 kohdassa tarkoitettujen sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyrityksen osuuden vertailuarvoksi katsotaan 70 prosenttia käyvästä arvosta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

15.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 ja 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 18 §:n 1 momentin 7 kohta ja 20 §:n 6 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 988/2012, seuraavasti:

18 §

Verohallinnon oikeus tietojen oma-aloitteiseen antamiseen

Verohallinto voi salassapitosäännösten estämättä antaa omasta aloitteestaan verotustietoja verovelvollista koskevine tunnistetietoineen:

7) Finanssivalvonnalle ulkomaisen rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuuden täyttämiseen sekä verojen perimisvelvollisuuteen liittyviä rahastoyhtiön ja verovelvollisen verotustietoja, joilla saattaa olla merkitystä arvioitaessa, onko ulkomaisen rahastoyhtiön Suomeen perustamaa sijoitusrahastoa hallinnoitaessa olennaisesti rikottu Suomessa yleisen edun turvaamiseksi voimassa olevaa lainsäädäntöä sijoitusrahastolain (/) 24 luvun 10 §:ssä tarkoitettulla tavalla tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 19 luvun 2 §:ssä tarkoitettulla tavalla, mikäli kyseessä on vaihtoehtorahasto, jota hoitaa ETA-valtioon rekisteröitynyt vaihtoehtorahastojen hoitaja;

20 §

Tietojen antaminen eräille viranomaisille

Verohallinto voi salassapitovelvollisuuden estämättä antaa pyynnöstä:

6) Finanssivalvonnalle sijoitusrahastolain 24 luvun 10 §:ssä tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 2 §:ssä tarkoitettua arviointia varten tarpeellisia ulkomaisen rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan tiedonantovelvollisuuteen ja verojen perimisvelvollisuuteen liittyviä rahastoyhtiön ja verovelvollisen verotustietoja;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

16.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 16 ja 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 16 §:n 9 momentti ja 17 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 16 §:n 9 momentti laissa 181/2014 ja 17 §:n 1 momentti laissa 1498/2011, seuraavasti:

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Sijoituspalvelulaissa tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen ja ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun arvopaperikeskuksen ja tilinhoitajan, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitetun luottolaitoksen ja ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen, sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitetun rahastoyhtiön, ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ulkomaisen rahastoyhtiön, joka hoitaa Suomeen perustettua sijoitusrahastoa, sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitetun vaihtoehtorahastojen hoitajan, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka hoitaa Suomeen perustettua vaihtoehtorahastoa, on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot omaisuuden hoidosta tai säilyttämisestä perimistään maksuista.

17 §

Muita tietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Rahastoyhtiön, ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ulkomaisen rahastoyhtiön, joka hallinnoi Suomeen perustettua sijoitusrahastoa, sekä ETA- vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka hoitaa Suomeen perustettua vaihtoehtorahastoa, on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verovelvollisen omistamista sekä verovelvolliselta lunastetuista sijoitusrahaston, yhteissijoitusyrityksen ja vaihtoehtorahaston osuuksista. Lisäksi on annettava tarvittavat tiedot lunastettujen sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten ja vaihtoehtorahastojen osuuksien hankintahinnasta ja hankinta-ajankohdasta sekä merkinnän ja lunastuksen yhteydessä perityistä kuluista siltä osin kuin nämä tiedot ovat tiedonantovelvollisella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 _____ .

17.

Laki

holhustoimesta annetun lain 34 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan holhustoimesta annetun lain (442/1999) 34 §:n 1 momentin 13 kohdan d alakohta, sellaisena kuin se on laissa 1094/2017, seuraavasti:

34 §

Jollei laissa toisin säädetä, edunvalvojalla ei ole oikeutta ilman holhousviranomaisen lupaa päämiehensä puolesta:

13) antaa rahalainaa tai vastiketta antamalla hankkia sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja rahoitusvälineitä taikka osuuksia yhteisöissä lukuun ottamatta:

d) osuuksien hankkimista Suomessa rekisteröidyssä sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 16 kohdassa mainitun sijoitusrahastodirektiivin mukaisessa sijoitusrahastossa tai sellaisessa sijoitusrahastolain 23 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettussa ulkomaisessa yhteissijoitusyrityksessä, joka mainitun 23 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan saa markkinoida osuuksiaan Suomessa;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä päivänä kuuta 20

Pääministeri

Juha Sipilä

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

2.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 1 luvun 5 §, 2 luvun 6 §:n 1 momentti, 5 luvun 3 §, 13 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohta, 14 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohta, 21 luvun 4 §, 22 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1 ja 4 momentti ja 5 § sekä lisätään 2 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 739/2016, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 13 luvun 3 §:ään uusi 5 momentti ja lakiin uusi 16 a luku, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

5 §

5 §

Suhde sijoitusrahastolakiin

Suhde sijoitusrahastolakiin

Sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitetun rahastoyhtiön, joka hoitaa vaihtoehtorahastoja, tulee hakea toimilupaa tai rekisteröityä tämän lain mukaisesti. Finanssivalvonta ei tällöin saa edellyttää rahastoyhtiön toimittavan tietoja tai asiakirjoja, jotka se on jo toimittanut hakiessaan sijoitusrahastolain mukaista toimilupaa ja jotka ovat edelleen ajantasaisia.

Sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitetun rahastoyhtiön, joka hoitaa vaihtoehtorahastoja, tulee hakea toimilupaa tai rekisteröityä tämän lain mukaisesti. Finanssivalvonta ei tällöin saa edellyttää rahastoyhtiön toimittavan tietoja tai asiakirjoja, jotka se on jo toimittanut hakiessaan sijoitusrahastolain mukaista toimilupaa ja jotka ovat edelleen ajantasaisia.

Sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö ei voi olla kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies.

2 luku

2 luku

Määritelmät

Määritelmät

1 §

1 §

Vaihtoehtorahasto

Vaihtoehtorahasto

Vaihtoehtorahastolla tarkoitetaan yhteisöä tai muuta yhteistä sijoittamista, jossa varoja hankitaan useilta sijoittajilta ja sijoitetaan

määritellyn sijoituspolitiikan mukaisesti sijoittajien eduksi ja jolta ei edellytetä sijoitusrahastodirektiivin 5 artiklassa tarkoitettua lupaa.

Erikoissijoitusrahastolla tarkoitetaan 16 a luvun 1 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastoa, jota vaihtoehtorahastojen hoitaja hoitaa tämän lain ja soveltuvien sijoitusrahastolain säännösten mukaisesti.

Sijoitusrahastolaissa ja joukkorahoituslaissa (734/2016) säädetyn edellytyksin vaihtoehtorahastolla tarkoitetaan myös sellaista yhteisöä tai muuta yhteistä sijoittamista ja joukkorahoituksen välitystä, jolta ei edellytetä sijoitusrahastodirektiivin 5 artiklassa tarkoitettua lupaa ja jossa varoja hankitaan joukkorahoituksella, luotonvälityksellä tai muutoin yhteisen sijoittamisen tarkoituksessa yhdeltä tai useammalta sijoittajalta ja sijoitetaan määritellyn sijoituspolitiikan mukaisesti sijoittajien eduksi.

6 §

Rahoitusmarkkinalainsäädäntöön liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan *ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä*, mitä sijoitusrahastolain 2 §:ssä säädetään.

6 §

Rahoitusmarkkinalainsäädäntöön liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan *ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä*, mitä sijoitusrahastolain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 19 kohdassa säädetään.

5 luku

Rekisteröinti

3 §

Rekisteröinnin edellytykset

Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on rekisteröitymistä koskevan hakemuksen yhteydessä annettava Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäviksi omat tunnistetietonsa ja hoitamiensa vaihtoehtorahastojen tunnistetiedot sekä tiedot niiden sijoitusstrategioista.

5 luku

Rekisteröinti

3 §

Rekisteröinnin edellytykset

Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on rekisteröitymistä koskevan hakemuksen yhteydessä annettava Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäviksi omat tunnistetietonsa ja hoitamiensa vaihtoehtorahastojen tunnistetiedot sekä tiedot niiden sijoitusstrategioista. *Rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovelletaan, mitä 4 luvun 4 §:ssä säädetään*

merkittävien omistajien ja 6 luvun 5 §:ssä säädetään johdon luotettavuudesta.

13 luku

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

3 §

Vaihtoehtorahaston oikeudelliset edellytykset

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle saa markkinoida ainoastaan vaihtoehtorahastoja, jotka ovat:

3) *sijoitusrahastolain mukaisia* erikoissijoitusrahastoja;

13 luku

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

3 §

Vaihtoehtorahaston oikeudelliset edellytykset

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle saa markkinoida ainoastaan vaihtoehtorahastoja, jotka ovat:

3) erikoissijoitusrahastoja;

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle markkinointitavan vaihtoehtorahaston toimiluvallisen vaihtoehtorahastojen hoitajan tulee lisäksi ottaa käyttöön järjestelyt varmistaakseen hoitamansa vaihtoehtorahaston sopivuus aiotulle kohderyhmälle.

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

3) sijoitusrahastolain 9 §:ssä tarkoitettu säilytysyhteisön toimiluvan saanut osakeyhtiö.

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

3) sijoitusrahastolain 20 luvun 2 §:ssä tarkoitettu säilytysyhteisön toimiluvan saanut osakeyhtiö.

VI OSA

ERITYISET RAHASTOTYYPIT

VI OSA

ERITYISET RAHASTOTYYPIT

16 a luku

Erikoissijoitusrahastot

Erikoissijoitusrahastoon ja sen hoitajaan sovellettavat erityiset säännökset

Vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa tätä toimintaa varten tai joka on rekisteröitynyt Finanssivalvontaan siten kuin tässä laissa säädetään, saa hoitaa erikoissijoitusrahastoa noudattaen lisäksi mitä sijoitusrahastolain 2 luvun 10, 11 ja 14 §:ssä, 7 luvun 3 §:ssä, 8 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä 9 §:n 2 ja 3 momentissa, 9 luvun 1—6 §:ssä, 10—12, 17 ja 18 luvussa, 19 luvun 5—8 §:ssä, 26 luvun 9, 10 ja 12 §:ssä sekä 27 luvun 1 ja 2 §:ssä säädetään.

Erikoissijoitusrahaston sulautumiseen sovelletaan sijoitusrahastolain 16 luvun säännöksiä siten kuin kyseisen lain 16 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetään sijoitusrahaston muusta kuin rajat ylittävästä sulautumisesta tai sellaisesta kotimaisesta sulautumisesta, jossa on kansainvälinen kytkentä.

Jos erikoissijoitusrahastoa hoitavan vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa peruetaan, hoitaja asetetaan selvitystilaan, hoitajan omaisuus luovutetaan konkurssiin taikka hoitaja muutoin lopettaa toimintansa, sovelletaan, mitä sijoitusrahastolain 19 luvun 4 §:ssä säädetään.

Sellaiseen erikoissijoitusrahastoon, jossa voi olla alle 30 osuudenomistajaa, ei sovelleta, mitä sijoitusrahastolain 9 luvun 2 ja 3 §:ssä, 12 luvun 9 §:ssä sekä 26 luvun 9—11 ja 13 §:ssä säädetään.

Erikoissijoitusrahastoon, jonka hoitaja ei ole velvollinen hakemaan vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupaa, sovelletaan kuitenkin mitä tämän lain 6 luvun 1 §:ssä ja 10 luvun 4 §:ssä, 7 luvun 4 §:ssä, 15 luvun 4 §:ssä ja 21 luvun 8 §:ssä säädetään.

Erikoissijoitusrahastoon voidaan perustaa alarahastoja. Mitä sijoitusrahastolain 1 luvun 6 §:ssä säädetään alarahastoista, soveltuu myös erikoissijoitusrahaston alarahaston hoitamiseen. Lisäksi erikoissijoitusrahaston alarahastoon sovelletaan, mitä tämän luvun 4 §:ssä säädetään erikoissijoitusrahaston vähimmäispääomasta ja aukiolosta sekä mitä 5 §:ssä säädetään erikoissijoitusrahaston tuotontaosta.

2 §

Erikoissijoitusrahaston nimi ja markkinointi

Erikoissijoitusrahaston nimestä on selkeästi käytävä ilmi sen erityisluonne siten, että nimessä on sana erikoissijoitusrahasto. Ainoastaan tämän lain mukaisesta erikoissijoitusrahastosta saadaan käyttää nimitystä erikoissijoitusrahasto. Nimi ei saa olla omiaan johtamaan sijoittajia harhaan. Erikoissijoitusrahaston on nimeltään selvästi erottava ennen sitä sääntönsä Finanssivalvonnalle toimittaneista erikoissijoitusrahastoista. Pääasiallisesti kiinteistöihin tai kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavalla erikoissijoitusrahastolla on oikeus käyttää nimessään tai muutoin toimintaansa osoittamaan kiinteistösijoittamiseen liittyvää nimitystä.

Erikoissijoitusrahaston markkinointiaineistosta on käytävä selkeästi ilmi ne seikat, joiden vuoksi sijoitusrahastoa pidetään erikoissijoitusrahastona.

3 §

Erikoissijoitusrahaston säännöt

Erikoissijoitusrahaston sääntöjen on oltava sijoitusrahastolain 8 luvun 2 ja 3 §:n mukaiset ja selkeät. Säännöt on toimitettava Finanssivalvonnalle tiedoksi tämän lain 12 luvun 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Erikoissijoitusrahaston sääntöjen muutos tulee voimaan kuukauden kuluttua siitä, kun muutos on annettu Finanssivalvonnalle tiedoksi 12 luvun 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla ja saatettu rahasto-osuudenomistajien tietoon erikoissijoitusrahaston säännöissä määrättyllä tavalla.

Vaihtoehtorahastojen hoitaja ei saa aloittaa hoitamansa erikoissijoitusrahaston osuuksien markkinoimista yleisölle eikä erikoissijoitusrahastoon saa ottaa varoja ennen kuin erikoissijoitusrahaston säännöt on hyväksytty vaihtoehtorahastojen hoitajan hallituksessa sijoitusrahastolain 8 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisesti. Vaihtoehtorahasto-

jen hoitajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, milloin se aloittaa erikoissijoitusrahaston toiminnan. Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja ei ole aloittanut erikoissijoitusrahaston toimintaa kahden vuoden kuluessa siitä, kun sen säännöt on ensimmäisen kerran toimitettu Finanssivalvonnalle tämän pykälän mukaisesti, on sääntöjen tiedoksi toimittamisen katsottava rauenneen.

Erikoissijoitusrahastoon, jossa voi 4 §:n mukaisesti olla vähemmän kuin kymmenen rahasto-osuudenomistajaa, ei sovelleta tämän pykälän 2 ja 3 momentteja.

4 §

Erikoissijoitusrahaston vähimmäispääoma ja aukiolo

Erikoissijoitusrahasto on lähtökohtaisesti avoinna yleisölle siten kuin sijoitusrahastolain 8 luvun 8 §:ssä säädetään. Erikoissijoitusrahaston säännöissä voidaan sijoitusrahastolain 8 luvun 8 §:stä poiketen määrätä rajoituksia erikoissijoitusrahaston avoimuuteen.

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavalla erikoissijoitusrahastolla riittää kuitenkin kymmenen rahasto-osuudenomistajaa, jos sen sääntöjen mukaan kunkin rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään miljoonan euron määräästä. Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, muussa erikoissijoitusrahastossa on oltava kuitenkin vähintään kymmenen rahasto-osuudenomistajaa. Jos tällaisen erikoissijoitusrahaston sääntöjen mukaan kunkin rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään 500 000 euron määräästä, erikoissijoitusrahastossa voi olla alle kymmenen osuudenomistajaa, kuitenkin edellyttäen, että rahaston kokonaispääoma on sääntöjen mukaisesti vähintään 2 miljoonaa euroa. Jos tällaisen erikoissijoitusrahaston sääntöjen mukaan vähintään yhden rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään kahden miljoonan euron määräästä, erikoissijoitusrahastolla riittää kuitenkin yksi rahasto-osuudenomistaja. Silloin kun erikoissijoitusrahastossa on

vähemmän kuin 30 rahasto-osuudenomistajaa, näiden on oltava ammattimaisia asiakkaita tai niihin rinnastettavia varakkaita yksityishenkilöitä.

Rahasto-osuudenomistajien lukumäärää laskettaessa yhtenä kokonaisuutena on pidettävä rahasto-osuudenomistajaa ja tämän määräysvallassa kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla olevaa yhteisöä tai siihen verrattavaa ulkomaista yritystä. Rahasto-osuudenhoitajaa ei katsota yhdeksi rahasto-osuudenomistajaksi, jos rahasto-osuudenhoitaja täyttää sijoitusrahastolain 11 luvun 7 §:n vaatimukset.

Erikoissijoitusrahaston vähimmäispääoman määrä sekä rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä on saavutettava vuoden kuluessa toiminnan aloittamisesta.

5 §

Erikoissijoitusrahaston tuotonjako

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavan erikoissijoitusrahaston samoin kuin erikoissijoitusrahaston, jossa on 4 §:n mukaisesti vähemmän kuin 30 osuudenomistajaa, on vuosittain jaettava kaikille rahasto-osuudenomistajille samassa suhteessa vähintään kolme neljäsosaa tilikauden voitosta, pois lukien realisoitumattomat arvomuutokset.

6 §

Erikoissijoitusrahaston varojen sijoittaminen

Erikoissijoitusrahaston varat on sijoitettava ilman aiheetonta viivytystä. Jos erikoissijoitusrahaston osuuksia voidaan tarjota ei-ammattimaisille asiakkaille, vaihtoehtorahastojen hoitajan on hajautettava erikoissijoitusrahaston sijoitustoiminnasta aiheutuvat riskit sijoittaessaan erikoissijoitusrahaston varoja.

Jos erikoissijoitusrahaston osuuksia voidaan tarjota ei-ammattimaisille asiakkaille, sen säännöissä on mainittava, miltä osin erikoissijoitusrahaston varojen sijoittamisessa poiketaan siitä, mitä sijoitusrahastolain 13

luvussa säädetään sekä miten erikoissijoitusrahaston varat sijoitetaan.

Pääasiallisesti kiinteistöihin varojaan sijoittavan erikoissijoitusrahaston on soveltuvin osin noudatettava, mitä kiinteistörahastolain 3 ja 4 luvussa säädetään kiinteistörahaston varojen sijoittamisesta, luotonotosta, omaisuuden arvostamisesta ja arvioinnista sekä kiinteistönarvioitsijasta ja kiinteistönarvioinnista.

7§

Erikoissijoitusrahaston arvonlaskenta ja lunastusten hoitaminen

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on kunakin sellaisena päivänä (pankkipäivä), jolloin talutuspankit ovat yleisesti auki, laskettava rahasto-osuuden arvo, lukuun ottamatta pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavaa erikoissijoitusrahastoa, jonka arvo on laskettava ja julkistettava kuukausittain kunkin kuukauden viimeisenä pankkipäivänä.

Erikoissijoitusrahaston sijoitustoiminnan sitä edellyttäessä erikoissijoitusrahaston säännöissä voidaan poiketa siitä, mitä sijoitusrahastolain 10 luvun 1, 4 ja 5 §:ssä sekä 15 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Jos erikoissijoitusrahaston säännöissä on poikkeus sijoitusrahastolain 10 luvun 5 §:ssä säädetyistä rahasto-osuuden lunastusoikeudesta, niissä on mainittava, millä ehdoin rahasto-osuuden omistaja voi vaatia rahasto-osuuden lunastusta, kun on päätetty sääntöjen muuttamisesta tai erikoissijoitusrahaston hallinnon luovuttamisesta, sen sulautumisesta tai jakautumisesta.

8 §

Erikoissijoitusrahaston merkinnän maksu apporttina

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavan erikoissijoitusrahaston rahasto-osuuden merkintähinta voidaan myös maksaa antamalla kiinteistöjä tai kiinteistöarvopapereita, joiden yhteenlaskettu markkina-arvo vastaa niitä

vastaan annettavan rahasto-osuuden arvoa, jos erikoissijoitusrahaston sääntöihin on otettu määräys siitä, että rahasto-osuus voidaan merkitä oikeuksin tai velvollisuuksin panna erikoissijoitusrahastoon osuutta vastaan muuta omaisuutta kuin rahaa (apporttiomaisuus). Muun kuin edellä tarkoitetun pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin sijoittavan erikoissijoitusrahaston rahasto-osuuden voidaan maksaa antamalla sijoitusrahastolain 13 luvussa tarkoitettuja rahoitusvälineitä apporttina. Tällaisen erikoissijoitusrahaston osalta edellytyksenä on lisäksi, että sen säännöissä on määräys, jonka mukaan kunkin rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään miljoonan euron määrästä.

Apporttiomaisuuden arvosta ja vaikutuksesta rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuuteen on ennen rahasto-osuuden merkintää hankittava kiinteistörahastolaissa tarkoitettun riippumattoman ja ulkopuolisen kiinteistönarvioitsijan arvio, tai jollei apporttiomaisuuteen kuulu kiinteistöjä tai kiinteistöarvopapereita, lausunto KHT-tilintarkastajalta tai tilintarkastusyhteisöltä, jonka lausunnosta vastuullisen tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja.

21 luku

Finanssivalvontaa koskevat säännökset

4 §

Vaihtoehtorahaston markkinointi

Finanssivalvonnan on saatuaan 12 luvun 1 §:ssä tai 19 luvun 3 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen varmistuttava, noudattaako vaihtoehtorahastojen hoitaja tätä lakia hoitaessaan vaihtoehtorahastoa. Finanssivalvonnan on 20 pankkipäivän kuluessa täydellisen ilmoituksen saamisesta ilmoitettava päätöksestä vaihtoehtorahastojen hoitajalle. Finanssivalvonnan on samalla ilmoitettava asiasta vaihtoehtorahaston kotijäsenvaltion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

21 luku

Finanssivalvontaa koskevat säännökset

4 §

Vaihtoehtorahaston markkinointi

Finanssivalvonnan on saatuaan 12 luvun 1 §:ssä tai 19 luvun 3 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen varmistuttava, noudattaako vaihtoehtorahastojen hoitaja tätä lakia hoitaessaan vaihtoehtorahastoa. Finanssivalvonnan on 20 pankkipäivän kuluessa täydellisen ilmoituksen saamisesta ilmoitettava päätöksestä vaihtoehtorahastojen hoitajalle. Finanssivalvonnan on samalla ilmoitettava asiasta vaihtoehtorahaston kotijäsenvaltion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Mikäli Finanssivalvonta katsoo, ettei sille ole toimitettu riittäviä tietoja 1 momentissa

tarkoitettun ilmoituksen liittyessä ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavaan vaihtoehtorahastoon, tulee Finanssivalvonnan antaa asiassa kielteinen päätös 10 pankkipäivän kuluessa sille toimitettujen lisätietojen vastaanottamisesta lukien ja kuitenkin viimeistään 90 päivän kuluessa 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta lukien.

Finanssivalvonta voi kieltää markkinoinnin aloittamisen ei-ammattimaisille asiakkaille, mikäli se katsoo päätöksessään tarkemmin esitetyin perustein, että vaihtoehtorahasto ei täytä 13 luvussa asetettuja markkinoinnin edellytyksiä.

Mitä 2 ja 3 momentissa on säädetty Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää vaihtoehtorahaston markkinoinnin aloittaminen, soveltuu myös muutosilmoitukseen.

22 luku

Seuraamukset ja muutoksenhaku

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään vaihtoehtorahastojen hoitajille rikemaksu, ovat:

1) 12 luvun 6 §:n säännökset velvollisuudesta antaa vivutuksesta tietoa sijoittajalle ja 7 §:n säännökset velvollisuudesta noudattaa sijoittajille annettuja varojen sijoittamista koskevia tietoja;

2) 17 luvun 1 §:n säännökset vivutuksen rajoista ja 3 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta merkittävässä määrin vivutusta käytettäessä;

3) 18 luvun 1–6 §:n säännökset ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta.

22 luku

Seuraamukset ja muutoksenhaku

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään vaihtoehtorahastojen hoitajille rikemaksu ovat:

1) 12 luvun 6 §:n säännökset velvollisuudesta antaa vivutuksesta tietoa sijoittajalle ja 7 §:n säännökset velvollisuudesta noudattaa sijoittajille annettuja varojen sijoittamista koskevia tietoja;

2) 16 a luvun 4 §:n säännökset rahastosuudenomistajien vähimmäismäärästä;

3) 16 a luvun 6 §:n säännökset erikoissijoitusrahaston sijoitustoiminnasta;

4) 17 luvun 1 §:n säännökset vivutuksen rajoista ja 3 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta merkittävässä määrin vivutusta käytettäessä;

5) 18 luvun 1–6 §:n säännökset ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta.

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään vaihtoehtorahastojen hoitajille seuraamusmaksu, ovat:

1) 4 luvun 5 §:n säännökset velvollisuudesta ilmoittaa olennaisista muutoksista toimiluvan myöntämisen edellytyksiin;

2) 6 luvun 2 §:n säännökset vähimmäispääomasta, 4 §:n säännökset vastuuriskien kattamisesta sekä 5 §:n säännökset vaihtoehtorahaston johtamisesta ja luotettavuudesta;

3) 7 luvun 1 §:n säännökset resursseista, 2 §:n säännökset hallinto- ja valvontajärjestelyistä, 4 §:n säännökset säilytysyhteisön nimeämisestä, 6 §:n säännökset eturistiriitatilanteiden hallinnasta sekä 7 §:n säännökset palkitsemisjärjestelmästä;

4) 8 luvun 1 §:n säännökset riskienhallinnan järjestämisestä, 2 §:n säännökset riskienhallinnan erillisyydestä, 3 §:n säännökset riskienhallintatoimenpiteistä ja 6 §:n säännökset maksuvalmiusriskin hallinnasta;

5) 9 luvun 3 §:n säännökset arvonmäärityksessä käytettävästä menetelmästä;

6) 10 luvun 2 §:n säännökset toimintojen ulkoistamisen edellytyksistä;

7) 11 luvun 1 §:n säännökset tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta;

8) 12 luvun 3 §:n säännökset totuudenvastaisesta ja harhaanjohtavasta markkinoinnista, 4 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta sijoittajille, 5 §:n säännökset säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta ja 8 §:n säännökset asiakkaan tuntemisesta;

9) 13 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentin säännökset edellytyksistä vaihtoehtorahaston markkinoinnille ei-ammattimaiselle asiakkaalle, 4 §:n säännökset avaintietoesitteestä ja 5 §:n säännökset avaintietoesitteen lisätiedoista ja kielestä;

10) 18 luvun 7 §:n säännökset yhtiön tyhjentämisestä varoista;

11) 20 luvun 4 §:n säännökset säilytysyhteisöstä.

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään vaihtoehtorahastojen hoitajille seuraamusmaksu, ovat:

1) 4 luvun 5 §:n säännökset velvollisuudesta ilmoittaa olennaisista muutoksista toimiluvan myöntämisen edellytyksiin;

2) 6 luvun 2 §:n säännökset vähimmäispääomasta, 4 §:n säännökset vastuuriskien kattamisesta sekä 5 §:n säännökset vaihtoehtorahaston johtamisesta ja luotettavuudesta;

3) 7 luvun 1 §:n säännökset resursseista, 2 §:n säännökset hallinto- ja valvontajärjestelyistä, 4 §:n säännökset säilytysyhteisön nimeämisestä, 6 §:n säännökset eturistiriitatilanteiden hallinnasta sekä 7 §:n säännökset palkitsemisjärjestelmästä;

4) 8 luvun 1 §:n säännökset riskienhallinnan järjestämisestä, 2 §:n säännökset riskienhallinnan erillisyydestä, 3 §:n säännökset riskienhallintatoimenpiteistä ja 6 §:n säännökset maksuvalmiusriskin hallinnasta;

5) 9 luvun 3 §:n säännökset arvonmäärityksessä käytettävästä menetelmästä;

6) 10 luvun 2 §:n säännökset toimintojen ulkoistamisen edellytyksistä;

7) 11 luvun 1 §:n säännökset tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta;

8) 12 luvun 3 §:n säännökset totuudenvastaisesta ja harhaanjohtavasta markkinoinnista, 4 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta sijoittajille, 5 §:n säännökset säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta ja 8 §:n säännökset asiakkaan tuntemisesta;

9) 13 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentin säännökset edellytyksistä vaihtoehtorahaston markkinoinnille ei-ammattimaiselle asiakkaalle, 4 §:n säännökset avaintietoesitteestä ja 5 §:n säännökset avaintietoesitteen lisätiedoista ja kielestä;

10) 16 a luvun 2 §:n säännös velvollisuudesta käyttää nimitystä erikoissijoitusrahasto;

11) 18 luvun 7 §:n säännökset yhtiön tyhjentämisestä varoista;

12) 20 luvun 4 §:n säännökset säilytysyhteisöstä.

Tässä pykälässä säädetyn lisäksi Finanssi-
valvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momen-
tissa tarkoitettuja säännöksiä ovat myös 1
momentin 1—10 kohdassa ja 2 momentin 1
ja 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koske-
vat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä
vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista
annetun direktiivin nojalla annettujen komis-
sion asetusten säännökset.

5 §

Vaihtoehtorahastorikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimatto-
muudesta

1) hoitaa vaihtoehtorahastoa 3 luvun 1 §:n,
5 luvun 1 §:n, 19 luvun 1 §:n tai 20 luvun 1
§:n vastaisesti,

2) hoitaa vaihtoehtorahastoa Finanssi-
valvonnasta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettun
toimiluvan perumista koskevan päätöksen
vastaisesti tai mainitun lain 27 §:ssä tarkoi-
tetun toimiluvan mukaisen toiminnan rajoitta-
mista koskevan päätöksen vastaisesti,

3) markkinoi vaihtoehtorahaston osuuksia
ammattimaisille tai ei-ammattimaisille asi-
akkaille 19 luvun 3 §:n 1 momentin tai 4 §:n tai
20 luvun 2 §:n vastaisesti,

4) käyttää toiminimenä tai muutoin liike-
toiminnassaan 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettua ni-
mitystä mainitun säännöksen vastaisesti tai

5) harjoittaa vaihtoehtorahastojen säilytys-
toimintaa 14 luvun 1 §:n tai 3 §:n 1—3 mo-
mentin vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai
siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa
rangaistusta, vaihtoehtorahastorikoksesta
sakkoon tai enintään yhdeksi vuodeksi van-
keuteen.

Tässä pykälässä säädetyn lisäksi Finanssi-
valvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momen-
tissa tarkoitettuja säännöksiä ovat myös 1
momentin 1—9 ja 11 kohdassa ja 2 momen-
tin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä
koskevat tarkemmat säännökset ja määräyk-
set sekä vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen
hoitajista annetun direktiivin nojalla annettu-
jen komission asetusten säännökset.

5 §

Vaihtoehtorahastorikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimatto-
muudesta

1) hoitaa vaihtoehtorahastoa 3 luvun 1 §:n,
5 luvun 1 §:n, 19 luvun 1 §:n tai 20 luvun 1
§:n vastaisesti,

2) hoitaa vaihtoehtorahastoa Finanssi-
valvonnasta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettun
toimiluvan perumista koskevan päätöksen
vastaisesti tai mainitun lain 27 §:ssä tarkoi-
tetun toimiluvan mukaisen toiminnan rajoitta-
mista koskevan päätöksen vastaisesti,

3) markkinoi vaihtoehtorahaston osuuksia
ammattimaisille tai ei-ammattimaisille asi-
akkaille 19 luvun 3 §:n 1 momentin tai 4 §:n tai
20 luvun 2 §:n vastaisesti,

4) käyttää toiminimenä tai muutoin liike-
toiminnassaan 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettua ni-
mitystä mainitun säännöksen vastaisesti,

5) käyttää nimitystä *erikoissijoitusrahasto*
16 a luvun 2 §:n 1 momentin vastaisesti tai

6) harjoittaa vaihtoehtorahastojen säilytys-
toimintaa 14 luvun 1 §:n tai 3 §:n 1—3 mo-
mentin vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai
siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa
rangaistusta, vaihtoehtorahastorikoksesta
sakkoon tai enintään yhdeksi vuodeksi van-
keuteen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

*Mitä sijoitusrahastolain 28 luvun 2 §:ssä
on säädetty rahastoyhtiön antamasta osuus-*

todistuksesta, sovelletaan myös erikoissijoitusrahaston osuudesta annettuun osuustodistukseen.

Rekisteröityneen vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettujen merkittävien omistajien ja johdon luotettavuudesta viimeistään lain voimaantuloa seuraavan vuoden loppuun mennessä.

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 33 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1071/2017, ja

muutetaan 4 §:n 2 momentin 4 kohta, 5 §:n 6 ja 10 kohta, 20 §:n 1 momentti, 28 §:n 3 momentti, 29 §:n 5 momentti, 32 §:n 3 momentti, 32 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 c §:n 1 momentin 1 kohta, 38 §:n 1 momentin 2 kohta, 40 §:n 1 momentti, 41 a §:n 3 momentti, 43 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentin 4 kohta ja 29 §:n 5 momentti laissa 170/2014, 5 §:n 6 ja 10 kohta, 32 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 c §:n 1 momentin 1 kohta, 38 §:n 1 momentin 2 kohta, 40 §:n 1 momentti ja 41 a §:n 3 momentti laissa 1071/2017, 28 §:n 3 momentti laissa 352/2017 sekä 43 §:n 4 momentti laissa 176/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Valvottavat

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

4) sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä sekä mainitun lain nojalla toimiluvan saanutta säilytysyhteisöä;

4) sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettua rahastoyhtiötä sekä mainitun lain nojalla toimiluvan saanutta säilytysyhteisöä;

5 §

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

6) sijoituspalvelulain 7 luvun 12 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 29 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 17 §:ssä ja sijoitusrahastolain 99 §:ssä tarkoitettua sisäpiiriläistä sekä sijoitusrahastolain 101 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollista ja markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY

6) sijoituspalvelulain 7 luvun 12 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 29 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 17 §:ssä ja sijoitusrahastolain 3 luvun 6 §:ssä tarkoitettua sisäpiiriläistä sekä sijoitusrahastolain 3 luvun 8 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollista ja markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY

ja 2004/72/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014, jäljempänä *markkinoiden väärinkäyttöasetus*, 3 artiklan 1 kohdan 25 alakohdassa tarkoitettua johtotehtävissä toimivaa henkilöä sekä 26 alakohdassa tarkoitettua lähipiiriin kuuluvaa henkilöä;

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n ja 8 luvun 18 §:n, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:n, sijoitusrahastolain 16 §:n, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 1 luvun 2 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

20 §

Oikeus saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä

Finanssivalvonnalla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen valvottavan omistajan, hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan tai palveluksessa olevan laissa säädetyn luotettavuuden selvittämiseksi.

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi pysyvästi kieltää henkilöä toimimasta sijoitusrahastolaissa tarkoitettussa rahastoyhtiössä ja sijoitusrahastolain nojalla toimiluvan saaneessa säilytisyhteisössä 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos tämä on toistuvasti ja vakavasti rikkonut

kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014, jäljempänä *markkinoiden väärinkäyttöasetus*, 3 artiklan 1 kohdan 25 alakohdassa tarkoitettua johtotehtävissä toimivaa henkilöä sekä 26 alakohdassa tarkoitettua lähipiiriin kuuluvaa henkilöä;

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n ja 8 luvun 18 §:n, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 8 §:n, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:n, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 1 luvun 2 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

20 §

Oikeus saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä

Finanssivalvonnalla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen valvottavan tai 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettun muun finanssimarkkinoilla toimivan omistajan, hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan tai palveluksessa olevan laissa säädetyn luotettavuuden selvittämiseksi.

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi pysyvästi kieltää henkilöä toimimasta sijoitusrahastolaissa tarkoitettussa rahastoyhtiössä ja sijoitusrahastolain nojalla toimiluvan saaneessa säilytisyhteisössä 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos tämä on toistuvasti ja vakavasti rikkonut

tai laiminlyönyt sijoitusrahastolain 144 b §:ssä mainittuja säännöksiä.

29 §

Asiamiehen asettaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, vakuutuskassaa ja työttömyyskassaa sekä sijoitusrahastolain 11 §:n 2 momentissa tarkoitettuna säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä.

32 §

Koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeus

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun rahasto-osuuden omistajien *ja edustajiston* kokoukseen.

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytisyhteisöstä, erityisestä säilytisyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä,

tai laiminlyönyt sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:ssä mainittuja säännöksiä.

29 §

Asiamiehen asettaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, vakuutuskassaa ja työttömyyskassaa sekä sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuna säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä.

32 §

Koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeus

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun rahasto-osuuden omistajien kokoukseen.

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytisyhteisöstä, erityisestä säilytisyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän

rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, raportointipalvelun tarjoajasta, raportointipalvelun tarjoajan omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta, arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;

2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista hankinnan johdosta;

3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön vakavaraisuuden, valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai

4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa sanotussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 16 §:n 6 momentissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n 5 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa tai 21 c §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tarkoitettuja tietoja tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n 5 momentissa tai 8 luvun 18 §:n 5 momentissa taikka EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistusoosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää hankinnan, jos se ei ole saanut

omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, raportointipalvelun tarjoajasta, raportointipalvelun tarjoajan omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta, arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;

2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista hankinnan johdosta;

3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön vakavaraisuuden, valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai

4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa sanotussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:n 6 momentissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n 5 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa tai 21 c §:ssä tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tarkoitettuja tietoja tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n 5 momentissa tai 8 luvun 18 §:n 5 momentissa taikka EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistusoosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää hankinnan, jos se ei ole saanut 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja

32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

32 c §

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytysyhteisössä, erityisessä säilytysyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 16 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytysyhteisössä, erityisessä säilytysyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

33 §

33 §

Toimeenpanokielto ja oikaisukehotus

Toimeenpanokielto ja oikaisukehotus

Mitä tässä pykälässä säädetään valvottavan tekemästä päätöksestä, sovelletaan vastavasti sijoitusrahastolaissa tarkoitetun rahasto-osuuden omistajien ja edustajiston kokouksen tekemään päätökseen.

kumotaan 33 §:n 4 momentti

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

2) laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 1 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 1 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 5 §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 1 momentissa tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 1 §:ssä taikka sijoitusrahastolain 144 a §:ssä tarkoitettuja säännöksiä;

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

2) laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 1 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 1 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 5 §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 1 momentissa tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 1 §:ssä taikka sijoitusrahastolain 27 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä;

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 144 b §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 2 momentissa, luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tai kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 2 momentissa, luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tai kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahastolain 144 b §:n 2 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:n 2 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa

mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistamisesta, sovelletaan myös 26—29, 33 ja 33 a §:ssä ja sijoitusrahastolain 18 j ja 122 §:ssä tarkoitettujen päätösten julkistamiseen.

mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistamisesta, sovelletaan myös 26—29, 33 ja 33 a §:ssä ja sijoitusrahastolain 19 luvun 8 §:ssä ja 24 luvun 10 §:ssä tarkoitettujen päätösten julkistamiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

4.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 2 kohta ja 3 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 171/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Maksuvelvollinen

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

2) sijoitusrahastolain (48/1999) 2 b luvussa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 19 luvun 2 §:ssä tarkoitettu sellainen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa;

2) sijoitusrahastolain (/) 24 luvun 3 §:ssä tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hallinnoi Suomessa sijoitusrahastoa sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 19 luvun 2 §:ssä tarkoitettu sellainen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa;

3 §

3 §

Yritysjärjestelyn vaikutus suhteellisen maksun määräytymiseen

Yritysjärjestelyn vaikutus suhteellisen maksun määräytymiseen

Jos viimeksi päättyneen kalenterivuoden jälkeen sijoitusrahastolaissa tarkoitettuna rahastoyhtiön hallinnoimaan sijoitusrahastoon on sulautunut toisen rahastoyhtiön hallinnoima sijoitusrahasto siten kuin sijoitusrahastolain 16 luvussa säädetään, sulautuneen sijoitusrahaston varojen määrä otetaan huomioon määrättäessä ensiksi mainitun rahastoyhtiön suhteellista maksua niiltä kalenterikuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät aikaan, joka alkaa sijoitusrahastolain 110 §:n 2 momentin mukaisesta sulautumisen täytäntöönpanoa koskevasta ilmoituksesta ja päättyy kalenterivuoden päättyessä.

Jos viimeksi päättyneen kalenterivuoden jälkeen sijoitusrahastolaissa tarkoitettuna rahastoyhtiön hallinnoimaan sijoitusrahastoon on sulautunut toisen rahastoyhtiön hallinnoima sijoitusrahasto siten kuin sijoitusrahastolain 16 luvussa säädetään, sulautuneen sijoitusrahaston varojen määrä otetaan huomioon määrättäessä ensiksi mainitun rahastoyhtiön suhteellista maksua niiltä kalenterikuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät aikaan, joka alkaa sijoitusrahastolain 16 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisesta sulautumisen täytäntöönpanoa koskevasta ilmoituksesta ja päättyy kalenterivuoden päättyessä.

Vastaavasti sulautuneen sijoitusrahaston varojen määrää ei oteta huomioon määrättäessä tässä momentissa tarkoitettulta ajalta sen rahastoyhtiön suhteellista maksua, jonka hallinnoima sijoitusrahasto on sulautunut. Mitä tässä momentissa säädetään rahastoyhtiöstä ja sijoitusrahastosta, sovelletaan myös erikoissijoitusrahastoon ja sitä hoitavaan rahastoyhtiöön tai vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

Jos rahastoyhtiölle on viimeksi päättyneen kalenterivuoden jälkeen luovutettu toisen rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston hallinto (*luovutettu sijoitusrahasto*) sijoitusrahastolain 15 luvussa säädetyllä tavalla, luovutetun sijoitusrahaston varojen määrä otetaan huomioon määrättäessä ensiksi mainitun rahastoyhtiön suhteellista maksua niiltä kalenterikuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät hallinnon luovuttamisen täytäntöönpanoajankohdan ja kalenterivuoden päättymisen väliseen aikaan. Vastaavasti luovutetun sijoitusrahaston varojen määrää ei oteta huomioon määrättäessä tässä momentissa tarkoitettulta ajalta sen rahastoyhtiön suhteellista maksua, jonka sijoitusrahasto on luovutettu. Mitä tässä momentissa säädetään rahastoyhtiöstä ja sijoitusrahastosta, sovelletaan myös erikoissijoitusrahastoon ja sitä hoitavaan rahastoyhtiöön tai vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

Vastaavasti sulautuneen sijoitusrahaston varojen määrää ei oteta huomioon määrättäessä tässä momentissa tarkoitettulta ajalta sen rahastoyhtiön suhteellista maksua, jonka hallinnoima sijoitusrahasto on sulautunut. Mitä tässä momentissa säädetään rahastoyhtiöstä ja sijoitusrahastosta, sovelletaan myös erikoissijoitusrahastoon ja sitä hoitavaan vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

Jos rahastoyhtiölle on viimeksi päättyneen kalenterivuoden jälkeen luovutettu toisen rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston hallinto (*luovutettu sijoitusrahasto*) sijoitusrahastolain 18 luvussa säädetyllä tavalla, luovutetun sijoitusrahaston varojen määrä otetaan huomioon määrättäessä ensiksi mainitun rahastoyhtiön suhteellista maksua niiltä kalenterikuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät hallinnon luovuttamisen täytäntöönpanoajankohdan ja kalenterivuoden päättymisen väliseen aikaan. Vastaavasti luovutetun sijoitusrahaston varojen määrää ei oteta huomioon määrättäessä tässä momentissa tarkoitettulta ajalta sen rahastoyhtiön suhteellista maksua, jonka sijoitusrahasto on luovutettu. Mitä tässä momentissa säädetään rahastoyhtiöstä ja sijoitusrahastosta, sovelletaan myös erikoissijoitusrahastoon ja sitä hoitavaan vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

5.

Laki

sijoituspalvelulain 1 luvun 2 §:n ja 11 luvun 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohta, 11 luvun 15 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohta laissa 1069/2014 ja 11 luvun 15 §:n 3 momentti laissa 166/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

2 §

2 §

Poikkeukset lain soveltamisalasta

Poikkeukset lain soveltamisalasta

Tämä laki ei koske:

Tämä laki ei koske:

2) sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettuja rahastoyhtiöitä ja säilytysyhteisöjä eikä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettuja vaihtoehtorahastojen hoitajia, niiden säilytysyhteisöjä, erityisiä säilytysyhteisöjä ja omaisuudenhoitajia, ellei tämän luvun 4 ja 6 §:stä muuta johdu;

2) sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettuja rahastoyhtiöitä ja säilytysyhteisöjä eikä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettuja vaihtoehtorahastojen hoitajia, niiden säilytysyhteisöjä, erityisiä säilytysyhteisöjä ja omaisuudenhoitajia, ellei tämän luvun 4 ja 6 §:stä muuta johdu;

11 luku

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

Sijoittajien korvausrahasto

15 §

15 §

Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius

Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius

Mitä 2 momentissa säädetään sijoituspalvelu-ryityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta ja luottolaitoksesta, koskee myös korvausrahaston jäsenenä olevaa ulkomaista sijoituspalvelu-ryitystä ja luottolaitosta sekä niiden kanssa samaan konsoli-

Mitä 2 momentissa säädetään sijoituspalve-lyryityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta ja luottolaitoksesta, koskee myös korvausrahaston jäsenenä olevaa ulkomaista sijoituspalvelu-ryitystä ja luottolaitosta sekä niiden kanssa samaan konsoli-

dointiryhmään kuuluvaa yhteisöä ja ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Korvausrahaston varoja voidaan kuitenkin sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston tai ulkomaisen rahastoyhtiön hallinnoiman yhteissijoitusyrityksen varoihin, jos yhteissijoitusyritystä sen kotivaltion lainsäädännön mukaan koskevat sijoitusrahastolain 25 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavat vaatimukset yhteissijoitusyrityksen varojen pitämisestä erillään rahastoyhtiön varoista.

dointiryhmään kuuluvaa yhteisöä ja ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Korvausrahaston varoja voidaan kuitenkin sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston tai ulkomaisen rahastoyhtiön hallinnoiman yhteissijoitusyrityksen varoihin, jos yhteissijoitusyritystä sen kotivaltion lainsäädännön mukaan koskevat sijoitusrahastolain 9 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavat vaatimukset yhteissijoitusyrityksen varojen pitämisestä erillään rahastoyhtiön varoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

6.

Laki

kiinteistörahastolain 1 ja 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan kiinteistörahastolain (1173/1997) 1 §:n 3 momentti ja 15 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentti laissa 164/2014 ja 15 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohta laissa 350/2007, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Soveltamisala

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavasta *sijoitusrahastolain (48/1999) mukaisesta* erikoissijoitusrahastosta säädetään *sijoitusrahastolaisissa ja vaihtoehtorahastojen hoitajista* annetussa laissa (162/2014). Osakeyhtiömuotoisesta kiinteistörahastosta ja siihen rinnastettavasta kommandiittiyhtiöstä säädetään tämän lain ohella vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa.

Ehdotus

1 §

Soveltamisala

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavasta erikoissijoitusrahastosta säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014). Osakeyhtiömuotoisesta kiinteistörahastosta ja siihen rinnastettavasta kommandiittiyhtiöstä säädetään tämän lain ohella vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa.

15 §

Varojen sijoittaminen

Kiinteistörahaston varat on sijoitettava ilman aiheetonta viivytystä kiinteistösijoitus-toiminnan säännöissä tarkemmin määrättävällä tavalla seuraaviin kohteisiin:

8) johdannaissopimuksiin, jolloin on noudatettava soveltuvin osin, mitä sijoitusrahastolain 80 §:ssä säädetään; sekä

9) arvopapereiden lainaus- ja takaisinostosopimuksiin, jolloin on noudatettava soveltuvin osin, mitä sijoitusrahastolain 81 §:ssä säädetään.

15 §

Varojen sijoittaminen

Kiinteistörahaston varat on sijoitettava ilman aiheetonta viivytystä kiinteistösijoitus-toiminnan säännöissä tarkemmin määrättävällä tavalla seuraaviin kohteisiin:

8) johdannaissopimuksiin, jolloin on noudatettava soveltuvin osin, mitä sijoitusrahastolain (/) 13 luvun 15 §:ssä säädetään; sekä

9) arvopapereiden lainaus- ja takaisinostosopimuksiin, jolloin on noudatettava soveltuvin osin, mitä sijoitusrahastolain 13 luvun 18 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

sidotusta pitkäaikaissästämisestä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan sidotusta pitkäaikaissästämisestä annetun lain (1183/2009) 3 §:n 1 momentin 3 kohta ja 6 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 175/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Oikeus tarjota säästämissopimusta

Oikeus tarjota säästämissopimusta on:

3) sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitetulla rahastoyhtiöllä ja yhteissijoitusyrityksellä sekä ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä;

Ehdotus

3 §

Oikeus tarjota säästämissopimusta

Oikeus tarjota säästämissopimusta on:

3) sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitetulla rahastoyhtiöllä ja yhteissijoitusyrityksellä sekä ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä;

6 §

Säästövarojen sijoittaminen

Säästövarat on sijoitettava, siltä osin kuin niitä ei ole sovittu jätettäväksi säästämislille, säästövaroihin oikeutetun nimissä säästämissopimuksessa tarkemmin sovitulla tavalla yhteen tai useampaan seuraavista sijoituskohteista:

4) sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahasto-osuus sekä mainitun lain 128 §:ssä tarkoitettun yhteissijoitusyrityksen osuus;

6 §

Säästövarojen sijoittaminen

Säästövarat on sijoitettava, siltä osin kuin niitä ei ole sovittu jätettäväksi säästämislille, säästövaroihin oikeutetun nimissä säästämissopimuksessa tarkemmin sovitulla tavalla yhteen tai useampaan seuraavista sijoituskohteista:

4) sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahasto-osuus sekä mainitun lain 23 luvun 1 §:ssä tarkoitettun yhteissijoitusyrityksen osuus;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

8.

Laki

rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 2 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1081/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Määritelmiä

Ehdotus

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan *laitoksella*:

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 13 §:n

Tässä laissa tarkoitetaan *laitoksella*:

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 13 §:n

1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 5 kohdassa tarkoitettua säilytysyhteisöä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettua säilytysyhteisöä ja 3 §:ssä tarkoitettua erityistä säilytysyhteisöä, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 10 kohdassa tarkoitettua säilytysyhteisöä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettua säilytysyhteisöä ja 3 §:ssä tarkoitettua erityistä säilytysyhteisöä, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

9.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n ja 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 1 momentin 3 kohta ja 18 §:n c kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *rahastoyhtiöllä* sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja sitä vastaavaa ulkomaista rahastoyhtiötä;

3) *rahastoyhtiöllä* sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja sitä vastaavaa ulkomaista rahastoyhtiötä;

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

c) sijoitusrahastolain 6 §:n mukaisia omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen rahastoyhtiö;

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

c) sijoitusrahastolain 3 luvun 1 §:n mukaisia omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen rahastoyhtiö;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

10.

Laki

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 5 luvun 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

5 luku

Arvopaperin ja rahoitusvälineen liittäminen arvo-osuusjärjestelmään

1 §

EU:n arvopaperikeskusasetuksen 3 artiklassa tarkoitettut arvo-osuudet

Ehdotus

5 luku

Arvopaperin ja rahoitusvälineen liittäminen arvo-osuusjärjestelmään

1 §

EU:n arvopaperikeskusasetuksen 3 artiklassa tarkoitettut arvo-osuudet

Sijoitusrahaston osuuksien liittämistä arvo-osuusjärjestelmään sovelletaan muutoin sijoitusrahastolain (48/1999) 10 lukua.

Sijoitusrahaston osuuksien liittämistä arvo-osuusjärjestelmään sovelletaan muutoin sijoitusrahastolain (/) 12 lukua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

11.

Laki

rahoitusvakaussiviranomaisesta annetun lain 3 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan rahoitusvakaussiviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 3 luvun 6 §:n 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 luku

3 luku

Rahaston varat ja niiden sijoittaminen, kulut ja lainanotto

Rahaston varat ja niiden sijoittaminen, kulut ja lainanotto

6 §

6 §

Talletussuojarahaston varojen sijoittamista koskevat erityiset säännökset

Talletussuojarahaston varojen sijoittamista koskevat erityiset säännökset

Mitä 2 momentissa säädetään, ei estä rahaston varojen sijoittamista sijoitusrahastolain (48/1999) 11 luvussa tarkoitettuihin sijoitusrahastoihin.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei estä rahaston varojen sijoittamista sijoitusrahastolain (/) 13 luvussa tarkoitettuihin sijoitusrahastoihin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

12.

Laki

joukkorahoituslain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan joukkorahoituslain (734/2016) 2 §:n 10 kohta, sellaisena kuin se on laissa
1072/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *rahastoyhtiöllä* sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja mainitun momentin 10 b kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä;

10) *rahastoyhtiöllä* sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja mainitun momentin 19 kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

13.

Laki

kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupparekisterilain (129/1979) 14 §:n 3 momentti, sellaisena kuin sen on laissa
633/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

14 §

Rekisteriviranomaisen on ennen sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyh-

Rekisteriviranomaisen on ennen sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja mainitun lain 20 luvun 2 §:ssä tarkoitettua

tiötä ja mainitun lain 9 §:ssä tarkoitettua säilytysyhteisöä taikka vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, säilytysyhteisöä tai erityistä säilytysyhteisöä koskevan yhtiöjärjestyksen ja sen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksestä tai sen muutoksesta. Rekisteriviranomaisen on ennen kiinteistörahastolaissa (1173/1997) tarkoitettua kiinteistörahastoa koskevan osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen, kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen tai sen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopimuksesta tai sen muutoksesta. Jos kiinteistörahastotoimintaa harjoittavan kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen muutos koskee vain äänettömän yhtiömiehen vaihtumista taikka nimen tai panoksen muuttumista eikä kommandiittiyhtiössä ole muita kuin sellaisia äänettämiä yhtiömiehiä, joiden osuuksiin yhtiösopimuksen mukaan sovelletaan arvopaperimarkkinalakia (746/2012), rekisteriviranomaisen ei ole varattava Finanssivalvonnalle mahdollisuutta antaa lausuntoa.

säilytysyhteisöä taikka vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, säilytysyhteisöä tai erityistä säilytysyhteisöä koskevan yhtiöjärjestyksen ja sen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksestä tai sen muutoksesta. Rekisteriviranomaisen on ennen kiinteistörahastolaissa (1173/1997) tarkoitettua kiinteistörahastoa koskevan osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen, kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen tai sen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopimuksesta tai sen muutoksesta. Jos kiinteistörahastotoimintaa harjoittavan kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen muutos koskee vain äänettömän yhtiömiehen vaihtumista taikka nimen tai panoksen muuttumista eikä kommandiittiyhtiössä ole muita kuin sellaisia äänettämiä yhtiömiehiä, joiden osuuksiin yhtiösopimuksen mukaan sovelletaan arvopaperimarkkinalakia (746/2012), rekisteriviranomaisen ei ole varattava Finanssivalvonnalle mahdollisuutta antaa lausuntoa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

14.

Laki

varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 4 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

*Yhtiön varoihin kuuluvan noteeratun arvo-
paperin vertailuarvo*

Sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 2 ja 10
kohdassa tarkoitetun sijoitusrahaston ja yhteissijoitusyrityksen osuuden vertailuarvoksi katsotaan 70 prosenttia käyvästä arvosta.

Ehdotus

4 §

*Yhtiön varoihin kuuluvan noteeratun arvo-
paperin vertailuarvo*

Sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 2
ja 17 kohdassa tarkoitetun sijoitusrahaston ja yhteissijoitusyrityksen osuuden vertailuarvoksi katsotaan 70 prosenttia käyvästä arvosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

15.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 ja 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 18 §:n 1 momentin 7 kohta ja 20 §:n 6 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 988/2012, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

18 §

*Verohallinnon oikeus tietojen oma-aloittei-
seen antamiseen*

Ehdotus

18 §

*Verohallinnon oikeus tietojen oma-aloittei-
seen antamiseen*

Verohallinto voi salassapitosäännösten estämättä antaa omasta aloitteestaan verotustietoja verovelvollista koskevine tunnistetietoineen:

7) Finanssivalvonnalle ulkomaisen rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuuden täyttämiseen sekä verojen perimisvelvollisuuteen liittyviä rahastoyhtiön ja verovelvollisen verotustietoja, joilla saattaa olla merkitystä arviointaessa, onko ulkomaisen rahastoyhtiön Suomeen perustamaa sijoitusrahastoa hallinnoitaessa olennaisesti rikottu Suomessa yleisen edun turvaamiseksi voimassa olevaa lainsäädäntöä sijoitusrahastolain (48/1999) 18 j §:ssä tarkoitetulla tavalla;

20 §

Tietojen antaminen erälle viranomaisille

Verohallinto voi salassapitovelvollisuuden estämättä antaa pyynnöstä:

6) Finanssivalvonnalle sijoitusrahastolain 18 j §:ssä tarkoitettua arviointia varten tarpeellisia ulkomaisen rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuuteen ja verojen perimisvelvollisuuteen liittyviä rahastoyhtiön ja verovelvollisen verotustietoja;

Verohallinto voi salassapitosäännösten estämättä antaa omasta aloitteestaan verotustietoja verovelvollista koskevine tunnistetietoineen:

7) Finanssivalvonnalle ulkomaisen rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuuden täyttämiseen sekä verojen perimisvelvollisuuteen liittyviä rahastoyhtiön ja verovelvollisen verotustietoja, joilla saattaa olla merkitystä arviointaessa, onko ulkomaisen rahastoyhtiön Suomeen perustamaa sijoitusrahastoa hallinnoitaessa olennaisesti rikottu Suomessa yleisen edun turvaamiseksi voimassa olevaa lainsäädäntöä sijoitusrahastolain (/) 24 luvun 10 §:ssä tarkoitetulla tavalla tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 19 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla tavalla, mikäli kyseessä on vaihtoehtorahasto, jota hoitaa ETA-valtioon rekisteröitynyt vaihtoehtorahastojen hoitaja;

20 §

Tietojen antaminen erälle viranomaisille

Verohallinto voi salassapitovelvollisuuden estämättä antaa pyynnöstä:

6) Finanssivalvonnalle sijoitusrahastolain 24 luvun 10 §:ssä tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 2 §:ssä tarkoitettua arviointia varten tarpeellisia ulkomaisen rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan tiedonantovelvollisuuteen ja verojen perimisvelvollisuuteen liittyviä rahastoyhtiön ja verovelvollisen verotustietoja;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 16 ja 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 16 §:n 9 momentti ja 17 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 16 §:n 9 momentti laissa 181/2014 ja 17 §:n 1 momentti laissa 1498/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Sijoituspalvelulaissa tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen ja ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun arvopaperikeskuksen ja tilinhoitajan, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitetun luottolaitoksen ja ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen, sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitetun rahastoyhtiön, ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ulkomaisen rahastoyhtiön, joka hallinnoi Suomeen perustettua sijoitusrahastoa, sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitetun vaihtoehtorahastojen hoitajan, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka hoitaa Suomeen perustettua vaihtoehtorahastoa, on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot omaisuuden hoidosta tai säilyttämisestä perimistään mak-suista.

Sijoituspalvelulaissa tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen ja ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun arvopaperikeskuksen ja tilinhoitajan, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitetun luottolaitoksen ja ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen, sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitetun rahastoyhtiön, ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ulkomaisen rahastoyhtiön, joka hoitaa Suomeen perustettua sijoitusrahastoa, sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitetun vaihtoehtorahastojen hoitajan, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka hoitaa Suomeen perustettua vaihtoehtorahastoa, on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot omaisuuden hoidosta tai säilyttämisestä perimistään mak-suista.

17 §

17 §

Muita tietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Muita tietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Rahastoyhtiön, ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ulkomaisen rahastoyhtiön, joka hallinnoi Suomeen perustettua sijoitusrahastoa, on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verovelvollisen omistamista sekä verovelvolliselta lunastetuista sijoitusrahaston rahasto-osuuksista sekä yhteissijoitusyrityksen osuuksista. Lisäksi on annettava tarvittavat tiedot lunastettujen rahasto-osuuksien ja yhteissijoitusyritysten osuuksien hankintahinnasta ja hankinta-ajankohdasta sekä merkinnän ja lunastuksen yhteydessä perityistä kuluista siltä osin kuin nämä tiedot ovat tiedonantovelvollisella.

Rahastoyhtiön, ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ulkomaisen rahastoyhtiön, joka hallinnoi Suomeen perustettua sijoitusrahastoa, sekä ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka hoitaa Suomeen perustettua vaihtoehtorahastoa, on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verovelvollisen omistamista sekä verovelvolliselta lunastetuista sijoitusrahaston, yhteissijoitusyrityksen ja vaihtoehtorahaston osuuksista. Lisäksi on annettava tarvittavat tiedot lunastettujen sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten ja vaihtoehtorahastojen osuuksien hankintahinnasta ja hankinta-ajankohdasta sekä merkinnän ja lunastuksen yhteydessä perityistä kuluista siltä osin kuin nämä tiedot ovat tiedonantovelvollisella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki

holhoustoimesta annetun lain 34 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 34 §:n 1 momentin 13 kohdan d alakohta, sellaisena kuin se on laissa 1094/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

34 §

Jollei laissa toisin säädetä, edunvalvojalla ei ole oikeutta ilman holhousviranomaisen lupaa päämiehensä puolesta:

13) antaa rahalainaa tai vastiketta antamalla hankkia sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja rahoitusvälineitä taikka osuuksia yhteisöissä lukuun ottamatta:

Ehdotus

34 §

Jollei laissa toisin säädetä, edunvalvojalla ei ole oikeutta ilman holhousviranomaisen lupaa päämiehensä puolesta:

13) antaa rahalainaa tai vastiketta antamalla hankkia sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja rahoitusvälineitä taikka osuuksia yhteisöissä lukuun ottamatta:

d) osuuksien hankkimista Suomessa rekisteröidyssä sijoitusrahastolain (48/1999) 2 §:n 1 momentin 9 kohdassa mainitun sijoitusrahastodirektiivin mukaisessa sijoitusrahastossa tai sellaisessa sijoitusrahastolain 128 §:n 1 momentissa tarkoitettussa ulkomaisessa yhteissijoitusyrityksessä, joka mainitun 128 §:n 2 momentin mukaan saa markkinoida osuuksiaan Suomessa;

d) osuuksien hankkimista Suomessa rekisteröidyssä sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 16 kohdassa mainitun sijoitusrahastodirektiivin mukaisessa sijoitusrahastossa tai sellaisessa sijoitusrahastolain 23 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettussa ulkomaisessa yhteissijoitusyrityksessä, joka mainitun 23 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan saa markkinoida osuuksiaan Suomessa;

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Snellmaninkatu 1 A

PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO

Puhelin 0295 160 01

Telefaksi 09 160 33123

www.vm.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)

ISBN 978-952-251-931-3 (pdf)

Maaliskuu 2018